

সোণালী

সোণারি মহাবিদ্যালয় আলোচনী ২০১১-২০১২ বর্ষ

সম্পাদক : অভিলেখ গঙ্গৈ

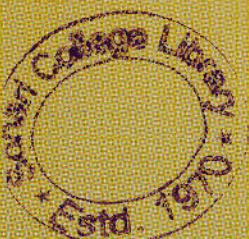
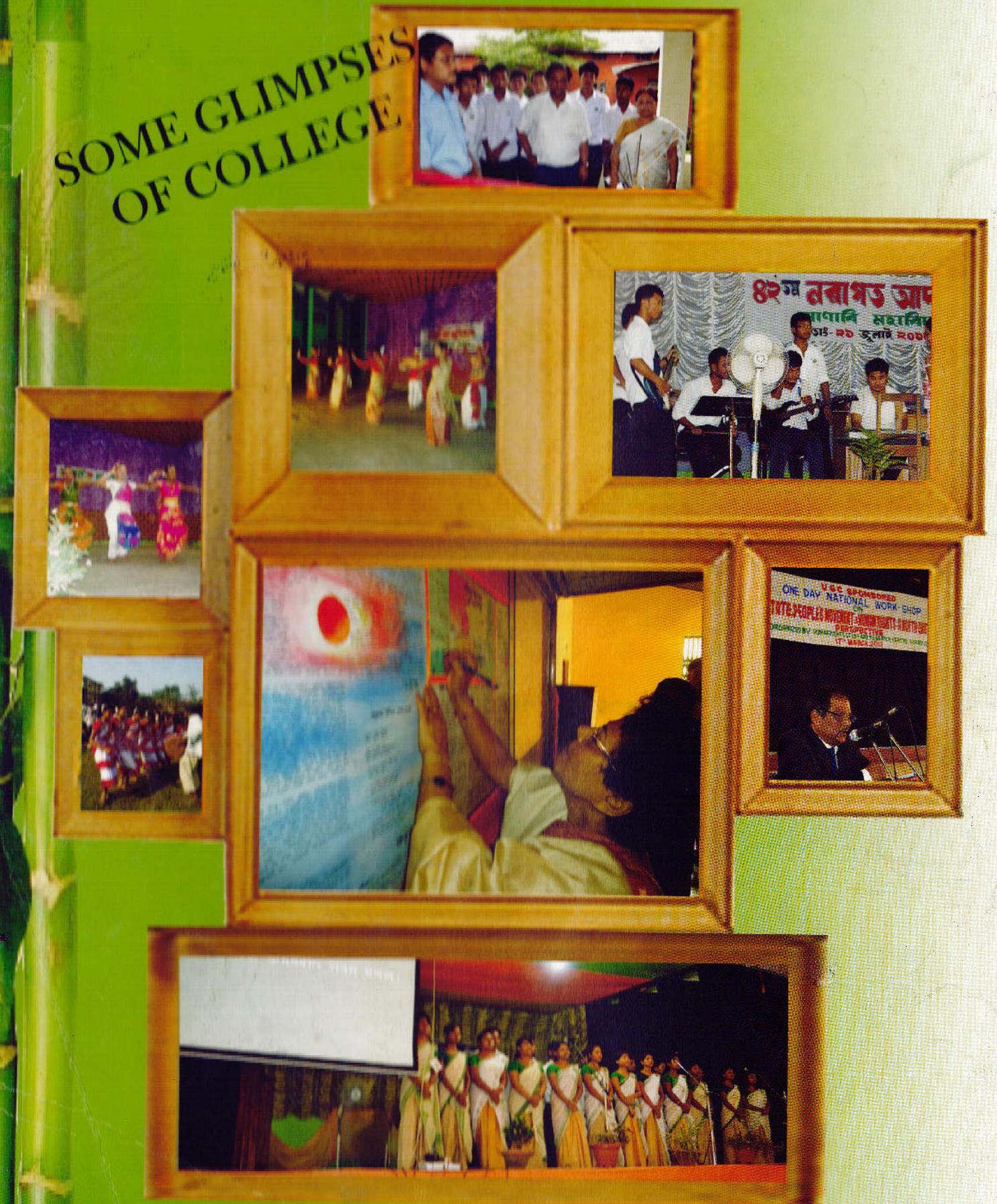
S
O
N
A
L
I

সোণারী

সোণারি মহাবিদ্যালয় আলোচনী ২০১১-২০১২ বর্ষ

SOME GLIMPSES
OF COLLEGE

সম্পাদক : অভিলেখ গঙ্গে

PRINCIPAL - DR. RAJEN TAMULI

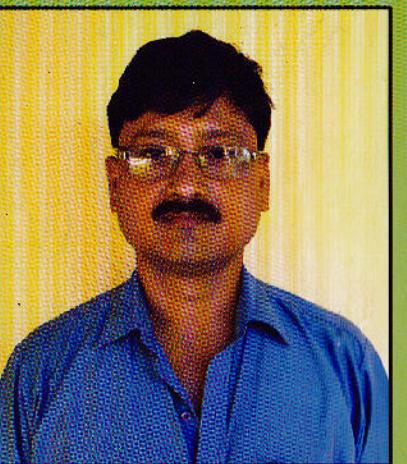

VICE PRINCIPAL - Mr. A.K.BORUAH

EDITORIAL BOARD

PRINCIPAL - DR. RAJEN TAMULI

Prof.in-charge
Mr. SUCHITRA NR RAJKHUA

Prof.in-charge
DR. RANA KONWAR

Prof.in-charge
Mrs. LINDY GOODWIN

EDITOR
ABHILAKH GOGOI

STUDENT MEMBER
HARIT PALLOB GOGOI

SONARI COLLEGE TEACHING STAFF

REETA DUTTA
(HEAD,
Dept. OF ASSAMESE)

RAGHUNATH KAGUNG
(Dept. OF ASSAMESE)

PODMA GOGOI
(Dept. OF ASSAMESE)

BIOJY LAKSHMI GOGOI
(Dept. OF ASSAMESE)

REKHA MONI GOGOI
(Dept. OF ASSAMESE)

SUNIL DUTTA
(HEAD,
Dept. OF ENGLISH)

DR. ANITA KONWAR
(Dept. OF ENGLISH)

DIPANKAR BASUMATARI
(Dept. OF ENGLISH)

ANJUARA BEGUM
(Dept. OF ENGLISH)

GANESH BORUAH
(HEAD,
Dept. OF POL-SCIENCE)

BINUD RAJKHONIKAR
(Dept. OF POL-SCIENCE)

CHAKRAPANI PATIR
(Dept. OF POL-SCIENCE)

LUCKY CHETIA
(Dept. OF POL-SCIENCE)

ARPON KR BORUAH
(HEAD,
Dept. OF ECONOMICS)

DILIP RANJAN BORUAH
(Dept. OF ECONOMICS)

MINTOO GOGOI
(Dept. OF ECONOMICS)

PARANAN KONWAR
(Dept. OF ECONOMICS)

SUSIL SURI
(HEAD,
Dept. OF HISTORY)

DIBAJAYOTI KONWAR
(Dept. OF HISTORY)

LINDY GOODWIN
(Dept. OF HISTORY)

PANKAJ GOGOI
(Dept. OF HISTORY)

RANU MOHAN
(HEAD,
Dept. OF EDUCATION)

PRANITA KOLITA
(Dept. OF EDUCATION)

RAJIB KATOKY
(Dept. OF EDUCATION)

PURABI CHETIA
(Dept. OF EDUCATION)

SONARI COLLEGE TEACHING STAFF

RINA BORTHAKUR
(HEAD, Deptt. OF PHYSICS)

UTPAL KONWAR
(Dept. OF PHYSICS)

NOBIN GOGOI
(Dept. OF PHYSICS)

DR. RANA KONWAR
(HEAD, Deptt. OF CHEMISTRY)

AMRIT KR BORPUJARI
(Dept. OF CHEMISTRY)

SUCHITRA NR RAJKHWA
(Dept. OF CHEMISTRY)

RAMESH BORGOHAIN
(Dept. OF CHEMISTRY)

TANKESWAR BORUAH
(HEAD,
Dept. OF MATHEMATICS)

BHUPEN CH DIHINGIA
(Dept. OF MATHEMATICS)

MUHIDHAR CHETIA
(Dept. OF MATHEMATICS)

MONURANJAN KONWAR
(Dept. OF MATHEMATICS)

RANJIT CH BURAGOHAIN
(HEAD,
Dept. OF BOTANY)

PHANINDRA KR BORUAH
(Dept. OF BOTANY)

PROBIN BORAH
(Dept. OF BOTANY)

KASTORI BORUAH
(Dept. OF BOTANY)

PALTU PAUL
(HEAD,
Dept. OF ZOOLOGY)

RANA KONWAR
(Dept. OF ZOOLOGY)

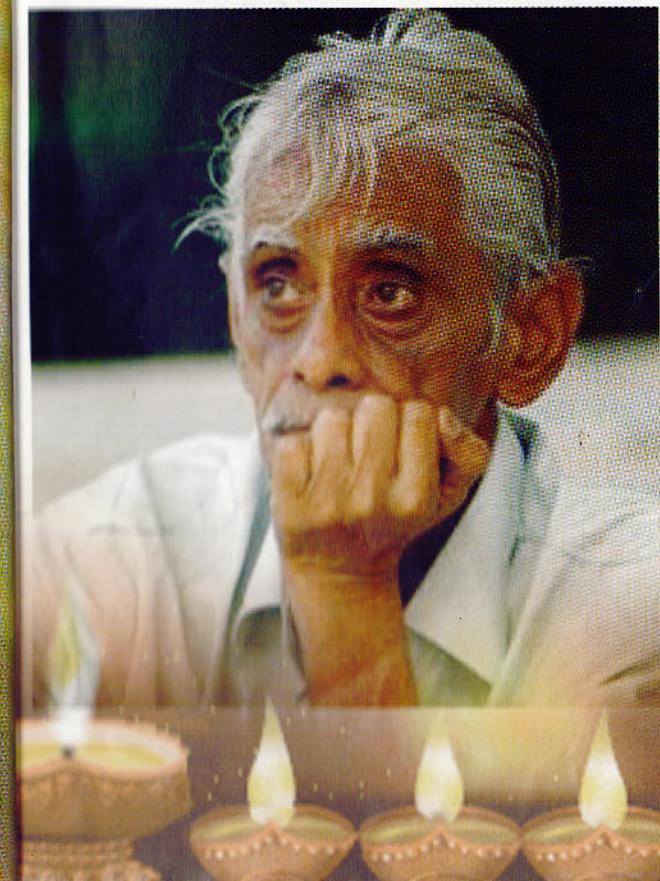
JYOTI PRASAD PHUKAN
(Dept. OF ZOOLOGY)

MANAKHI CHANGMAI
(Dept. OF ZOOLOGY)

শুনি শোষিত ব্রহ্মন
তুমি বজালা জ্ঞানৰ বীণা,
জ্ঞানৰ দেউলৰ অক্ষয় বস্তি হৈ দিলা যে
আত্মিক প্ৰেৰণা।

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি
সাগৰ সংগমত কতনা সাতুৰিলোঁ
তথাপিতো হোৱা নাই ক্লান্ত।
অক্লান্ত সাধক তুমি, তোমাৰ সমাধি চাই
আমি যেন হলো উদ্ভ্রান্ত।

সকলো শিল্পীৰ থাকে ভিন্ন প্ৰকাশ !
টুকি টুকি আনি সাজি শব্দৰ চাক
নিত্য নৰ ভাৱনাৰে টোৱাই
তোমাৰ গীত কবিতাই

সাজি যায় চেতনাত মুন্দৰৰ মৌচাক !!

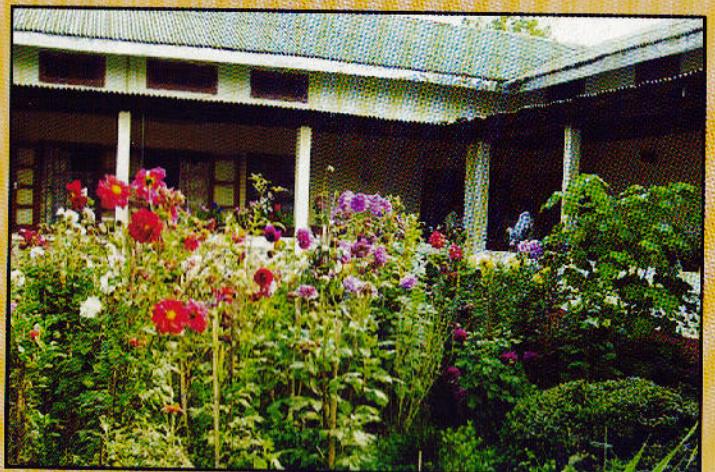
PRINCIPAL WITH STUDENTS' UNION MEMBERS

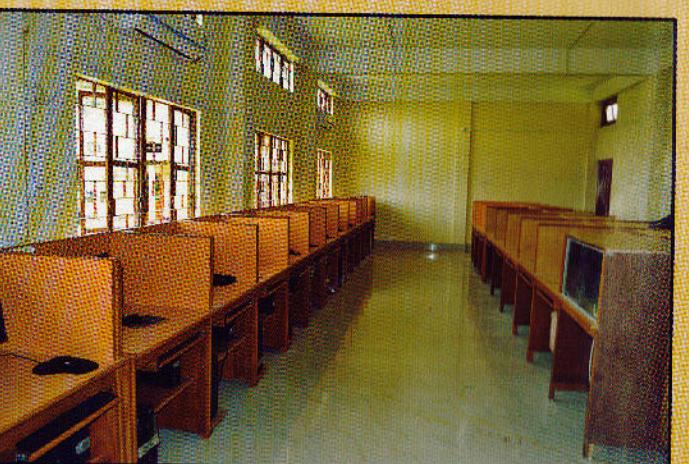
COLLEGE LIBRARY

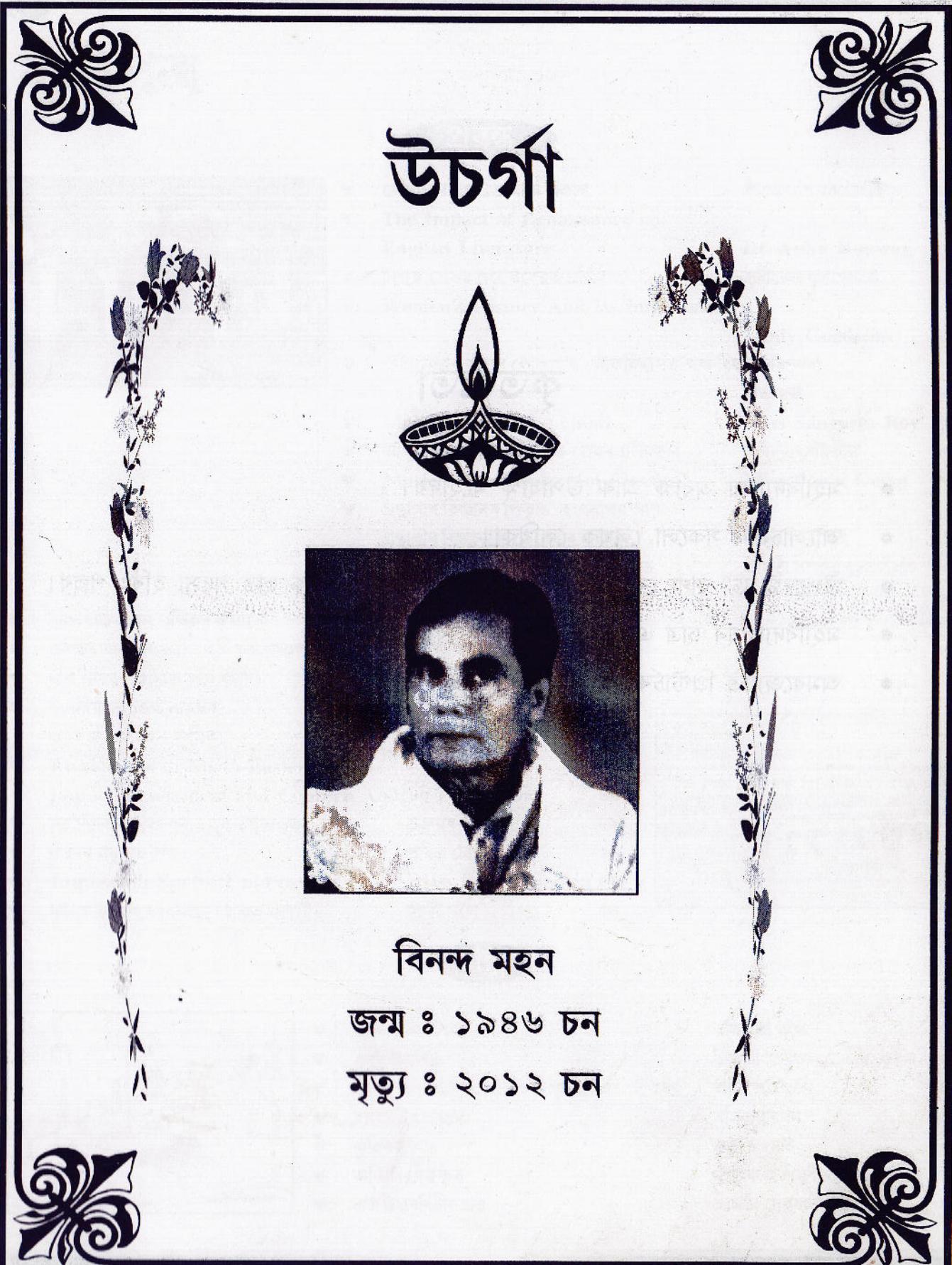
COLLEGE FIELD

COLLEGE FLOWER GARDEN

COLLEGE COMPUTER ROOM

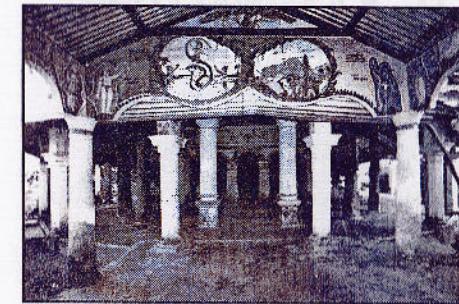
১৫০

কৃতিত্ব

- মহাবিদ্যালয় অধ্যক্ষ আৰু উপাধ্যক্ষ মহোদয়।
- আলোচনীৰ সকলো লেখক লেখিকা।
- উপদেষ্টা ড° ৰাগা কোৱা, সুচিৰ নাৰায়ন বাজখোৱা আৰু ছাত্ৰ সদস্য হৰিৎ পল্লব।
- মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ বিষয়বিধীয়া।
- অমৰজ্যোতি প্রিণ্টার্চৰ পৰিয়ালবৰ্গ।

সুচীপত্ৰ

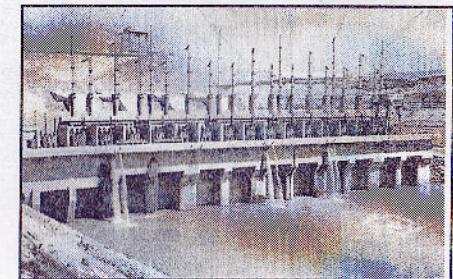
প্ৰবন্ধ

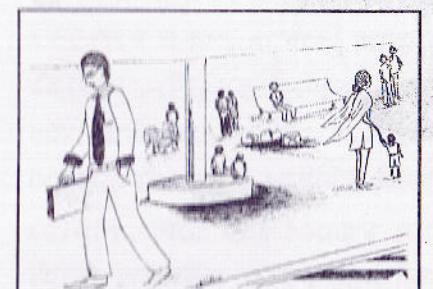
- ♥ নেপথ্যত এজন পথিকৰ কথাৰে
- ♥ প্ৰসঙ্গত ব্যাকৰণ চৰ্চা : এটি আলোকপাত
- ♥ নীলগিৰিৰ পাহাৰীয়া চহৰ বাণী
- ♥ অসমীয়া সমাজত নায়কৰ
আৰু সত্ত্ব সমূহৰ ভূমিকা
- ♥ River dams in North-Eastern India
Impact, Assessment and Concern Anurag Protim Das
- ♥ সামাজিক শৃঙ্খলা বনাম যুৱ উশৃঙ্খলতা
- ♥ পতনৰ গৰাহত শিক্ষা
- ♥ Impossible Spells 'I'm Possible'
- ♥ কৃতিম উপগ্ৰহ আৰু ইয়াৰ প্ৰস্তুত প্ৰণালী

ঞৰজ্যোতি গাঁগে	৩২
পদ্ম কুমাৰী গাঁগে	৩৪
বাণী দেৱী	৩৮
চুমী তামুলী	৪২
চক্ৰধৰ বাহলুং	৪৯
পৰিত্ব চেতিয়া	৫০
Miss Purabi Saikia	৫২
লক্ষ্মী গাঁগে	৫৪

শ্ৰীগোলাপ বৰগোহাঁই	১
Dr. Anita Konwar	৫
হৃষীকেশ বুঢ়াগোহাঁই	৯
Lindy Goodwin	১১
বীতা দত্ত	১৫
Miss Sangeeta Roy	২০
অভিজিৎ শহিকীয়া	২৩
Miss Pooja Gogoi	২৬
নির্জুলিঙ চাংমাই	২৭
শ্ৰীমতী সম্পূর্ণ বুঢ়াগোহাঁই	৩০

গল্প

- ♥ মাক আৰু মৰম
  - ♥ শেষ টৱেজে
  - ♥ জীৱন অনুক্ৰমণিকাৰ বিষাদৰ পৃষ্ঠাবোৰৰ সোঁৰৱণ
  - ♥ হাংগেৰীৰ লকাৰ
  - ♥ কুঁহিৰ সুবাস
  - ♥ অতিথি দেৱ ভৱ
  - ♥ এটা উত্তৰবিহীন প্ৰশ্ন
- বৰতিপ্ৰভা গাঁগে
  - শ্ৰীমতী প্ৰিয়ংকা চেতীয়া ফুকন
  - অভিলেখ গাঁগে
  - মিমী বেগম
  - কৃতী চাংমাই
  - মৃগাংক হাতীমূৰীয়া
  - শ্ৰীমতী দেৱযানী গাঁগে

কবিতা

♥ আহ্বান	শ্রীমতী সাগরীকা সন্দীকে	৭৯
♥ এপিয়লা মীলা আবেগ	শ্রীমতী কলিতা	৭৯
♥ সময়ের বালিত স্পর্শের কলম	শ্রীপদ্মিত্র চেতিয়া	৮০
♥ তোমার জন্মদিনত	নবীমাধুর ফুকন	৮১
♥ 'র'দালির মৃত্যু'	শ্রীমতী জুবি দত্ত	৮২
♥ অনুভব আৰু দুটা স্তুতক নিয়াৰুৰ গান...	সৌৰভ চেতিয়া	৮৩
♥ অপ্রকাশ্য বেদনা	শ্রীমতী ময়ূৰী বৰঠাকুৰ	৮৩
♥ সুখনোৰ বাটুকবা	বিতুপূৰ্ণা শৰ্মা	৮৪
♥ যাদ্বিক জীবন	শ্রীদিব্যজ্যোতি গাঁও	৮৪
♥ শব্দ	শ্রীশৰত কুমাৰ গাঁও	৮৫
♥ GOD	Sri Nabajyoti Khandadhara	৮৫
♥ In search of.....	Miss Porishmita Buragohain	৮৬
♥ উত্তপ্ত চুলো	শ্রীঅমৃত প্রধান	৮৬
♥ মোৰ অনুভৱ	শ্রীসঞ্জীৰ শহিকীয়া	৮৭
♥ মানুহে ভৰা গুদাম	শ্রীমতী প্ৰিয়ংকা শৰ্মা	৮৭
♥ জীবন	সৌৰভ বৰ গোঁহাহ	৮৮
♥ আহিনৰ বৰষুণ	অশোক নায়ক	৮৮
♥ My college	By Samim Rajashree	৮৯

শ্রীমতী বৰ্ণলী গাঁও	৮৯
Miss Rajashree Kaushik	৯০
শ্রী ভাস্কৰ জ্যোতি হাজৰিকা	৯০
Miss Bandita Dey	৯১
শ্রীমতী পৰিষ্পত্তা বুঢ়াগোঁহাই	৯১
শ্রী নীতিশ চেতিয়া ফুকন	৯২
Satrogagna Borah	৯২
শ্রীমতী উমিলা গাঁও	৯৩
শ্রীমতী অলিম্পীকা বৰগোঁহাহ	৯৩
চুনুমণি ফুকন	৯৪
জুলি বৰকাৰা	৯৪
শ্রীহেমন্ত গাঁও	৯৫
শৰৎ গাঁও	৯৬
কল্যাণী বৰকাৰা	৯৭
শ্রীমতী প্ৰতীমৰী দত্ত	৯৮
শ্রীঅতুল বৰগোঁহাহ	৯৮

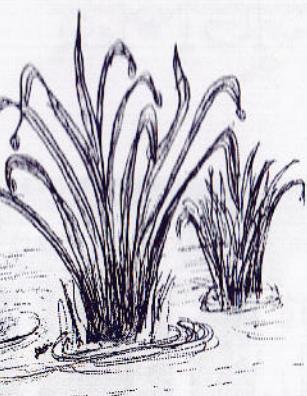
শ্রীমতী বৰ্ণলী গাঁও	৯৯
শ্রীচিন্ময় গাঁও	১০১
শ্রীভূবন গাঁও	১০১
শ্রীভূবন গাঁও	১০৩

নাটক

অনুভৱ

♥ সোণালী কলেজৰ সোণসেৰীয়া দিন	শ্রীচিন্ময় গাঁও	৯৯
♥ "বেলি গ'ল গধুলি হ'ল আমাৰো দিহা-দিহি শাৰৰ হ'ল"	শ্রীভূবন গাঁও	১০১
♥ ছাত্র একতা সভাৰ বিষয়াবৰ্তীয়াৰ প্ৰতিবেদন	শ্রীভূবন গাঁও	১০১-১০৬

প্রকৃত
বন্ধু

সম্পাদকীয় .....

পদুশিৰ ধূমি ডুকুই কুকুৰা বতাহে পশ্চিমৰ অকাশতে ধূৰ্মাঙ্গ চায়। জিৰি
জিৰি বতাহেৰ নিবিড় পৰশে মেমেকায় মনৰ গড়ুলি। এনেকেয়ে, অতিবাহিত হয়
পণ, অনুপণ, ধৰ্ষণ, দিন, বাতি। হেবাই যায় অনেকজন কলেজৰ বুকুত আৰু অনেক
জনে দি যায় ধৰাৰ বুকুত ঘৰ্ণেজুণ সন্ধৱ আৰু সেই স্বৰ জ্যোতিমে অঙ্গকাৰৰ
পাচীৰ ভাঙ্গি বোৱাই আলে পোহৰৰ জল।

"অঙ্গকাৰৰ পাচীৰ ভাঙ্গি
পোহৰৰ জল বোৱাও আমি .....

মহাবিদ্যালয় সংগীতৰ এই দুশাৰীক অনুকৰণ কৰি আমি মেন আগুৰাই
মাঁও জ্ঞানৰ বাটোৰে। এই জ্ঞানৰ বাটোটি পোহৰাই বাধিবলৈ জাঞ্জল্যমাল সেই
চাকি গঢ়ি যি সকল মহান মানবৰ ছত্ৰ ছায়াতে পঞ্জলিত হৈছিল সেই সকললৈ যোৰ
অদা নিবেদিছো।

নীলাভ আকাশ হেঙ্গুলীয়া কৰিলে পশ্চিমৰ বেণিয়ে। এজকে ধৰমুৰা পক্ষীৰ
কলকলনীত উৎসৱমুখৰ হ'ল পৰিবেশটো। হয়তু কোনোবা চিৰকৰৰ কেনভাচত
বন্ধী হ'ল সেই দৃশ্যপট আৰু হয়তো কাৰোবাৰ কলমেৰে নিগৰি ওলাল কৰিতা
নাইবা গল। এনেকেয়ে সপ্তিৰ পথাৰখন চহকী হওক সৰু বৰ দৃশ্যপট নাইবা
সৰুৰ ষটনাৰ পৰা। ধৰাৰ বুকুত জীপোল হৈ বজুক, অমোৰ ভায়ো সংস্কৃতি।
মহাবিদ্যালয়ৰ অগোচৰী মাজাহ মহাবিদ্যালয়ৰ দাপোন। গৃহত্বত্বালনত হয়
ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ বোঝিক, সংস্কৃতিক, মানসিক আৰু শৈক্ষিক বিকাশ। ভাষা-
সংস্কৃতিৰ এই পথাৰখনক আমি কিদৰে চহকী কৰিছো সেইয়া ভৰাটো অমোৰ
মনলোৱে কৰ্তব্য। এই কৰ্তব্যসমূহ নিয়াবিকৈক পালন কৰিবলৈ হ'লে আমি কাকত,
অগোচৰী বিলাকত গুৰুত্ব দিব গালিব। কিন্তু অকল গুৰুত্ব দিয়াতোই অমোৰ কৰ্তব্য
শেষ হৈ নায়াম। এই কাকত, অগোচৰী বিলাকত আমি অমোৰ চিন্তাখৰা সমূহ
কেনেৰে ধৰকাশ কৰিছো আৰু অমোৰ চিন্তাখৰাই কিমা পৰিৱৰ্তন অলাভ ধৰ্মজ
হৈছেনে সেইটোহে অকৃতপূৰ্ণ। যদি প্ৰতি সময় অমোৰ ভাস্তুচৰক, অজ্ঞানৰ সংক্ৰান্ত
ভাল লাভ কৰে আমি মকলোৱেই কৰিবোৰ বিষয় অকৃত আবোগ কৰিব গালিব।
অগোচৰী এখনত চৱিবিষ্ট বিশ্বনি সমূহ সাম্প্ৰতি পাৰিস্থিতি সামেক্ষে প্ৰসংগীক
হোৱাৰ লগতে ছাত্ৰ মাজাৰ মৌলিক চিন্তাৰ উত্তৰণ প্রতিবান্বিত কৰিবলৈ সক্ষম
হোৱা প্ৰয়োজন কাৰণ সামাজিক দামৰদতা, জাতীয় চেতনা অংকুৰিত হ'বলৈ

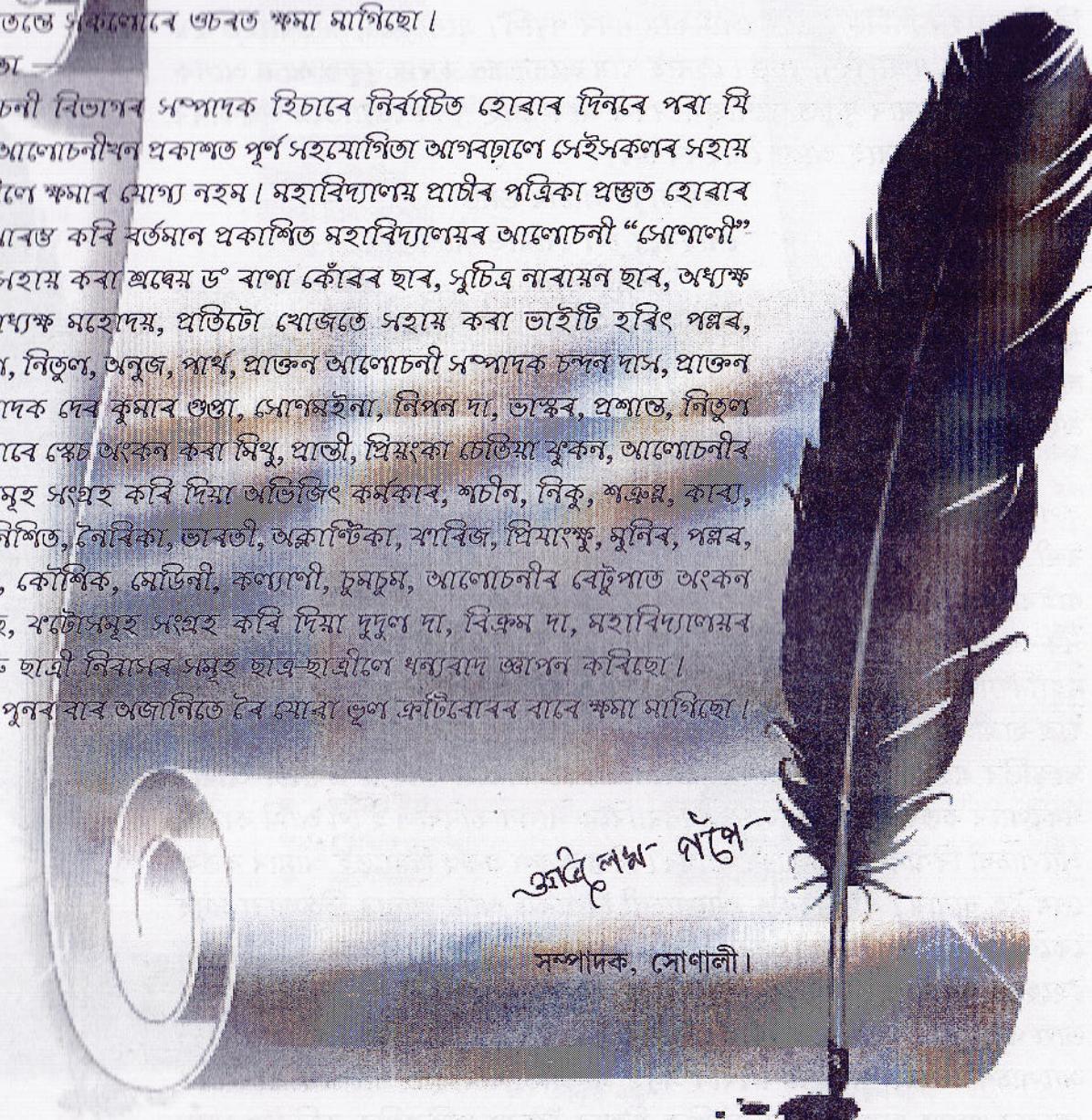
আলোচনীখনেই হ'ল প্রকৃত ক্ষেত্র আৰু এনে দৃষ্টিভঙ্গীৰে মদি আমি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখনক চাঁও তেন্তে ভবিষ্যতভৌমিক মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা একোখন ভাণ্য তথা চৰকৃতগুণ আলোচনী প্ৰকাশ পাৰে।

মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী ধৰনৰ সম্পাদকৰ দৰে গুৰুৰ দায়িত্ব থাকি যিমান গৌৰবাপৰ্বত হ'ল তাৰোতকৈ বেছি তমহে তনুভৱ কৰো। কাৰণ অংশ মাত্ৰে ভুগৰ বাবেই যাতে আলোচনীখনে মহাবিদ্যালয়ৰ মৰ্যাদা হালি লকৰে তাৰ বাবে মদা সচকিত হৈ থাকিব দোগে। এই চেগতে আলোচনীখন প্ৰকাশত মদি কিবা কৰ্তৃ থাকি গৈছে তেন্তে দৰকোৱে অচৰত ক্ষমা মাৰ্গিছো।

কৃতজ্ঞতা

আলোচনী বিভাগৰ সম্পাদক হিচাবে নিৰ্বাচিত হোৱাৰ দিনৰে পৰা মি সকলে মোক আলোচনীখন প্ৰকাশত পূৰ্ণ সহযোগিতা অগবঢ়ালে সেইসকলৰ সহায় স্বীকাৰ লকবিলৈ ক্ষমাৰ মোগ্য নহুম। মহাবিদ্যালয় প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা প্ৰস্তুত হোৱাৰ দিনৰে পৰা আৰম্ভ কৰি বৰ্তমান প্ৰকাশিত মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী “সোণালী” প্ৰস্তুত কৰাত সহায় কৰা শ্ৰদ্ধেয় ড° বাণো কোঁৰে ছাৰ, পুটিত্ৰ লাৰামেন ছাৰ, অধ্যেক্ষ মহোদয়, উপাধ্যেক্ষ মহোদয়, পতিটো খেজতে সহায় কৰা ভাইটী হৰিং পলৱ, অৰূপ, সমীৰণ, নিতুণ, অনুজ, পাৰ্থ, প্রাক্তন আলোচনী সম্পাদক চলন দাস, প্রাক্তন সাধাৰণ সম্পাদক দেৱ কুমাৰ গুপ্তা, মোগুষ্ঠীনা, লিপন দা, ভাস্কৰ, প্ৰশান্ত, নিতুণ আলোচনীৰ বাবে ক্ষেত্ৰ অংকন কৰা মিথু, প্রাস্তাৰ, প্ৰিমাংকা মেতিয়া শুকন, আলোচনীৰ বাবে গোখা সমূহ সংগ্ৰহ কৰি দিয়া অভিজিৎ কৰ্মকাৰ, শচীন, নিকু, শক্তুল, কাৰ্য, কুৰ, ভাৰ্গব, নিশ্চিত, নৈবিকা, ভাৰতী, অক্ষয়কুমাৰ, শাৰিজ, প্ৰিয়াম্বু, মুনিৰ, পলৱ, পদ্মুম্বু, পলৱ, কৌশিক, মেডিনী, কল্যাণী, চুমচুম, আলোচনীৰ বেটুপাত অংকন কৰা দেৰাসিছে, বংটোসনুহ সংগ্ৰহ কৰি দিয়া দুদুণ দা, বিক্ৰম দা, মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ আৰু ছাত্ৰী নিৰ্বাচনৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীণে ধন্যবাদ জ্বাপন কৰিছো।

শেষত পুনৰ বাবে অজোনিতে বৈ যোৱা ভুগ কৰ্তৃবোৰৰ বাবে ক্ষমা মাৰ্গিছো।

অধ্যক্ষৰ কলম .....

বিগত প্ৰতি বছৰে সোণাৰি মহাবিদ্যালয় আলোচনীখন প্ৰকাশ পাই আহিছে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ বৰঙণিৰে। কিন্তু এইবছৰ মাননীয় শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ে প্ৰতিখন মহাবিদ্যালয়লৈ আলোচনী প্ৰকাশৰ কাৰণে এক লাখ (১,০০,০০০.০০) টকাৰ পুঁজিৰ যোগান ধৰাত তেখেত ধন্যবাদৰ পাত্ৰই নহয়, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সৃজনশীল প্ৰতিভাৰ বিকাশৰ কাৰণে লোৱা প্ৰচেষ্টাই এটা নতুন ইতিহাস বচনা কৰিলে। ইয়াৰ আগতেও অসম চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা আলোচনী প্ৰকাশৰ কাৰণে ৫০,০০০.০০ (পঞ্চাশ হাজাৰ) টকাৰ বৰঙণি আগবঢ়াইছিল। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে এটা কথা উপলব্ধি কৰিব লাগিব যে, বিদ্যায়তনিক বিকাশৰ দিশত চৰকাৰে আগবঢ়োৱা অনুদানৰ পৰা যাতে যথাৰ্থ উপকৃত হয় তাৰ বাবে মনোযোগ দিয়া অতীব প্ৰয়োজন। তেওঁলোকৰ লেখাত শিক্ষাৰ প্ৰকৃত উদ্দেশ্য, মানদণ্ড, গুণগত দিশসমূহ স্পষ্টভাৱে প্ৰতিফলিত হ'ব লাগিব। বৰ্তমান প্ৰতিযোগিতাৰ সময়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে নম্বৰৰ তালিকা গোটা৬লৈ যাওঁতে অকল পাঠ্য-পুথিৰহে অধিক মনোযোগ দিয়া দেখা যায়। ফলস্বৰূপে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে তেওঁলোকৰ নিজস্ব সূক্ষ্ম অনুভূতিসমূহ প্ৰকাশ কৰিবলৈ আজৰি নোপোৱাৰ নিচিনা হৈ পৰিছে। সূক্ষ্ম অনুভূতি তথা অভিজ্ঞতাসমূহ জ্ঞান গৱিমাৰ জৰিয়তে স্তৰে স্তৰে প্ৰকাশ কৰি উলিওৱাটো অতিকৈ আৱশ্যকীয়।

এটা কথা ধূৰূপ যে, কম্পিউটাৰৰ প্ৰদুৰ্ভাব হোৱাৰ লগে লগে সমাজ জীৱনৰ এটা সাংঘাটিক পৰিবৰ্তন আহিছে। এই পৰিবৰ্তনে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত যথেষ্ট প্ৰভাৱ পেলাইছে। গোটেই পথৰীখন এখন ক্ষুদ্ৰ গাঁৱলৈ পৰিবৰ্তন হৈছে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ জ্ঞান অৰ্বেষণৰ পথবিলাক বিজ্ঞানৰ নতুন আহিলাসমূহৰ জৰিয়তে সহজ হৈ পৰিছে। জ্ঞানৰ মাত্ৰা বढ়াৰ লগতে তেওঁলোকৰ লেখাৰ গভীৰতাও প্ৰকাশ পোৱা উচিত। তেওঁলোকৰ গৱেষণা, কৰিতা, প্ৰবন্ধই মহাবিদ্যালয়ৰ সাময়িক ক্ষেত্ৰৰ মানদণ্ড প্ৰতিফলিত কৰিব লাগিব।

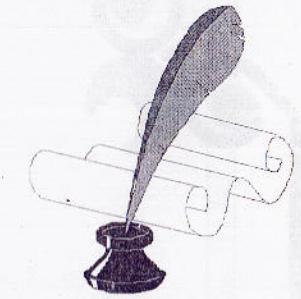
সেইদৰে, মহৎ লোকৰ জীৱনী আৰু বাণীসমূহ অধ্যয়ন কৰি জ্ঞান লোৱাটো অতি প্ৰয়োজন। বৰ্তমান গোলকীকৰণ, সমাজব্যৱস্থাৰ বস্তুবাদৰ মাজত থাকি সামাজিক চেতনা আনিবলৈ এনেদৰে মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা প্ৰকাশিত আলোচনীৰ অৱদান অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। শেষত, সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে আহুন জনাইছো — যাতে এই আলোচনীৰ মাধ্যমেৰে তেওঁলোকৰ প্ৰচেষ্টা অব্যাহত ৰাখি সমাজৰ একোজন সুনাগৰিক হৈ উঠক।

অধ্যক্ষ
ৰাজেন তামুলী

(ড° ৰাজেন তামুলী)
সোণাৰি মহাবিদ্যালয়।

শিক্ষক উপদেষ্টাৰ একলম ....

লিপিৰ আবিষ্কাৰৰ লগে মানুহৰ চিন্তাৰ গতিধাৰাক স্থায়ীভাৱে ধৰি বখাৰ উপায় ওলাল আৰু মানব জাতিৰ বিকাশ ত্বরান্বিত হ'ল। লেখনিৰ দ্বাৰা মানুহে নিজৰ সৃষ্টিশীলতাক আগুৱাই নিলে। মানব জাতিৰ বিবৰ্তন সভ্যতা, সংস্কৃতিৰ ৰূপত লিখনিৰ জৰিয়তে সাহিত্যত প্রতিফলিত হ'ল — প্রতিফলন ঘটালে জ্ঞানৰ বশ্মিয়ে আৰু সাহিত্য হৈ পৰিল সমাজৰ দাগোন। বিভিন্ন জাতিয়ে তেওঁলোকৰ মানসিক উত্তৰণৰ ইতিহাস নিজৰ নিজৰ সাহিত্যত ধৰি ৰাখিলে। অনুবাদ সাহিত্যই সন্মিলিত ৰূপত সেই ইতিহাসৰ ভেটি সুদৃঢ় কৰিলে। যুগ যুগ ধৰি আহৰণ কৰা জ্ঞান বিভিন্ন ভাষাৰ প্ৰস্থ-আলোচনীৰ বুকুত অমূল্য সম্পদ হিচাবে সঞ্চিত হৈ ৰ'ঞ্জ আৰু আধুনিক মানব জাতিৰ বিকাশৰ পৰিক্ৰমাত উত্তৰ হোৱা বিভিন্ন প্রতিকূল পৰিস্থিতিত প্ৰস্থ আলোচনীয়ে দিক্ নিৰ্ণয়ক হিচাবে মুখ্য ভূমিকা লবলৈ সক্ষম হ'ল।

সময়ৰ গতিশীলতাই মানুহৰ চিন্তাকো গতিশীলতা প্ৰদান কৰে। বিভিন্ন সময়ৰ বিভিন্ন চিন্তাধাৰা আলোচনী সমূহত প্রতিফলিত হয়। জনপ্ৰিয় আলোচনীৰ পৰা তত্ত্ববিশেষ আলোচনালৈকে বহু প্ৰকাৰৰ আলোচনীত বিভিন্ন ক্ষেত্ৰ (Area) ৰ প্ৰাসংগিক বিষয়সমূহ সন্নিবিষ্ট কৰা হয়। প্ৰয়োজনীয় ৰচি অনুযায়ী সেই আলোচনী সমূহে মানুহক চিন্তাৰ খোৰাক যোগায়। কোনো আলোচনীৰ বিশেষ সংখ্যা একেটাত প্ৰকাশিত হোৱা বিশ্লেষণাত্মক, তত্ত্বগতুৰ আলোচনাই মানুহৰ মনত সঠিক চিন্তাৰ উদ্বেক ঘটাই জটিল সামাজিক, ৰাজনৈতিক সমস্যাৰ সমাধান সূত্ৰ আগবঢ়োৱা দেখা যায়। এনে ক্ষেত্ৰত এখন আলোচনীয়ে এক বিশেষ উদ্দেশ্যধৰ্মিতাৰে সমাজ এখনক প্রতিফলিত কৰিব বিচৰা যেন অনুভব হয়।

মহাবিদ্যালয়ৰ পৰ্যায়ৰ আলোচনী এখনৰ মূল উদ্দেশ্য হ'ল চিন্তাৰ উৎকৰ্ষ সাধন কৰাত ছাত্ৰ-ছাত্রীক অনুপ্ৰেৰণা যোগোৱা; তেওঁলোকৰ সৃষ্টিশীলতাক গতি প্ৰদান কৰা। সেয়ে সম্পাদনা কৰাৰ সময়ত এই উদ্দেশ্যৰ সমান্তৰালভাৱেহে আলোচনীখনৰ গুণগত মানদণ্ডৰ প্রতি লক্ষ্য ৰাখিব লগা হয়। এনে সীমাবদ্ধতাৰ মাজত মানবিশিষ্ট লেখনি আহৰণত ক্ষেত্ৰত বিভাগীয় সম্পাদকৰ দায়িত্ব অতিশয় বেছি। কাৰণ গুণগত আৰু কাৰিকৰী উভয় দিশৰ সঠিক সামঞ্জস্যতাতহে এখন সৰ্বাংগসুন্দৰ আলোচনী প্ৰকাশ কৰিব পৰাটো সন্তু। এই ক্ষেত্ৰত সম্পাদক অভিলেখ গণ্ডিয়ে চেষ্টাৰ ভঙ্গি কৰা নাই। সেয়ে তেওঁ ধন্যবাদৰ পাত্ৰ। মহাবিদ্যালয় সংগীতৰ আধাৰত আলোচনীখনৰ বেটুপাত অংকন কৰাৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ দেৱাশীক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ। এই আপাহতে আলোচনীখনলৈ বৰঙ্গণি আগবঢ়োৱা সকলোটিলৈকে শলাগ জনালোঁ।

উপদেষ্টা, সোণালী।

মহাবিদ্যালয় সংগীত

বচনা -সুরঃ ৰঞ্জিত চন্দ্ৰ বুঢ়াগোহাঁই

সাৰে আছো আমি
হেজাৰ সেনানি
জনৰ পূজাৰী হৈ;
কলা বিজ্ঞানৰ দুগাছি বন্ধি
দুখনি হাতত লৈ।
সেউজী আমাৰ মনৰ পৃথিৰী
জনেৰে জীপাল কৰা,
দুখ দৈন্য দূৰতে বিদূৰি
হৰবে উপচাওঁ ধৰা;
দৃষ্টি আমাৰ দূৰ দিগন্ত
পাখি মেলি উবি যাওঁ
শান্তিৰ পথী হৈ॥
সৃষ্টিৰ কঠিয়া আহা গুজি দিওঁ
আমাৰ মনৰ পথাৰতে,
অঙ্গকাৰৰ প্রাচীৰ ভাঙি
পোহৰবে ঢল বোৱাওঁ আমি
জনৰ পূজাৰী হৈ
জনৰ পূজাৰী হৈ॥

প্ৰৱন্ধ

সোণারির উৎপত্তি আৰু বিকাশ

শ্রীগোলাপ বৰগোহাঁই
প্ৰতিষ্ঠাপক অধ্যক্ষ
সোণাৰি মহাবিদ্যালয়

আহোম সকল সৌমাৰপীঠলৈ অহাৰ সময়ত বৰ্তমানৰ সোণাৰি অঞ্চলত বৰাহী সকল বাস কৰিছিল। তাৰোপূৰ্বে ইয়াত কছাৰী সকল থকাৰ ইংগিত বুৰঞ্জীত পোৱা যায়। বৰাহী সকলৰ বাজধানী বৰ্তমান সোণাৰি নগৰৰ উন্নৰ পশ্চিম দিশত আছিল। বৰ্তমানৰ বজাডাপ বৰাহী বজা মহামানিক্যৰ বাজধানী আছিল। চুকাফাৰ সময়ৰ বৰাহী-মৰাগৰ বজাজনৰ নাম আছিল থামিথুমা ওৰফে থাকুমথা। থাকুমথাৰ পৰামৰ্শ মতেই চুকাফাই চৰাইদেউত নগৰ পাতিছিল। আহোমৰ লগত বণত হাৰি চুতীয়াই সন্ধিৰ প্ৰস্তাৱ আগবঢ়াওতে চুহংযুং দিহঙ্গীয়া বজাই চুতীয়া বজাৰ বৰকুৰৰী আৰু কুবেদন্তৰ সম্পত্তি বৰহাটৰ বাটেদি আহি বজাক সোধাৰলৈ নিৰ্দেশ দিছিল। ইয়াৰ পৰা বুজা যায় যে বৰহাটেদি উজনিৰ পৰা এটা বাট চৰাইদেউ পৰ্যন্ত আছিল। আহোম বাজত্বৰ আগৰে পৰা বৰহাট এখন গুৰুত্বপূৰ্ণ ঠাই আছিল। সেই কালত নিমখৰ বৰ অভাৱ আছিল আৰু বৰহাট অঞ্চলৰ পৰ্বতৰ দাঁতিত থকা পুঁ বিলাকতহে নিমখ পোৱা গৈছিল। এই নিমখৰ এখন হাট বহাৰ বাবে ঠাইখনৰ নাম বৰহাট হৈছিল। আহোম বজাই বৰহাটত এজন উচ্চ পৰ্যায়ৰ বিষয়াক হাট-খোৱা নিযুক্তি দিছিল আৰু তাত বাজহ হিচাপে যিমান লোগ সংগ্ৰহ হৈছিল তাৰ আধা ভাগ বজাই আৰু বাকী আধাভাগ ডা-ডাঙৰীয়া সকলে ভগাই লৈছিল।

ষষ্ঠদশ আহোম স্বৰ্গদেও চুখাম্ফা ওৰফে খোৱা বজাই তনখাম বৰগোহাঁইৰ দুগৰাকী জীয়েকক বিয়া কৰাই কুঁৰৰী পাতিছিল। বৰ কুঁৰৰীৰ লগত সোণাৰি জীয়ৰী দুজনী লিগিৰী হৈ আহিছিল। বৰ কুঁৰৰী চুকালত বজাই এই দুয়ো গৰাকী সোণাৰি লিগিৰীকে বাণী পাতি নাম দিলে বৰ মেঁ লৌ আৰু মেঁ লৌ। বুৰঞ্জীত পোৱা যায়— “এতেকে বজাদেওৰ সোণাৰীৰ প্ৰতি শ্ৰীতি বাচিল। সিহঁতক ঘৰ সজাই, পুখুৰী

খনাই দি ভাল মানুহ কৰিলে। কুঁৰৰীহাঁতে বজাদেওক বশ কৰিলে” (আহোম দিন — হিতেশ্বৰ বৰবৰুৱা)। এই পুখুৰীয়েই বৰ্তমান টাওকাক নৈ তথা সোণাৰি নগৰৰ পশ্চিমে থকা সোণাৰি পুখুৰী। খোৱা বজাই এই পুখুৰী খনাই সোণাৰি নগৰ পাতিছিল। বৰ মেঁ লৌ আৰু সৰু মেঁ লৌ বজাৰ লাগী কুঁৰৰী হৈ বাজ্যত প্ৰতিপত্তি দেখুৱাইছিল। তেওঁলোকৰে তোলনীয়া পুতেক নাহৰ — কাশীনাথ তামুলী ফুকনৰ বুৰঞ্জী মতে এওঁ সোণাৰিৰ ল'ৰা আৰু হিতেশ্বৰৰ বৰবৰুৱাৰ বুৰঞ্জীমতে চেতিয়াৰ ল'ৰা। নাহৰে ক্ষমতা পাই নিজ নামে আলি পুখুৰী কৰি প্ৰজাক নানান উপন্দ্ৰৰ কৰিছিল। নাহৰৰ কাহিনীৰ ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন মত পোৱা যায়। বোধকৰো ইয়াৰ মূল কাৰণ — হ'ল আহোম বাজত্বকালত একাধিক নাহৰ নামৰ ব্যক্তি থকাটো এজনৰ লগত আনজনৰ কাৰ্য্যকলাপৰ সানমিহলি হৈ কিছু বিভিন্নিৰ সৃষ্টি হয়। সোণাৰি পুখুৰীৰ পৰা আৰম্ভ হৈ বৰ্তমান সোণাৰি নগৰৰ শিখ মন্দিৰৰ দাঁতিয়েদি গড়কাপ্তানি অফিচৰ আগেদি গৈ দিচাঁ নৈৰ কায়েদি বৰহাটলৈ নাহৰকটীয়া পৰ্যন্ত বিস্তৃত পথেই নাহৰ আলি। এই আলিৰ কাষতে বৰহাটৰ ওচৰত নাহৰ পুখুৰী। নাহৰৰ অত্যাচাৰ বাঢ়ি যোৱাত ডা-ডাঙৰীয়া সকলে ফন্দি কৰি বৰদৰীয়া নামনিত নাহৰক হত্যা কৰে। ইয়াৰ পৰাই ঠাই টুকুৰাৰ নাম নাহৰকটীয়া হয়।

নাহৰৰ জোনাত পোৱা যায়—

উলিকৈ তামোলৰ পুলি সমনীয়া

উলিকৈ তামোলৰ পুলি

বৰদৰীয়াৰ মুখতে নাহৰক কাটিলৈ

ওলমি পৰিলে ছলি।

খোৱা বজাৰ পাছত তেওঁ ডাঙৰ পুতেক চুচেঙ্গফা হিন্দু নাম প্ৰতাপ সিংহ, বজা হৈ বাৰখন নগৰ পাতিছিল। তাৰে এখন টাওকাক। বুৰঞ্জীবিদ্ লীলা গঁগেৰ মতে টাওকাক

মানে মুগা চোম'নিলৈ যোৱা বাট। বঙ্গল সেনাপতি আলিয়াৰ খাঁক পৰাস্ত কৰা ফুল বৰুৱা আৰু পিক চাই চেতিয়া বৰফুকনে অভয়পুৰ নগৰ পাতি অভয়পুৰীয়া বাজখোৱাৰ তত্ত্বাবধানত দিয়ে। পিছলৈ অভয়পুৰ নগৰখন তিনিখন খাট সংযোজিত কৰি বৰ অভয়পুৰ, সৰু অভয়পুৰ আৰু মাজু অভয়পুৰ নামেৰে ভাগ কৰা হয়। স্বৰ্গদেও গদাধৰ সিংহই দেশৰ যোগাযোগৰ সুবিধাৰ্থে ধোদৰ আলি বন্ধায়। আহোম বজা সকলে বন্ধোৱা আলিৰ ভিতৰত দীৰ্ঘতম ধোদৰ আলিয়ে উজনিৰ প্রায়ৰোৰ নগৰ যেনে— মৰঙী, চৈয়নীয়া বচা, লায়েক বা লায়েট, তৰাতলি, গড়গাওঁ, চৰাইদেউ, অভয়পুৰ, সোণাবি, বৰহাট আদি ঠাই সংযোজিত কৰে। এই আলি পদ্মলি বিলাকৰ বাবে পৰৱৰ্তী কালত সোণাবি নগৰ আৰু ইয়াৰ আশে পাশে থকা অঞ্চলৰোৰে যথেষ্ট গুৰুত্ব পায়।

গৌৰীনাথ সিংহ স্বৰ্গদেৱৰ মাহীমাক নামুকী আইদেউ। বজাই তেখেতক বাজমাও পাতি খঙ্গীয়া মেল দিছিল। এই গৰাকী বাজমাওৰে নাফুক নগৰ পাতি পুখুৰী খানি দ'ল বন্ধায়। সোণাবি পশ্চিমে ধোদৰ আলিৰ উত্তৰে সেই দ'ল পুখুৰী আছি। সোণাবি পূৰে থকা আইদেউবাৰী আৰু আইদেউ পুখুৰী এই গৰাকী বাজ মাওৰে অৱদান আৰু এখেতৰ মৈদামো ইয়াতে আছে।

স্বৰ্গদেও চুকাফাই প্ৰতিষ্ঠা কৰা, চুঙ্গমুঁ দিহিঙ্গীয়া বজাই বিস্তাৰিত কৰা আৰু প্ৰতাপ সিংহ স্বৰ্গদেৱে সজাই পৰাই তোলা আহোম বাজ্য মান মৰাগৰ উৎপাতত উছন গ'ল। আহোম বাজত্বকালত কেতিয়াও দুৰ্ভিক্ষ হোৱা নাছিল। ইয়াৰ মূল কাৰণ হ'ল তেওঁলোক কৃষিজীৱী আছিল। এওঁলোকে বছৰটোৰ বাবে খাদ্য শস্য মজুত কৰি বাখিছিল বুলি মুছলমান পৰিৱাজক চাহাবুদিন তালিচে লিখি হৈ গৈছে। কিন্তু মান মৰাগৰ উৎপাতত সময় মতে খেতি খোলা কৰিব নোৱাৰাৰ বাবে দুৰ্ভিক্ষৰ ফলত বহু প্ৰজা মৰে। শ্ৰেষ্ঠৰাৰে মানৰ আক্ৰমণত হোৱা অমানুষিক অত্যাচাৰত মানুহ পৰ্বতে কন্দৰে পলাই থাকিবলগীয়া হৈছিল।

বাজেশ্বৰ সিংহ স্বৰ্গদেওৰ দিনত (১৭৫১-৬৯) আহোম বাজ্যৰ মুঠ জনসংখ্যা ২৪ লাখ আছিল। কিন্তু ১৯২৬ চনত ইংৰাজ কোম্পানীৰ হিচাপমতে ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ জনসংখ্যা ৮,৮০,০০০ জনলৈ কমিল (পলিটিক্যাল হিষ্টৰি অব আচাম— হেবন্স বৰপুজাৰী)। মান-মৰাগৰ অহা-যোৱাৰ বাটতে হোৱাৰ বাবে সোণাবি নগৰো নিশ্চিহ্ন হৈ গ'ল। পূৰ্বৰ ভৰপূৰ সোণাবি

ইংৰাজ বিলাকে অসম হস্তগত কৰাৰ সময়ত জহি খহি যোৱা পুখুৰী আৰু আলি কেইটাৰ বাহিৰে একোৱেই নাছিল।

ইংৰাজ সকলে অসম দখল কৰিয়েই চাহ খেতিৰ প্ৰতি মন দিয়ে। চাহ খেতি অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰত যে প্ৰচুৰ সন্তাৱনাপূৰ্ণ এই কথা বুজিবলৈ বৃটিছ সকলক বেছি পৰ নালাগিছিল। তেখেত সকলে বিভিন্ন কোম্পানী খুলি, কিছুমানে ব্যক্তিগত ভাৱেও উজনি অসমৰ সুবিধাজনক ঠাইবোৰত চাহ বাগান খুলিবলৈ উঠি-পৰি লাগিল। জনবসতি নথকা বিস্তীৰ্ণ উচ্চভূমি, কায়েদি বৈ যোৱা টাওকাক আৰু দিচাং নৈ লগতে গাতে লাগি থকা ধোদৰ আলি আৰু নাহৰ আলিয়ে সহজে বেপাৰী জাতি ইংৰাজ সকলৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলে। ইয়াৰ ফলত সোণাবিৰ আশে পাশে গঢ় লৈ উঠিল ভালেকেইখন চাহ বাগিছা। ফুট মণিয়াৰ মণিবাম দেৱানো এইক্ষেত্ৰত পিছপৰি থকা নাছিল। তেখেতে চফাইৰ চিংল' পাহাৰত এই নামেৰে এখন বাগিছা খোলে। দেশদোহী আখ্যা দি বৃটিছ চৰকাৰে তেখেতৰ সমুদায় সম্পত্তি বাজেয়াপ্ত কৰাত চিংল' বাগিছা চৰকাৰৰ হাতলৈ যায় যদিও ইংৰাজ সকলে এই নামটোৰ বিলুপ্তি নঘটাই এই বাগিছাখন সামৰিলৈ চিংল' কোম্পানী নামে এটা কোম্পানী খোলে। সোণাবি নগৰৰ গাতে লাগি থকা জৰকা, নাফুক, চফাই, মথুৰাপুৰ এই কোম্পানীৰ বাগান। আজি কিছু বছৰৰ আগেয়ে এই কোম্পানীটো লড় স্বৰাজ পালে ক্ৰয় কৰে। সোণাবিৰ নাতিদূৰত আসাম কোম্পানীয়ে টাওকাক আৰু টিঙ্গলীবাম আৰু নগৰৰ গাতে লাগি থকা টীয়ক বজাবাৰী বাগিছা যোৰহাট কোম্পানীয়ে খোলে। একে সময়তে সোণাবি আৰু বৰাহী বাগানো খোলা হৈছিল। এইদৰে পূৰণা সোণাবি নগৰখনক চাৰিওফালে চাহ বাগানে আৱৰি ধৰিলে।

সোণাবি অঞ্চলৰ চাহ শিল্পই গঢ় লৈ উঠাৰ লগে লগে ইয়াত বহতো ধৰণৰ চাহিদাৰ উত্তৰ হ'ল। বাগান বিলাকত গোটখোৱা চাহাৰ সকলকে মুখ্য কৰি বনুৱা কৰ্মচাৰী সকলৰ বাবে আৱশ্যকীয় সামগ্ৰীৰ এখন বজাৰৰ চাহিদা আছিল। সেয়ে কোম্পানীৰ মালিক সকলে কলিকতা, ঢাকা, নোৱাখালি আদি ঠাইৰ পৰা বিভিন্ন বৃত্তিয়াল যেনে— কাপোৰ-কানিব বেপাৰী, জোতা-চেণ্ডেলৰ কাৰবাৰী, মুচিয়াৰ, নাপিত, ধোৱা আনকি কচাই আদি আনি ইয়াত সংস্থাপিত কৰি এখন সাপ্তাহিক হাট বহুৱালে। ইয়াৰ ফলত সোণাবিয়ে পুনৰ জন্ম লভিলে। যোৱা শতাব্দীৰ প্ৰথম আৰু দ্বিতীয় দশকত চৰকাৰৰ প্ৰশাসনৰ

সুবিধাৰ্থে সোণাবিত এখন থানা, এটা মাটি বন্দবস্তি কাৰ্যালয় (উপপতি সমহৰ্তাৰ কাৰ্যালয়) এটা ডাক বঙ্গলা আৰু লগতে এখন ঔষধালয় স্থাপন কৰে।

ইংৰাজ সকলে অৱসৰ বিনোদনৰ বাবে বৰ্তমান ভগৱতী প্ৰসাদ বৰুৱা উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ খেলপথাৰ আৰু ইয়াৰ কাৰবাৰী ঠাইখিনিক সামৰি এখন গল্ফ ক'ৰ্চ পাতিছিল। তাৰ ক্লাৰ ঘৰটোৰ বৰ্তমান সোণাবি চাহ কৰ্মচাৰী সংঘৰ অফিচৰ সন্মুখৰ ওখ ঠাই টুকুৰাতে আছিল। প্ৰায় ১৯৫০ চন পৰ্যন্ত এই ঘৰটোৰ পৰিত্যক্ত অৱস্থাত দেখা গৈছিল। বোধকৰো এই ঠাই টুকুৰ অলপ তলগবীয়া হোৱাৰ বাবে মাজে মাজে টাওকাক নৈৰ পানীয়ে আমনি দিয়াৰ হেতুকে এই ঠাই ত্যাগ কৰি বৰ্তমান সোণাবি কলেজ থকা ঠাই আৰু বাজত্বৰ খেলমাটি সামৰি এখন প'ল' ফিল্ড কৰি ক্ৰিয়া কেন্দ্ৰটো ইয়ালৈ উঠাই আনে।

সোণাবিৰ আশ-পাশৰ সমুদায় অঞ্চলত চাহ বাগান খোলাৰ বাবে সোণাবিত জনবসতিৰ সুবিধা নোহোৱা হ'ল। ফলত সোণাবি নগৰৰ একেবাৰে ওচৰ গাওঁখনলৈ (নাফুক চামাই) কমেও পাঁচ কি.মি. দূৰ হ'ল। সোণাবি নগৰৰ জনবসতিৰ কাহিনী বেছ কৌতুহল উদ্দীপক। দেশ স্বাধীন হোৱালৈকে সোণাবিত মাত্ৰ চাৰিঘৰ খাচ অসমীয়া মানুহ আছিল। তাৰে মৌজাদাৰৰ ঘৰ (প্ৰয়াত পাৰ্বতী প্ৰসাদ বৰুৱা) মৌজা চলোৱাৰ সুবিধাৰ্থে ইয়ালৈ আহ। পূৰ্বতে তেখেতৰ সকলে প্ৰায় প্ৰত্যেক শনিবাৰে শিৰসাগৰৰ পৰা হাতীত আহি দেওবাৰে খাজানা সংগ্ৰহ কৰি সোমবাৰে পুনৰ হাতীত ঘূৰি যায়। এই ব্যৱস্থা কিছু অসুবিধাজনক আছিল। তাৰোপৰি সেই সময়ত বৰ্তমান বৰুৱাচালি আৰু সাপেখাতি মৌজা অভয়পুৰ মৌজাৰ অস্তৰ্ভুক্ত আছিল। ইতিমধ্যে তেখেতৰ সকলে প্ৰায় পৰিত্যক্ত অৱস্থাত থকা সোণাবি চাহ বাগিছাখন কিনি সোণাবিত স্থায়ী ভাবে স্থায়ী ভাবে বসবাস কৰিবলৈ লয়। আনটো পৰিয়াল আছিল শ্ৰমাত টক্কানাথ শৰ্মাৰ। তেখেতৰ বাগানৰ চাকৰি সুত্ৰে ইয়ালৈ আহি দশিক সোণাবিত স্থিতি লৈ লগ সঙ্গৰ বাবে জোৱায়েক মুজলমানকো ইয়ালৈ আনে। তৃতীয়টো পৰিয়াল হ'ল প্ৰয়াত মুগিবাগৰ দহৰ আৰু চতুর্থটো হ'ল প্ৰয়াত বামেশ্বৰ দাসৰ। অধিক সকলো বাগানত চাকৰি কৰিবলৈ আহি থিতাপি লোৱা। জোচিয়াৰ চিলেট জিলাৰ পৰা অহা ভালেকেইটা পৰিয়াল সোণাবিত বাস কৰিছিল। জয় জয়তে চিলেটৰ পৰা অহা বাস্তু মুজলমৰ নাই হ'ল— প্ৰয়াত বৈকুণ্ঠনাথ পাল আৰু প্ৰয়াত সিদ্ধান্ত কৰা হয়। সিদ্ধান্তহে হ'ল কামটো কিন্তু বৰ সহজ

সুধীন্দ্ৰ চৰণ দে। দুয়োজনে হাবি জংঘল পৰ্বত কন্দৰেৰে ভৰপূৰ এই সুদীৰ্ঘ পথ খোজকাঢ়ি আহিছিল। ইখন গাঁৱৈ পৰা সিখন গাঁৱলৈ যোৱা বা কিছুদূৰ গাঁৱলৈ যোৱা লুঁলুঁজীয়া বাটে বাটে আহি সোণাবি পায়হি। পেছাত বৈকুণ্ঠ পাল সোণাবি আছিল যদিও তেওঁ ইয়াত এই ব্যৱসায় বেছিদিন চলোৱা নাছিল। তেওঁ ইংৰাজ চৰকাৰে প্ৰৱৰ্তন কৰা কানিব মহল আৰু দেশী মদৰ মহলৰ মহলদাৰ হৈ অগাধ ভূ-সম্পত্তিৰ মালিক হয়গৈ। আনজন ব্যক্তিৰ ব্যৱসায় আছিল কমাৰ। তেখেতৰ এই বাগান প্ৰধান অঞ্চলটোতো কলম কটাৰীকে আদি কৰি সকলো লোহাৰ সামগ্ৰীৰ একচেটিয়া কাৰবাৰ আছিল। পৰৱৰ্তী সময়ত এই দুটা পৰিয়ালৰ আলমতে চিলেট, শিলচৰ আদি ঠাইৰ পৰা বহু পৰিয়াল আহি সোণাবিত নিগাজিকৈ বসবাস কৰিবলৈ লয়।

ইংৰাজ চৰকাৰে তেওঁলোকৰ শাসন কিছু সুস্থিৰ হোৱাৰ পাছত, জন মফট মিল্চৰ প্ৰতিবেদনৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত জনসাধাৰণৰ শিক্ষা আৰু স্বাস্থ্যৰ প্ৰতি দৃষ্টি দি মহকুমাই প্ৰতি একোখনকৈ লোকেল ব'ল্ড স্থাপন কৰে। এই ব'ল্ডবিলাকেই খোৱা পানীৰ বাবে ঠায়ে ঠায়ে পুখুৰী খনয় আৰ

নহ'ল ; ঘর দুরাবৰ সমস্যা, আবশ্যিকীয় শিক্ষকৰ অভাৱে প্ৰাচীৰ কাপে থিয় দিলে। সেই সময়ত সোণাৰি হৰি সভাৰ গাতে লাগি এটা প্ৰেক্ষাগৃহ আছিল আৰু তাতে পথমে শ্ৰেণীসমূহ লোৱা হৈছিল। বৰ্তমান বৰুৱা মাৰ্কেটতে পূৰ্বে চুৰমাভেলি বেংকে ব্যৱহাৰ কৰা মৌজাদাৰ পৰিয়ালৰ এটা ঘৰ অব্যৱহৃত হৈ আছিল। তাতে সংযুক্ত কৰি কোঠা দুটামান সাজি ঘৰৰ অস্থায়ী ব্যৱস্থা কৰা হ'ল। শিক্ষকৰ অভাৱ পুৰণ কৰাটো বেছ কঠিন আছিল। প্ৰয়াত বসন্ত কুমাৰ দত্ত, গীতি কৰি প্ৰয়াত পাৰ্বতী প্ৰসাদ বৰুৱা আদি নমস্য ব্যক্তিয়েও এই বিদ্যালয়ৰ প্ৰধান শিক্ষকৰ দায়িত্ব পালন কৰিব লগা হৈছিল। বহু যোগাযোগ কৰি যোৰহাট পেপেৰা গাঁৱৰ প্ৰয়াত বানেশ্বৰ দত্তক সহকাৰী শিক্ষক হিচাপে নিযুক্তি দি পাছত অস্থায়ী ভাৱে প্ৰধান শিক্ষক পতা হয়। অশেষ টনা-আজোৱা, আলৈ-আছকালৰ মাজেদি দুয়োখন উচ্চ-ইংৰাজী বিদ্যালয় একত্ৰিত কৰি প্ৰয়াত পাৰ্বতী প্ৰসাদ বৰুৱাৰ এহা-শুধীয়া চেষ্টাত স্কুলখন বৰ্তমান থকা ঠাইৰ নিজগৃহলৈ নিয়া হয় আৰু ১৯৬৮ চনত উচ্চতৰ ইংৰাজী বিদ্যালয় পৰ্যায়লৈ উন্মীত কৰা হয়। এই বিদ্যালয়ৰ বুকুতে এই বিদ্যালয়ৰে শিক্ষক-কৰ্মচাৰী সকলৰ চেষ্টাত সোণাৰি নতুন হাইস্কুল নামেৰে ১৯৬৮ চনত অন্য এখন বিদ্যালয় জন্ম হয়। ১৯৭১ চনত প্ৰয়াত প্ৰণভিবাম বৰুৱা আৰু তেখেতৰ ভাত্ সকলৰ দানেৰে তেখেত সকলৰ মাত্ৰ নামেৰে পদ্মকুমাৰী বৰুৱা উচ্চ ইংৰাজী বালিকা বিদ্যালয় নামাকৰণ কৰি প্ৰয়াত কনক চন্দ্ৰ বৰুৱাৰ তত্ত্বাবধানত স্কুলখন বৰ্তমান থকা ঠাইলৈ নিয়া হয়। এইখন বিদ্যালয়োঁ ১৯৮৫ চনত উচ্চতৰ পৰ্যায়লৈ উন্মীত কৰা হয়। প্ৰয়াত চান্তালাল আগৱৰালা আৰু মং আলতাফ হচ্ছেইনৰ চেষ্টাত লগতে সোণাৰি বাসীৰ সহযোগত ১৯৭৪ চনত সোণাৰি টাউন হাইস্কুলখন প্ৰতিষ্ঠা কৰা হয়। শেহতীয়াকে সোণাৰিত এখন হিন্দী উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয় স্থাপিত হৈছে। চেইন্ট জ'চেফ আৰু হাজী ওচিমুদ্দিন মিছন স্কুলকে মুখ্য কৰি ইতিমধ্যে সোণাৰিত ভালে কেইখন ব্যক্তিগত খণ্ডৰ স্কুল স্থাপন কৰা হৈছে।

১৯৭০ চনত নতুন খেলমাটিৰ পৰিত্যক্ত ক্লাৰ ঘৰটোতে সোণাৰি অঞ্চলৰ বাইজে সোণাৰি কলেজ নামেৰে

এখন কলা বিভাগৰ মহাবিদ্যালয় আৰম্ভ কৰে। ১৯৮২ চনৰ পৰা ইয়াত বিজ্ঞান শাখাটো আৰম্ভ কৰা হয়। ১৯৭৮ চনত কলা শাখাটো চৰকাৰে ঘাটি মঞ্চুৰী ব্যৱস্থাৰ অধীনলৈ নিয়ে। ইয়াৰ পাছত ১৯৯১ চনত সোণাৰিত এখন বাণিজ্য মহাবিদ্যালয় আৰম্ভ কৰা হয়। অতি সম্পৃতি ইলাইট একাডেমী নামেৰে ২০০৬ চনত আৰু সোণাৰি জুনিয়ৰ কলেজ নামেৰে ২০১০ চনত দুখন জুনিয়ৰ কলেজ প্ৰতিষ্ঠিত হয়।

দেশ স্বাধীন হোৱাৰ সময়ৰ পৰাই বিভিন্ন মেলে-মিটিঙে সোণাৰিত এটা মহকুমা স্থাপনৰ কথা আলোচনা বিলোচনা হৈ থাকে যদিও আগ-ভাগ লওঁতাৰ অভাৱত বিশেষ আগবঢ়িৰ পৰা নাছিল। যোৱা শতিকাৰ পঞ্চম দশকত অসমৰ ভূমি পুনৰ জৰীপ হৈছিল। সেই সংক্রান্তত তৎকালীন উপপ্ৰতি সমহৰ্তা প্ৰয়াত জগন্নাথ ঠাকুৰ বেঞ্চেনাৰীলৈ আহোতে কথা প্ৰসঙ্গত সোণাৰিত এটা মহকুমাৰ আৱশ্যকতাৰ বিষয়টো উথাপিত হয়। তাত উপস্থিতি থকা অঞ্চলটোৱে গণ্যমান্য ব্যক্তি সকললৈ তাৎক্ষণিক ভাৱে সোণাৰি মহকুমা গঠন কৰ্ম পৰিষদ নামেৰে এখন সমিতি গঠন কৰি যাৱতীয় ব্যৱস্থা ল'বৰ বাবে প্ৰয়াত হেম বসুমতাৰীক বাইজে দায়িত্ব দিয়ে। তেখেতে চাইকেলেৰে গোটেই অঞ্চলটো ঘূৰি পকি বাইজক সচেতন কৰাৰ লগতে বিভিন্ন চৰকাৰী কাৰ্যালয়লৈ গৈ তথ্য পাতি সংগ্ৰহ কৰি আনকি প্ৰস্তাৱিত মহকুমাটোৱে সীমা ক'ত হ'ব এই বিষয়েও স্থানীয় জনা-বুজা মানুহৰ লগত বিতংভাৱে আলোচনা কৰি এখন স্মাৰক পত্ৰ প্ৰস্তুত কৰিছিল। পথমে ২৮/১১/৭৩ তাৰিখে এই স্মাৰক পত্ৰখন চৰকাৰৰ ওচৰত দাখিল কৰা হয়। তাৰ পাচতো তিনি চাৰিবাৰ মান একোটকৈ সজাতি দল লৈ তেখেতে তেতিয়াৰ মুখ্যমন্ত্ৰী, বাজহমন্ত্ৰী আদিক সাক্ষাৎ কৰিছিল। এনেদৰে বহু আবেদন নিবেদনৰ মূৰত সোণাৰিত ১৯৮৩ চনত চৰাইদেউ মহকুমা স্থাপনৰ কথা ঘোষণা কৰি কাম কাজ আৰম্ভ কৰা হয়। মহকুমা স্থাপনৰ লগে লগে সোণাৰি নগৰখন সকলো দিশৰ পৰা আগবঢ়ি যায়। ঠিক মহকুমা ঘোষণাৰ আগে পাছে প্ৰয়াত পাৰ্বতীপ্ৰসাদ বৰুৱাৰ পৰিয়ালে পাৰ্বতীপুৰ প্ৰান্তৰ মাটিবিলাক বিক্ৰী কৰাত আৰু বহু পৰিয়াল আহি ইয়াত বসতি কৰিবলৈ লোৱাত নগৰখনৰ সৌষ্ঠব বৃদ্ধি হৈছে। ◆

The Impact of Renaissance on English Literature

DR. Anita Konwar
Asstt. Professor
Dept. of English

The 'Renaissance' was in essence an intellectual re-birth. It showed itself in the effort of the individual to free himself from the rigid institutions of the Middle Ages, feudalism and the church; and to assert his right to live, to think and to express himself in accordance with a more flexible secular code. In a narrow sense, it means a new spirit in learning, but in the wider sense, it implies all those important movements of fifteenth and sixteenth centuries which changed the medieval outlook into the modern one. It is said to have begun in Italy in the late 14th and 15th centuries and to have continued both in Italy and other countries of western Europe, through the 15th and 16th centuries. But, it took some time for the renaissance spirit to reach England and did have its flowering till the Elizabethan and Jacobean periods.

The Renaissance was not only an English but a European phenomenon and basically it signalled a thorough substitution of the medieval habits of thought by new attitudes. The dawn of the renaissance came first to Italy and a little later to France. To England it came much later, roughly about the beginning of the sixteenth century. It is really difficult to date the renaissance; however it may be mentioned that in Italy the impact of Greek learning was first

felt when after the Turkish conquest of Constantinople, the Greek scholars fled and took refuge in Italy carrying with them a vast treasure of ancient Greek literature in manuscript. The study of this literature fired the soul and imagination of the Italy of that time and created a new kind of intellectual and aesthetic culture quite different from that of the Middle Ages. The light of the renaissance came very slowly to the isolated island of England, so that when it did come in all its brilliance in the sixteenth century, the renaissance in Italy had already become a spent force.

The coming of the renaissance in European literature was mainly occasioned by two factors. In the first place, there was a renewed contact with the Greek and Italian masters. The fall of Constantinople to the Turks acted as a blessing in disguise and scattered the rich literary and scholastic lore of Greece and Rome all over Europe. Secondly, there was the immense expansion of human imagination as a result of discoveries beyond the seas. A kind of national literature, inventive and creative grew everywhere. The classical renaissance implied a knowledge as well as imitation of the great literature of the golden past of Greece and Rome. It also involved a sort of effective acquaintance with and the capability of the use of the Greek

and Latin language. That new learning of the old knowledge of classical antiquity had its beginning in Italy, but it gradually passed into other European lands-France, Spain, Germany and finally to England.

The influence of the renaissance came rather late in England because of the geographical situation. Its first impact was manifested in the humanistic literature that developed in England. And the first great work of humanism in prose was *Utopia* by Thomas More and it was rightly called the first literary monument of modern socialism. The influence of renaissance was much accelerated by William Caxton, whose invention of the printing press made publication and circulation of books easy. Italian renarssance drew the attention of the scholars of the renowned universities, Oxford and Cambridge. They became two centres of renaissance in England. Some scholars of Oxford University came to Italy to study the new Learning. Gracyn Lily and Thomas Linacre also followed them. After their return they inspired the people of England for the study of classical learning. John Colet belonged to the family of a rich merchant of London. He was a learned scholar of classical language and the teaching of Gracyn influenced him very much and he later on decided to go to Italy for further studies. Later on, he founded schools like St. Paul's School which ultimately championed the cause of renaissance.

Apart from the scholars, Tudon kings also helped in the progress of renaissance. Under the liberal rule of Henry VII, Henry VIII and Elizabeth, renaissance flourished in England. The impact of renaissance was evident in all the branches of English literature. It was in the sphere of English poetry that the impact was first keenly perceived. The new literary form, 'sonnet' was

introduced by Wyatt in Italy. His model was Petrarch. Another eminent sonneteer was Surrey. Surrey was a competent and graceful craftsman. His sonnets run with greater metrical smoothness than Wyatt's. One of the men of letters of the Elizabethan age is Sydney. His 'Astrophel and Stella' contains a series of 108 sonnets about his own frustrated love for Penelope, the daughter of the Earl of Essex. The sonnets were possibly written between the years 1580 and 1584, and published in the spring of 1591, after Sydney's death. He followed Petrarch in the Italian master's poetic worship of Laura in the first series of his sonnets. Another important poet of the Elizabethan age is Edmund Spenser. His sonnet series 'Amoretti', a collection of eighty-nine sonnets, which appeared in 1595, has actually an Italian title inspired by Petrarch. Inspired by the Petrarchan model, these sonnets are on love and passions and moods of the lovers. His rhyme-scheme is ab ab, bc bc, cd, cd, ee.

The greatest name in English sonnets is William Shakespeare. One hundred and fifty four sonnets of Shakespear stand out as the specimens of his unparalleled art. The form used in Shakespeare's sonnets as pointed out already was invented by Henry Howard, Earl of Surrey. The fourteen lined Shakespearean Sonnet is divided into four parts-three quatrains and a concluding couplet. In his sonnets, the quatrains state the poet's argument and the couplet sums up his theme. There are altogether seven rhymes as opposed to the five of the conventional Petrarchan sonnet and these are – ab, ab, cd, cd, ef, ef, gg. The various types of themes of the sonnets of Shakespeare are – marriage, friendship, love, self-love, the ravages of time, mortality and death etc.

The most potential influence of the renaissance was however witnessed in the field

of drama. The medieval miracles, mysteries and moralities came to an end and there was an emergence of a new humanistic theatre under the influence of the classical masters. Regular tragedies, comedies and historical plays were written following the example of Seneca. Following the example of Seneca, the first English tragedy *Gorboduc* was produced. Plays like *Gorboduc* paved the way for the glorious march of the great romantic tragedies of Kyd, Marlowe and Shakespeare. In the sphere of comedy, under the influence of the Italian masters like Plautus and Terence, the earliest english comedies *Ralph-Roister-Doister* and *Gammer Gurton's Needle* were written.

In the Elizabethan age, there was a group of dramatists known as 'University Wits'. The group was more or less constituted of some young university scholars, highly cultivated literary men, who took writting as their profession. It was for all intents and purposes, a little literary constellation, of which Marlowe was the central sun, and round him revolved as accompanying stars, Lyl, Greene, Peele, Lodge and Nashe and Kyd. All of them had university education and classical scholarship. As an Oxford scholar and highly cultivated gentleman, Lyl was the author of several popular comedies as *Alexander*, *Gallathea* etc. He had sprung at a bound into fame by the publication of his prose romance *Eupheus* and *The Anatomy of Wit*. A more successful dramatist than Lyl was perhaps, Robert Greene. In Greene is also found a dignified predecessor of Shakespear as the creator of character and situations. His well-known plays include *Pandosto*, *King of Aragon*, *Friar Bacon* and *Friar Bungay* etc. The source of his plays are English history and traditions as well as medieval and foreign legends. George

Peele as a dramatist was inferior to both Lyl and Greene. His dramatic works of importance were – *The Famous Chronicle of King Edward I*, *The Old Wives Tale* etc. Thomas Lodge's *The Defence of Plays* and Thomas Nashe's *The Wounds of Civil War* were most important plays they had written.

Another two greatest dramatists are Thomas Kyd and Christopher Marlowe. Both of them wrote tragedies and enjoyed a popularity which could be surpassed only by their great successor, William Shakespeare. Kyd, is known as the author of *The Spanish Tragedy*. He followed the model of Seneca and successfully exploited the revenge theme and filled the stage with melodramatic element. Marlowe's dramatic career lasted for a long time but was brightened with grand achievement. Within a brief period, he produced four well-known plays. These are – *Tamburlaine*, *Doctor Faustus*, *Edward II* and *The Jew of Malta*. Shakespeare is the another greater name in the world of drama of all times. Shakespearean scholars are now in general agreement that the twenty four years of his literary activity distinctly lead to the division of his creative career in four successive periods. The first period is from 1588 to 1595. During this period, Shakespeare with his youthful exuberance tried his hand at every form of dramatic literature – history plays, comedy and tragedy. The second period is a period of rapid growth and development from 1595 to 1600. Such plays as *The Merchant of venice*, *Misdummer Night's Dream*, *As You Like It* were all written in this period and they show more careful and artistic work, better plots and a marked increase of knowledge of human nature. The third period is a period of gloom and depression, from 1600 to 1607, which marks the full maturity of his powers. His great tragedies

Hamlet, King Lear, Macbeth, Othello and *Julius Caesar* belong to this period. The fourth period is a period of restored serenity. To this period belongs the tragedy *Antony and Cleopatra* which is followed by *Criolanus*, another tragedy which was generally not accepted to be the representative production of this period.

The renaissance manifested its influence in the sphere of prose also. Besides poetry and drama, English prose was also influenced by the spirits of renaissance. Sidney's *Arcadia*, Lyly's *Eupheus*, Greene's *Pandosto* were some significant prose works that displayed the dawn of a new spirit. The renaissance also influenced non-fictional critical works. Bacon's famous essays were first published in 1597 which contained ten essays which were enlarged later to fifty eight. They are full of practical wisdom designed to help in the successful conduct of life. The impact of the renaissance was equally evident on all the spheres of English literature.

কৌতুক

- (১) শিক্ষক : বিজয়, তুমি এইবাব শ্রেণীত একেবাবে কম দিন উপস্থিত আছিলা। গতিকে তোমাক এইবাব পৰীক্ষাত বহিবলৈ দিয়া নহ'ব।
বিজয় : কোনো কথা নাই বাইদেউ। মই এইবাব থিয় হৈয়েই পৰীক্ষা দিম।
- (২) শিক্ষক : এ বাজু, হাতীৰ ওপৰত এখন বচনা লিখিব পাৰিবানে?
বাজু : নোৱাৰো ছাৰ
শিক্ষক : কিয়?
বাজু : ছাৰ লিখ থাকোতে যদি হাতীৰ ওপৰৰ পৰা পৰি যাওঁ তেতিয়া কি হ'ব?
- (৩) স্তৰী : হেৰি উঠক, ভূমিকম্পই ঘৰটো এফালৰ পৰা খহাই আনিছে।
স্বামী : বাদ দিয়াহে, শুই থাকা। আমাৰ চিঞ্চা কৰিবলৈ নাই, ভাৰাঘৰ যেতিয়া মালিকৰহে যাব।
- (৪) এদিন শ্রেণীত শিক্ষকে ছাত্ৰ এজনক সুধিলৈঃ
শিক্ষক : চেনি কল ক'ত আছে?
ছাত্ৰ : আমাৰ বাৰীত ছাৰ।
শিক্ষক : ইচ্ছ খালি খালি।
ছাত্ৰ : খোৱা নাই ছাৰ। লাগিছেহে।

The renaissance brought about the liberation of human thoughts and feelings and opened a wide vista of emotional freeness, imaginative flights and philosophical speculations in the sphere of art and literature. Indeed, the renaissance inspired and expanded the eager and inquisitive spirit of the English nation in the Elizabethan age. It simulated and sponsored the creative urge in every literary sphere in lyric or epic poetry, in romantic tragedy or comedy, in prose romances or critical writings.

Selected Bibliography :

Abrams, M.H. *A Glossary of Literary Terms*, New Delhi, Cengage Learning Private Ltd., 2005.

Albert, Edward, *History of English Literature*. Indian edition. New Delhi : Oxford University Press, 1979.

Long, William J. *English Literature*, Delhi : A.I.T.B.S. Publishers, 2003

Sanders, Andrew, *English Literature*. Indian edition. New Delhi : Oxford University Press, 2006. ◆

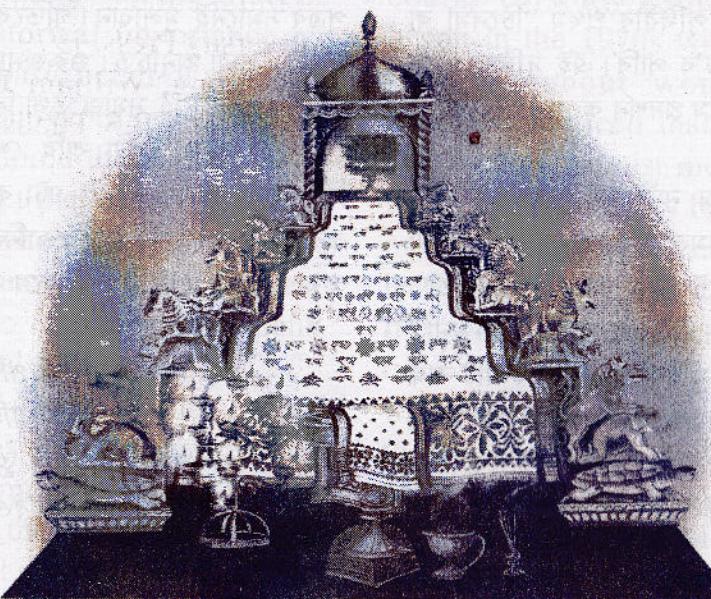

বিশ্ব দৰবাৰত শংকৰদেৱক প্ৰতিষ্ঠা

হৃষীকেশ বুঢ়াগোহাঁই
দ্বাদশ শ্ৰেণী

গান্ধীয়ে কৈছিল— “যি ধৰ্ম অৱলম্বন কৰি মই বামৰাজ্য কল্পনা কৰিছো তাতকৈ সুন্দৰ আৰ্হ শংকৰদেৱে অসমীয়া মানুহক দি গৈছে।” তথাপি কিন্তু শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে আৰু তেওঁৰ দৰ্শন সম্বন্ধে বিশ্ব সৰহভাগ লোকেই অজ্ঞাত। কলাণুক বিষ্ণুপ্ৰসাদ বাভাই কৈছিল— “পৃথিবীৰ তিনিজন কৃষ্ণৰ আকৰৰ অন্যতম অসমৰ অমৃত সন্তান শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ বিষয়ে অলেখ আলোচনা-বিলোচনা, অধ্যয়ন-গবেষণা লেখা-মেলা আদি হৈছে যদিও শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ বিশ্ব দৰবাৰত যিদৰে প্ৰতিষ্ঠিত হ'ব লাগিছিল ঠিক তেনদেৱে হোৱা নাই।”

লিঅ'নাৰ্ড -ডা-
ভিলিৰ বিষয়ে সমগ্ৰ বিশ্বই
যিদৰে জানে ঠিক একেদেৱে
শংকৰদেৱৰ বিষয়ে জানেনে?
ইয়াৰ কাৰণ হয়তো অনেক।
কিন্তু এইজনা সৰ্বশুণ্যকৰ

অতি খৃন্তম হৈ বৃহস্পতিৰ ধৰিবলৈ যোৱা, বাওনা হৈ চন্দ্ৰক ধৰাৰ প্ৰয়াস কৰাৰ দৰে। এনে দুঃসাহসিকতাৰ অজনিতে ভালুকৰ বাবে শুৰুজনাৰ ওচৰত নতশিৰে প্ৰণিপাত জনাই ফৱা গাণিছো।

শংকৰদেৱ সৰ্বশুণ্যকৰ। তেওঁৰ গুণৰ কোনো অন্ত নাই। শংকৰদেৱ বিশেষভাৱে অসমৰ লগত সমৰিত হ'লৈও ধৰ্ম লিখাস, শিল্প, সংগীত আদিৰ প্ৰেৰণ তেওঁ বিশ্ব ভিতৰতে অগ্ৰাকী অতুলনীয় প্ৰতিভাস প্ৰয়া ব্যক্তি। সেয়ে হয়তো মহাত্মা

দৰ্শনৰ লগত বিশ্বাসীক চিনাকি কৰাই দিয়াৰ সময় সমাগত হৈছে। সেয়েহে এইখিনিতে মহাপুৰুষজনাৰ দুই এটি অৱদানৰ বিষয়ে উন্মুক্তিবাব বিচাৰিছো।

সমগ্ৰ পৃথিবীয়ে জানে যে ১৮৯৫ চনৰ ২৫ মাৰ্চত পেৰিচত লুমিয়েৰ ভাতৃদুয়ৱে প্ৰথমখন অবাক চলচিত্ৰ নিৰ্মাণ কৰি পৃথিবীৰাসীক প্ৰদৰ্শন কৰাইছিল। কিন্তু অসমত ইয়াতকৈ চাৰিশ বছৰৰ আগতে চলচিত্ৰ প্ৰদৰ্শনৰ সূত্ৰ আৰিষ্কাৰ কৰি তাৰ দ্বাৰা দৃশ্য প্ৰদৰ্শন কৰোৱাই শুৰুজনাই মানুহক মন্ত্ৰমুঢ়

করি তুলিছিল। ইয়াৰ বাবে গুৰজনাই ১২০ হাত দীঘল আৰু ২০ হাত বহল এখনি পটৰ কাপোৰ নিৰ্মাণ কৰোৱাই তাত সপ্ত বৈকৃষ্ণৰ চিৰবোৰ একাদিক্ৰমে নিজ হাতেৰে আঁকি উলিয়াইছিল, লগতে ইন্দ্ৰপুৰী স্বৰ্গৰ দৃশ্যাৰলী আৰু পৃথিৰীৰ গুৰুল বৃন্দাবনত শ্ৰীকৃষ্ণৰ ৰাসলীলাকে আদি কৰি সকলো দৃশ্যাৰলী হেঙ্গুল-হাইতালেৰে ৰংচঙ্গীয়া কৰি অংকিত কৰিছিল। এই বস্ত্ৰভাগিক বৃন্দাবনী বস্ত্ৰ বুলি নামাকৰণ কৰিছিল। এই বৃন্দাবনী বস্ত্ৰভাগি এটা ২০ হাত দীঘল কাঠৰ টোলোঠাত মেৰিয়াই ৰাখিছিল। যেতিয়া বস্ত্ৰভাগি তেৰাই দৰ্শকক প্ৰদৰ্শন কৰিছিল, সেইদিনা নিজে সূত্ৰধাৰী হৈ গীত-পদ গায়ন-বায়ন ইত্যাদি নিজে সকলো কাম একেলগে একেসময়তে দেখুৱাই দৰ্শকক মন্ত্ৰমুক্ত কৰি ৰাখিব পাৰিছিল। টোলোঠাটোৰ পৰা বস্ত্ৰভাগি লাহে লাহে মেৰ খুলি দেখুৱায় আৰু ইতিমধ্যে দেখুওৱা অংশটো অন্য এটা ২০ হাত দীঘল টোলোঠাত মেৰিয়াই যায়। ঠিক যেনিবা আজিৰ চিনেমাৰ বীলটো। গতিকে বৃন্দাবনী বস্ত্ৰখনিকেই পৃথিৰীৰ প্ৰথম “চিনেমা বা চলচিত্ৰৰ বীল” বুলি নিশ্চয় ক’ব পাৰি। এই দৃষ্টিভঙ্গীৰে চালে পৃথিৰীত চিনেমা শিল্প প্ৰথম প্ৰদৰ্শন কৰোতাজন শ্ৰীমত শংকৰদেৱৰ নিশ্চয় হ’ব।

আকৌ পৃথিৰীত প্ৰথম নদীবান্ধ প্ৰকল্পৰ নিৰ্মাণ কৰোতা ব্যক্তিজন হৈছে শ্ৰীমত শংকৰদেৱ। গুৰজনা বৰদোৱাত থকা কালছোৱাত টেম্বুৱনী নামৰ নৈখনে তাত প্ৰৱল বানপানী সৃষ্টি কৰিছিল। এইকথা দেখি গুৰজনাই সমূহ বাইজক সমবেত কৰি সামুহিক শ্ৰমদানেৰে এটি বান্ধ নিৰ্মাণৰ কাম হাতত লয়। এই বান্ধটোৰ যোগেদি নদীখনৰ নামনিৰ কৃষক সকলৰ শস্য যেনেকৈ বানপানীৰ পৰা বক্ষা পৰিছিল তেনেদেৱে নদীখনৰ উজনিৰ ফালৰ শস্য পথাৰত

নিয়মীয়াকৈ পানী যোগান হৈছিল। আধুনিক পৃথিৰীত কিন্তু ১৮৯৭ চনতহে প্ৰথম নদীবান্ধ প্ৰকল্পটো নিৰ্মাণ কৰাৰ কথা পোৱা যায়। ইয়াৰ উপৰিও বাদ্যযন্ত্ৰ নিৰ্মাণ শিল্পলৈও গুৰজনাৰ যথেষ্ট অৱদান আছে। খোল বাদ্য শ্ৰীমত শংকৰদেৱৰ নিজা উদ্ভাৱন। শংকৰদেৱৰ বিবৰিত হৈছে এক স্বৰ্গীয় অনুভূতিৰ অতুলনীয় গীত। ইয়াৰ উপৰিও বিশ্ব শান্তি অৱদানলৈও তেৰাৰ অসীম অৱদান আছে।

সকল প্ৰাণীক দেখিবেক আহসম।

উপায় মধ্যত ইটো অতি মুখ্যতম।।।

বৰ্তমান বিশ্বত গ্রাস কৰা অশান্তি, সন্ত্রাস আদি উপশম কৰি শান্তি প্ৰতিষ্ঠাৰ বাবে শ্ৰীমত শংকৰদেৱে কীৰ্তন পুঁথিৰ যোগেদি দি দৈ যোৱা ওপৰোক্ত বাণীৰ যথাৰ্থ ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি। বৰ্তমান সমগ্ৰ বিশ্ব “গ্লোবেল ৱার্ল্ড”ৰ প্ৰভাৱত বিধৰ্ষণ। এই অৱস্থাৰ পূৰ্বানুমান কৰি গুৰজনাই কৈছিল।

“দশপুত্ৰ সম এক বৃক্ষ”, অৰ্থাৎ এজোপা গছ দহজন পুত্ৰৰ সমানেই মূল্যবান। গতিকে গছ কাটি নিজৰেই বিপদ চপাই লোৱা অনুচিত। গুৰজনাৰ এনে দৰ্শন সঁচাই বিবল।

গুৰজনাই সমাজ তথা বিশ্বলৈ যি অৱদান আগবঢ়াই হৈ গ’ল তাক বৰ্ণনা কৰি শেষ কৰা অসম্ভৱ। তথাপি বিশ্ববাসীৰ জ্ঞাতাৰ্থে দুই-এটা কথা অৱতাৰণা কৰাৰ চেষ্টা কৰা হৈছে। এইখনিতে অজানিতে হোৱা ভুল-ভ্ৰান্তিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি এফাঁকি ঘোষাৰে সামৰিছো।

“অপৰাধ বিনাশন তয়ু নামে নাবায়ণ

জানি নামে পশিলো হৰণ

আন গতি নাহিকে মৰণ

অপৰাধ ক্ষমা কৰি তুমি দয়াশীল হৰি

মোক বক্ষা কৰিও চৰণে।” ◆

Women's History And Its Importance

Lindy Goodwin

Asstt. Professor, Dept. of History

Sonari College

Origin

Women's history is the study of the contribution and role of women in history. It also includes the study of the history of the growth of women's rights movement. It attempts to examine individual women of historical significance along with the affect of specific events of historical importance on status of women. The basic belief of women's history is that traditional recordings of history have minimized or ignored the contributions of women and the effect that historical events had on women as a whole; in this respect, women's history is often a form of historical revisionism, seeking to challenge or expand the traditional historical consensus.

Noted feminist and historian Gerda Lerner said in her book Gender and History, “When I started working on women's history about thirty years ago, the field did not exist. People didn't think that women had a history worth knowing.” History was and is primarily written mainly by men and about men's activities in the public sphere— war, politics, diplomacy and administration. Women are usually excluded and, when mentioned, are usually portrayed in sex-stereotypical roles, such as wives, mothers, daughters and mistresses. Two significant factors contributed to the emergence of women's history. The

women's movement of the sixties caused women to question their invisibility in traditional American history texts. The movement also raised the aspirations as well as the opportunities of women, and produced a growing number of female historians. The course of study called “women's history” began in the 1970s with the rise of feminist thinking about women's issues. Some historians noticed that women's perspective and earlier feminist movements were largely left out of the history books. These historians, mostly women, began to offer courses or lectures that highlighted what history looked like, from a women's perspective. As they uncovered nearly-forgotten history of women's struggles for equality and freedom, they realized that a short lecture or single course would not be adequate.

The political background of women history is very closely related to the feminist movement and so women's history and feminist history is often used synonymously though there is an important difference while the first seeks to rediscover the historical importance of women the latter seeks to study the power play between men and women. The writing of women's history has always been closely linked with contemporary feminist politics as well as with changes in the discipline of history

itself. Suffrage campaigners were also anxious that the achievement of the vote, and women's part in gaining this victory, should not become lost from view and therefore they took an active part in constructing a narrative of the campaign that would have a long-lasting influence on subsequent generations of historians. The Suffragette Fellowship and the Library of the London Society for Women's Service (successor of the London women's suffrage organisation led by Millicent Fawcett) were established in the 1920s to collect source material about the militant and constitutional sides of the movement respectively, while many campaigners produced autobiographies about the suffrage years. Political activists again pointed to the lack of references to women in standard texts and sought to rediscover women's active role in the past. It was the Women's Liberation Movement (WLM), or 'second wave feminism', from the late 1960s that would have the greatest impact on the writing of women's history. Sheila Rowbotham produced a pioneering study, *Hidden From History* that was followed by detailed investigations into varied aspects of women's lives, including employment, trade unionism, women's organisations, family life and sexuality.

SOURCES:

When women's history began to be written most of the scholars were surprised at the amounts of material that were, indeed, available. And so the fields of women's studies and women's history began to seriously study not only the history and issues of women – but also to try to keep the history from being once more forgotten. In uncovering some sources of historical material, they also realized that other sources were lost or unavailable. Because

at most times in history women's roles were not in the public realm, their part in history often didn't make it into the historical records. To study women's history, a student has to be creative the official documents and older history books don't always include much of what's needed to understand what women were doing in a period of history. Instead, the women's historian often needs to turn to journals and diaries and letters, which were forms of writing by some women that were preserved. Sometimes women wrote for journals and magazines, too, though the material may not have been collected as rigorously as writings by men have. Historians have taken more interest in women's lives during the past twenty-five years than ever before. This interest has resulted in extensive research on the important roles that women have played in the past. Today, women's history resources are available from almost every bookstore, college campus, museum and historical society. The Internet has also made much of this material more accessible to historians, students, teachers and researchers. Traditional history has largely ignored women because their lives have focused on home and family, subjects that historians have not considered being important. Newer interpretations of history focus more on the contributions of women – contributions that are often very different from those made by men, but still integral to understanding our past. This focus provides us with a view of history that is more inclusive.

NECESSITY:

Women have always had a different world view. The development of society cannot have been brought about by the presence and contributions of men alone. So it is most

essential to know what the women's point of view has been in the past. Many of the activities with which women were involved – maintaining household, raising families, educating children, caring for the sick and elderly – are long-term and gradual rather than dramatic. So noted Duke University historian Anne Firor Scott has rightly commented that women's history changes the definition of achievement. The view that achievement lies in waging wars, conquering lands or manual labour (which are achievements of men) is slowly being dispelled. We need to know of the struggles of women when the men were busy with these activities. When we learn about women's history, we learn of a history that is as familiar to us as our own lives. Apart from knowing the reality of our society's history we also know how present day and past social attitude towards women has been formed. We get to know of the various social evils have tormented and limited women and for our knowledge Indian women in particular. We learn how these social evils are not prevalent due to superstitions but also due to the long attempt of a patriarchal society to maintain male domination.

RELATION WITH SOCIAL HISTORY:

When women sought to question inequalities in their own lives they turned to history to understand the roots of their oppression and to see what they could learn from challenges that had been made in the past. If a woman's role could be shown to be socially constructed within a specific historical context, rather than natural and universal, then feminists could argue that it was open to change. A context was provided by developments in social history and the social sciences that sought to recover the history of

less powerful groups – 'history from below' or subaltern history and challenged conventional wisdoms about what should be seen as historically significant. Women's history became an important part of this form of social history; it not only contributed to Subaltern history but also gained immensely from it in the bargain. Women's history is inseparable from the broader realm of social history however its very existence testifies to the fact that it has been grossly neglected and excluded from this realm in the past.

PRESENT DEVELOPMENTS AND CONCLUSION:

Publishing outlets increased with the development of a women's press, and new journals such as *Gender and History* and *Journal of Womens History* came to be published. The International Federation for Research in Women's History (IFRWH), established in 1987, has similar aims and encourages co-operation across national boundaries. The retrieval of sources has also been crucial in ensuring the continuing growth of women's history. The Women's Library, part of London Metropolitan University, plays a pivotal role here – as well as providing an internationally renowned resource, it also promotes women's history through varied events and seeks to inspire debate in the area. Gender history has increased in popularity and research into women's history is an area of prime focus. The expansion of higher education opened up more jobs for women academics who were able to influence the curriculum and to introduce women's history courses. Women's history is now far more embedded in the curriculum in higher education than half a century ago, the number of professors in

women's history has increased and there are far more publishing outlets. On the other hand women's studies courses both at undergraduate and at postgraduate level are still minimized. Even in mainstream history textbooks women are still accorded the dignity of a single paragraph or page. In this context it remains importance to promote research into women's history both inside the academy and in the wider community. The close relationship between contemporary feminist politics and historical practice means that women's history is still able to excite enthusiasm and is constantly changing, developing new areas to research and new concepts and approaches with which to analyse them. It can be concluded that for any

scholar interested in social sciences, women's history is unavoidable and indispensable. It should also be noted that women's history doesn't limit itself to the purview of simply history, but seeks to encompass all aspects and subjects related to human society.

REFERENCES :

1. Women's history, feminist history – Jone Hammam.
2. About Women's History – A Short Overview – Jone Johnson Lewis.
3. Why Study Women's History – Margaret Supplee Smith & Emily Herring Watson.
4. Women's History : A study in continuity and change– Judith M Bennet.
5. Women's History Today – June Purvis.
6. Wikipedia.com ◆

- * বিশ্ব আটাইতকৈ পুরণি শব্দ কেইটা হ'ল Apple, Bad, Gold আৰু Tin ইংৰাজী ভাষাৰ এই শব্দ কেইটাকে ভাষাবিদ সকলে বিশ্ব প্ৰাচীনতম শব্দ বুলি মানি লৈছে।
- * গিনিছ বুক অৱ বল্ট বেকৰ্ড আৰ্হিত ১৯৯০ চনৰ পৰা ভাৰতত 'লিমকা বুক অৱ বেকৰ্ডছ' নামৰ এখন গ্ৰহণ প্ৰকাশ হৈছে। এইখন গ্ৰহণত বিভিন্ন অভিলেখ, আশৰ্ঘ্যকৰ কথা প্ৰক্ৰিয়াই কৰা হৈছে।
- * চীনা ভাষাৰ আটাইতকৈ জটিল শব্দটো লিখিবলৈ ৬৪ ডাল আঁক টানিব লাগে। এই শব্দটোৰ অর্থ হ'ল কথকী (Talkative)

স্বাধীনোত্তৰ কালৰ লোকাচাৰ-লোকবিশ্বাসত 'গৰু-বিহ'ৰ পৰম্পৰা

বীতা দত্ত
মূৰবী অধ্যাপিকা
অসমীয়া বিভাগ

লোকাচাৰৰ অৰ্থ আৰু স্বৰূপ :

'লোক' শব্দৰ লগত 'আচাৰ' শব্দ সঞ্চি হৈ লোকাচাৰ শব্দৰ সৃষ্টি হৈছে। 'লোকাচাৰ' মানে 'সাধাৰণৰ মাজত চলিত আচাৰৰ পদ্ধতি।' ১ অৰ্থাৎ সাধাৰণ মানুহে মানি অহা নিয়ম-নীতিবোৰকেই লোকাচাৰ বোলা হৈছে। 'স্মৃতি-সাহিত্যৰ বিধিবিধান অথবা শাস্ত্ৰত লিপিবদ্ধ নোহোৱাকৈ যিটো আচাৰ ব্যবহাৰ লোকসমাজত যুগ যুগ ধৰি চলি আহিছে সেইটোৰেই লোকাচাৰ' ২। উক্ত 'সাধাৰণ মানুহ' শ্ৰেণীটোৱে সকলো মানুহকে সাঙুৰি লৈছে। 'এজন ব্যক্তি বাহিৰ সভ্যতা-সমাজ, শিক্ষা-সংস্কৃতি, তথাকথিত আধুনিকতা, বৈজ্ঞানিকতা, উচ্চ আৰু নিম্ন পদবীৰ আৱৰণত তলত এজন সাধাৰণ মানুহ বা 'মামুলী মানুহ'। অৰ্থাৎ প্ৰত্যেক ব্যক্তি ভিতৰি "লোক" ৩। জনৰীতি আৰু লোকাচাৰৰ মাজত সূক্ষ্ম পাৰ্থক্য আছে। জনসমাজে গতানুগতিক ভাৱে পালন কৰি অহা বীতি-নীতি বিলাকক 'জনৰীতি' বুলি গ্ৰহণ কৰিলে লোকাচাৰ হ'ব 'জনৰীতিতকৈ অধিক প্ৰত্যক্ষ ৰূপত সমাজৰ মৌলিক প্ৰয়োজনৰ সৈতে সম্পৰ্কিত আচাৰণ। জনৰীতিত যিবোৰ নিয়ম কঠোৰ আৰু ভঙ্গ কৰিলে সমাজৰ চকুত দোষণীয় ৰূপে পৱিগণিত হয়, তেনে আচাৰ-আচাৰণকেই 'লোকাচাৰ' বুলিব পাৰি' ৪।

ঠিক তেনেদৰে 'লোকবিশ্বাস'ৰ জন্মও হয় লোকমনৰ জগততেই। 'সাধাৰণতে যি সমাজৰ মানসিক দিগন্তৰ পৰিসৰ তুলনামূলক ভাৱে সীমিত আৰু বিচাৰ-বিবেচনাৰ পৰিসৰ ঠেক তেনে সমাজতহে লোকবিশ্বাসৰ বা অনুবিশ্বাসৰ ত্ৰিয়া-প্ৰতিক্ৰিয়া সুদূৰপ্ৰসাৰী।' ৫। এনেদৰে লোকাচাৰ

লোকবিশ্বাসসমূহ যুগ যুগ ধৰি মানুহৰ মাজত চলি আহিছে। কিন্তু আমাৰ আলোচনাৰ বিষয়বস্তুৰ সীমা নিৰ্দ্বাৰণ কৰা হৈছে স্বাধীনতা লাভৰ পিছৰ সময়ছোৱা — য'ত উক্ত বীতি-নীতি, আচাৰ-অনুষ্ঠান, বিশ্বাস-পৰম্পৰাবোৰলৈ অনেক পৰিবৰ্তন নামি অহা সহজেই অনুমেয়। আলোচনাৰ সুবিধার্থে তলত দিয়া ধৰণে 'গৰু-বিহ' কেন্দ্ৰিক লোকাচাৰ সমূহ দেখুৰাবলৈ যত্ন কৰা হৈছে—

- (১) প্ৰাক-স্বাধীনতা কালৰ ৰঙালী বিহৰ লোকাচাৰ।
- (২) স্বাধীনোত্তৰ কালৰ ৰঙালী বিহৰ লোকাচাৰ
- (৩) প্ৰাক-স্বাধীনতা কালৰ 'গৰু-বিহ' কেন্দ্ৰিক লোকাচাৰ
- (৪) স্বাধীনোত্তৰ কালৰ 'গৰু-বিহ' কেন্দ্ৰিক লোকাচাৰ
- (৫) পৰিবৰ্তনৰ ইতিবাচক আৰু নেতৃত্বাচক দিশ

প্ৰাক-স্বাধীনতা কালৰ 'ৰঙালী বিহৰ' লোকাচাৰ :

অসমত বাস কৰা বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ লোকসকলে বিহৰ বা সমধৰ্মী কৃষি উৎসৱ সমূহ স্থানভেদে বা জনগোষ্ঠীভেদে পৃথক পৃথককৈ পালন কৰি আহিছে। ড° লীলা গণেন্দ্ৰেৰ ভাষাত "এসময়ত অসমত যেতিয়া বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ মানুহে সুকীয়া সুকীয়াকৈ বসবাস কৰিছিল, সেই সময়ত একে বতৰতে হ'লেও বিভিন্ন দিনতহে বিহৰ উৎসৱ পালন কৰিছিল আৰু তাকে কৰোতে আমাৰ বিহৰতকৈ দুদিনমান অগা-পিছা হয়। এইদৰে দুদিনমান অগা-পিছা হোৱাৰ দৰে বিভিন্ন পৰিৱেশ, প্ৰাচুৰ্য আৰু আধুনিক প্ৰয়োজনীয়তাৰ দাবীত ঠায়ে ঠায়ে বিহৰ আননুসংগ্ৰহ লোকাচাৰসমূহে গঢ় লয়।"

বিহৰ প্ৰধানতঃ কৃষিভিত্তিক উৎসৱ। সেয়ে এই বিহৰ গৰুৰে যথেষ্ট গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰি আহিছে। ৰঙালী

বিহু পালনীয় প্রধান প্রধান লোকাচার সমূহ হ'ল—

- (ক) গুরু বিহু
- (খ) ছত্রি গোৱা
- (গ) খেল-ধেমালি
- (ঘ) সাত শাক খোৱা — ইত্যাদি।

স্বাধীনোত্তর কালৰ ‘ৰঙালী বিহু’ৰ লোকাচার :

জীৱিকাৰ তাড়নাতেই হওক বা অন্যান্য কাৰণত গ্ৰাম্যাঞ্চলৰ লোক সকলৰ বছলাংশই যেতিয়া চহৰলৈ গতি কৰিবলৈ ধৰিলে, লাহে লাহে আমাৰ পৰম্পৰাবোৰলৈও পৰিবৰ্তন আহিবলৈ ধৰিলে। সংস্কৃতিয়ে সদায় সমাজৰ পাছে পাছে বাট বোলে। দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধই জোকাৰি যোৱা অসমীয়া সমাজখনলৈ অভাৱনীয় পৰিবৰ্তন অহাৰ লগে লগেই বৃটিছ শাসনৰ পৰাও অসমে মুক্তি লাভ কৰিলে। ফলত পৃথিবীৰ লগত ফেৰ মাৰিবলৈ কিছুসংখ্যক অসমীয়াই চেষ্টা অব্যাহত বাখিবলৈ ল'লৈ। ফলত বিহু জাতীয় উৎসৱৰ সম্মান দিয়েই মঞ্চলৈ আনি অন্যান্য জাতিৰ আগত পৰিচয় কৰিবলৈ তেওঁলোকে উপায় বিচাৰিবলৈ ধৰিলে। ফলত “১৯৫১ চনত গুৱাহাটীৰ লতাশিল খেলপথাৰত মঞ্চ সাজি প্রথম বাজহুৰা বিহু অনুষ্ঠিত কৰা হয়।” বিহুৰ ইতিহাসত ই এক যুগান্তকাৰী ঘটনা হিচাপে পৰিগণিত হ'ল। তাৰ পাছৰে পৰা বিহু আৰু মঞ্চৰ পৰা নানামিল।^{১৩}। বৰ্তমান এই মঞ্চ বিহুৰে ৫৯ বছৰত ভৰি দিছে। ইয়াৰ পৰিণতি হিচাপে গাঁৱে-ভুঁঠেঁ ঢোলৰ শব্দই গিৰিগিবাই থাকিবলৈ এৰিলে। মঞ্চৰ বিহু চাবলৈ মানুহ চহৰলৈ ঢাপলি মেলিলে। বিহুৰান, পিঠা-পনাই বজাৰত ঠাই পালে। কম সময়ত মাটি চাহ কৰি যুৱক-যুৱতীয়ে কেৰিয়াৰ সন্ধানত চহৰলৈ বাট বুলিলে, গুৰু-ম'হৰ হালৰ সলনি পথাৰত পাৱাৰ টিলাৰৰ ব্যৱহাৰ হ'বলৈ ধৰাত ‘গুৰু বিহু’ পালনৰ পৰম্পৰা তথা স্বতঃস্ফূর্তি আনন্দ উল্লাস হেৰাই যাবলৈ উপক্ৰম হ'ল। ঠিক তেনদেৰে পৰম্পৰাগত খেল-ধেমালি, সাত শাক তোলা লোকাচার সমূহৰো একপকাৰ বিলুপ্তি ঘটিবলৈ ধৰিলে।

প্ৰাক-স্বাধীনতা কালৰ ‘গুৰু বিহু’ কেন্দ্ৰিক লোকাচার :

অসমত পৰম্পৰাগত ভাৱে গুৰু বিহু পালন কৰি অহা হৈছে। কেৰল অঞ্চলতে এই বিহুৰ বা পূজাৰ নাম বেলেগ বেলেগ। যেনে— গো-বন্দনা, গো-পূজা ইত্যাদি। এই পূজাৰ লক্ষ্য হৈছে পোহনীয়া জীৱ-জন্মৰ মঙ্গল কামনা। বেদৰ শোকত গো-দেৱতাক উদ্দেশ্য কৰি বচনা কৰা সূক্ষ্মসমূহত

“গো-জাতিৰ শ্ৰীবৃন্দি, ক্ষীৰৱতী হোৱা, মংগল কামনা কৰা আদিক সামৰি দেৱ-দেৱতাক প্ৰাৰ্থনা জনোৱাৰ উল্লেখ আছে। বৈদিক যুগত গো-হত্যাৰ উল্লেখ থাকিলেও বেদত গো-হত্যাৰ উল্লেখ নাই। বৰং গো-হত্যাক নিন্দাহে কৰা হৈছে। বেদৰ পিচৰ সাহিত্যতো গো-দেৱতাক পূজা কৰাৰ উল্লেখ পোৱা যায়। বিভিন্ন পূৰণা, মহাভাৰত, কথা ভাগৱত, নামঘোষা, তুলসী দাসৰ বামায়ণ আদিত গো-জাতিৰ প্ৰভুত উল্লেখ পোৱা যায়।”^{১৪} সেয়ে ‘গুৰু বিহু’ৰ লোকাচারক ধৰ্মগন্ধী লোকাচার বোলা যায়।

বহাগ বিহুৰ প্ৰথম দিনাক গুৰুৰ বিহু বা গো-দোমাছী বোলা হয়। সেইদিনটোৱ বাবে ‘সমগ্ৰ পূৰণি (অবিভক্ত) কামৰূপত’ চ'ত মাহৰ পৰাই গুৰু-ম'হৰ বাবে পঘা-বটা, গোহালি মেৰামতি কৰা, বনৰ পৰা দীঘলতি, মাখিয়তী আদি বন সম্পদ সংগ্ৰহ কৰা (দীঘলতি তোলা উৎসৱ) আদি লোকাচার মানি অহা হৈছিল। উল্লেখযোগ্য যে দীঘলতি তোলা উৎসৱত বন্দেৱতাক উদ্দেশ্য কৰি এনেদেৱে গোৱা হয়—

“বিধাতাই প্ৰজিছে দীঘলতি

আমিনো বৰিছো তোমাক

বনৰে দেৱতা সন্তুষ্ট থাকিবা

তোমাতে জুবিছো হাত।

এ মোৰ হৰি হৰি

তোমাতে জুবিছো হাত।”^{১৫}

লোকবিশ্বাস অনুসৰি দীঘলতিৰে গুৰুক কোৱালৈ প্ৰকৃতিদেৱী প্ৰসন্ন হয় আৰু কৃষকৰো কল্যাণ হয়। সেয়ে কৃষিকাৰ্য আৰম্ভ কৰাৰ দিনা কৃষকে মূৰৰ পাণৰিত দীঘলতি গুজি লয় আৰু নাঞ্চলৰ জুৱলিতো দীঘলতি খুচি দিয়া হয়। আনকি “ঢোলৰ মাৰিডালো দীঘলতিৰেহে প্ৰস্তুত কৰে।”^{১৬}

গুৰুৰ বিহুৰ দিনা কৃষিজীৱীসকলে পুৱাতে উঠি বাৰীৰ লাও-বেঞ্জেনা আদি কাটি তাৰে মালা গাঁথে। ঘৰতে পেৰা সৱিয়হ তেলত বিহু-বড়ি গণক বাপুৰ হতুৱাই বনাই গুৰু-ম'হৰ আদি পোহনীয়া জন্মৰ গাত দাঁহি দিয়ে। জনবিশ্বাস মতে এই বড়িয়ে ছালৰ ৰোগ নাশ কৰে। উক্ত মালাধাৰি ডিঙিত পিঙ্কাই দিয়াৰ উপৰিও বাকী থকা পাচলিৰ অংশ গুৰুক খাবলৈ দিয়া হয়। ইয়াৰ পিছতে দীঘলতি মাখিয়তীৰে কোৱাই কোৱাই গোৱা হয়।

“দীঘলতি দীঘল পাত

গুৰুক কোৱাও জাত জাত

মাৰ সৰু বাপেৰ সৰু

তই হ'বি বৰ বৰ গুৰ।

লাও থা বেঞ্জেনা থা

বছৰে বছৰে বাঢ়ি থা।”^{১৭} ইত্যাদি।

শ্ৰাযুত কলক চন্দ্ৰ চহৰীয়া দেৱৰ মতে উক্ত “মন্ত্ৰমূলক

বচন মাতি গুৰু-ম'হৰ শ্ৰীবৃন্দি কামনা কৰাৰ লগতে বংশ বৃন্দিৰো ইংগিত কৰা যেন অনুমান হয়।”^{১৮} এনেদেৱে কোৱাই কোৱাই গুৰু-ম'হৰ আদিক পথাৰলৈ নিয়া হয় বা পুখুৰীৰ পাৰলৈ নিগা-ধুৱাই দিয়া হয়। লোকবিশ্বাস অনুসৰি গো-ধুৱাৰ অন্তত নিজে সজা মালাডাল বা দীঘলতিৰ ঠাৰিডাল আনৰ লগত সলাইহে ঘৰলৈ অনাৰ নিয়ম, তেতিয়া বছৰটোত হ'ব পৰা মতান্তৰ বা মনান্তৰ আদিব মিত-মাত হয়। এই মালাডাল ত্ৰিশূলৰ আকৃতিত বাঁহেৰেও সজা হয় আৰু তাক ‘ছাট’ বোলা হয়। এই নীতি-নিয়মবোৰ পালন কৰিলে বৰদেৱতা সন্তুষ্ট হয় আৰু বজ্রদেৱতাৰ বোষৰ পৰাও পৰিদ্ৰাগ লাভ কৰে বুলি বিশ্বাস কৰা হয়। ঘৰলৈ আহি লাও-বেঞ্জেনাৰ মালা, দীঘলতিৰ ঠাৰি আদি তুলসীৰ তলত থাপনা পাতি বাখি বন্তি জলোৱা হয় আৰু পৰিয়ালৰ আটায়ে তাত সেৱা লয়। আবেলিলৈ এই মালা গোহালি বা ভঁৰাল ঘৰত সংৰক্ষণ কৰা হয়। বছৰৰ বিভিন্ন সময়ত এই শুকোৱা মালাৰ অংশবোৰ বনৌমধিৰ লগত মিহলাই গুৰু-ম'হৰ কটা ধাঁ, উঠঁহা বোগ, চুৰুকা বোগ আৰু ছালৰ ৰোগ আদিত ব্যৱহাৰ কৰা হয়। ইয়াৰ পিছত আম, কঠাল, লেটেকু আদি চকলিয়াই দৈ গাখীৰ চামনি (মাখন)ৰে সানি পৰিয়ালৰ সকলোৱে খোৱাৰো নিয়ম প্ৰচলিত আছিল। সন্ধিয়া পুনৰ তুলসীৰ তলত আৰু গোহালিৰ সন্মুখত কোনো কোনো অঞ্চলত কেঁচা পিঠাগুৰি, মনোহৰ কলেৰে কেঁচা ভোগ আদি দিয়াৰ পৰম্পৰাও চলি আহিছে। গুৰু-ম'হৰ বিহুৰ হিচাপে ন-পঘা দিয়া হয় আৰু ম'হু-মাখিত উপদ্রবৰ পৰা বচালৈ দীঘলতি, মাখিয়তী, কেঁয়াবন, বেতৰ পাত, নাহৰৰ পাত, খেৰ, তুঁহ আদিবে জাগ দিয়া হয়। এই জাগ দিওঁতে বিচনীৰে বা দিয়া হয় আৰু তাৰপিছৰ পৰাই মানুহেও বিচনীৰ বা লোৱা আৰম্ভ কৰে। বৰদ দেৱতাৰ কোপৰ পৰা বচালৈ নাহৰ পাতত মন্ত্ৰ লিখি গোহালিৰ চালত গুজি দিয়া হয়। মন্ত্ৰফাঁকি হ'ল—

“দেৱ দেৱ মহাদেৱ

নীলপ্ৰীৰ জটাধাৰ

বাত-বৃষ্টি হৰ-দেৱ

মহাদেৱ নমঃস্তুতে।”^{১৯} ইত্যাদি।

স্বাধীনোত্তৰ কালৰ ‘গুৰু বিহু’ কেন্দ্ৰিক লোকাচার :

কোনো এটা অঞ্চল যিমানে নগৰ-চহৰৰ পৰা দূৰৈত হয় আৰু যিমানে অহা-যোৱাৰ ক্ষেত্ৰত সেই অঞ্চল সুচল নহয়, সিমানে সেই অঞ্চলত বিশুদ্ধ আৰু স্থিৰ লোক সংস্কৃতিক সমল বা পৰম্পৰা বক্ষিত হয়। কিন্তু অসমে স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ পিছৰ সময়ছৰাত নগৰ-চহৰত কল-কাৰখনা, বিভাগ-কাৰখনয়, বেংক-ট্ৰেজাৰী, যান-বাহন আদি দ্রুতগতিত বৃন্দি পোৱালৈ চাই জীৱিকাৰ তাড়নাত গ্ৰাম্যাঞ্চলৰ লোকসকলে চহৰাঞ্চললৈ গতি কৰিবলৈ ধৰিলে। ফলত নগৰ-চহৰৰ পূৰ্বৰ জন-গাঁথনিত গভীৰ প্ৰভাৱ পৰিল। বনুৱা, মজদুৰ, বাঁচৈ আদিৰ অধিকাংশই চহৰত স্থায়ী ভাৱে থাকিবলৈ লোৱাত তেওঁলোকৰ জৰিয়তেই লোকসাংস্কৃতিক সমলে নগৰ-চহৰত প্ৰৱেশ কৰিবলৈ ল'লৈ আৰু ফলস্বৰূপে গাঁও-ভুঁইত উদ্যাপিত উৎসৱ অনুষ্ঠানবোৰ নগৰ-চহৰত পাতিবলৈ লোৱা হ'ল। কিন্তু ‘গুৰু-বিহু’ৰ লগত পথাৰৰ যি সম্পর্ক, সেই পথাৰ নগৰাঞ্চলত নাইকিয়া হৈ আহিল। জনসংখ্যাৰ দ্রুত বৃন্দিৰ ফলত পাহাৰৰ ওপৰত বসবাসৰ

নিমজ্জিত হৈ পৰিল। পৰম্পৰাৰ মাজত আন্তৰিকতা, মিলান্তি, সদভাৱ জাগত হোৱাৰ বিপৰীতে ইজনতকৈ সিজন বস্ত্রবাদী হোৱাৰ প্রতিযোগিতাহে যেন নামি পৰিল। বনাঞ্চল ধৰ্ম কৰি বসতিৰ উপযোগী কৰি তোলাত বনৰীয়া জন্মৰ বিচৰণৰ ঠাই নোহোৱা হ'ল, পোহনীয়া জন্মৰ বা চৰণীয়া পথাৰ নোহোৱা হ'ল আৰু ভায়ে ভায়ে খিয়লা-খিয়লি লাগি একেখন ঘৰেই ভাগ ভাগ হৈ বাৰীৰ মাটিদৰাতেই সুকীয়া সুকীয়া গৃহ নিৰ্মাণ কৰাত বনৌষধি গচ লুপ্তপ্রায় হৈ পৰিল। দীঘলতি, মাখিয়তী, লাও, বেঙেনা অত্যাধিক দৰত ক্ৰয় কৰিবিলগীয়া হ'ল; ইত্যাদি অনেক কাৰণত গাঁও-চৰ সকলোতে যেন ‘গো-পূজা’ৰ পৰম্পৰা বিলুপ্তি ঘটিবলৈ ল'লৈ। মুঠতে লোকাচাৰ লোকবিশ্বাসৰ বিলুপ্তিৰ মূল কাৰণ হিচাপে আমি তলত দিয়া কাৰণ সমূহলৈকে নিৰ্দেশ কৰিব পাৰো, যেনে—

- (ক) উদ্যোগীকৰণ
- (খ) আধুনিক কাৰিকৰী দিশ
- (গ) মূল্যবৃদ্ধি
- (ঘ) বনাঞ্চল ধৰ্ম
- (ঙ) জনসংখ্যা বৃদ্ধি ইত্যাদি।

পৰিবৰ্তনৰ ইতিবাচক আৰু নেতৃত্বাচক দিশ :

উপৰিউক্ত আলোচনাৰ পৰা এটা কথা স্পষ্ট হৈছে যে, ‘গৰু বিহু’ কেন্দ্ৰিক লোকাচাৰবোৰ বৰ্তমান একপকাৰৰ বিলুপ্তিৰ পথত। কিন্তু এই পৰিবৰ্তনৰ অৰ্বত যিবিলাক শক্তিশালী কাৰক আছে বুলি ভবা হৈছে সেইবিলাকো ইতিমধ্যে উনুকিওৱা হৈছে। এনে পৰিবৰ্তনবিলাক ক্ৰমাণ্ড অধিক দ্রুতগামী হোৱালৈ চাই এইবিলাকৰ কিবা ইতিবাচক দিশো আছে নেকি বিচাৰ কৰাৰ সময় বৰ্তমান সমাগত। ড° নবীন চন্দ্ৰ শৰ্মাদেৱৰ ভাষাত “স্থানীয় বা বিশেষ এক সম্পদায় বা গোষ্ঠীৰ মাজত পৰম্পৰাগত ভাৱে প্ৰচলিত লোক উৎসৱ, লোক নৃত্য আদিয়ে সৰ্বাধিক বা চৰীয়া নগৰীয়া গণ্ডা সকলোৰে মৰমৰ উৎসৱ স্বৰূপে দিতীয় অস্তিত্ব লাভ কৰিছে, আনকি এই প্ৰসংগত ধৰ্ম-ভাষা, বৰ্ণ, পদ মৰ্যাদা আদিৰো পাৰ্থক্য প্ৰায় নোহোৱা হৈছে। নগৰীকৰণ উদ্যোগীকৰণ আৰু উন্নত কাৰিকৰীৰ মাজতো কিদৰে লোক সাংস্কৃতিক সমলে প্ৰাধান্য লাভ কৰি আহিছে তাৰ উদাহৰণ আমাৰ ৰঙালী বিহু উৎসৱ।”^{১০} বাচিক বাৰ্তাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰা মানুহ বা জনগোষ্ঠী এতিয়াও শেষ হৈ যোৱা নাই আৰু

তেওঁলোকৰ মাজতোই এই লোকাচাৰ সমূহেও প্ৰাণ পাই আছে। এই ক্ষেত্ৰত গণমাধ্যমবোৰেও যথেষ্ট ভূমিকা পালন কৰি আহিছে।

নেতৃত্বাচক দিশ হিচাপে আমি যিমানেই আমাৰ ৰীতি-নীতি পৰম্পৰাসমূহৰ পৰা নিজকে আঁতৰাই পেলাম সিমানেই আমি পূৰ্বপুৰুষ সকলৰ ৰীতি-নীতি, আচাৰ-ব্যৱহাৰ আদিৰ সম্পর্কে সম্যক জ্ঞানখনি হেৰুৱাই পেলাম। জনসাধাৰণৰ জীৱন-পদ্ধতি, সভ্যতা-সংস্কৃতি, লোক মনঃস্তু, লোকাচাৰ, লোকবিশ্বাস তথা মানৱ মনৰ উল্লাস বা পুঞ্জীভূত বেদনা এই সকলোবোৰ ইতিহাস নজনাকৈয়ে থাকিব লাগিব। নিজৰ জাতিটোৰ জাতীয় ইতিহাস জানিবলৈ হ'লৈ লোকবিদ্যাৰ অধ্যয়ন বা চৰ্চা লাগিবই।

সামৰণি :

ভাৰতীয় সমাজ ব্যৱস্থাত কৃষি, গো-পালন, বাণিজ্য, শিল্প আদি বৈশ্য সকলৰ স্বভাৱজাত কাৰ্য আছিল ‘কৃষি, গৌৰুষ বাণিজ্য বৈশ্য কৰ্ম স্বভাৱজম’। ভগৱান শ্ৰীকৃষ্ণ আছিল স্বয়ং গোপালক। “মহাভাৱতত গাইক ‘সৰ্বপাপহৰম শিৰম’ বোলা হৈছে। উপনিষদ থন্ত বাশিক গাই, শ্ৰীকৃষ্ণক দোহনকৰ্তা বা গাই থীৰোৱা ব্যক্তি, অৰ্জুনক দামুৰি, গীতাক দুঃখ বুলি কোৱা হৈছে।

“সৰ্বোপনিষদো গাবো দোঞ্চা গোপালনন্দনঃ।
পাথোৰ বংশঃ সুধীৰ্ভোক্তা দুঞ্চাং গীতামৃতং মহৎ”^{১১}।

গতিকে ক'ব পাৰি গো ধন পৰম ধন। কৃষি হৈছে অসমৰ অথনীতিৰ মূল আধাৰ। সেয়ে গো-সম্পদৰ শ্ৰীবৃন্দিৰৰ কামনাৰে আমি গৰু বিহুৰ পৰম্পৰা বক্ষা কৰা উচিত। চৰ্বাঞ্চলত কৃষি মাটিৰ অভাৱ হ'লেও, গো-পূজাৰ পৰম্পৰা বৰ্ক্ষিত নহ'লেও গাথীৰ চাহিদা কেতিয়াও হুাস পোৱা নাই বা সাৰ হিচাপে গোৱৰেও যথেষ্ট সমাদৰ লাভ কৰি আহিছে। পৰিবৰ্তনৰ সমানে সমানে বৈজ্ঞানিক দৃষ্টিভঙ্গীৰে আমাৰ পৰম্পৰাসমূহ আমি মানি অহা উচিত। ইয়াৰ বাবে প্ৰয়োজন হ'ব মাথোন সজাগতা।

- ১। আধুনিক অসমীয়া অভিধান, অসম প্ৰকাশন পৰিষদ, পৃ. ৪৮৮।
- ২। বাটত, জ্যোৎস্না, অসম সাহিত্য সভা পত্ৰিকা, ২য়

- সংখ্যা, ডিচেম্বৰ, ২০০৭, পৃ. ৩৭।
- ৩। মহস্ত নীৰঞ্জনা ; প্ৰকন্ধ ‘লোকজন্মতা আৰু লোকসাহিত্য, অসম সাহিত্য সভা পত্ৰিকা, পৃ. ৪৫ (যোৰহাট, চন্দ্ৰকান্ত ভৱন)।
  - ৪। নাথ, প্ৰফুল্ল কুমাৰ ; অসমীয়া সাহিত্য আৰু সংস্কৃতিৰ ৰূপৰেখা, পৃ. ৭০।
  - ৫। শৰ্মা, নবীন চন্দ্ৰ ; অসমীয়া লোক সংস্কৃতি।
  - ৬। গঁগে, লীলা ; অসমীয়া লোক সাহিত্যৰ ৰূপৰেখা, পৃ.
  - ৭। বাজখোৱা, অৰবিন্দ ; প্ৰকন্ধ, প্ৰাণিক, ১ এপ্ৰিল, ২০০৬, পৃ. ২১।
  - ৮। চৌধুৰী সতীশচন্দ্ৰ ; লোক সংস্কৃতিৰ সুৰভি, পৃ. ৩০-৩১।
  - ৯। উল্লিখিত, পৃ. ৩১।
  - ১০। উল্লিখিত, পৃ. ৩১।
  - ১১। চৌধুৰী, সতীশচন্দ্ৰ ; লোক সংস্কৃতিৰ সুৰভি, পৃ. ৩৭।
  - ১২। চৰীয়া, কনকচন্দ্ৰ ; লোক সংস্কৃতিৰ ৰেঙণি, পৃ. ৪২।
  - ১৩। ‘সংক্ৰান্তি’, সাংস্কৃতিক সংকলন, অসম ছোচিত’ লিটাৰেৰী ক্লাব, কলকাতা, ২০০২ চন, পৃ. ২১।
  - ১৪। দাস, সূৰ্য, প্ৰ, ‘প্ৰাণিক’ ১ এপ্ৰিল, ২০০৫, পৃ. ১৭।◆

কোতুক

(১) এজন ল'ৰাই দৌৰ প্রতিযোগিতা দিবলৈ যোৱাত মাকে ক'লে ‘সোনমণি, জিকিহে আহিবাদেই কিন্তু, বেছোৱা ল'ৰাটোৱে খেলত হাবি সি বাঞ্চাৰ দাঁতিত থকা পুৰুৰীটোত গাটো তিয়াই ঘৰলৈ আহিল।

মাকে ক'লে : সোণমণি, বৰষুণ দিয়া নাই কেনেকৈ জিকিলা।
ল'ৰাটোৱে ক'লে : মা, তুমিয়েই দেখোন কৈছিলা জিকি আহিবলৈ।

(২) এদিন শ্ৰীৰাত শিক্ষকে ছাত্ৰ এজনক সুধিলে—
শিক্ষক : তোমাৰ দেউতাৰাৰ নামটো লিখাচোন।
ছাত্ৰ : এয়া ছাৰ, সুৰ্য লাল চৰকাৰ।

শিক্ষক : ইংৰাজীত লিখা।

ছাত্ৰ : Sun Red Government

(৩) প্ৰথম মুৰ্খ : বন্ধু ইশুয়া আৰু হিন্দুস্তানৰ মাজত যুদ্ধ চলি আছে।

দ্বিতীয় মুৰ্খ : চলিছে চলিব দে, আমি ভাৰততহে থাকো।

(৪) শিক্ষক : কোৱাছোন নয়ন পুথিৰীৰ ভিতৰত দীঘল শব্দ কোনটো?

নয়ন : Smile ছাৰ। কাৰণ S ৰপছত এক মাইল আছে।

Making Reading a Habit

Miss Sangeeta Roy
Librarian
Sonari College

To acquire the habit of reading is to construct for you a refuge from almost all the miseries of life." W. Somerset Maugham. It can be said that reading of any kind of book not only broadens our knowledge but also helps to keep away from all kinds of sorrow of life. If a person is reading something, he/she is learning something. It is very important to inculcate the habit of reading throughout one's life.

The habit of reading is one of the oldest habits. Men have been reading since ages. Knowledge acquired by men has been passed through generations. For all-round development of a child, reading habit is essential. Reading helps in quick learning, widening views, expands horizons and help him/her to learn about different places and people. It encourages curiosity and imagination. Reading habit helps youngsters in their development and it gives a skill in handling complex ideas. Reading also helps to develop initiative, originality and character. Moreover, it provides varied entertainment, instruction, valuable experiences. Reading books lay sound foundation for a better tomorrow. Reading sharpens the thought process of a child. It increases his/her the ability of thinking and understanding. Reading a book aloud can be a good exercise not just for memorization but also for improvement of speech and

vocabulary.

A good book can teach us things beyond our daily horizon. Despite the advent of modern technology, book remains popular. Books take us to an entirely new world which we had never visited before, unheard of, even unimagined of. They open up a new world of experiences. In fact, men have never been influenced by any other thing so much as by books. As books are good portable friends which have the potential of engaging child's mind, they can broaden the sphere of experiences.

Sadly, today the reading habit is on the verge of decline among the present generation. Future generation appears to be at risk of going straight from an oral to a digital culture, thus skipping the writing and reading culture. If at the primary level, the habit of reading is not cultivated among the children, then at college level, it becomes very difficult to develop the habit. Research in western countries over the last 50 years has indicated a fall in the reading habit. In an age when browsing the net, playing with mobiles and passing non-stop SMSs seems to be the order of the day, reading a book in a peaceful corner of a library has become an archaic idea for most of the children. While technology is slowly taking over individual lives, the reading habit is vanishing into thin air. The libraries are a mute witness to this. Today, we

can see a gradual decline in voracious readers who used to flock the libraries every evening. Apart from a few elderly people and a handful of students, most of the time the libraries are fund deserted. A decade ago, if some one said he/she hadn't read a book on Tagore or a Tolstoy, that person was looked down upon by others. They were more conscious and well-read because at that time simple living and high thinking was the dictum.

But, with the advent of globalization, life has become mechanical and money-oriented. The reading habit among the children is declining as parents blame it on the mounting pressure on the children in schools and tuition classes. The other problem is that there is a tremendous pressure upon students to perform and excel. The situation is no better among the college students. Library for them becomes a popular place only before the final examination. Only then, the students just browse through their course related books only. There are also regular users (visitors) to the libraries among them though they constitute a small minority who frequently borrow books. More often, scholars visit the libraries for their research work only rather than reading a book for their pleasure.

Reason for decline in reading habit among the young generation are :-

- i) Reading is not considered as relevant leisure activity because it does not form a part of children's social interaction.
- ii) Reading is considered as a solitary pursuit and is not preferred in comparison with interactive chats on the internet.
- iii) There is also an overriding desire amongst young people to spend time with their friends than remain at home and read.
- iv) There is an unprecedented rise in the

price of books while CDs are becoming more affordable.

v) Proportion of people TV and computers are rising continuously which affects the reading habit not of the children but also of the entire family.

vi) Poverty, illiteracy, excessive homework and absence of stimulation by parents and teachers are also there.

vii) Lack of good children literature is another reason.

viii) Due to overburdened workload at the school, children get little time for reading.

ix) Tough and intense competition has further deepened the insecurity among the middle class families.

x) Parents are so psyched about the future of their children that most of the time it is they who discourage their wards from reading any other book than their textbooks.

Steps to make reading a habit :-

- i) First of all, we will have to realize that reading book is an enjoyable activity. Read only those books which one really enjoys or likes, like fun and compelling books.
- ii) One has to set time to read a book say 15-30 minutes a day.
- iii) One has to always carry a book.
- iv) Find a quiet place and curl up with a good book without interruptions.
- v) Reduce TV/internet watching.
- vi) Make it pleasurable. Make your reading time your favourite time of the day.
- vii) Set a high goal. Tell yourself that you want to read at least 50 books this year.
- viii) If a child is brought up in an environment of books, one is likely to develop reading habit. Senior citizens can promote reading habits among the youngsters.

ix) It is not necessary to make huge investments in children's books. Parents should encourage their ward to join the local library which gives access to enough materials.

x) Children's reading habits improve if they are allowed to read in a separate reading area and books which are of their level and can

read independently.

Come, let us join with the family of 'Readers' today itself. This is the need of the hour not only to build our physical and mental health, but also to build a civilized society. Come, let us read today for a better tomorrow.◆

JOKES

Doctor : I'm afraid he is dead.

Patient : No, I am not dead.

Nurse : (Harshly) Be quiet, the doctor knows better.

****

Wife : Why do you go out to the balcony when I sing? Don't you like to hear me?"

Husband : It is not that. I just don't want the neighbours to misunderstand that I am beating my wife.

****

*Tania and Rita were fighting
A teacher passed by*

- "Tania, why are you crying?"

- "Miss ! Rita says, She'll eat me"

- "Miss, how can I? I am a vegetarian".

****

Sister : Doctor ! That patient has developed a dreadful temperature of 1380 what shall I do?"

*Doctor : What ! Send for the fire brigade.
He is out of my control."*

****

Teacher : Kaushik, what is the future tense of 'Sajal has failed in the exam'?

Student : Sajal will remain in the same class'.

****

আধুনিক অসমীয়া কবিতাত প্রেম প্রতিচ্ছবি

অভিজিৎ শহিকীয়া
দ্বাদশ শ্রেণী।

কবিতা, শব্দবে নির্মিত এক ভাষা শিল্প। কবিব অনুভূতি আৰু অভিজ্ঞতাজাত স্মৃতিৰ শিল্পীসুলভ কৃপ। বুজিও নুবুজা হোৱা, জানিও নজনিৰ অভিনয় কৰা 'প্ৰেমক' কবিয়ে যেন সদায় কাষত বিচাবে। কাৰণ যিদৰে বৎ তুলিকাৰ অবিহনে চিৰ কথা বা তাল মানৰ অবিহনে সংগীতৰ কথা ভাবিব নোৱাৰি সেইদৰে যেন প্ৰেম অবিহনে কবিব সৃষ্টি সুৰ নিগৰিত নহয়।

প্ৰকৃততে সাহিত্য সৃষ্টিৰ যিকোনো কাৰ্য্যকলাপতেই প্ৰেমৰ মাধুৰ্য্য আছে। অসমীয়া সাহিত্যত জোনাকী যুগৰ পৰা আৰম্ভ কৰি বৰ্তমানলৈকে প্ৰেমৰ গতিধাৰা অতি ব্যাপক। যেন শাওনৰ মেঘযুক্ত নীলা আকাশ, সেয়ে ইয়াৰ বিষয়ে সম্যক ধাৰণা দিয়াটো কঠিন। প্ৰধানতঃ আধুনিক অসমীয়া কবি সকলক বিষয়বস্তু আৰু ভাৱৰ পৰা দুই শ্ৰেণীত ভগাৰ পাৰি (১) জনতাৰ কৰি (২) নিৰ্জনতাৰ কৰি। প্ৰেম প্ৰধানকৈ নিৰ্জন মনৰ কবিৰ কবিতাৰ উপজীব্য। তৎ সত্ত্বেও আধুনিক কালৰ জনতাৰ কৰি ৰাম গঁগৈ, হেম বৰুৱা, চৈয়দ আবুল মালিক, নৰকান্ত বৰুৱাৰ কাপ মৈলামৰ পৰাও প্ৰেমৰ কবিতা নিগৰিত নোহোৱা নহয়। ষাঠিৰ দশকৰ শেষ অথৱা সতৰ দশকৰ আৰম্ভণিত অসমীয়া কবিতাত 'প্ৰেম' এক সুকীয়া বৈশিষ্ট্যৰে উত্তোলিত হয়। ষাঠিৰ দশকতে কৰি হীৱেণ ভট্টাচার্যী "প্ৰেম কি?" প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কবিতাৰ মাধ্যমেৰে সুন্দৰকৈ প্ৰকাশ কৰিছে। তেওঁৰ কলমেৰে লিখিলে যে "নিশ্চাসৰ দৰে প্ৰেমে যেন নিঃশব্দে বিচাৰি ফুৰে শব্দ, বৰ্ণ আৰু পোহৰৰ উৎস।" হয়তো তাতেই প্ৰেমৰ এক নতুন ধাৰণাৰ উন্মেষ ষাঠিহে য'ত শৰ্মহীন ৰাম আৰু কাহিনী অনুভূতিয়ে সাহিত্যৰ ৰূপমান্যতা অংকন কৰিছে।

কৰি হীৱেণ ভট্টাচার্যীৰ ভাৱনাৰে এবাৰ আগুৱাৰ খুজিছো

সেই দিনবোৰলৈ। য'ত যৌৰনদীপ্তি মনবোৰ বঙ্গীণ কৰি তোলা সুগন্ধি পথিলাৰ সুবাস আছে। তেওঁৰ দৃষ্টিত প্ৰকৃত প্ৰেমে কুৰকি কুৰকি খান্দে হৃদয়, জুমি চায় বুকুৰ গভীৰতাত কিমানলৈকে প্ৰোথিত হৈ আছে ভালপোৱাৰ গোলাপৰ শিপা। সেয়ে কবিৰ অনুভূতিত প্ৰেমিক বন্ধুৰ হৃদয়ে এনেদৰে গুণগুণায়—

তুমিতো জানাই

এই কবিৰ আৰু একো নাই

এটাই মাথোঁ কামিজ

তাকো ছিগো ছিগো চিলাই

প্ৰেম চাগে এনেকুৱাই (চাগেৰ ঠাইত নিশ্চয়)

আৱৰণ খুলি হৃদয় জুৱায়।

প্ৰেমে মানুহ আৰু মানুহৰ মাজৰ পাৰ্থক্যৰ প্ৰাচীৰ ভাঙে। বিভিন্ন আঘাৱ আৱেগিক ঐক্যৰ ঘনিষ্ঠতা আৰু মিলনৰ নাম প্ৰেম হ'লেও ষাঠিৰ দশকৰ কৰি নৱকান্ত বৰুৱাই কিষ্ট প্ৰেমক অন্য এক বক্ষেৰেহে দাঙি ধৰিছে। তেওঁৰ দৃষ্টিত—

স্মৃতি মানে আৰম্ভণি, সমাপ্তিবিহীন

স্বপ্ন তাৰ গতিপথ.....

প্ৰেম তাৰে পৰিণতি কোনো আৰম্ভণি নাই।"

(চকুপানীঃ ফাণুনৰ)

অন্যহাতেদি হেম বৰুৱাৰ কবিতাত পাওঁ জীৱনৰ বাহ্যিকতা বা অভ্যন্তৰীণ আশা-আকাঙ্ক্ষা, দিয়া-লোৱাৰ তাগিদা আৰু দায়বদ্ধতা। য'ত প্ৰেমেও ভুমিৰ নমৰা নহয়। উল্লেখিত যে নিৰ্জন মনৰ কৰি সকলেই ষাঠিকৈ প্ৰেমৰ কৰি। তেওঁবিলাকৰ কবিতাত উজ্জ্বল ৰ'দৰ স্ফুলিংগ নাই, জীৱনক বাদ দি জীয়াই থকাৰ দুৰ্ভাৱনা নাই, কেৱল আছে বহুতৰ মাজত নিজকে নিঃশেষ কৰি দিয়াৰ এক আকাঙ্ক্ষা। অতীতৰ স্মৃতিয়ে তেওঁক আমনি দিলেও উৎকঠাত আৱদ্ধ থাকে তেওঁৰ বৰ্তমান আৰু

ভবিষ্যত।

‘তুমি নকলৈও উতলা ফাগুন
আহিব, খেলিবহি
দিঘোৰ সোণালী বলুকাত
বিৎ মাৰি মাতলৈও বা
দিবহি দেখা
কিজানিবা কঁহুৱাৰ আৰ্বত
লুকাৰ ঘোৱনা।’
(প্ৰসঙ্গক্রমে)

কবি পৃথিৱীৰ মানুহ, তেওঁৰ সৌন্দৰ্যপ্রয়াসী মনে
ক'তোৱেই নোচোৱাকৈ নেৰে। সেয়ে কোনো কবিৰ কাৰণে
প্ৰেম হয় উদাৰতাৰ শিল্প, কোনোৰ কাৰণে দুখৰ হুন্মিয়াহ
অথবা কোনো কবিৰ কাৰণে হৈ বয় কৰণ দৃঃসহ দুখৰ খৰৰ।
সেই দশকৰ এগৰাকী উদাৰতা কবি হোমেন বৰগোহাত্ৰিও
'ৰাতিৰ প্ৰাৰ্থনা' কবিতাটিত কিছু কাৰণ্যময় দৃঃসহ ছবি প্ৰকাশ
হোৱা দেখা যায়।

পৃথিৱীৰ প্ৰত্যেক গৰাকী কবিৰ সাফল্যৰ অন্তৰালত
থাকে সন্তানন। সেই সন্তানন অৱশ্যে প্ৰেম নহ'বণ পাৰে।
সেয়ে হ'লৈও তাৰ এক তৃতীয়াংশ কবিয়োই প্ৰেমত যে অভ্যন্ত
তাক স্বীকাৰ নকৰিলে নহ'ব। কবিৰ কাৰণে প্ৰেম এক তুলনাহীন
আৱেগ, প্ৰেম উৎস নদী হ'ব পাৰে, আকাশ হ'ব পাৰে,
ফুল হ'ব পাৰে, মেঘ হ'ব পাৰে হয়তো কাৰোৱাৰ এযুবি
নয়ন ইত্যাদি ইত্যাদি। কবি নীলমণি ফুকনৰ কবিতাত কিছু
পৰিমাণে প্ৰেম তুলনায় সন্দেহৰ প্ৰাণ্মুখ দেখা যায়। তেওঁৰ
এটি কবিতালৈ লঞ্চ কৰিলে ইয়াৰ উমান পোৱা যায়।

“তুলতে তোমাক বিচলাখনত
থেপিয়াই ফুৰিছিলোঁ
তুমি যে
পৰ্বতটোৰ নামনিত
তিল ফুল হৈ
হালি-জালি ফুলে আছা।”

(ছটা বিভিন্ন কবিতা)

কবিৰ অনন্য অনুভূতি 'প্ৰেম'। যাক বাৰ্দ্ধক্যই বাধা
দিব নোৱাৰে। প্ৰেমৰ স'তে বয়সৰ সম্পৰ্ক নাই। প্ৰেমৰ সম্পৰ্ক
সদায় হৃদয়ৰ স'ত্তেহে। যি প্ৰেমে জীৱনক উন্মোচন কৰি লৈ
যায় ঐশ্বৰৰ সৰ্বোচ্চ সীমান্তলৈ— সেই প্ৰেমৰ বাটত বয়স
স্থৰিৰ হৈ বয়। আধুনিক কবিৰ মতে চুলিৰ ৰূপালী বঙে

বাৰ্দ্ধক্যৰ বতৰা আনক, ক্ষতি কি? যি প্ৰেম স্ব পুলিৰ আভা হৈ
উজ্জলি আছে বুকুৰ গহন কোণত, তাক কোনে মচিব পাৰে?
কোনে আঁতৰাৰ পাৰে সেই প্ৰেমৰ তীৰ আকুলতা (হীৱেণ
ভট্টাচাৰ্যৰ কবিতাত আলোকিত)

ৰূপালী ৰং চুলিত লাগিছে, বেয়া নেদেখি, লাগক
সোণালীখিনি মচি নিদিবা, বুকুজুৰি বৈ থাকক। যাঠিৰ দশকৰ
প্ৰেমৰ কবিতা সমূহৰ এটা উল্লেখযোগ্য বৈশিষ্ট্য হৈছে স্বল্পায়বী
মানবীয়তাৰ প্ৰকাশ য'ত বিষয়বস্তুৰ মাজৰ পৰা প্ৰেমক আঁতৰাই
আনিব নোৱাৰি। যাঠি-সন্তৰ দশকৰ আন এক শ্ৰেষ্ঠ প্ৰেমৰ
কবিতাৰ ভিতৰত কেশৰ মহন্তৰ 'আঘোণৰ কুঁৰলী' কবিতাটি
আঙুলিয়াৰ পাৰি। য'ত বৈ গৈছে আধুনিক প্ৰেমৰ কবিতাৰ
অন্য এক বৈশিষ্ট্য 'কেম'ফ্লেজ। যাৰ বাবে কবিয়ে উদঙ্গই
দেখুৱাৰ পৰা নাই তেওঁৰ আভ্যন্তৰীণ জগতখন। কবিতাৰ
এটা স্তৱক অংকণ কৰা হ'ল—

“দেখিলোহেইতেন বা খোপা বন্ধা মূৰবোৰ
ওপৰলৈ তুলিবৰ সময় নোপোৱা,
দেখিলোহেইতেন বা পতা সোণ পথাৰত
লঘু পৰিহাস সময়
হাঁহিবোৰ তেল হালধীয়া
অলপ দুৰৱ পৰা নোচোৱাৰ ভাও ধৰি
চাৰওতো পাৰিলোহেইতেন
সেইজাক দারনীৰ মাজতে আছিল নেকি
সেউটীও মোৰ।”

অন্যহাতেদি আধুনিক কিছুসংখ্যক কবিৰ কবিতাত
প্ৰকাশিত হয় প্ৰেমিক আত্মাৰ গভীৰ ক্ৰন্দন। আধুনিক যুগৰ
বাবে দীনেশ গোস্বামীৰ কবিতাত দেখা পাওঁ তাৰেই প্ৰতিচ্ছবি।

প্ৰেম আৰু কঞ্জনাৰ সিপাৰেও আলিবাট আছে
সিফালে পৰিত্যক্ত বাজ বাটত জীৱনৰ প্ৰশ্ন
ভয় কৰিলে নচলিব, মনোৰমাঙ
সেই ভয়ে বহুতকে কৰিলে বলীয়া।

চিটি বাছৰ শব্দত নাটকৰ যৰনিকা পৰাৰ ইঁগিত

মোৰ প্ৰেমত তুমি মুঞ্ছ জানো?

মইতো নেজানো। (ঈশ্বৰেহে জানে)

(প্ৰেমিক)

*****

আধুনিক অসমীয়া প্ৰেমৰ কবিতাই এক উল্লেখযোগ্য

যিটো সময়ত অসমীয়া আধুনিক কবিতাৰ 'প্ৰেম'ৰ
বিষয়বস্তু সাৱলীলতা হোৱাৰ দিশত তেনে সময়তে কোনো
কবিৰ কাৰণে প্ৰেম হৈ পৰিল বিৰহৰ কবিতা। য'ত মানবীয়
জটিলতাই কবিৰ কাৰ্য প্ৰতিভাক আৱৰি ধৰিলে। তেনে সময়তে
কবি জ্যোতিমালা গৌহাইয়ে লিখিছিল বিৰহ, শূন্যতাৰ কবিতা।
যি এতিয়াৰ শূণ্যতা

তুমিতো মোক এনে হ'বলৈ শিকালা
ভালপোৱাৰ ইমানবোৰ ঐশ্বৰ্য বাকি
বুকুখন শূন্যতাবে পূৰ্ণ কৰিলা
এতিয়া মৰমেৰে বুজালাই বাক
মই কেনেকৈ থিবেৰে বওঁ
তুমি নিঃস্তুত এধানি হৃদয়ো
সিদিনা কাঢ়ি নিলা।”

কেতিয়াৰা কোনো কোনো কবিৰ প্ৰেমৰ কবিতা বিলাক
হয় প্ৰাণৰ আহুন। নিজৰ মনৰ নিচেই কাষৰ পৰা আঁতৰি
যোৱাৰ বেদনাই হওক কিষ্ম আঁতৰত থকাৰ আকাঙ্ক্ষাই হওক,
এই ভাৱ বিলাকে কবিৰ অন্তৰত দোলা দি যায়। ভাৱ প্ৰকাশৰ
মাধ্যম হিচাপে তেতিয়াই কবিয়ে আশ্রয় লয় শব্দৰ। তেনে
এক ধাৰণাৰ বাবেই হয়তো উদীয়মান কবি 'প্ৰণৱ কুমাৰ বৰ্মণ'ৰ
কবিতাত দেখা যায় প্ৰেমৰ মিলনৰ আশাৰ পাপৰি—

“আকৌ লগ পালে কি ক'ম তোমাক
বিষণ্ঠতাৰে মুহূৰ্ত জীয়া জোনৰ কথা
এখন নদী দিকহাবা হৈ

এখন কুমাৰ গাঁৱেদি বৈ যোৱাৰ কথা
হয়তো ক'ম বৰশীত বৰলৰ টোপ গাঁথি
এটি শিশু মেটেকা ফুলৰ পুৰুৰী বিচাবি যোৱাৰ কথা

দীঘদিন তেজত কঢ়িয়াই ফুৰা মোৰ মৃত্যুৰ কথা
আকৌ লগ পালে তোমাক
মোৰ যে ক'বলৈ একোৱেই নাথাকিব।”

প্ৰকৃততে আধুনিক অসমীয়া কবিতাত প্ৰেমৰ প্ৰতিচ্ছবি
সম্পৰ্কীয় ভাৱৰস্তুৰ বিশ্লেষণৰ বিশেষ প্ৰাসঙ্গিকতা নাথাকিলৈও
সময়ৰ বলুকাত পাঠক সমাজৰ বাবে ই এক লক্ষণীয় বিষয়।
যাঠিৰ দশকৰ পৰা আৰম্ভ কৰি বৰ্তমানৰ আধুনিক কবিতাত
গভীৰ প্ৰেমৰ প্ৰভাৱ দেখা যায়। যদিও ক্ষুদ্ৰ পৰিসৰৰ আলোচনাৰ
যোগেদি ইয়াৰ সম্যক বিশ্লেষণ দাঙি ধৰাটো অসম্ভৱ। ◆

Music : The Hindustani Classical

Miss Pooja Gogoi
H.S. 1st Year

Basically, the unique Indian Classical Music was deemed to be purely ritualistic in twenty centuries ago. Much part of Indian music is folk music.

The origin of Indian music is said to be rooted in the 'Sama veda' which is said to be written by Brahma. Samaveda which is one of four Vedas. In Samveda the vedic hymns were chanted in definite musical patterns. It was sung in plain melody using only 3 notes (three notes). The Indian classical music developed between the 14th and 18th centuries. In this period the Indian classical music developed in two types of music – The Hindustani and Carnatic. Hindustani music adapted a scale of Swara Saptaka and Carnatic music retained the traditional octave. During this period, different styles of classical compositions such Dhrupod, Dhamor, Khayal, etc. were contributed to Hindustani music along with many excellent hums, bhayans, kirtans etc.

The Hindustani musical scale is said to have disclosed from 3 Notes to a scale of 7 primary notes, on the basis of 22 intervals, and these are the basis of the musical notes. The 7 Notes of the scale are known to musicians as Sa - Re - Ga - Ma - Pa - dha - Ni - Sa. These 7 (Sur') notes of the scale do not have equal intervals between them. A Saptak is a group of 7 Notes, divided by the intervals as follows.

The contribution of several notes weaved composition in a way which is pleasing to the ear is called a raga. Each raga creates an atmosphere which is associated with feelings/emotions/sentiments. Raga is the basis of Classical music.

There are limited number of Raga in Hindustani Classical music like Bhupali, Ashwari, Bhairov, Multani, Potdip, Toyoyonti, Malgunyi, Dorwari, Potmonjuri etc. According to some famous musicians Ragas are safeguards of human diseases. The raga forms the backbone of Indian music. ◆

গ্রন্থাগার বিজ্ঞানৰ পিতৃ ড° বংগনাথন আৰু গ্রন্থাগার বিজ্ঞানলৈ তেখেতৰ অৱদান

নির্জুমণি চাংমাই
সহকাৰী গ্রন্থাগারিকা
সোণাবি মহাবিদ্যালয়

১২ আগষ্ট। ভাৰতীয় গ্রন্থাগার বিজ্ঞানৰ পিতৃ ড° লিয়ালী ৰামামৃত বংগনাথনৰ জন্মদিন। তেখেতৰ জন্মদিনটোও আমি সকলোৱে তেখেতক শ্ৰদ্ধাৰে সুৰিৰিছো। তেখেতৰ জন্ম হৈছিল ১৮৯২ চনত তামিলনাড়ুৰ তাঙ্গবোৰ জিলাৰ লিয়ালী নামৰ এখন সকল গাঁৰত। ড° বংগনাথনৰ দেউতাকৰ নাম আছিল ৰামামৃত আয়াৰ আৰু মাকৰ নাম আছিল শ্বেথালক্ষ্মী। আনহাতে ৰংগনাথন আছিল মাক-দেউতাকৰ প্ৰথম সন্তান। তেখেতৰ শিক্ষাজীৱন আৰম্ভ হৈছিল ১৮৯৭ চনত। আৰু ১৯০৯ চনত প্ৰথম বিভাগত মেট্ৰিকৰ দেওনা পাৰ হৈ কলেজীয়া শিক্ষা আৰম্ভ কৰিছিল মাদ্রাজ শ্বেথালক্ষ্মী মহাবিদ্যালয়ত। তেখেত অংকশাস্ত্ৰ বিষয়ৰ ছাত্ৰ আছিল। ১৯১৬ চনত অংকশাস্ত্ৰ বিষয়ত স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰিছিল। তাৰপিছত ক্ৰমাব্যয়ে ১৯২৪ চনত স্কুল অৱ লাইভেৰীয়ানশিপ (লঙ্ঘন)ৰ পৰা গ্রন্থাগারিকৰ শিক্ষা লাভ কৰিছিল। ড° বংগনাথনে ১৯০৭ চনত অৰ্থাৎ ১৪ বছৰ বয়সতে বিবাহপূৰ্বক আৰদ্ধ হৈছিল। তেখেতৰ পত্নীৰ নাম আছিল 'কুমি঳ী'। কিন্তু দুৰ্ভাগ্যৰ বিষয় পত্নী কুমি঳ী দুৰ্বৰ্ণনাত পতিত হৈ ১৯২৮ চনত অনন্তধামলৈ গতি কৰিলে। পুনৰৱাৰ ৰংগনাথনে ১৯২৯ চনত 'সাৰদা'ৰ লগত সাংসারিক জীৱন আৰম্ভ কৰিলে। আৰু এটি পুত্ৰ সন্তান তেওঁলোকৰ জীৱনলৈ আছিল। তেওঁৰ নাম হ'ল— আৰ. যোগেশ্বৰ।

ড° বংগনাথনে কৰ্মক্ষেত্ৰত ১৯১৭ চনত পোনপ্ৰথমে সহকাৰী প্ৰৱেশ হিচাপে অংকশাস্ত্ৰ বিষয়ত মাংগালোৰৰ চৰকাৰী মহাবিদ্যালয়ত যোগদান কৰিছিল। তাৰপাছত মাদ্রাজৰ প্ৰেচিডেলী মহাবিদ্যালয়ত অংকশাস্ত্ৰ বিষয়তে সহকাৰী অধ্যাপক হিচাপে সেৱা আগবঢ়োৱাৰ সুবিধা পাইছিল। ড° বংগনাথনে শিক্ষকতাৰ দিনবিলাকত নিজস্ব কৌশল আৰু জনসন্তোষ গুণবাচক (epithet born teacher) ভাৱে পোৱা জ্ঞানেৰে শিক্ষাদান কৰিছিল। তেখেতে শিক্ষাদানৰ লগতে অন্যান্য কাৰ্যতো আগবঢ়া আছিল। প্ৰায় ১৯২১ চনৰ পৰা ১৯২৩ চনলৈকে Secretary of the Mathematics and Science Section of the Madras Teacher's Guild আছিল।

অন্যান্যতেদি গ্রন্থাগার বিজ্ঞানৰ দিশত সম্পূৰ্ণ শৈক্ষিক পৰিবেশক লৈয়ে ড° বংগনাথনে গ্রন্থাগারভিত্তিক অধ্যয়ন, গৱেষণা আৰু ব্যৱহাৰিক কাৰ্যব্যৱস্থা আৰম্ভ কৰিছিল। তেখেতে গ্রন্থাগার বিজ্ঞানত সামাজিক ব্যৱস্থাটো সাঙ্গুবিবলৈ তিনিটা ভাগত গ্রন্থাগারক ভাগ কৰিছিল—

- (১) বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয় আৰু বিশ্ববিদ্যালয়ক সাঙ্গুৰি শৈক্ষিক গ্রন্থাগার।
  - (২) ৰাজহন্তা গ্রন্থাগার।
  - (৩) গৱেষণামূলক আৰু সামাজিক উন্নতি আদি সামৰি বিশেষ গ্রন্থাগার।
- তদুপৰি তেখেতৰ সৃষ্টি আৰু ৰচনাৱলীত বিশেষভাৱে গ্রন্থাগার বিজ্ঞানৰ সূত্ৰ পাঁচেটাই সমগ্ৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাটোকে সামৰি লৈছে এই সুৱাকেইটা হ'ল—
- (৪) কিতাপ/তথ্য ব্যৱহাৰৰ বাবে।
  - (৫) তথ্যাই প্ৰতি পতুৰৈ।
  - (৬) গচ্ছৰৈ প্ৰতি তথ্য।

(৪) পড়েতাৰ সময় বক্ষা কৰা। আৰু
 (৫) প্ৰস্থাগাৰ এটি ক্ৰমবৰ্দ্ধমান অনুষ্ঠান।
 এইকেওটা সূত্ৰকে সামৰি Assam Library Association এ এনেদৰে প্ৰকাশৰ চেষ্টা কৰিছে—
 প্ৰজাদীপৰ শিখা জুলাওঁ

ঠাকে ঠাকে গ্ৰহ অগণন।   তথ্য ব্যৱহাৰৰ বাবে।

জ্ঞান ভঁড়ালৰ আঁত বিচাৰি

জনম গঢ়াৰ ধন।

আহা পাঠক সদলবলে,

গ্ৰহ খুজি পূৰ্ণ কৰা

তোমাৰ প্ৰয়োজন।

গ্ৰহৰ ভাগ্য তোমাৰ হাতত

তোমাৰ বাবে জীৱন

মধুকৃধাৰ কোৰাল সময়

বুকুত ধাৰণ কৰি

পুৰাও তোমাৰ মন

প্ৰস্থাগাৰৰ অংগে অংগে

আলোক অনুৰ গুঞ্জন

ডালে-পাতে বাঢ়ি আহাৰ

উৎফুল্ল নয়ন।

তথ্যই প্ৰতি পটুৰৈ।

পটুৰৈ প্ৰতি তথ্য

পড়েতাৰ সময় বক্ষা কৰা।

প্ৰস্থাগাৰ এটি ক্ৰমবৰ্দ্ধমান অনুষ্ঠান।

(An anonymous poem based on five laws of Library Science, composed during 8th conference of Assam Library Association, held in 1964.)

ড° ৰংগনাথনে এই সমূহৰ উপৰিও প্ৰায় ঘাঠিখন গ্ৰহ আৰু দুহেজাৰ প্ৰৱন্ধ প্ৰস্থাগাৰ বিজ্ঞানলৈ আগবঢ়াই প্ৰস্থাগাৰ
বিজ্ঞানৰ ভেটি সমৃদ্ধিশালী কৰি হৈ গৈছে, তাৰে ভিতৰত কেইখনমান উল্লেখযোগ্য গ্ৰহ হ'ল—

1. Prolegomena to Library Classification.
2. The Five Laws of Library Science.
3. Colon Classification.
4. Ramaniyan : The Man and Mathematician.
5. Classified Catalogue Code.
6. Library Administration.
7. Indian Library Manifesto.
8. Library Manual for Library Authorities.
9. Librarians and Library Workers.
- Classification and Communication readings and comons; Comparative study of five catalogue codes.

ড° ৰংগনাথনে তেখেতৰ কৰ্ম আৰু সাধনাৰ জৰিয়তে লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা সম্মান আৰু পুৰস্কাৰসমূহৰ ভিতৰত
লেখত ল'বলগীয়া স্বীকৃতিসমূহ হ'ল—

1935	—	Rao Sahib প্ৰদান কৰিছিল Government of India.
1948	—	D. Litt. প্ৰদান কৰিছিল Delhi University.

1951	—	Honorary Fellow প্ৰদান কৰিছিল Virginia Bibliographic Society.
1954	—	Patron প্ৰদান কৰিছিল Delhi Library Association.
1957	—	Padmashree প্ৰদান কৰিছিল Government of India.
1962	—	Founder Patron প্ৰদান কৰিছিল Mysore Library Association, Bangalore.
1964	—	D. Litt, University of Pittsburgh, U.S.A.
1965	—	National Research Professor for Library Science প্ৰদান কৰিছিল Government of India.
1967	—	Honorary Fellow প্ৰদান কৰিছিল Indian Standard Constitution.
1970	—	Margaret Mann Award প্ৰদান কৰিছিল American Library Association.
1971	—	Grand Knight of Peace প্ৰদান কৰিছিল Mark Twain Society, USA.

শেষত ড° ৰংগনাথন একাধাৰে এজন অংকশাস্ত্ৰবিদ, দাশনিক, শিক্ষাবিদ, বিজ্ঞানী, ধৰ্মপ্ৰচাৰক, প্ৰস্থাগাৰিক হোৱাৰ
উপৰিও এজন বৈপ্লাবিক চিঞ্চাবিদ আছিল। তেওঁ অকলশৰীয়াকৈ বিবামহীন ভাৱে প্ৰস্থাগাৰ আৰু তথ্যপ্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ ক্ষেত্ৰত
তথ্য আৰু জ্ঞান সৰবৰাহৰ যোগনিয়াৰ (Purveyor) হিচাপে অনবদ্য অৱদান আগবঢ়াই হৈ গ'ল। আৰু তেওঁ প্ৰতিষ্ঠা কৰি
হৈ গ'ল যে— “Library is a force in world peace and cooperation.” এইজনা বিশিষ্ট ব্যক্তিয়ে ১৯৭২ চনত
৮০ বছৰ বয়সত বাংগালোৰত মৃত্যুবৰণ কৰে।

[Source – 1. S.R. Ranganathan – Wikipedia, the free encyclopedia]

2. Encyclopedia of Library and information science. Ed. by Allen Kenl and others,
Vol. 1978, Published by M. Dekker Inc, New York. ♦

PUZZLE

Boy to a Girl, who was riding a scooty .....

Boy : What's your name beautiful?

Girl : If you are smart enough then find it out from my number plate.

And it read 62688 .....

He quickly wrote it on his cell.....

What's the name??

বিহুগীতত ‘গগনা’ — এটি আলোকপাত

শ্রীমতী সম্পূর্ণ বুঢ়াগেঁহাই
উচ্চতর মাধ্যমিক দ্বিতীয় বর্ষ

‘গগনা’ হৈছে এটি লোকবাদ্য। বিশেষকৈ বহাগ বিহুত ডেকা গাভৰৰে কৰা দলীয় নৃত্যত উভয়ে এই বাদ্য বজায়। ‘লোকবাদ্য’ বুলি কওঁতে প্রথমতে আমি ‘লোক’ শব্দই কি অর্থ বুজায় তাৰ এটি ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা উচিত হ’ব। ‘লোক’ শব্দৰ অভিধানিক অর্থ হৈছে — ভুৱন, পৰ বা লোক। ‘ভুৱন’ৰ অর্থত ‘লোক’ শব্দৰ প্ৰয়োগ এনে — যেনে, ত্ৰিলোক। পুনৰ ‘পৰ’ শব্দইয়ো ‘লোক’কেই বুজায়। কিন্তু লোকবাদ্য বোলোতে ‘লোক’ শব্দই মানুহৰ কথাকেই ইংগিত কৰে।

এই ‘লোক’ সকল কেনে শ্ৰেণীৰ এই বিষয়েও জানি থোৱা ভাল। যি সকল মানুহ নিৰুক্ষৰ, নগৰ চহৰৰ পৰা বহু দূৰৈত আঁতৰি থাকে; যি সভ্যতা সংস্কৃতি বিজ্ঞানৰ অর্থ নুবুজে; যি অতিশয় পৰিশ্ৰমী; যি পৰম্পৰাসমূহ কোনো কাৰণতেই ভংগ হোৱাটো নিবিচাৰে; যি যিকোনো সাধাৰণ বৃত্তিৰ লগত জড়িত হৈ থাকে— এনেবোৰ মানুহকেই লোক বোলা হয়।

‘লোক’ সকলে অন্তৰত যেতিয়াই আনন্দ অনুভৱ কৰে তেতিয়াই তেওঁলোকৰ মনৰ পৰা আপোনা-আপুনি ওলাই আহে গীত যাক আমি লোকগীত বোলো। বিহুগীত, বিয়নাম, আইনাম আদি এই লোকগীতৰ ভিতৰতেই পৰে। যেতিয়া এই লোকসমাজে অধিক শস্য বৃক্ষৰ কামনাৰে প্ৰাকৃতিক পূজা-অচনা কৰি কাল্পনিক দেৱ-দেৱীক সন্তুষ্ট কৰি নিজেও সুখানুভূতি লাভ কৰে সেয়াই হৈছে লোক উৎসৱ। বিহুগীতত সংস্কৃত বিমুৰৎ শব্দৰ পৰা আছিছে। যেতিয়া দিন আৰু বাতি সমান দীঘল হয় সেই দিনটোক বিমুৰ বোলা হয়। সেই দিনটোতেই কৃষিজীৱী সাধাৰণ লোক সমাজে অধিক শস্য উৎপাদনৰ আশাৰে আৰম্ভ কৰিছিল বিহু উৎসৱ।

বিহু ভিতৰত কাতি আৰু মাঘ বিহুক বাদ দি ঘাইকৈ বহাগ বিহুতহে এনে নৃত্যগীত কৰা হয়। কৃষিজীৱী লোক

সমাজে প্ৰকৃতিৰ বিভিন্ন পৰিৱৰ্তন সমূহক অলৌকিক কাৰ্য বুলি ভাৰি প্ৰথমতেই ভয় খাইছিল। এই বিলাকৰ পৰা পৰিব্ৰান্ণ পাবলৈ তেওঁলোকে বিভিন্ন দেৱ-দেৱীক পূজা-পাতল কৰিছিল। এনেকৈয়ে আশৰ্যজনক হৈয়েই বা পৰিব্ৰান্ণৰ কামনাৰেই হওক প্ৰকৃতিক সূক্ষ্মাতিসূক্ষ্ম ভাৱে তেওঁলোকে পৰ্যবেক্ষণ কৰিছিল। তেওঁলোকে এই পৰ্যবেক্ষণৰ ফলতেই ‘ভেকুলীয়ে টোৰ-টোৱালে বৰষুণ হয়’ বুলি বিশ্বাস কৰিছিল। এই বেং বা ভেকুলীৰ বিয়া পাতিলে বৰষুণ হয় বুলিও তেওঁলোকে বিশ্বাস কৰিছিল।

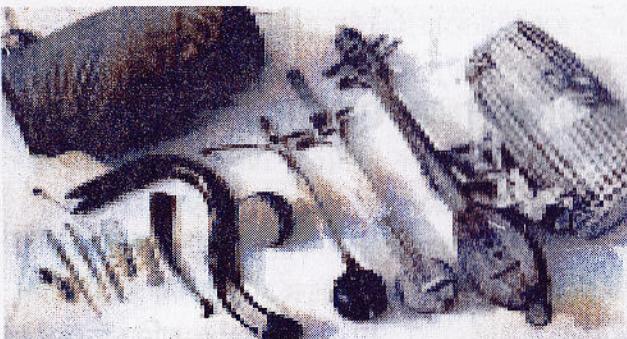
হয়তো এই বেঙৰ মাতৰ অনুকৰণতেই সৃষ্টি হৈছিল গগনাৰ দৰে লোকবাদ্যৰ। অসমৰ ‘সংস্কৃতি সমীক্ষা’ নামৰ পথখনত অধ্যাপক নৱেন্দ্ৰনাথ বৰদলৈদেৱে ‘অসমৰ লোকসংস্কৃতিত লোকবাদ্য’ শীৰ্ষক প্ৰৱন্ধত গগনাৰ সম্পর্কে এনেদৰে মত প্ৰকাশ কৰিছে—

“অসমৰ গগনা বাদ্যটো বেঙৰ মাতৰ অনুকৰণত সৃষ্টি কৰিছিল। আদিম কৃষক সকলে শালি খেতিৰ সময়ত বৰষুণৰ অভাৱত কঠিয়া কৰ নোৱাৰিলে গাঁৱৰ ঘৰে ঘৰে ডেকাইতে গমনা বা গগনা বজাই নৃত্য কৰিছিল। যিহেতু বেঙৰ মাতত বৰষুণ নামে; গতিকে গমনা বা গগনাৰ মাততো বৰষুণ পৰে বুলি বিশ্বাস কৰে।” (পৃষ্ঠা ১৮২)।

বিহুগীততো ‘গগনা’ৰ উল্লেখ পোৱা যায়। বিহুগীতত আছে —

“আগলি বাঁহৰে লাহৰী গগনা
বহি তাঁতৰ পাতত বাওঁ;
আহে কি নাহে ঐ মোৰ ধন লাহৰী
চিৰি পাতি মঙ্গলখন চাওঁ।”

অৰ্থাৎ গগনা নিৰ্মাণ কৰা হয় আগলি বাঁহৰ দ্বাৰা। সাধাৰণতে গগনা গাভৰসকলে প্ৰিয়জনৰ বাবে ‘বিহুৰান’

ধন বিপদত পৰিছে—

“ধনো নাহিলে গগনা ফাটিলে
থৰিকা মংগলত চাওঁ।”

ধনে গঢ়ি দিয়া গগনা পাবলৈ বিহুৰতী প্ৰেমিকাৰ অসীম ইচ্ছা। তেওঁৰ যেন বাট চোৱাৰ অস্ত নাই। প্ৰতি বছৰে বিহুটি আহে কিন্তু নাহে প্ৰিয়তম। তেওঁ উপহাৰ নেপায় লাহৰী গগনা। তেতিয়াই গাভৰ গৰাকী ক্ষেত্ৰিক হোৱাৰ উল্লেখ এনেদৰে পোৱা যায়—

“যোৱাটো বিহুতে গগনা খুজিলোঁ
এইবেলিও নিদিলা সাজি;
তোমাৰে গগনা আমাকো নেলাগে
দিয়াগৈ সিজনীক সাজি।”

অসম পৰম্পৰাগত লোকবাদ্যত চহকী। এই লোকবাদ্য সমূহক প্ৰধানকৈ ঘাত যন্ত্ৰ, ফু দি বজোৱা যন্ত্ৰ, তাঁৰৰ যন্ত্ৰ আদি ভাগত ভগোৱা হৈছে। বাম তাল, কৰ তাল আদি ঘাত যন্ত্ৰ। ফু দি বজোৱা যন্ত্ৰৰ ভিতৰত বাঁহী, পেঁপা, সুতুলি আদি পৰে। তাঁৰৰ যন্ত্ৰৰ ভিতৰত টোকাৰী, বীণা আদি পৰে।

কিন্তু গগনা এবিধ এনে বাদ্যযন্ত্ৰ যাক ওপৰৰ এটা ভাগতো অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব নোৱাৰি। গগনা বজাওঁতে গগনাপাত দুয়ো হাতেৰে ধৰি ওঁঠৰ মাজত সুমুৰাই জোকাৰি বজোৱা হয়। গগনাৰ দুয়োটা ফালৰ মাজত কম্পন সৃষ্টি কৰিব পৰাকৈ অতিশয় মিহিকৈ নিৰ্মাণ কৰা আগলি বাঁহ ব্যৱহৃত হয়। এই বাদ্য সাধাৰণতেই নৃত্যৰতা বিহুৰতীয়ে মূৰৰ খোপাত গুজি থয়। এয়ে গগনাৰ বিশেষত। এনে আন কোনো লোকবাদ্য নাই — যাক খোপাত গুজি থ’ব পাৰি। ঢোল, বাঁহী, পেঁপা আদি যিদৰে বজাৰলৈ শিকিবলগীয়া হয়, গগনা তেনেদৰে শিকা নহয়।

উক্ত আলোচনাৰ দ্বাৰা গগনাৰ ওপৰত সামান্যতম আলোকপাত কৰিবলৈ নিঃকিন প্ৰচেষ্টা চলোৱা হ’ল। ◆

নেপথ্যত এজন পথিকৰ কথাবৈ

ধূরঝোতি গগে
স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ
গণিত বিভাগ।

দ্বিঘিজয়ী বীৰ আলেকজেণ্ডোৰে উত্তৰ আফ্রিকীয় দেশসমূহ জয় কৰি মূলতঃ ইজিপ্ত জয় কৰি ভূমধ্য সাগৰৰ দক্ষিণে গণিত চৰ্চাৰ প্রাগকেন্দ্ৰ আলেকজেন্ড্ৰিয়া স্থাপন কৰিছিল সেই সময়ত আলেকজেন্ড্ৰিয়া বিভিন্ন বৌদ্ধিক, আধ্যাত্মিক সাহিত্য তথা বিজ্ঞান চৰ্চাৰ প্রাগকেন্দ্ৰ কপে গঢ়ি উঠিছিল। আলেকজেণ্ডোৰৰ মৃত্যুৰ পাছত ক্লিয়াচ টলেমি আৰু মেনেলাউচৰ নেতৃত্বত ইয়াত আলেকজেন্ড্ৰিয়া বিশ্ববিদ্যালয় স্থাপন কৰি ইয়াক গণিত চৰ্চাৰ অন্যতম থলীলৈ কৃপাস্তৰিত কৰা হয়। পৃথিবীৰ বিভিন্ন দেশৰ ছাত্র-ছাত্রী ইয়াত অধ্যয়ন কৰিবলৈ আহিছিল আৰু এই সকলৰ ভিতৰত বিদ্যালয়খনৰ অন্যতম আকৰ্ষণ আছিল বীজগণিত বিশেষজ্ঞ জয়ফান্টাচ।

কেইবাৰ শতকাৰি গণিতৰ সাম্রাজ্যত বিচক্ষণ কৰি থকা ডায়ফান্টাচৰ জীৱনী জনা নাযায় যদিও সন্তুষ্টত তেওঁ ২৫০ খ্রিস্টাব্দৰ আশে-পাশে আলেকজেন্ড্ৰিয়াত আহি বসবাস কৰিছিল। তেওঁ কিমান বছৰ জীয়াই আছিল এই সম্পর্কত কোনো তথ্য নাই যদিও তেওঁৰ সমাধি স্তৰত লিখা আছে এইবুলি যে তেওঁ (ডায়ফান্টাচ) $1/6$ অংশ শৈশৰ, $1/12$ অংশ ঘৌৰন, $1/7$ অংশ আৰু ৫ বছৰ বৈবাহিক জীৱন কটোৱাৰ পাছত এক পুত্ৰ সন্তান লাভ কৰিছিল আৰু তেওঁৰ মৃত্যুৰ পূৰ্বে তেওঁৰ পুত্ৰৰ মৃত্যু হৈছিল। পুতেকৰ জীৱনকাল বাপেকৰ আধাৰে হৈছিল। পুত্ৰশোকত ৪ বছৰ উজাগৰী নিশা কটোৱাৰ পাছত ডায়ফান্টাচৰ মৃত্যু হয়। ইয়াৰ উত্তৰ উলিয়াই ক'ব পাৰি যে ডায়ফান্টাচ ৮৪ বছৰ জীয়াই আছিল।

বীজগণিতীয় প্রতীক ব্যৱহাৰ কৰা ডায়ফান্টাচৰ অৱদানৰ সংখ্যা লেখত ল'বলগীয়া। তেওঁ আয়তক্ষেত্ৰৰ অংকণ কৰি জ্যামিতিৰ দ্বাৰা $(a+b)^2 = a^2 + b^2 + 2ab$ অভেদটো প্ৰতিপন্ন কৰি উলিয়াইছিল। আলেকজেন্ড্ৰিয়াত থাকোতেই

তেওঁ এৰিথমেটিকা (Arithmetica) নামৰ প্ৰস্থখন লিখি উলিয়াইছিল। তেওঁৰ এই প্ৰস্থখন তেৰটা খণ্ডত বিভক্ত। কিন্তু আলেকজেন্ড্ৰিয়াৰ বিখ্যাত গ্ৰহণাব বিদেশীৰ আক্ৰমণৰ ফলত কেৱল ইয়াৰ ৬ টা খণ্ডহে সংৰক্ষিত অৱস্থাত পোৱা যায়। এই প্ৰস্থখনত তেওঁ সেই সময়ত প্ৰচলিত আৰু প্ৰাচীনতম বিভিন্ন সমস্যা গোটা খুবাই আৰু নিজেও এশৰো অধিক সমস্যাৰ সমাধান কৰি বচনা কৰিছিল।

বৰ্তমান এৰিথমেটিকা পৃথিবীৰ বিভিন্ন ভাষালৈ অনুদিত হৈছে। 1621 AD ত বেছেট ডে মেজিরিয়াকৰ দ্বাৰা এৰিথমেটিকা প্ৰথম লেটিন ভাষালৈ অনুদিত হৈছিল আৰু ইয়াৰ পাছত 1670 AD ত পুনৰ এৰিথমেটিকাৰ দ্বিতীয় তাঙ্গৰণ প্ৰকাশ পায়। এইখন প্ৰথৰ আলম লৈয়েই পীয়েৰ দা ফাৰ্মা নামৰ গণিতজ্ঞ এজনে বিভিন্ন নতুন সমস্যাৰ সমাধান কৰিছিল। ফাৰ্মাই তেওঁ গণিতত লিখিছিল যে “দুইতকৈ ডাঙৰ ঘাতৰ এটা সংখ্যাক সেই একেই ঘাতৰ আন দুটা সংখ্যাৰ যোগফল হিচাপে প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰিব।” এই উক্তিটোৱেই পাছলৈ বিভিন্ন সময়ত গণিতজ্ঞ সমকলৰ মূৰৰ কামোৰণি হৈ আহিছে।

এৰিথমেটিকাত ডায়ফান্টাচে দিঘাত আৰু ত্ৰিঘাত সমীকৰণৰ সমাধান কৰি দেখুওৱাইছিল। কিন্তু তেওঁ ইয়াৰ বাবে প্ৰত্যেকবাৰতে ধনাত্মক বীজৰহে সহায় লৈছিল। তেওঁ হয়তো নাজানিছিল যে ইয়াৰ বাবে খণ্ডাত্মক বীজও থাকিব পাৰে। বৰ্তমান এনে সমীকৰণবোৰক আধুনিক গণিতত ডায়ফান্টাচৰ সমীকৰণ বুলি জনা যায়।

এৰিথমেটিকাত ডায়ফান্টাচে কেইবাটাও বিখ্যাত সূত্ৰৰ উপস্থাপন কৰিছিল কিন্তু ইয়াৰ সমাধান নাছিল। হয়তো তেওঁৰ এই সমাধানকেইটা বিদেশী আক্ৰমণত উদ্বাৰ কৰিব

নোৱাৰি। নোৱাৰি।
ডায়ফান্টাচৰ এৰিথমেটিকা প্ৰস্থখন ইউক্লিডৰ ‘Elements’ প্ৰস্থখনৰ সমতুল্য। এৰিথমেটিকাৰ উপৰিও ডায়ফান্টাচৰ আন দুখন ৰচিত প্ৰস্থ হ'ল Porisms আৰু Deployonis Numeris। এৰিথমেটিকাৰ বাবে ডায়ফান্টাচ গণিতৰ ইতিহাসত সদায় চিৰস্মৰণীয় হৈ ৰ'ব।◆

পুরুষের পুরুষ

ৰচিকৰ তথ্য

- ◆ পৃথিবীৰ কাচিংহে হোৱা ৰোগবিধিৰ নাম হৈছে ‘কুৰু’ অৰ্থাৎ হঁহা ৰোগ। কেৱল নিউগিনৰ নৰখাদকসকলৰ মাজতহে এই ৰোগ হোৱা দেখা যায়। মানুহৰ মগজু খোৱাৰ পৰা এই ৰোগ হয় বুলি বিশ্বাস।
- ◆ “পয়েট লৰেট” উপাধিবে সন্মানিত হৈ থকাৰ সাতবছৰ কালত বৰ্ডচৰথে দৰাচলতে কোনো কৰিতাই ৰচনা কৰা নাছিল।
- ◆ মানুহৰ শৰীৰত থকা ফচফৰাচৰ পৰা দুহেজাৰ দিয়াচলাই কাঠিৰ বাখৰ লগোৱা মূৰ, চৰ্বিৰ পৰা ৭ (সাত) ডোখৰ চাৰোন আৰু লোৱা পৰা এটা গজাল তৈয়াৰ কৰিব পাৰি।
- ◆ ৰঙাৰ মাজত বগা ক্ৰচ থকা ডেনমাৰ্কৰ পতাকাখন সকলোতকৈ পুৰণি ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকা আৰু এই পতাকাৰ প্ৰৱৰ্তন হয় ১২১৯ চনত।
- ◆ তেল আৰু পানীক মিহলাৰ পাৰি। একমাত্ৰ প্ৰয়োজন তেল আৰু পানীৰ লগত অলপ চাৰোন মিহলোৱাটো।
- ◆ “The quick brown fox jumps over the lazy dog.”
বাক্যটোত ইংৰাজী বৰ্ণমালাৰ আটাইকেইটা আখৰ আছে।

প্রসঙ্গ ব্যাকরণ চৰ্চা : এটি আলোকপাত

পদ্ম কুমাৰী গগৈ
সহকাৰী অধ্যাপিকা
সোণারি মহাবিদ্যালয়

মানুহৰ চিন্তা-চেতনাৰ বাহক হৈছে ভাষা। মানুহে পৰম্পৰৰ লগত ভাৰ বিনিময় কৰিবলৈ বাগিন্দ্ৰিৰ সহায়ত উচ্চাৰণ কৰাত সুবিন্যস্ত অৰ্থবহু ধ্বনি প্ৰতীকৰ সমষ্টিয়েই ভাষা। ভাৰতীয় সাহিত্যৰ প্ৰাচীনতম নিৰ্দৰ্শন বেদতেই ভাষা বিষয়ক চিন্তা-চৰ্চাৰ শুভাৰন্ত হয়। ঝৰ্বেদেৰ একাধিক সূক্ষ্মত ভাষা বিষয়ক আলোচনাৰ পৰিচয় পোৱা যায়। অৱশ্যে এনে আলোচনা বিশ্লেষণাত্মক নাছিল। ভাষা বিশ্লেষণৰ প্ৰথম উল্লেখ পোৱা যায় কৃষ্ণ যজুৰ্বেদ প্ৰস্তুত। এই গ্ৰন্থত উল্লেখ আছে যে দেৱতাসকলৰ অনুৰোধত দেৱৰাজ ইন্দ্ৰই প্ৰথমে অব্যাকৃত ভাষণ ব্যাকৃত কৰে। এই ব্যাকৃত শব্দৰ পৰাই পিছত ব্যাকৰণ (বি - আ + কৃ + অন্ট) শব্দৰ প্ৰচলন হয়। ব্যাকৰণ শব্দৰ ইংৰাজী প্ৰতিশব্দ হ'ল grammar, যাৰ বৃংপত্তিগত অৰ্থ লিখাৰ কলা (art of writing)। “ব্যাকৰণ শব্দৰ অৰ্থ হৈছে সকলো কথা বিতংকৈ খৰচি মাৰি কৰা আলোচনা। কোনো এটা ভাষাৰ গঠনৰ সকলো কথা বিতংকৈ বিশ্লেষণ বা আলোচনা কৰা পুথিৰ নাম সেই ভাষাৰ ব্যাকৰণ।” (গোলকচন্দ্ৰ গোস্বামী, অসমীয়া ব্যাকৰণ প্ৰৱেশ, পৃষ্ঠা : ৫—৬)।

ব্যাকৰণ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা :

মানুহে নিজৰ নিজৰ মাতৃভাষাত কথা ক'বৰ বাবে ব্যাকৰণ শিকাৰ প্ৰয়োজন নাই। অৰ্থাৎ ব্যাকৰণ নিশ্চিকাকৈও মাতৃভাষীসকলে নিজৰ নিজৰ মাতৃভাষাত সুন্দৰভাৱে কথা ক'ব' পাৰে। এনেক্ষেত্ৰত ব্যাকৰণৰ প্ৰয়োজন হয় কেৱল ভাষাটোৰ ভিতৰৰা গঠন শিকিবলৈ আৰু ভাষাটো শুনৰূপে লিখিবলৈ। কিন্তু নিজৰ মাতৃভাষাৰ বাহিৰে অন্য এটা ভাষা নতুনকৈ শিকিবলৈ, সেই ভাষাটোৰ তাৎক্ষিক কথাবিলাক জানিবলৈ সেই ভাষাৰ ব্যাকৰণ জনাটো অতিকে প্ৰয়োজনীয়। তদুপৰি ল'ৰা-ছোৱালীৰ চিন্তাৰ বিকাশৰ কাৰণে ভাষাৰ ব্যাকৰণ

ইংৰাজী ভাষাত লিখা দিতীয়খন অসমীয়া ব্যাকৰণ

হ'ল — “Grammatical Notices of the Assamese Language.” ড° নাথান ব্ৰাউনে ব্যাকৰণখন বচনা কৰে ১৮৪৮ চনত। তেওঁৰ ব্যাকৰণখনত অসমীয়া ভাষাৰ গঠনবৰ্তি সম্পর্কে বিশ্লেষণাত্মক দৃষ্টিভঙ্গী প্ৰকাশ পাইছে। ১৮৯৩ চনলৈকে ব্যাকৰণখনৰ তিনিটা সংস্কৰণ প্ৰকাশ পাইছিল যদিও সেইবিলাক বৰ্তমান দুপ্রাপ্য। ১৮৯৩ চনত মূল ব্যাকৰণখনক পুনৰীকৃত কৰি P.M. More-এ Grammatical Notes on Assamese Language নাম দি পুনৰ তৃতীয় সংস্কৰণ প্ৰকাশ কৰিছিল। বৰ্তমান ছপা পুথিবিলাক সহজলভ্য নহয় যদিও ১৯৮২ চনত অসম সাহিত্য সভাই P.M. More-অৰ তৃতীয় সংস্কৰণৰ পুনৰ মুদ্ৰণ কৰি প্ৰকাশ কৰে। ব্ৰাউনে তেওঁৰ অসমীয়া ব্যাকৰণখনক অসমীয়া ভাষাৰ এটা টোকা বুলিহে ক'ব' বিচাৰিছে। “The following notes do not claim to be regarded as a grammar of the Assamese Language, nor were they prepared with a view to publish in their present state.” ব্যাকৰণখনত ড° ব্ৰাউনে বঙলা ভাষাক অসমীয়াৰ পিতৃভাষা নহয় বুলি দেখুৰাবৰ প্ৰয়াস কৰিছে। বঙলী সকল অসমলৈ অহাৰ বহু আগেয়ে অসমীয়া ভাষাই স্বকীয় বৈশিষ্ট্যৰে প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিছে। উচ্চাৰণৰ দিশতো অসমীয়া ভাষাই সংস্কৃত ভাষাৰ ধাৰাৰহিকতাহে যে বক্ষা কৰিছে তাৰ যথোপযুক্ত উদাহৰণ ড° ব্ৰাউনে ব্যাকৰণখনত দাঙি ধৰিছে। শিৰসাগৰ অঞ্চলৰ কথিত ভাষাৰ ভেঁটিত বৰ্ণনাত্মক বীতিৰে লিখা ব্ৰাউনৰ ব্যাকৰণখনত অসমীয়া ভাষাটোত বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ জতুৱা গঠনৰ যথেষ্ট বিতং আৰু শুন্দ আলোচনা পোৱা যায়।

১৮৯৪ চনত অক্সফোৰ্ড বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক জি.এফ. নিকল চাহাবে তেওঁৰ Manual of the Bengali Language নামৰ বাংলা ব্যাকৰণখনৰ শেষত “Appendix V sketch of Assamese Grammar” (পৃষ্ঠা : ৩২৩-৩৬২) খন সংযোজিত কৰি প্ৰকাশ কৰিছিল। নিকলৰ এই ব্যাকৰণখনত নিজস্বতা বিশেষ নাই। ব্যাকৰণখনত ঠাই বিশেষে বাংলা ভাষাৰ লগত অসমীয়া ভাষাৰ মিল-অমিলবোৰ উল্লেখ কৰিছে। নিৰ্দিষ্টতাৰাচক প্ৰত্যয়ৰ ক্ষেত্ৰত টাৰ' ব্যৱহাৰ [Chakita (ছকিটা), Manuhta মানুহটা] আৰু বহুবচনাত্মক ‘হাঁত’ প্ৰয়োগ মনকৰিবলগীয়া। হাঁহ, পাৰ আদি শব্দত ‘হাঁত’ প্ৰত্যয় ব্যৱহাৰ কৰি বৃত্তবচন কৰা হৈছে।

অসমীয়া ভাষাত লিখা প্ৰথম অসমীয়া ব্যাকৰণখন

হ'ল হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাৰ ‘অসমীয়া ভাষাৰ ব্যাকৰণ’। ১৮৫৯ চনত এই ব্যাকৰণখন প্ৰকাশ হয়। সংস্কৃত ভাষাৰ বিদঞ্চ পশ্চিমত আৰু ইংৰাজী শিক্ষাৰে শিক্ষিত হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাই ইংৰাজী আৰু সংস্কৃত ভাষাৰ আৰ্হিত এই ব্যাকৰণখন বচনা কৰে। ব্যাকৰণখনত অসমীয়া ভাষাৰ লিখিত বৰপটোক এক শৃংখলাৰ মাজলৈ আনিবৰ যত্ন কৰা হৈছে। এই ব্যাকৰণখনে অসমীয়া ব্যাকৰণৰ সুন্দৰ আৰু সুনিৰ্মিত বুনিয়াদ গঢ়ি তোলে। পাছত তেওঁ ১৮৮২ চনত ‘অসমীয়া ল'ৰাৰ ব্যাকৰণ’ নামেৰে এখন চমু ব্যাকৰণ বচনা কৰিছিল। ১৮৭৩ চনত অসমৰ পঢ়াশালি, আদালত আদিত অসমীয়া ভাষাৰ পুনৰ প্ৰচলন হোৱাৰ লগে লগে সেই সময়ত ভাষাটোৰ ব্যাকৰণ আৰু পাঠ্যপুঁথিৰ অভাৱে গা-কৰি উঠিছিল। সেই সময়ৰ পৰা উনবিংশ শতকাৰ শেষলৈকে হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাৰ বাহিৰে কেইবাগৰাকীও পশ্চিমতে অসমীয়া ভাষাৰ ব্যাকৰণ বচনা কৰিছিল। সেই সকল হ'ল— দীনবন্ধু তৰ্কালংকাৰ, নাৰায়ণ শৰ্মা বিদ্যাভূষণ, ধৰ্মেশ্বৰ গোস্বামী। ১৮৭৩ চনত দীনবন্ধু তৰ্কালংকাৰ ‘অসমীয়া ল'ৰাৰ ব্যাকৰণ’ প্ৰকাশিত হয়। ১৮৭৪ চনলৈকে পাঁচ বছৰৰ ভিতৰতে এই ব্যাকৰণখনৰ ছটা সংস্কৰণ প্ৰকাশ হৈছিল। ১৮৮৪ চনত ধৰ্মেশ্বৰ গোস্বামীৰ ‘ল'ৰাৰোধ ব্যাকৰণ’ কলিকতাৰ পৰা প্ৰকাশিত হৈছিল। ১৮৮৭ চনত দুৰ্বাৰকৈ প্ৰকাশিত হোৱা ব্যাকৰণখন হ'ল নাৰায়ণ শৰ্মা বিদ্যাভূষণৰ ‘আশুৰোধ ব্যাকৰণ’। কুৰি শতকাৰ আৰম্ভণিত এই ব্যাকৰণখন পঢ়াশালিত চলিছিল।

হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাৰ পাছতে দেৱানন্দ ভৰালিয়ে ইংৰাজী ভাষাত অসমীয়া ভাষা বিষয়ক এখন ব্যাকৰণ বচনা কৰে। ১৯১২ চনৰ আগতেই প্ৰকাশিত ব্যাকৰণখন হৈছে ‘A manual of Assamese Grammar’. গ্ৰন্থখন সম্পত্তি দুপ্রাপ্য। তেওঁৰ ১৯১২ চনত প্ৰকাশিত ‘অসমীয়া ভাষাৰ মৌলিক বিচাৰ’ গ্ৰন্থখন (ব্যাকৰণৰ আদৰ্শৰে ব'চিত হোৱা নাই যদিও) তো অসমীয়া ভাষাৰ গঠনৰ বিভিন্ন দিশ আলোচনা কৰা হৈছে। অসমীয়া ভাষাৰ উৎপত্তিৰ প্ৰসংগত অসমীয়া ব্যাকৰণৰ মৌলিক সামগ্ৰী — অসমীয়া বৰ্ণমালা আৰু তাৰ উচ্চাৰণ, শব্দৰূপ, প্ৰত্যয়, সমাস, ক্ৰিয়া আদি আলোচনা কৰিছে।

ভৰালিৰ পাছত লোকনাথ শৰ্মাই ‘অসমীয়া ব্যাকৰণ’ বচনা কৰে ১৯১০ চনত। ব্যাকৰণখনত অসমীয়া সংক্ষি সম্পর্কে নতুন ব্যাখ্যা আগবঢ়াইছে। সংস্কৃত ভাষাৰ নিয়ম অনুসৰি অসমীয়া ভাষাৰ সংক্ষি সম্পৰ্ক নহয় — এই সম্পর্কে শৰ্মাই ‘অসমীয়া ব্যাকৰণখনত উল্লেখ কৰিছে। এই ব্যাকৰণখন পাছত সুৰেন্দ্ৰ মোহন দাসে

সংশোধিত কৰি নতুন সংস্কৰণ উলিয়ায়।

গভীৰ নিষ্ঠা আৰু সততাৰে ব্যাকৰণ বচন কৰা এগৰাকী লেখত ল'বলগীয়া ব্যক্তি সত্যনাথ বৰা। তেওঁৰ ১৯২৫ চনত প্ৰকাশিত ‘বহল ব্যাকৰণ’খন অসমীয়া ভাষাৰ ব্যাকৰণৰ ইতিহাসত গুৰুত্বপূৰ্ণ স্থান দখল কৰিছে। তেওঁ ব্যাকৰণৰ ব্যাখ্যা দাঙি ধৰিছে এনেদৰে— “ব্যাকৰণ ভাষাৰ বিশ্লেষণ বা ভাঙনি। ই ভাষা এটাৰ খণ্ড খণ্ড কৰি, তাৰ গঠন আৰু গঠন পণ্ণাটোক ভাঙি-ছিঙি ভিন্ন-ভিন্ন কৰি দেখুৱাই দিয়ে আৰু সেই ভিন্ন-ভিন্ন খণ্ড বিলাকৰ ভিন্ন-ভিন্ন নাম দিয়ে। যথাৰ্থ পক্ষত ব্যাকৰণে ভাষা নিশ্চিকায়, ভাষাটোক ফালি ছিৰি তাৰ ভিতৰডোখৰ কেনেকুৱা তাকে মাথোন দেখুৱাই দিয়ে। (বহল ব্যাকৰণ, পাতনি) আধুনিক ভাষা বিজ্ঞানীৰ মতেও ব্যাকৰণ বৰ্ণনাত্মকহে, নির্দেশাত্মক নহয়। ‘বহল ব্যাকৰণ’ত অসমীয়া ভাষাৰ গঠন সম্পর্কীয় যথেষ্ট ভাষা বিজ্ঞানসম্মত মত তথা বিশ্লেষণ আছে যদিও দুই এটা মন্তব্য গ্ৰহণযোগ্য নহয়। উদাহৰণস্বৰূপে ‘সংস্কৃতত শব্দৰ সন্ধি হয়, অসমীয়াত নহয়। অসমীয়াত কেৱল সংস্কৃত শব্দৰহে সন্ধি কৰা হয়, সিও লিখোতাৰ ইচ্ছাধীন।’ (বহল ব্যাকৰণ, পাতনি)। অসমীয়া ভাষাত সন্ধি আছে বুলি ড° গোলোকচন্দ্ৰ গোস্বামীয়ে উল্লেখ কৰিছে। উদাহৰণ স্বৰূপে — পাগ ঘৰ (পাকঘৰ) সাদিনীয়া (সাতদিনীয়া), বুদ্বাৰ (বুধবাৰ) (অসমীয়া ব্যাকৰণৰ মৌলিক বিচাৰ, পৃষ্ঠা - ৬৯) ইত্যাদি।

১৯৩৩ চনত তলৰ শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উপযোগীকৈ শৰৎচন্দ্ৰ গোস্বামীয়ে প্ৰণয়ন কৰি উলিয়াইছিল ‘সৰল ব্যাকৰণ’। অসম চৰকাৰে সেই সময়ত এই ব্যাকৰণখন পাঠ্যপুঁথি কৰে মঞ্জুৰ কৰিছিল। ১৯৩৬ চনত কালিৰাম মেধিয়ে লিখি উলিয়ায় ‘অসমীয়া ভাষাতত্ত্ব আৰু ব্যাকৰণ’ নামেৰে এখন অতি উন্নত মানৰ গ্ৰন্থ। গ্ৰন্থখনত ব্যাকৰণৰ লগতে অসমীয়া ভাষাৰ উৎপত্তি আৰু ক্ৰমবিকাশৰ সম্পর্কে উল্লেখ আছে। ইয়াৰ পাছত ১৯৪২ চনত প্ৰকাশ হয় সোণাৰাম চৌধুৰীৰ ‘অসমীয়া সাহিত্যবোধ ব্যাকৰণ’। এই ব্যাকৰণখন বিংশ শতকাৰীৰ প্ৰথমানুভূত অসমৰ বিদ্যালয়ত ওপৰ শ্ৰেণীৰ ব্যাকৰণৰ পাঠ্যপুঁথি কৰে চলিছিল। এইখন ব্যাকৰণৰ পাছত ক্ৰমে ১৯৫০ চনত ঘনকান্ত শৰ্মাৰ ‘অসমীয়া ভাষা শিক্ষা ব্যাকৰণ’ (১৯৫০), আদিত্য চন্দ্ৰ ভড়ালীৰ ‘সৰল ব্যাকৰণ পাঠ’ (১৯৫১), তাৰানাথ বৰপূজাৰীৰ ‘অসমীয়া ভাষাবোধ ব্যকৰণ’ (১৯৫২), গিৰিধৰ শৰ্মাৰ ‘আধুনিক অসমীয়া ভাষাৰ ব্যাকৰণ’ (১৯৫৩) প্ৰকাশ হয়। ১৯৫৩ চনতে ডিম্বেশ্বৰ

নেওগোও ‘শুধু অসমীয়া’ নামেৰে এখন ব্যাকৰণ লিখিছিল। আকাৰত নিচেই সৰু হ'লেও ব্যাকৰণখনত অসমীয়া ভাষাৰ উচ্চাৰণ, আখৰ জোঁটনি আদিৰ বিষয়ে সুন্দৰ আলোচনা আগবঢ়াইছে। ১৯৫৪ চনত হৰিচন্দ্ৰ ভট্টাচাৰ্যই ‘অসমীয়া ব্যাকৰণৰ জিলিঙ্গন’ লিখি উলিয়ায়। এই ব্যাকৰণখনৰ বচনাৰ মূল আধাৰ হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা আৰু সত্যনাথ বৰাৰ ব্যাকৰণ। ইয়াৰ পাছত ক্ৰমান্বয়ে প্ৰকাশিত ব্যাকৰণসমূহ হ'ল— গোলোকচন্দ্ৰ গোস্বামীৰ ‘অসমীয়া গোলোক ব্যাকৰণ’ (১৯৭২), ‘অসমীয়া ব্যাকৰণৰ মৌলিক বিচাৰ’ (১৯৮৭), ‘অসমীয়া ব্যাকৰণ প্ৰৱেশ’ (২০০০); ভূপেন্দ্ৰ নাথ চৌধুৰীৰ ‘নতুন অসমীয়া ভাষাৰ ব্যাকৰণ’ (১৯৭২), মুকুন্দ মাধৱ শৰ্মাৰ ‘ব্যাকৰণ মঞ্চৰী’ (১৯৭২); বিনন্দ চন্দ্ৰ বৰ্মনৰ ‘অসমীয়া ভাষাবোধ ব্যাকৰণ’ (১৯৭২); ভগবান মৰলৰ ‘অসমীয়া ব্যাকৰণ জ্যোতি’ (১৯৭৪); উপেন্দ্ৰ নাথ গোস্বামীৰ ‘অসমীয়া ভাষাৰ ব্যাকৰণ’ (১৯৮১); বৰেশ পাঠকৰ ‘ব্যাকৰণ আৰু প্ৰাকৃতি বিজ্ঞান’ (১৯৮৮); আৰু বাপেন্দ্ৰ মহন্তৰ ‘অসমীয়া ব্যাকৰণৰ কৃপণৰেখা’ (১৯৮৯)।

এই ব্যাকৰণ সমূহৰ ভিতৰত গোলোক চন্দ্ৰ গোস্বামীয়ে বচনা কৰা ‘অসমীয়া গোলোক ব্যাকৰণ’খনেই ভাষা বৈজ্ঞানিক ভিত্তিত বচিত প্ৰথম ব্যাকৰণ। ভাষা বিজ্ঞানৰ দৃষ্টিভঙ্গীৰে অসমীয়া ভাষাৰ গাঁথনিক স্বৰূপ ব্যাকৰণখনত আলোচনা কৰা হৈছে। তেওঁ পৰৱৰ্তী সময়ত বচনা কৰা ‘অসমীয়া ব্যাকৰণৰ মৌলিক বিচাৰ’ আৰু ‘অসমীয়া ব্যাকৰণ প্ৰৱেশ’ গ্ৰন্থ দুখনত প্ৰথমখনতকৈও বেছি বহলভাৱে, পুঁখানুপুঁখ ভাৱে ভাষা বিজ্ঞানৰ নীতি অনুসৰি অসমীয়া ভাষাৰ গাঁথনিক দিশৰ বিশ্লেষণ আগবঢ়াইছে। গোলোক চন্দ্ৰ গোস্বামীৰ আগতে ভগবান মৰলৰ দ্বাৰা বচিত ‘অসমীয়া ব্যাকৰণ জ্যোতি’ আৰু উপেন্দ্ৰনাথ গোস্বামীৰ দ্বাৰা বচিত ‘অসমীয়া ভাষাৰ ব্যাকৰণ’তো ভাষা বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে অসমীয়া ভাষাৰ গঠন সম্পৰ্কীয় দিশ সমূহ আলোচনা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। বৰেশ পাঠকৰ ‘ব্যাকৰণ আৰু ‘প্ৰাকৃতি বিজ্ঞান’ গ্ৰন্থখনত থকা ব্যাকৰণৰ আলোচনা অতি উচ্চশ্ৰেণীৰ বাবেহে।

উপসংহাৰ :

এডৰ্ড হেপিৰে তেওঁৰ ‘Language’ (1921) নামৰ গ্ৰন্থত লিখিছে যে All grammars leak (p.39) — অৰ্থাৎ ব্যাকৰণ মাত্ৰে তলিখন ফুটা। অৰ্থাৎ ব্যাকৰণবোৰৰ কোনো এখনেই সকলো ফালৰ পৰা সম্পূৰ্ণ আৰু পূৰ্ণাংগ নহয়।

অসম্পূৰ্ণতা সকলোৰোৰ ব্যাকৰণৰে আছে। ১৮৩৯ চনত ৰবিনসনে প্ৰথম অসমীয়া ভাষা বিষয়ক ব্যাকৰণখন লিখাৰ পৰা বৰ্তমানলৈকে বহুকেইখন অসমীয়া ভাষাৰ ব্যাকৰণ বচিত হ'ল। প্ৰথম পৰ্যায়ত বচিত ব্যাকৰণ সমূহৰ তুলনাত পৰৱৰ্তী সময়ত বচিত ব্যাকৰণবোৰত অসমীয়া ভাষাৰ গাঁথনিক দিশৰোৰ ভাষা-বৈজ্ঞানিক দৃষ্টিভঙ্গীৰে কিছু বিশ্লেষণ কৰা হৈছে যদিও এই বিষয়ত গৱেষণাৰ অধিক থল আছে।

প্ৰসংগ পুথি —

- ১। গোলোক চন্দ্ৰ গোস্বামী — অসমীয়া ব্যাকৰণৰ মৌলিক বিচাৰ।
- ২। গোলোক চন্দ্ৰ গোস্বামী — অসমীয়া ব্যাকৰণ প্ৰৱেশ।
- ৩। নাহেন্দ্ৰ পাদুন (সম্পাদিত) — ভাষাৰ তত্ত্ব কথা।
- ৪। ভীমকান্ত বৰুৱা — অসমীয়া ভাষা।
- ৫। Edward Sapir – Language. ◆

নীলগিরির পাহাৰীয়া চহৰ বাণী

বাণী দেৱী
প্ৰাক্তন গ্ৰস্থাগাৰিক

আমি তেতিয়া বাঙালুৰুত আছিলো, সেই সুবিধাতে
এটা সপ্তাহৰ শেষত মানে Weekend ত দোকমোকালিতে
আমাৰ সকল ল'বা মাইনা, মই আৰু স্বামী আমাৰ জেনখন লৈ
উটি (Ooty) অভিমুখে ৰাওনা হ'লৈ। দিনটো আছিল
২০১১/১৬ জুনাই।

এটা মসৃণ বাটোৰে যেতিয়া আমাৰ গাড়ীৰ চকা ঘূৰিছিল
তেতিয়া সদায় এনে যাবাত মনলৈ অহাৰ দৰেই ভাৰ আছিল
আমাৰ বাজ্যখনৰ বাট-পথবোৰ এনে কেতিয়া হ'ব? তাৰ
মাজত উটিৰ সপোন বুকুত বাঞ্চি গাড়ীত বাজি যোৱা গীতৰ
লগত একাইয়াই মাইচোৰ ফালে আগবাঢ়িলো। এই পথছেৰাত
প্ৰথমে অতিক্ৰম কৰিলো ৰেচম নগৰী (Silk City) ৰামনগৰ।
এইখন নগৰক অসমৰ শুৱালকুচিৰ লগত তুলনা কৰিব পাৰি।
ইয়াত ৰেচম শিল্প আছে গতিকে মাইচোৰ চিক্ক, বাঙালোৰ
চিক্ক শাৰী উৎপাদন হয়।

তাৰ পাছতেই আমাক স্বাগতম জনালে পুতলা নগৰী
(Toy City) চিৱাপাতা নামৰ নগৰখনিয়ে। ইয়াত নানা ধৰণৰ
কাঠৰ সামগ্ৰী, পুতলা, নিৰ্মাণৰ কাৰখনা আৰু কাৰিকৰ আছে
বুলি জানিছিলো। বাটৰ কায়ে কায়ে বিভিন্ন কাঠৰ সামগ্ৰী,
হাতী, ঘোৱা আদি নানা জীৱ-জন্মৰ পুতলা থকা এম্পৰিয়াম
আৰু সৰু-বৰ দোকান চকুত পৰিছিল। এখন দোকানত সোমাই
বন্ধুবোৰ দেখি চকু কপালত উঠিল। আচৰিত হৈ বন্ধুবোৰ
চাই ভাৰিছিলো কাঠৰ পৰাও এনে সুন্দৰ সামগ্ৰী তৈয়াৰ কৰিব
পাৰিবনে? সকল ডাঙৰ খেলৰ সামগ্ৰী সজোৱা নানা বস্তু, পাকঘৰৰ
সকলো আচৰাৰ, গাড়ী চিট কভাৰ আদিকে ধৰি এখন ঘৰৰ
সকলো সামগ্ৰীৰে যেন দোকানখন ভৰি আছিল। চাই থাকোতে
এনে লাগিল তাত যেন নথকা বস্তু একোৱেই নাই। ভাৰ
আছিল সঁচা মানুৰ সৃজনী শক্তিৰ তুলনা নাই, লগতে চেষ্টাবো
অসাধ্য নাই।

একাপ কফি খাই পুনৰ আগবাঢ়িলো। বাটৰ দুয়োকাবে
সূৰ্যমুখী ফুলৰ খেতিৰ পথাৰ দেখি মনবোৰ আনন্দতে হালধীয়া
হৈ পৰিছিল। পথাৰবোৰত দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰোতে এনে লাগিল
সেয়া ফুলৰ খেতি নহয় তাত এখন হালধীয়া দলিচাহে পৰি
থোৱা আছে। এনেদেৰে জে.পি. চিটি পাৰ হওঁতে মন কৰিলো
বাটৰ সোঁফালে অসমৰ বিলৰ দৰে এছোৱা ঠাই পানীৰে ভৰি
আছে। চৌকায়ে থকা সেউজীয়া গচ-গচনিৰ মাজত, ৰ'দৰ
পোহৰত চিকমিকাই থকা পানী যুঁলিয়ে মনটো আকৌ এবাৰ
আনন্দৰে ভৰাই তুলিলে। তাৰপাছত কৰিনি নামৰ নদীখন

পাৰ হোৱাৰ লগে লগে আৰু মান্দিপুৰা নামৰ সংৰক্ষিত এক
বিশাল বনাঞ্চলত প্ৰৱেশ কৰিলো, বেলিৰ পোহৰ যেন কমি
আছিল মুহূৰ্ততে এনে এটা ভাৱে মনত ক্ৰিয়া কৰিলো। এই
বিশাল অৱণ্যখন বীৰামানৰ কৰ্মক্ষেত্ৰ আছিল বুলি কোৱা
শুনিছো। বাটৰ দুয়ো কায়ে গভীৰ অৱণ্য। বীৰামানৰ কৰ্মক্ষেত্ৰ
আছিল বুলি জনাৰ লগতে অৱণ্যৰ গভীৰতাত মোৰ মনত
কিবা এটা ভয়ৰ ভাৱ উদ্বেক হোৱা যেন অনুভৱ কৰিলো।
তাৰোপৰি সেই পথছেৰাত থকা নিয়েধাজ্ঞা সমুহেও ভয়
ভাৱত ইঞ্চন যোগালে। এই বনাঞ্চল পাৰ হওঁতে বাটৰ যান-
বাহন বখোৱাৰ আজ্ঞা নাই, পৰাপক্ষত সকলো দিনৰ পোহৰত
এই অঞ্চল পাৰ হোৱাৰ চেষ্টা কৰে। সঁধিয়াৰ পাছত এই
পথছেৰাত ডিপাৰ মৰাৰ আজ্ঞা নাই তাৰোপৰি হৰ্ণ বজোৱাৰ
ক্ষেত্ৰতো নিয়েধাজ্ঞা আছে। ইয়াত বহুতো হিংস্র জীৱ-জন্ম
থকাৰ উপৰি কেতিয়াৰ জাকপাতি বনৰীয়া হাতী আৰু অন্যান্য
জীৱ-জন্ম বাস্তাৰে ইপাৰ সিপাৰ হয়, পথচাৰীৰ যাতে কোনো
বিপদ নহয় তাৰপথত লক্ষ্য বাখিয়েই এনে কিছুমান নিয়েধাজ্ঞা
বাহাল বাখিছে।

বীৰামানৰ কথা ভাৱি আৰু জীৱ-জন্মৰ কথা শুনি
বুকুত এটা দুৰ্দুক কঁপনি লৈয়ে আমি আগবাঢ়ি গৈ তামিলনাড়ুত
প্ৰৱেশ কৰিলো। একেখন বনাঞ্চল তামিলনাড়ুত সোমোৱাৰ
লগে লগে নাম সলাই ‘মধুমলাই’ হ'ল। ইয়াৰ মাজেৰে কিছুদূৰ
আগবাঢ়াৰ পাছত আমি উটিৰ পূৰণা বাটৰে গতি কৰিলো।
লাহে লাহে গাড়ীৰ গতিবেগ কমি আছিল আৰু সকল জেনখনে
যেন পাহাৰ বগাবলৈ কঁকালত টঙ্গলী বাঞ্চি ল'লে। লাহে
লাহে অঁকোৱা পকোৱা বাটোৰে আমাৰ গাড়ী ওপৰলৈ উঠিল।
বাটৰ পাক দেখি মোৰ মনত অলপ চিন্তা নোহোৱা নহয়
কিন্তু এইবোৰেই জীৱনৰ অভিজ্ঞতা আৰু আনন্দ বুলি মনটোক
সৈমান কৰালো। এনেদেৰে ওপৰলৈ উঠি গৈ থাকোতে পথৰ
কায়ত থকা এখন ফলকত আমাৰ চকু পৰিল। ফলকখনে
যেন আমাক কিবা সংকেত দিয়াৰ চেষ্টা কৰিছে এনে লাগিল।
ফলকত লিখা আছে — ‘36 Hair Pin Bend Start’।

মাইনাই লগে লগে ক'লে এতিয়াহে আচল পাক
পাবা আৰু এয়াহে উটিলৈ অহাৰ আচল আনন্দ আৰু আমেজ।
এইবাৰ ওপৰলৈ আগবাঢ়াৰ লগে লগে ডারৱৰোৰে আমাৰ
যেন হাতবাটুল দি মাতি আৱাৰ ধৰাৰ চেষ্টা কৰিলে, বাহিৰৰ
চেঁচা বতাহজাকে আমাক স্পৰ্শ কৰাৰ চেষ্টা কৰিলে, এনে
অনুভৱৰ মাজেৰে আমি পথমটো Hair Pin Bend অতিক্ৰম

থকা ধূনীয়া বহু বঙ্গের ঘৰবোৰৰ সৌন্দৱৰ্ষী ক্ষপতহে যেন বৎ চৰাইছে। কটেজটোৱ পৰা কিছু নিলগত চৌদিশে থকা পাহাৰবোৰত অনবৰততে হালিজালি থকা গচ্ছবোৰৰ সেঁ-সেঁৰনি শব্দত এনে লাগিছিল যেন বৰ ডাঙৰকৈ এজাক বৰযুণ আহিছে।

बाबे बाबे घरटोर बाहिरलै ओलाई आहिलो। प्रचण्ड
शीतर परशको आওकाण करि आमि आमार कायेका
लुका-भाकु खेला डारबोरवर लगत येन धेमालित व्यंजन है
परिलो, शुकुला डारबर माजे माजे आमि हेरोइ ग'लो,
चकुर आगत हालिजालि थका प्रकाण गच्च-गच्छनिबोर हठां
नोहोरा है परिल। एने लागिल शुकुला डारबर ओवनिर
तलत सोमाई आमार लगत लुकाभाकु खेलिछे। निजर चकुके
विश्वास करिव नोरारा कि ये आगोदजनक सौन्दर्यमयी अपकृपा
परिवेश, कि ये प्रकृतिर मनोमोहा उप लारण्य। चकुवे
सेहिदिना देखा सेहि प्राकृतिक उपर वर्णना मोर संषित शब्द
आरु भायारे प्रकाश कराटो सन्तुर नहय कारण भाया आरु

শব্দৰ ভাণ্ডাৰ মোৰ তেনেই উদং, তথাপি মোৰ অনুভৱ পাঠকৰ
কাষ চপাই নিয়াত কিঞ্চিত চেষ্টা কৰিছো। জুলাই আগষ্ট
মাহত উটিৰ প্ৰাকৃতিক পৰিবেশত বহু পৰিবৰ্তন ঘটে এই
সময়ত পর্যটকৰ সংখ্যা কমি যায়। তেনে এক জুলাই মাহতে
চুৱেটাৰ পিঙ্কাৰ পাছতো শীতৰ পৰা উপশম পোৱা নাছিলো
যদিও বাৰে বাৰে বাহিৰলৈ ওলাই যোৱাৰ হেঁপাহ হৈছিল।
বাহিৰৰ সেউজীয়া বননিউৰাত ঠিয় হৈ হাত দুখন মেলি ওপৰলৈ
চাই থাকি স্তৰ হৈ পৰিছিলো— তেতিয়া মিহি চালনিৰে মৰা
পিঠাণুৰিৰ দৰেই সৰু সৰু পানীৰ ছিদ্ৰকণা নামি আহি মোৰ
গালে মুখে স্পৰ্শ কৰি সেউজীয়া বননি উৰাত সিঁচৰিত হৈ
পৰিল আৰু মোৰ হিমদেশৰ কোনোৰা হিমচেঁচা সপোনপুৰীত
থকা যেন অনুভৱ হ'ল। পৃথিবীৰ কথা নকওঁ এইখন
ভাৱতবৰ্ষতে প্ৰাকৃতিৰ এনে পৰিবৰ্ত্তিত কপ, ভাবিলে আচৰিত
লাগো। এফালে গ্ৰীষ্মৰ প্ৰকোপে অতিষ্ঠ কৰিছে আনফালে
জুলাই মাহত শীতৰ পৰশে কঁপাই তুলিছে।

Tamil Nadu tourism

DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED

WELCOMES YOU

TO THE HIGHEST PEAK IN SOUTH INDIA

সেইদিনা আমি দুপৰীয়াৰ আহাৰ খাই ওলাই গৈছিলো
উটিৰ বিখ্যাত বটানিকেল গার্ডেন চাৰলৈ। এই বাগিছাখন
১৮৭৪ চনতে পতা হৈছিল। বাগিছাখনৰ মনোমোহা ৰাপে
আমাক বাৰকৈয়ে আকৃষ্ট কৰিলৈ। এই বাগিছাত প্ৰকৃতিৰ
সৃষ্টি গচ্ছলতিকাৰোৰ মানুহৰ হাতৰ পৰশত বিনদীয়া হৈ পৰিছে।
এফালে নানা বঙ্গৰ ফুলৰ সমাহাৰ আৰু আনফালে ওখ-চাপৰ
এক বৃহৎ অঞ্চল সেউজীয়া ঘাঁহৰে আবৃত, তাৰ চৌদিশে

থকা থুজা গছৰ হেজবোৰ দেখি আচৰিত হৈছিলো। তাত
থকা বিভিন্ন জীৱ-জন্ম, চৰাই আদিৰ আকৃতিত কটা গছবোৰে
যেন প্ৰতিজন লোকক হাত বাটল দি মাতিছিল। আমিয়ো
মন ৰাখিব নোৱাৰি সেই অপৰূপ গছ আৰু হেজৰ কাষত
ঠিয় হৈ ফটো তলিলো।

উটির লেকটো নীলগিরিব গৌৰৱ, ই সকলোকে আকৰ্ষণ
কৰে। এই কৃত্ৰিম লেকটো আজি প্ৰকৃতিৰ অকৃত্ৰিম পৰিশ্ৰম
আটক ধূনীয়া হৈ পৰাৰ লগতে ইয়াৰ সতে সংলগ্ন বট হাউছ
(Boat House) টো অন্য এক আকৰ্ষণৰ কেন্দ্ৰ বুলি ধৰা
হয়। ১৮২৪ চনত মিষ্টাৰ জন সুলিভান নামৰ এজন বৃটিছে
এই লেকটো সৃষ্টি কৰিছিল। বৰ্তমান ই প্ৰসাৰ লাভ কৰি
পয়যষ্ঠি (৬৫) একৰ মাটি আৱিৰি আছে বুলি জানিছিলো।
১৯৭৩ চনত ইয়াৰ লগত বট হাউছটো সংলগ্ন কৰে। সেইদিনা
আমিও এখন ধূনীয়া নারত উঠি আবেলিৰ বেলিৰ বঙ্গৰ লগত
নিজক বিলাই দিলো।

পাছদিনা আমি এজন গাইড লৈ দোদাবেটা পিক (Doddabetta Peak) অভিমুখে বাওনা হ'লো। উটিৰ পৰা দহ কিলোমিটাৰ ভাঁতবৰ এই পিক যেতিয়া পালোগৈ আমাৰ মন আৰু দৃষ্টিত এক বিস্ময় নামি আহিল। ই নীলগিৰিৰ সবাতোকৈ উচ্চশৃঙ্খ। স্থানীয় জনগোষ্ঠী ‘বাগাদা’ ভাষাত দোদাবেটা অৰ্থ ‘ডাঙৰ পৰ্বত’। ই পশ্চিমঘাট আৰু পূৰ্বঘাট পৰ্বতৰ সংযোগস্থল। ইয়াৰ প্রাকৃতিক সৌন্দৰ্য অতি মোহনীয়।

তলত সোমাই পরিছিলো, আমি হেবাই গ'লো আৰু সেই
মুহূৰ্ত আমি আপোনমনা হৈ পৰিলো। তেনে সময়ত হিম
পৰাৰ দৰে মিহিকৈ পৰা এজাক মিঠা বৰষুণে মন-প্রাণ সিন্দ
কৰি তুলিলৈ। আমি জলকীয়াৰ পকৰী আৰু কফি খালো—
তাত থকা সকলো মানুহেই গৰম পকৰীৰ সোৱাদ লোৱা
দেখা পালো। তাৰোপৰি বাটৰ কাষে কাষে বিক্ৰী হোৱা
সতেজ গাজৰ খোৱাটো উটিৰ যেন অন্য এক আনন্দ।

The Karinji Flower – এবিধি নীলাবঙ্গের ফুল।
নীলগিরির ওপরত এক বিশেষ উচ্চতাত এইবিধি ফুল দেখা
যায়। আমি জানি আচরিত হৈছিলো এই ফুল বাৰ বছৰৰ
মূৰত এবাৰহে ফুলে। ডাল ভৱি ফুলাৰ সময়ত পাহাৰৰ উচ্চতাত
এখনি নীলা দলিচা পাৰি থোৱা যেন দেখা যায়। বটানিকেল
গার্ডেনখনৰ এক উচ্চতাত আমি এবিধি নীলাফুলৰ দলিচা
দেখিছিলো। কিষ্ট প্ৰকৃততে সেই ফুল (Karinji) কুৰিন্জি
হয় নে নহয় আমাৰ জনাৰ উপায় নাছিল। এন্দেৰে উচিৰ
Jolly World, Deer Park, Tree Park, Century
Rose Park আদি চোৱাৰ পাছত বাতিটোৰ বাবে কটেজ
পালোগৈ। ঠাণ্ডাৰ পৰা উপশম পাৰলৈ কটেজলৈ একুৰ
জুই পঠাবলৈ কোৱা হ'ল, কথামতেই কাঠৰ টুকুৰাৰে জলোৱা
জুই ব্যৱস্থা কৰি দিলৈ আৰু আমি জুইৰ কাষত বহি নিশাৰ
সেই সময়খিনি উপভোগ কৰিলো।

হয়, এইখনেই উটি যাব প্রকৃত নাম উদ্ধগামানদলম (Udhagamandalam) কিন্তু সকলোৰে বাবে চিনাকি নাম উটি (Ooty) নীলগিৰিৰ এই উটি সাত-হাজাৰ তিনিশ সাতচল্লিশ মিটাৰ (৭৩৪৭) গুপৰত। প্ৰাচীনকালত এই নীলগিৰি পাহাৰটো চেৰা সান্নাজাৰ অন্তৰ্ভূক্তি আছিল বুলি বুৰঞ্জীয়ে কয়। অৱশ্যে বাব শতিকাত যেতিয়া বিষ্ণুবৰ্দ্ধন নামৰ

এজন বজাই ৰাজত্ব কৰিছিল তেতিয়া এই নীলগিৰি টিপু চুলতানৰ সাম্রাজ্য মাইচোৰ অস্তৰভূক্ত আছিল। শেষত ওঠৰ শতিকাত বৃটিছৰ হাতলৈ যায়। তেওঁলোকে এই অঞ্চলৰ প্ৰাকৃতিক বাতাবৰণ স্বাস্থ্যকৰ বুলি জানি তাৰ স্থানীয় জাতি কোটা (Kota), টড়া (Toda), কুৰুম্বা (Kurumba), বাগাদা (Bagada) সকলৰ পৰা এসাজ আহাৰৰ বিনিময়ত প্ৰতিদিনে বহু অঞ্চল নিজৰ হাতলৈ আনিবলৈ ধৰিলে। অৱশ্যে জন চুলিভান (John Sullivan) নামৰ এজন বৃটিছে এই জনজাতি সকলৰ ভূমিৰক্ষণা আৰু সামাজিক স্থীকৃতিৰ বাবে কাম কৰিছিল ফলত বৃটিছ চৰকাৰৰ পৰা সেইজন ব্যক্তিক সামাজিক আৰু আৰ্থিক ভাৱে শাস্তি প্ৰদান কৰিছিল বুলি জনা যায় (the bluest heaven – Vol : 2-2)। তাৰপাছত বৃটিছ সকলে বৰ কমদিনৰ ভিতৰত এই অঞ্চলটিৰ উন্নতি সাধন কৰিলে তেওঁলোকৰ গ্ৰীষ্মকালীন ৰাজধানী পাতিলে আৰু এই ধূনীয়া পাহাৰটিক Queen of Hill Station নামেৰে নামাকৰণ কৰিলে।

শেষত এটা কথা স্বীকার করো যে উচিলে ঘোরাব
আনন্দ আৰু অভিজ্ঞতাই আমাক কিছু হ'লেও মানসিক ভাবে
সজীব কৰি তুলিলে। সেই দুটা দিনৰ স্মৃতিবোৰ মনৰ মাজত
অগা-ডেৱা কৰাৰ বাবেই হয়তো সাহিত্য নহ'লেও এক লেখনিৰ
জন্ম হ'ল। প্ৰকৃতাৰ্থত ভ্ৰমণত পোৱা আনন্দ আন বহু আনন্দতৈৰ
বেলেগ যেন লাগে কাৰণ ই বহুতো অভিজ্ঞতা আহৰণ কৰাতে
সহায় কৰে। একেলগে শিক্ষা আৰু আনন্দ উপভোগৰ এই
ব্যৱস্থাটো বৰ্তমান বহু সহজসাধ্য হৈ পৰিচে। গতিকে দূৰ
দূৰান্তলৈ যাৰ নোৱাৰিলেও নিজৰ ঠাইখনৰ আশে-পাশে ব
দেশখনৰ বিশেষত্বপূৰ্ণ ঠাই সমূহ সুবিধা পালে ভ্ৰমণ কৰাটো
ভাল বুলি মই ব্যক্তিগতভাৱে অনুভৱ কৰো। ◆

ইয়াত থকা টেলিস্কোপ হাউচৰ পৰা আঁতৰলৈ চালে পৰ্বতৰ নামনি অঞ্চলৰ সৈতে চাৰিওফালে সিঁচবিত হৈ থকা বিশাল গছ-গছনি ওখ-চাপৰ এক বিশাল তৃণভূমিৰ বহু দৃশ্য একেলগো উপভোগ কৰিব পাৰি। আমাৰ বাবে আন এটা আমোদজনক মুহূৰ্ত আছিল যেতিয়া শৃঙ্খৰ ওপৰত ডারৱৰ শুকুলা ওৰণিৰ

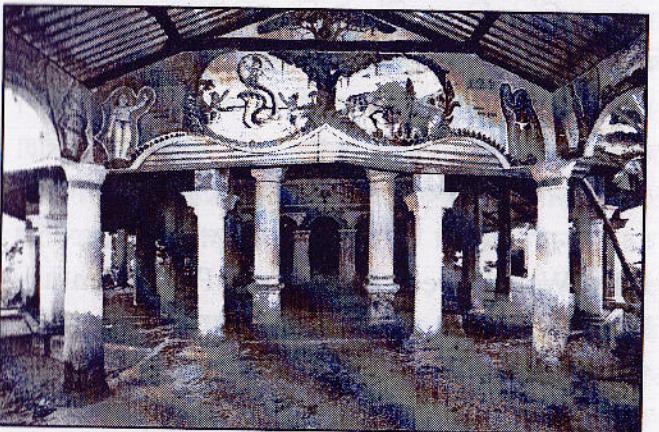

অসমীয়া সমাজত নামঘৰ আৰু সত্ৰ সমূহৰ ভূমিকা

চুমী তামুলী
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

মানুহৰ ধৰ্মীয় সন্তাইহে প্ৰকৃত জীৱন গঢ় দিয়াত
মানুহক পদে পদে সহায় কৰে। ভাৰতৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত অৱস্থিত
আৰু স্থাপিত মঠ মন্দিৰ বিলাকে, লগতে আশ্রম তথা ধামসমূহে
মানুহৰ সন্তাৰ বুনিয়াদ নিৰ্দাৰণ কৰাত অঞ্চলী ভূমিকা গ্ৰহণ
কৰি আছিছে। ভাৰতবৰ্ষৰ পূৰ্ব প্রান্তৰ এই অসমত এই বিশেষ
স্থান অধিকাৰ কৰি আছিছে ভক্তি আৰু উপাসনাৰ কেন্দ্ৰ নামঘৰ
আৰু সত্ৰ সমূহে। অসমৰ কীৰ্তি এই সত্ৰ সমূহে গুৰু, দেউ,
নাম আৰু ভক্তৰ এক বিশেষ মহত্ব প্ৰদান কৰি আছিছে। এই
সত্ৰ সমূহৰ ক্ষেত্ৰে সংক্ৰান্ত হ'ল এই নামঘৰ সমূহ। এই নামঘৰ
সমূহেই প্ৰতিজন অসমীয়া ব্যক্তিৰ অন্তৰ্ভুক্ত ভগৱান নামৰ
অদৃশ্য শক্তিটোক বিশাস কৰোৱাই ভক্তিৰসৰ সংখাৰ ঘটাই
একতাৰ ডোলেৰে সকলোকে বান্ধি ৰখাত বিশেষ ভূমিকা
পালন কৰে।

গুৰু, দেউ, নাম আৰু ভক্ত এই চাৰি বস্তৰ সংমিশ্ৰণেই
হৈছে নামঘৰৰ ভেটি। ই কেৱল ভক্তিৰসৰ কেন্দ্ৰভূমিয়েই নহয় ;
সমাজ নিৰ্মাণৰো সাংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰ এই নামঘৰ। সত্ৰ আৰু
নামঘৰ আমাৰ কামনাৰ থলি নহয়। এই অনুষ্ঠান বিলাক সুকুমাৰ
কলা বেষ্টিত সাংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰ, নৈতিক আধ্যাত্মিক আৰু
সামাজিক শিক্ষাৰ আকৰ্ষণৰ থলি। নামঘৰ নামৰ আৰু ভক্তৰ
বৈষ্ণৱৰ সমাবেশৰ পৰিব্ৰজা এক থলি। নামে মানুহক সদাচাৰ,
সংযমতা, শিষ্টাচাৰ বিনয়ী স্বভাৱ আয়ত্ত কৰি মনুৰ পৰা
অসংক্ষাৰ তথা অন্তৰ পৰা গৰ্বভাৱ আৰ্ত্ত কৰাত সহায় কৰে।
অভ্যাস তথা অনুশীলনত নামঘৰ কিদৰে জড়িত সেই কথা
আলোচনা কৰিলে নামঘৰৰ প্ৰতিটো আভাস আমাৰ মনলৈ
আছিব। তোৰণ বাঙলি চৰা, মণিকূট আৰু মূল গা-ঘৰ এই
আটাইকেইটা অংগ সংযোগ কৰিলেহে নামঘৰ এটা পূৰ্ণ বুলি
ক'ব পাৰি।

তোৰণ : এই তোৰণ শব্দটোক সাধাৰণতে কৰাপাত
বোলা হয়। এই তোৰণ এখনেই এটা নামঘৰৰ পৰিচয়। এই
তোৰণে নামঘৰত সোমোৱাৰ আগজাননী দিয়ে লগতে ব্যক্তিৰ
মনলৈ সংযমতা আনে। যিদৰে বৈকুণ্ঠত তোৰণৰ দ্বাৰাৰ্থীয়া
জয়-বিজয়ে মানসিক সংযমতা পাইছিল তেন্দেৰে নামঘৰলৈ
সোমোৱাৰ আগ মুহূৰ্ততে সংযমি অৱস্থালৈ আছিব নোৱাৰিলে
এনে পৰিণামেই তোগ কৰাৰ আশংকা থাকে। সেয়ে প্ৰত্যেক
ব্যক্তিৰ মুখতে তোৰণৰ সন্মুখত কৃষ্ণনাম উচ্চাবিত হোৱাটো
স্বাভাৱিক।

বাঙলি চৰা : নামঘৰৰ আগভাগৰ মুকলি ঠাই ডোখৰক
সাধাৰণতে বাঙলি চৰা বুলি কোৱা হয়। এই স্থানত প্ৰবেশ
কৰাৰ লগে লগে প্ৰত্যেক ব্যক্তিৰ মনত ভক্তিভাৱৰ সংখাৰ
হয় আৰু এই নামঘৰৰ মূল ক্ষেত্ৰত প্ৰৱেশ কৰাত উদগণি
যোগায় আৰু মানুহক সংযমী কৰি তোলে।

মণিকূট : নামঘৰৰ আগভাগত থকা ভাগৰত, কীৰ্তন
এখনি আসনৰ লগতে চালুকাপুৰেৰে ঢাকি ৰখা এক সুসজ্জিত
পৰিপাটিকে সজাই ৰখা অংশকেই মণিকূট বুলি কোৱা হয়।
এই মণিকূট শব্দটো মণিকৰ্ণিকাৰ পৰা উদ্বৰ হৈছে। মণি শব্দৰ

অৰ্থ বৰু কূট অৰ্থাৎ ব্ৰহ্ম লগতে কূট মানে শীৰ্ষ স্থান সেয়ে
বন্দু দেৱতাকে সাৰোগত কৰি মণিকূট মণিকৰ্ণিকাৰ তলত
ব্ৰহ্মাৰ অৱস্থান হোৱাৰ বাবে মণিকূটৰ আসনত চালুকাপুৰেৰে
চালি দি ব্ৰহ্মাৰ সাকাৰ মূৰ্তি স্থাপন কৰা হয়। এটা কথা
উল্লেখ কৰা প্ৰয়োজন যে নামঘৰৰ লগতে মণিকূটৰ এটা সুকীয়া
পৰিচয় আছে আৰু এই মণিকূটেই নামঘৰৰ মূল অংগ। যাৰ
অবিহনে নামঘৰ এটি কেতিয়াও নামঘৰ হ'ব নোৱাৰে।

গা-ঘৰ :— মূল নাম লোৱা ঠাই ডোখৰক গা-ঘৰ
বোলা হয়। এই স্থানত প্ৰবেশ কৰাৰ লগে লগে মানুহ এজন
ভক্তিৰসেৰে সংজীৱিত হৈ পৰে। ইয়াত নাম লোৱাৰ পৰিবেশ
সৃষ্টি কৰা ভক্ত সকলে বাক্য প্ৰয়োগৰ সংযমতা, কৰ্ত্তব্যবোধ,
দায়বদ্ধতা আৰু সদাচাৰি হৈ পৰিত্বাৰে শৰীৰ আৰু মনুৰ
মাজত স্থাপন কৰা অপৰিহাৰ্য নীতি মানি চলে। ভক্তিৰ শেষ
স্তৰৰ নিবেদনে, এই গৃহ প্ৰশংসন কৰিব পাৰে। নামঘৰেই ইয়াৰ
মূল পথ প্ৰদৰ্শক। এই গা ঘৰতেই সকলো কাৰ্য কৰা হয়
আৰু সকলো ভক্ত বৈষ্ণৱেই এই গা ঘৰতেই একত্ৰিত হয়।

এনেদেৰেই ব্যক্তিগত তথা সমাজ জীৱনত নামঘৰ,
মণিকূট, বাঙলিচ'ৰা, তোৰণ আদি অংগৰ অন্তনিহিত তাৎপৰ্য
বিচাৰি পোৱা যায়। সামগ্ৰিক ভাৱে অসমীয়া সমাজত প্ৰতিষ্ঠিত
হোৱা নামঘৰে আমাৰ সমাজত আদালতৰ দৰে কাম কৰে
য'ত গুৱাপানবুৰীয়ে দোষীক দণ্ড দি শুন্দ কৰি ভৰিষ্যতে
অপৰাধ প্ৰণতাৰ বোধ কৰাত সহায় কৰে।

সেয়ে ক'ব পাৰি যে নামঘৰ কেৱল সাতাম পুৰুষীয়া
পৰম্পৰা নীতি নিয়মেই নহয় ই সমাজৰ এটি কল্যাণকাৰী
অনুষ্ঠানো বুলি অভিহিত কৰিব পৰা যায়। নামঘৰৰ সকলো
কাৰ্য বিশ্লেষণধৰ্মী আৰু বিজ্ঞান সন্মতও। ভক্তে পৰিধান
কৰা বগা বন্দু, বিলিয়াই মুখত মৰা কাপোৰ আৰু প্ৰসাদত
সংমিশ্ৰণ কৰা সামগ্ৰী আদি বিজ্ঞানসন্মত আৰু স্বাস্থ্যসন্মত যি
সকলোকে পৰিত্বাৰ পৰিচয় দিয়ে। গতিকেই ক'ব পাৰি
নামঘৰ আৰু সত্ৰ বিলাক আমাৰ অসমীয়া সমাজ জীৱনৰ
মূল কঠিয়াতলি, পৰিব্ৰজা ঠাই। এই নামঘৰ আমাৰ সকলোৰে
আদৰৰ। ◆

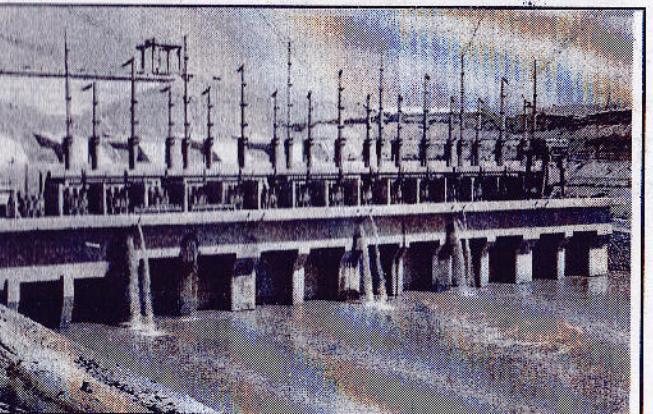

River dams in North-Eastern India Impact, Assessment and Concern

Anurag Protim Das
Ex - student
Dibrugarh University

The North-Eastern part of India is naturally gifted with rich wealth of water resources. The north-east Himalayan region with its snow fed streams and rivers form formidable water resources that harbour and give rise to rich bio-diversity. A prolonged rainy season (late May to October) in the region, especially in Arunachal Pradesh, causes regular floods in the neighbouring state of Assam. The policy makers have found it hard to ignore the availability of great volumes of monsoon run - off in the Himalayan rivers and this has traditionally encouraged diversion, storage and transfer of flows through the construction of dams in the hope that this will not only 'dame' the fast-flowing rivers but also generate electricity to cater to regional and national needs to a greater extent.

The country's total hydro-potential is 84,044 MW, of which the fast flowing Himalayan rivers are estimated to have the potential to generate about 80% (65,000MW) of the total estimated production. Arunachal Pradesh tops the list with the series of hydel dams proposed for the rivers – Siang, Subansiri, Ranganadi etc. expected to generate 25,000 MW power, apart from controlling floods. The construction of

dams will reduce the water level of these rivers and also the main river (the Brahmaputra) by 0.3 to 0.5 M throughout its course. This, however will exert more pressure on mega fauna, which already face water scarcity problems in dry months.

During the 1950's large dams were considered the temples of modern India. While many Indian hydrologists still consider large dams to be the solution to water management, there are also growing protests against dams on account of their environmental impacts. As seen in many examples across the world, the channelization and regulation of rivers, resulting in the reduction of floodplain areas and wetland drainage, causes serious modification in the flow

patterns for water, nutrients, sediments and pollutants. These catchment-wise changes have had severe impacts not only on river ecosystems but also on biodiversity at a landscape scale. A similar situation has been experienced in the Brahmaputra basin. Over the last three decades, approximately 4,000 km of dykes (embankments) have been constructed along the Brahmaputra and some of its major tributaries as a flood control measure. It is now widely believed that these embankments do more harm than good. They are responsible for the shrinkage of feeding and spawning grounds of many prized fish species. The obstruction caused by these embankments has resulted in the disappearance of many of the spawn collection centres of the state. A sharp decline in the catch of Indian Major Corps (IMCs) is a pointer to the loss of spawning grounds in the Brahmaputra system.

Geomorphologically, the Brahmaputra basin is very unstable as it is located in a high seismic zone and is constituted by alluvial soil. Further, the river carries one of the highest sediment loads in the world, about 332 million metric tonnes annually throughout its course. Recent satellite photographs reveal that the Brahmaputra is continuously shifting southwards and in some places may be migrating at rates as high as 800 m. yr⁻¹. The rate of aggregation is as high as 16.8 cm yr⁻¹ in the head reaches upstream from Dibrugarh (Verma and Rao, 1996). The shifting of the river is distinctly evident in the districts of Dibrugarh, Morigaon and Sonitpur. Lateral migration of the Channel is always associated with large-scale bank erosion, aggregation and widening of the river channel. Most of the erosion occurs along the southern bank at Rohmoria, Disangmukh, Neematighat, Morigaon, and Palashbari and in many places of

fauna.

As a large number of hydro-electric projects have been planned upstream of the Brahmaputra, Siang, Subansiri and other Himalayan rivers, it is necessary to thoroughly study the possible ecological changes that can be expected to occur as a result. Earlier naturally balanced and its associated ecosystems (riparian zone and flood plain waterlands) in the down stream of Ranga river of Lakhimpur district of Assam has been deteriorating day by day just after commissioning of the 405 Ranganadi Hydro Electric Project (RHEP) in the Arunachal Pradesh which includes; loss of natural resources and biodiversity, loss of livelihood options of downstream riparian people and miraculous life sustaining process of inhabitants and construction of another mega dam (9200 MW Subansiri Lower Hydroelectric Project) in the same district across the Subansiri river in the Assam Arunachal Border will surely cause detrimental impacts.

Problems Created by the RHEP

1. Regulation of natural flow discharge :

(a) Disruption of longitudinal connectivity in the lean season (b) lateral connectivity by changing the seasonal flooding cycle, time, frequency and magnitude (c) Vertical connectivity resulting in drinking water scarcity by lowering down of ground water table (d) Loss of flood plain wet lands (e) deputation of more than 100 fishes and other aquatic biota from the river and associated flood plain wetlands as well as fish production (f) extinction of many indigenous deep water rice varieties (h) destruction of earlier pockets of endangered Gangetic dolphin (i) enhance river bank erosion etc.

2. Flushing of reservoir sediment :

Heavy sediment load due to flushing of reservoir sediment minimizing the sediment carrying capacity of the downstream water and causing unnatural deposition of sediment on riverbed along with riparian wetland and finally diminishing the natural flood control capacity. In certain areas, river bed is being elevated than the embankment as well as riparian area. In such a situation over spillage (floods) cannot be prevented by increasing the level of embankment. Because of heavy sediment deposition, people have lost their fertile cultivable land; destroy many wetlands ecology.

3. Impact on livelihood strategies :

The impacts of degraded rivers and wetlands on human well being are frequently recognized which are very significant. For example, besides revision agricultural land, decline in productivity of households involved in agriculture (e.g. rice), reduction in fisheries (disappearance of fish and fishing), reduction in drift wood collection of poor peoples as livelihood strategies, loss of grazing resources (mainly cattle and buffalo of the riparian people), decrease in non-timber forest products, greatly increased out - migration as a result of the reduction in cultivable land, reduction in the economic value of production in the wetlands.

Ecological and Socio-Economic status of Pre-Damming Subansiri :

Water quality and quantity, habitat diversity and ecological conditions are interlinked in a complex fashion, maintain equilibrium in their hydrologic regimes, and thus preserve the healthy status of Subansiri in its down stream. The efficacy of linkages resulting in strong ecological process with viable, habitable, sustainable and adequately wealthy environment, economy and community, which

satisfy the sustaining need of human.

In its 130 Km tailrace Subansiri and its basin providing habitats for four IUCN red listed fishes, two turtles and Gangetic river dolphin. Critically endangered :01, endangered 13, vulnerable : 35, not evaluated 67, low risk : 53 (CAMP, 1998) reported to be present in its downstream basin. Among all *pilia indica*, *Danconella priopus* IUCN's endangered and data deficient fishes has been reported first time from Assam. The nesting has been recorded of two endangered birds namely *Leptoptilos dubius* and *Gyps indicus* in the Bombax Cebia, a dominant riparian tree of the Subansiri River is vital.

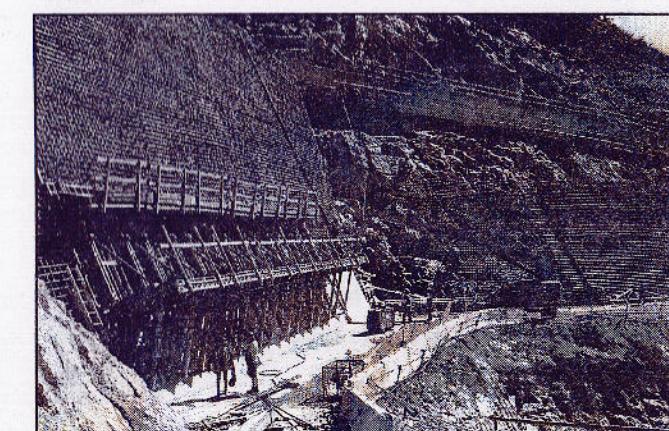
Recently, the Subansiri River of Assam, North eastern Indian was considered as one of the safe heavens for residential dolphin (*platanista gangetica*) locally known as 'SIHU' due to relatively healthy down stream environment coupled with awareness of river bank communities (Baruah, 2006, wakid, 2008, Hazarika, 2008, Hazarika et al, 2010, 2011, Biswas et al., 2011 and Baruah et al. 2012).

The impoundment and heavy accumulation of water will definitely cause the loss of many hill stream species like Garra, Glyptothorax, Hara, Conta etc. as they will be deprived of their usual fast flowing habitat. Migratory fish species, both anadromous and catadromous, will find it difficult to reach this spawning grounds. Giant Catfishes like *Bagarius Yarelli*, *Pangasius Pangasius*, *Silonia Silondia*, *Aorichthys sp* and *wallago attu* migrate upstream when the river starts to swell after the pre-monsoon rains (April - May). In the subsequent floods (June - July), the crops move upstream and enter into tributaries, distributaries, and floodplain lakes to breed. It has been recorded that species, composition in the flood plain lakes largely

depends on the intensity of floods. It is expected that the absence of the influence of 'high intensity' floods due to the construction of upstream dams will definitely affect the 'auto stocking' of the floods lain lakes. Thus, the flood plain lakes might not be adequately stocked by riverine species. The profuse pre-monsoon growth of aquatic weeds will also not be flushed out due to the inadequate flooding of the beels (flood plain lakes).

Species composition and species diversity vary widely in the riparian ecotone of upper reaches of the Brahmaputra basin. The flood plain lakes (FPL) in riparian zones were often found richer in species composition than the adjacent / correcting river itself. Infact the FPL is the main storehouse of inland fisheries in the entire N.E. India. The open types of FPL have higher fish species diversity than closed type but the latter accounts more fish production per unit area. The energy produced in the closed FPL's gets largely converted to the production of macrophytes. Shallowness of closed FPL's with intense vegetation and low so concentration favour more production of air breathing and carnivorous fish.

The interaction of geo-hydrological dynamics of Brahmaputra River is not only significant for the population dynamics of

riverrine fishes, but also regulate the habitat quality, especially foods availability, current velocity and temperature as these factors determine individual growth and reproductive success of a population. The 3500 odd flood plain lakes (FPL) scattered throughout the Indian side of the Brahmaputra River are the main store house of aquatic biodiversity of the region.

In the past, it was difficult to record the impacts made by engineers on the biodiversity of rivers. But the scenario is changing due to accelerated knowledge from the biological point of view that biota possess the capacity to regulate water flow through the landscape. The downstream impacts of dams are always complex and have knock – on secondary and tertiary impacts on aquatic and flood ecosystems. These often go unrecorded, except by those left coping with them. There are relatively few studies on down stream degradation following dam construction in India. Down stream impacts can extend for many hundreds of kilometres and well beyond the confines of the river channel. Transformation or modification of discharge patterns and stream environments has a range of significant effects on those eco-systems.

River ecosystems provide wide range of commodities and services that are important in supporting the livelihoods of many rural communities. Despite their importance, the river ecosystems are being degraded and lost through construction of hydro-electric projects. The scientific basis on the significant issues of the completed dam on river Ranganadi and the ongoing one on river Subansiri should be analysed among Environmental Scientists, Structural Engineers, Geologists, Geographers, Social Scientists, Economists and local people with sound knowledge on the subject. We seek sustainable development. Therefore, evaluation of sustainable economic benefit provided by a river and its dependent ecosystem is essential and river systems should be thoroughly studied jointly with concerned agencies prior to the formulation of hydro-electric power development project for the protection of river ecosystem, atleast for the enduser of ecosystem benefit. There should be clear cut distinction of the reality and the scientific matters related to it. Every citizen, especially students should be educated about this issue for their proper judgement to whether act against or for it. ♦

সামাজিক শৃঙ্খলা বনাম যুৱ উৎসৃষ্টালতা

চক্ৰবৰ বাইলুং
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ।

শৃঙ্খলাবোধ এখন সমাজৰ পাৰিচালিকা শক্তি। এই শক্তিয়ে সমাজক প্ৰদান কৰে সৌন্দৰ্য, কল্যাণ, আনন্দ তথা সুখ। সামাজিক শৃঙ্খলা হ'ল ব্যক্তি শৃঙ্খলাৰ সমষ্টি। কিন্তু বৰ্তমান ব্যক্তি তথা মানৱ সমাজ কিমান শৃঙ্খলিত? বৰ্তমান সমাজত দেহ গঠনৰ ফালৰ পৰাই হওঁক তথা মনোগঠনৰ ফালৰ পৰাই হওঁক সকলো দিশতে শৃঙ্খলাবোধৰ অভাৱ পৰিলক্ষিত হৈছে। সেয়ে হয়তো আজিৰ স্বার্থলোভী সমাজখনৰ মানবে নিজৰ সমাজৰ প্ৰতি, দেশৰ প্ৰতি, আনকি নিজৰ পৰিয়ালৰ প্ৰতি থকা দায়িত্ববোধকো পাহাৰণিৰ গৰ্ভত এৰি দিছে। গতিকে এনে পৰিস্থিতিত ব্যক্তিৰ ক্ষেত্ৰত স্বার্থ শিথিলতা তথা সামাজিক বোধৰ চিন্তাধাৰাৰ অতি প্ৰয়োজনীয়তা আহি পৰিষে।

বৰ্তমান সমাজত শৃঙ্খলাৰ প্ৰতি দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিবলৈ কাৰো আহাৰি নাই। এফালে সমাজৰ ধনীক শ্ৰেণীয়ে নিজৰ স্বার্থ সিদ্ধিৰ বাবে উঠি পৰি লাগিছে। সেয়া আইন মানিয়েই হওঁক অথবা আইন উলংঘা কৰিয়েই হওঁক। আনফালে আৰ্থিক ভাৱে পিছপৰা সকল শোবণৰ ভৱত পৰি দৰিদ্ৰ, নিবনুৱা আদি সমস্যাত ভুগিছে। এনে পৰিস্থিতিত পৰি কেতিয়াৰা কেতিয়াৰা তেওঁলোকে উৎসৃষ্ট সমাজখনৰ মাজত সোমাই পৰে। এনে সমস্যাৰ মাজেৰে সমাজখন কোন দিশে ধাৰমান হ'ব? এই ক্ষেত্ৰত কৰণীয় আছে যুৱ সমাজৰ। এইখন সমাজতে এওঁলোক ভৱিষ্যত। নিজৰ ভৱিষ্যতৰ ক্ষেত্ৰখন নিজে শৃঙ্খলিত কৰি লোৱাৰ দায়িত্ব জানো তেওঁলোকবেই নহয়? কিন্তু এই যুৱ সমাজৰ লক্ষ্য কি? তেওঁলোক এই ক্ষেত্ৰত কিমান সচেতন? বিশৃঙ্খল সমাজখনৰ যুৱকসকল সঁচাকৈ শৃঙ্খলিত হয়নে? বৰ্তমানৰ যুৱক সকল কোন দিশে?

সাম্প্ৰতিক কালত যুৱ উৎসৃষ্টালতা এক বহু চৰ্চিত বিষয়ত পৰিষেত হৈছে। সমাজৰ প্ৰতিজন ব্যক্তিয়ে এই দিশটোৱ

প্ৰতি দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিছে। কিন্তু কেইজন ব্যক্তিয়ে এই ক্ষেত্ৰত নিজস্ব কৰ্তব্য পালন কৰিছে? যুৱচামৰ মাজত ড্ৰাগছ, গুটখা জাতীয় সামগ্ৰীৰ বহুল প্ৰচলন। ব্যৱসায়ী সকলে নিজৰ মূল্যাফা অৰ্জনৰ বাবে এই সামগ্ৰীৰ যুৱচামৰ মাজলৈকে ঢেলি দিছে। ড্ৰাগছ, মদ, বিয়েৰ সেৱন কৰাটো, জুৱা খেলত অংশ প্ৰহণ কৰাটো যেন এক ফেৰ্শনত পৰিষেত হৈছে। যুৱচামৰ মাজত প্ৰচলিত এক বাক্য হ'ল যে—

“আমি মদ খোৱা নাই বিয়েৰহে খাইছো।”

“আমি শিখৰ খোৱা নাই পান মছলাহে খাইছো।”

— এইবোৰ যেন একো একোটা গৌৰবময় বাক। বাইক এখন চলাবলৈ পালে পথৰ কাষত একো দেখি নাপায়। সেয়া যেন বাজপথ নহয় নিজৰ ব্যক্তিগত পথহে। আজিৰ যুৱক সকলৰ মাজত শ্ৰদ্ধা, ভক্তি, মৰম, দয়া-মতাৰ অভাৱ। এনে এখন সমাজৰ যুৱক-যুৱতীৰ ভৱিষ্যত কি? জীৱনৰ মধুময় কালছোৱাতেই যদি নিজকে শৃঙ্খলিত কৰিব নোৱাৰে তেনেহ'লে ভৱিষ্যতে কেনেকৈ এখন সুস্থ সমাজ গঢ় দিব পাৰিব?

এনে কিছুমান যুৱক-যুৱতীয়েই ভগু বুদ্ধিজীৱী, স্বেচ্ছাচাৰী ব্যক্তিত পৰিষেত হৈ সামাজিক বিশৃঙ্খলালতাৰ সৃষ্টি কৰিব।

গতিকে আজিৰ যুৱসমাজে ভাৰিবৰ হ'ল। নিজৰ ভৱিষ্যত গঢ়িবৰ বাবে চিন্তা কৰিবৰ হ'ল। আমি জীয়াই থাকিবলৈ এখন শৃঙ্খলাবন্ধ সমাজ লাগে, আমাক সুস্থ পৰিবেশ লাগে তাৰ বাবে আমি বাজপথত শ্ৰেণী দি কেৱল আন্দোলন কৰিবলৈ নহ'ব। নিজৰ মনত শৃঙ্খলাবোধৰ জন্ম দিব লাগিব। নিজৰ লগতে চাৰিওফালৰ পৰিবেশৰ সুস্থতাৰ প্ৰতি গুৰুত্ব দি নিজৰ কৰণীয়থিনি কৰি যাব লাগিব। আজিৰ যুৱ সমাজৰ শৃঙ্খলালতাৰ ওপৰতেই ভৱিষ্যতৰ শৃঙ্খলিত সমাজখন নিৰ্ভৰ কৰিব।

পতনৰ গৰাহত শিক্ষা

পবিত্র চেতিয়া
স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ
অর্থনীতি বিভাগ।

“ন হি জ্ঞানেন সদশ্ম পবিত্রমিহ বিদ্যতে,
ন হি পৰম পুৰুষম চ প্ৰদানং জ্ঞানম।”

জ্ঞানৰ সদশ্ম পবিত্র বস্তু একো নাই আৰু যিজনে জ্ঞান দান কৰে তেওঁৰ সমান মহান ব্যক্তি আন একো হ'ব নোৱাৰে।

শিক্ষা হৈছে এখন দেশৰ, এখন সমাজৰ এটা জাতিৰ মাপকাঠি। শিক্ষাই মানুহক বিবেকবান, বিনয়ী, নশ, ভদ্ৰ কৰি তোলে। শিক্ষাৰ দ্বাৰা সুস্থ বিবেকে মানুহক সংৰক্ষণে গঢ়ি তোলে যাৰ ফলত লাভ কৰে অফুৰন্ত সুখ আৰু শান্তি। এই অফুৰন্ত সুখ, শান্তিৰ বাবে সময়ে সময়ে অব্যেষণ ঘটিছে শিক্ষাৰ। এনে অব্যেষণৰ প্ৰচেষ্টাত তাহানিৰ গুৰুগৃহ, টোলৰ পৰা আদি কৰি বৰ্তমানৰ বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয়, বিশ্ববিদ্যালয় আদিৰ পৰ্যায়লৈ উন্নীত হৈছে। ফলত শিক্ষাৰ প্ৰসাৰতা বৃদ্ধি পাইছে, শিক্ষিত লোকৰ পৰিমাণো বৃদ্ধি পাইছে। কিন্তু এই শিক্ষাৰ প্ৰসাৰতাৰ ফলত জ্ঞানৰ পৰিসৰ বৃদ্ধি পাইছে বুলি এক কথাত ক'ব পৰা নাযায়। সৎ, নশ, ভদ্ৰ আৰু গুৰুৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা আদিৰ শিক্ষাৰ লগত সাদৃশ্য নথকা হৈছে। বৰ্তমান কেউদিশে ধনতন্ত্ৰ, মাৰণাস্ত্ৰহে প্ৰতিযোগিতা চলিছে। যাৰ ফলত শিক্ষাক কেউদিশে মৃত্যুৰে আগুৰি ধৰিছে। গতিকে এখন সমাজৰ, এটা জাতিৰ পতনৰ পৰা উদ্বাব কৰিব শিক্ষাই। যদি শিক্ষাৰ পতন ঘটে তেন্তে কোনে বচাব সমাজক। ফলত শিক্ষাৰ পতনৰ কাৰণসমূহ বিশ্লেষণ কৰাৰ সময় আহি পৰিষে।

শিক্ষা পতনৰ অনেক কাৰণ আছে। ইয়াৰ ভিতৰত আমি শিক্ষক, অভিভাৱক, ছা৤-ছাত্ৰী, সমাজ, চৰকাৰ, পাঠ্যপুঁথি আদিৰ অনেক কাৰকৰ সংমিশ্ৰণক উল্লেখ কৰিব পাৰি। গতিকে এই দিশবোৰ ফঁহিয়াই চোৱাৰ চেষ্টা কৰা হ'ল।

সঁচাকৈয়ে শিক্ষকতা এক পবিত্র আৰু মহৎ বৃত্তি। এনে বৃত্তিত উচ্চভাৱ আছে কিন্তু ঐশ্বৰভাৱ নাই। এনে বৃত্তিত

ত্যাগ আৰু দান আছে কিন্তু ক্ষয় নাই, সৃষ্টিৰ আঁৰত আছে অফুৰন্ত শান্তি আৰু সুখ। কোনো দুষ্কাৰকাৰী ব্যক্তি বা সমাজৰ প্ৰতিকূল, অৰাজনৈতিক পৰিস্থিতিয়ে শিক্ষকতাৰ প্ৰতিভা শেষ কৰিব নোৱাৰে। শিক্ষকৰ প্ৰতিভাৰ বলত যেতিয়া ছা৤-ছাত্ৰীয়ে ভাল ফল দেখুওৱাৰ পাৰে তেন্তে শিক্ষকৰ বাবে উচ্চভাৱ অৰ্থাৎ আনন্দৰ বতৰা সেয়ে হ'ব পাৰে। কিন্তু বৰ্তমান শিক্ষকৰ এই উল্লেখযোগ্য বৃত্তিক বহুতে অৱজ্ঞা, অৱহেলা আৰু অসন্মানীয় পৰ্যায়লৈ স্থানান্তৰ কৰিছে। সমাজেও শিক্ষাক অৱজ্ঞাৰ চকুৰেহে চাবলৈ লৈছে। অৱশ্যে ইয়াৰ বাবে শিক্ষক সকলো জগৰীয়া। কাৰণ তেওঁলোকে নিজকে সৎ আৰু আদৰ্শৰান ব্যক্তি হিচাপে অৱতীৰ্ণ কৰোৱাৰ পৰা নাই। যাৰ বাবে শিক্ষকতাক আজি নিষ্প চাকৰিয়াল বুলি গণ্য কৰিছে। তদুপৰি শিক্ষক সকলৰ শৃঙ্খলাবন্ধনা, নিয়মানুৰূপতা, দায়িত্ববোধ, কৰ্তব্যনিষ্ঠা আদিৰ গুণবোৰ বাৰুকৈয়ে অভাৱ ঘটিছে। বৰ্তমানৰ শিক্ষকতা যেন জীৱিকাৰ তাড়নাতহে বৰ্তি আছে, যাৰ বাবে শিক্ষকে আকৰ্ষণ কৰিব পৰা নাই ছা৤-ছাত্ৰী আৰু সমাজক। শিক্ষকৰ কেৱল শ্ৰেণীকোঠাতে যে কৰ্তব্য কেৱল সেয়া নহয় সমাজৰ প্ৰতিও কৰ্তব্য থাকিব লাগিব। তদুপৰি শিক্ষকে বাজনৈতিক কাৰ্যত লিষ্প হোৱাৰ বাবে তেওঁলোকে ধনৰ লোভত পৰি ব্যৱসায়ত লিষ্প হ'বলৈও কুঠাবোধ নকৰে যাৰ বাবে শিক্ষকতা কেতিয়াও মহান বৃত্তি হ'ব নোৱাৰে।

পিতঃ-মাতৃ হৈছে শিক্ষাৰ মানদণ্ড। ঘৰখনেই হৈছে জ্ঞানৰ মূল বিদ্যালয়। যদি ঘৰখনৰ মাক-দেউতাক সৎ হয় তেন্তে নিজৰ ল'বা-ছোৱালীও সৎ হ'ব। কিন্তু বৰ্তমানৰ মাক-দেউতাকে তেওঁলোকৰ ল'বা-ছোৱালীক পিঙ্কাব-খুৱাৰ আৰু দুপইচা আৰ্জিব পাৰিবলৈই দায়িত্ব শেষ বুলি ভাৱে। তেওঁলোকৰ উচ্চ আকাঙ্ক্ষাৰো বিলোপ ঘটিছে। সন্তানক ভাল শিক্ষা দিবলৈ

হ'লে ঘৰখনৰ সকলো লোকৰে গুৰু দায়িত্ব আছে। কিন্তু আজি শিক্ষাৰ মূল ঘৰখন ভগ্ন গৃহতহে পৰিণত হৈছে। আদৰ্শৰান ঘৰবিলাক মাক-দেউতাকে যান্ত্ৰিকতাৰ লগত জড়িত হোৱাৰ বাবে তেওঁলোকে ল'বা-ছোৱালীয়ে কি কৰিছে, কি নাই কৰা তাকো চাবলৈ সময় নোহোৱা হৈছে। ফলত তেওঁলোকে ল'বা-ছোৱালীক কেনেকৈ শিক্ষাৰ পৰা সৎ, ভদ্ৰ, নিয়মানুৰূপতাৰ গুণ লাভ কৰে তাকো জ্ঞান দিব পৰা নাই। সুস্থ সৱল পৰিস্থিতিতহে ঘৰখনত আনন্দ আৰু শিক্ষাৰ পৰিৱেশ গঢ়ি উঠে।

শিক্ষা পতনৰ আন এক কাৰণ হ'ল ছা৤-ছাত্ৰীৰ জীৱনৰ লক্ষ্যৰ অভাৱ। ছা৤-ছাত্ৰীয়ে জীৱনৰ লক্ষ্য স্থিৰ কৰি ল'ব নোৱাৰিলৈ শিক্ষাই তেওঁলোকক আগ্ৰহী কৰিব নোৱাৰে। সৰহভাগ ছা৤-ছাত্ৰীয়ে শ্ৰেণী কোঠাত উপস্থিত থাকে কেৱল ক্লাছত উপস্থিত থকাৰ বাবে, কিন্তু তেওঁলোকৰ পাঠৰ প্ৰতি অমনোযোগিতা। জীৱিকাৰ বাবেহে শিক্ষা লাভ কৰিছে; জীৱনৰ বাবে নহয়। শিক্ষাবিদ আৰ. কে. নাৰায়ণনে কৈছে — “এডুকেশন ইঝ বো”থ ফৰ লাইফ এণ্ড লিভিং।”

বৰ্তমান উচ্চ শিক্ষাৰ ডিগ্ৰী বহুতে লাভ কৰিছে। কিন্তু তেওঁলোকে নিজৰ বাবেও একো কৰিব পৰা নাই। শিক্ষাৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য হৈছে বৰ্তমান অৰ্থবান মানুহ হোৱা।

শিক্ষা পতনৰ আন এক কাৰণ হ'ল— ভষ্ট বাজনীতি। শিক্ষা ব্যৱস্থাত ঘটা বাজনীতিৰ হস্তক্ষেপ, অনিয়মেৰে শিক্ষক

নিযুক্তি, সময়মতে পাঠ্যপুঁথি মোগানত অৱহেলা ইত্যাদি ইত্যাদি। শিক্ষকৰ অনিয়মীয়া দা-দৰমহা অথবা বছৰৰ পিছত বছৰ ধৰি শিক্ষক সকলক প্ৰথমনা কৰাৰ বাবে তেওঁলোক বাজপথলৈ ওলাই আহিব লগা হৈছে। ইয়াৰোপৰি চৰকাৰৰ কিছুমান অবিবেচকী শিক্ষা নীতিয়ে শিক্ষাত কুঠাৰাঘাত হানিছে। তদুপৰি শিক্ষকৰ প্ৰশিক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত থকা জটিলতাও ইয়াৰ বাবে জগৰীয়া। বিভিন্ন দল-সংগঠন আদিৰ বন্ধৰ প্ৰভাৱতো সময় মতে পাঠ্যক্ৰম সমাপ্ত কৰাত বাধাৰ সৃষ্টি হৈছে। গতিকে শিক্ষাৰ উন্নতি কৰাৰ বাবে চৰকাৰ, সমাজ, ছা৤-ছাত্ৰী আদি সকলো সচেতন হোৱা প্ৰয়োজন।

আজিৰ সমাজ কল্যাণত হোৱাৰ বাবেও শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰতিবন্ধকতা জন্মাইছে। নিতো বাতৰি কাকতত প্ৰকাশিত হত্যা, ধৰ্ষণ, লুঠন, অন্যায়-অনীতি, ঠগ-প্ৰথমনা আদি দেখিবলৈ পাওঁ। নিতো অন্যায় অনীতিত লিষ্প এনে মানুহৰ মন-মগজু, চিন্তা-বৃত্তি আদি কল্যাণত হৈছে। যাৰ বাবে নতুন প্ৰজন্ম অসৎ, দুর্নীতিপ্ৰাপ্ত হৈছে। গতিকে নিজ নিজ সন্তান বা নতুন প্ৰজন্মক উন্নীত কৰাৰ বাবে ঘৰখন, বিদ্যালয়, সমাজ আদি সকলো লোককে নতুন চিন্তা-চেতনাৰ প্ৰতি আগ্ৰহী কৰি তুলিব লাগিব।

শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য বক্ষা কৰিবলৈ সকলোৱে নিষ্ঠাৰে নিজ নিজ দায়িত্ব পালন কৰিব লাগিব। শিক্ষাৰ অবিহনে সমাজৰ উন্নতি অসমৰ, গতিকে গঠনমূলক চিন্তা চেতনাৰ বাবে শিক্ষাৰ মান উন্নত কৰিব লাগিব আমি। ◆

Impossible Spells 'I'm Possible'

Miss Purabi Saikia
H.S. 1st Year

Life is like a ten-speed bicycle. Most of us have gears we never use. The great classical writer, Seneca said—

*"It is not because things are difficult that we do not dare;
It is because we do not dare
That they are difficult."*

Napolean Bonapart once remarked, "the word impossible is found only in the dictionary of fools." In this world everything is possible on the basis of will power, dogged determination and sacrifice. It only demands patience and faith in oneself, never bothering about the results. We must keep on going; even if the pace is slow just ensure that it remains steady. If God wills, the Dumb can speak and the lame can scale mountains, says the Bhagwad Gita. Nothing can stay in the way of those who are determined to reach their destination, however insurmountable be the hurdles. Homer, the Greek epic poet, a towering figure of ancient Greek literature, is said to be the author of the two famous classics, 'Iliad' and 'Odyssey', but this great author was born blind.

Positive attitude and a clear frame of mind determines one's future. In this world, there is no such thing as CHANCE. By our own ideas, will and ability, we can create a number of chances, circumstances and the desired atmosphere to achieve the toughest goal.

Purposes befit the great minds whereas others, simply have wishes. Little minds tamed and subdued by seeming set backs but great minds rise above them and fight their way to victory. To attain the desired goal, we have to laugh at our trouble and learn to forget it. When we laugh at it, we will find it to be a mere bubble which is swiftly blown away. In registering victory, faith works like a miracle. It looks beyond all boundaries, transcends all limitations, conquers all obstacles and carries us to our goal. We find success coming before work only in a dictionary, nowhere else.

Nelson Mandela, the former President of South Africa is a great instance. He succeeded in his war against apartheid in his nation, inspite of various failures. Mother Teresa got the Nobel Peace Prize for working relentlessly for the ill, poor and needy people. There are so many examples which show that the word 'Impossible' is not found in the Stalwart's dictionary but what is present is faith. Someone has said : Two men look out through the same bars, one sees the muse and the other sees the stars.' An optimist sees an opportunity in every calamity; a pessimist sees a calamity in every opportunity.

Worry and despair about impossibilities will simply multiply them. Always endeavour with new zeal and hope when the destination seems far because of some personal limitation, there is always the suffering from feelings of despair. Persons like Lincoln, Ford and A.P.J. Abdul

Kalam were not born with a silver spoon in their mouth or of a royal family background. But they reached the top with their single minded concentration. Vernon Howard can be quoted as saying,

"Never even run yourself down, Never express yourself as being inferior, for If you do, you will believe what you say."

It is said that fortune favours the brave "*Where the mind is without fear and the head is held high, ... let my country awake.*" Said Rabindra Nath Tagore

Fear is a state of mind. Is bravery if something goes wrong in life, ones has to be ready to face the challenges and obstacles and once if it is decided that "I'll overcome it," nobody can stop the overall progress from that very moment. "Success will never lower its standard to accommodate you, you have to raise your standard to achieve it." And that is only possible by bravely shooting the shining star. Self-realisation and analysis is the most essential part of bravery. The Gospel says –

"Be strong and of good courage, be not afraid, neither be thou dismayed, for the lord thy God is with thee, without so ever thou goest."

Even if we lapse, we should never relapse. 'Know thyself' said the old philosophy while, 'Improve thyself' says the new one.

Lack of education, riches and connections need not deter us from doing the daring. The lives of the world's most successful men and women spectacularly spotlight that most of them began life with next to nothing, but rose to eminence and proved successful by developing and utilizing their talents with sincerity, zeal and determination. Start a worth dedication, motivation and yet be unattached with the results. With a resolute, positive and committed attitude, we can invariably develop the right aptitude. By

changing the negative attitude, we can shed the fermenting fears, doubts, despair and inferiority complex. Just as the dust tarnishes even the brightest of a gem, despair too contaminates the virtues of the wise.

History has demonstrated that the most notable winners usually encountered heart breaking obstacles before they triumphed. They won because they refused to become discouraged by their defeats. There is always the battle to be fought before the victory is won.

*"A gem is cleaned by polishing,
But a man is perfected by trials."*

Mrs. Kiran Bedi, the first lady IPS Officer, struggled hard and eventually became successful and popular. She is a woman like any other women but her strong will power made her a successful. In truth, it is all in a state of mind. The mind makes the impossible possible. As Wordsworth in his 'Prelude' states.... the mind of man becomes/A thousand times more beautiful than the earth / on which he dwells." According to Cicero, "Each man's mind is the man himself." Thus it can be emphatically stated that the mind is the moulder of the impossible to the possible.

"Rome was not built in a day". This implies the success that comes through hardwork, Perseverence and Perspiration. Years of hard work made Rome a beautiful city. Life's battles do not always go with the stronger or faster man who thinks he can. Nothing is impossible in this world. This implies that we can do everything. A determination which is as strong as STEEL makes everything possible in this world. We should have courage to surmount the rocky steps. He fails alone who feebly creeps and he wins who dares the hero's march. So, press on for success, in making the impossible, possible. Be thou a hero in reaching the dream destination of life's journey..... ♦

কৃত্রিম উপগ্রহ আৰু ইয়াৰ প্ৰস্তুত প্ৰণালী

লক্ষ্মী গাঁগে
দাদশ শ্ৰেণী।

আধুনিক বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ অকল্পনীয় অপ্রগতিয়ে “মহাকাশ অধ্যয়ন আৰু ইয়াত বিচৰণ” কৰাৰ মানবীয় স্বপ্ন দিঠকত পৰিণত কৰালৈ। পৃথিবীৰ নৈসৰ্গিক উপগ্রহ চন্দ্ৰ দৰে মানৱ নিৰ্মিত উপগ্রহ, যিবোৰ বস্তুৰে নিজস্ব কোনো ইঞ্ছন নোহোৱাকৈয়ে পৃথিবীৰ চাৰিওফালে পৰিভ্ৰমণ কৰিব পাৰে তাকেই “কৃত্রিম উপগ্রহ” বোলে। এনে এটা কৃত্রিম উপগ্রহৰ কক্ষপথ যদি বিশুবৰ সৈতে সমতলীয় হয়, ইয়াৰ পৰ্যায়কাল পৃথিবীৰ আৱৰ্তন কালৰ সমান হয়।

সাধাৰণতে ভূ-পৃষ্ঠৰ পৰা নিষ্কেপ কৰোঁতে এই কৃত্রিম উপগ্রহ সমূহ বহুখলপীয়া হয়। অতিবেগী বকেটৰ শীৰ্ষভাগত বাখি বকেটটো উলম্বভাৱে মহাকাশলৈ নিষ্কেপ কৰা হয় আৰু বকেটটোৰ প্ৰথম খলপটো প্ৰজলিত হয়। প্ৰজলিত প্ৰথম খলপটো শেষ হ'লেই স্বয়ংক্ৰিয় ভাৱে ইয়াৰ দ্বিতীয়টো খলপ প্ৰজলিত হ'য়। এনেদৰে প্ৰজলন ক্ৰমাং বৃদ্ধি হৈ গৈ থাকে। শেষৰ খলপটো প্ৰজলিত হোৱাৰ আগে আগে মূল বকেটৰ অক্ষডাল ক্ৰমাং হেলনীয়া হ'ব ধৰে আৰু অৱশেষত বকেটটোৱে পূৰ্ব নিৰ্দ্বাৰিত এটি বেগত উপগ্রহটোক লৈ অনুভূমিক দিশত গতি কৰিবলৈ লৱ। এবাৰ পূৰ্ব নিৰ্দ্বাৰিত এটি কক্ষত কৃত্রিম উপগ্রহটো উপস্থাপন কৰিব পাৰিলে ই নিজে নিজে কোনো ইঞ্ছন নোহোৱাকৈয়ে আৱৰ্তন কৰি থাকে।

কৃত্রিম উপগ্রহৰ নিৰ্মাণৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষকৈ ইয়াৰ জ্যামিতিক আকাৰ, ওজন আৰু নিৰ্মাণ কাৰ্যত ব্যৱহৃত পদাৰ্থবোৰৰ গুণাগুণৰ ওপৰত বিশেষভাৱে মনোযোগ দিব

লাগে যাতে সকলো সময়তে, কৃত্রিম উপগ্রহটোৱে নিজৰ ভাৰসাম্য বৰ্ক্ষা কৰি চলিব পাৰে। ১৯৫৭ চনৰ ৪ অক্টোবৰ তাৰিখে বাচিয়াই সৰ্বপথমে নিষ্কেপ কৰা “স্পুটনিক-১” নামৰ কৃত্রিম উপগ্রহটোৰ ওজন আছিল ৮৩.৬ কিলোগ্ৰাম আৰু ইয়াৰ আকাৰ আছিল ৫৮ চেন্টিমিটাৰ ব্যাসৰ এটা গোলকৰ দৰে। আনহাতে, উপগ্রহটোৰ ভিতৰত বৰ্খা যন্ত্ৰপাতি সমূহ যাতে নিৰাপদে যাব পাৰে তাৰ প্ৰতি লক্ষ্য কৰা হয়। ইয়াৰ উপৰিও কৃত্রিম উপগ্রহত ব্যৱহাৰ হোৱা যন্ত্ৰপাতিবিলাক উষ্ণতাৰ হাস-বৃদ্ধিৰ প্ৰতি কম সংবেদনশীল হ'ব লাগে আৰু ইহাতে ঠিকমতে ‘ৰেডিঊ’ তৰঙ্গ প্ৰতিফলিত কৰিব পৰা হ'ব লাগে। এলুমিনিয়াম, মেগনেচিয়াম আদি ধাতুৰে নিৰ্মিত পদাৰ্থ ইয়াৰ নিৰ্মাণত ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

মানুহ মহাকাশচাৰী হিচাপে যানখনত গ'লৈ বহুত আহকলীয়া পৰিস্থিতি আহি পৰে। যিহেতু অতি উচ্চতাত মাধ্যাকৰ্ষণ শক্তি নাথাকে গতিকে মহাকাশচাৰী সকলে ওজনহীনতা অনুভৱ কৰে ইয়াৰ ওপৰিও মানুহৰ বক্তৃতাপ কৰিয়া আৰু অক্সিজেনৰ অভাৱত শ্বাস-প্ৰশ্বাসত বাধা পায়। সেয়েহে মহাকাশচাৰী সকলে নিজৰ দেহৰ উভাপ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবৰ কাৰণে এযোৰ বিশেষ ধৰণৰ পোছাক পিন্ডি লোৱাৰ দৰকাৰ। ইয়াৰ লগতে কৃত্রিম অক্সিজেনৰ যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰি লোৱা হয়।

দূৰ-সংযোগ ব্যৱস্থাপনাত কৃত্রিম উপগ্রহৰ ভূমিকা উল্লেখযোগ্য। ◆

ମାକ ଆରୁ ମରମ

(ସତ୍ୟ ସ୍ଟନାର ଛାଁ ଲୈ)

ବ୍ୟାପିକ ଗାନ୍ଧୀ
ପ୍ରାକ୍ତନ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷକ

ଜପନାଥନର ଓଚରତେ ଥକା ଡାଙ୍କ ଭୀମକଳ ଜୋପାତ
ଏଲିଜାବେଥେ ଏମୁଣ୍ଡ ବେଜୀ ଏଟା ଏଟାକେ ଖୁଚି ଆହେ ଆରୁ ମୁଖେରେ
କିବା ଏଟା ଗାଇ ଆହେ । ଲେଖି ଲେଖି ବିଶ୍ଟା ବେଜୀ କଲଜୋପାତ
ଖୁଚି ଏଲିଜାବେଥେ ସରବ ଫାଲେ ଖୋଜ ଦିଲେ । ବାଜେଶେ ଦୂରବ ପରାଇ
ଏଲିଜାବେଥକ କଲଜୋପାତ କିବା ଖୁଚି ଥକା ଦେଖିଛି । ଜପନାଥନର
ଓଚର ପାଇଁ ଚିଏବେ ମାରି ଏଲିଜାବେଥକ ମାତ ଲଗାଲେ—

“ଆଇ ଏଲିଜାବେଥ, କଲଜୋପାବ ଲଗତ କି କଥା ପାତିଲି
ଅ’, ନେ କଲଜୋପାବ ଆଁବତ କୋନୋବା ଆଛିଲ ?”

“ମୋର ଧେମାଲି କରାବ ‘ମୁଢ’ ନାହିଁ ବୁଝିଛ । ଯା ଯା କ’ଲେ
ଯାର, ଗୈ ଥାକ ।”

ଚାଇକେଲଥନ ପଦ୍ମିତେ ଥୈ ଜପନାଥନ ଖୁଲି ବାଜେଶ
ଏଲିଜାବେଥର ଓଚର ପାଲେହି ।

“କି ହଲେ ଏଲିଜା, କିଯ ‘ମୁଢ’ ନାହିଁ ?” ବାଜେଶେ କୋମଳ
ମାତେବେ ସୁଧିଲେ ।

“‘ମୁଢ’ ନାହିଁ, ମୁଠତେ ‘ମୁଢ’ ନାହିଁ । ଯା, ଯା, ଆଂତବି ଯା ।”
ଏଲିଜାବେଥେ ବାଜେଶକ ଥାକିଲେ, ଚକୁବେ ପାନୀ ଓଲାବ ଖୁଜିଛି ।

“ଆଓଞ୍ଜ ଇମାନ ଗରମ ନେ ?”

ବାଜେଶ ଏଲିଜାବେଥର ସମୁଖଲୈ ଆହିଲ—

“ଆବେ, ତୋର ଦେଖୋନ ଚକୁବ ପାନୀ । କାନ୍ଦିଛ କେଲେଇ ?”
ବାଜେଶର ସହାନୁଭୂତିତ ଏଲିଜାବେଥର ଚକୁବ ପାନୀ ସବ୍-ସବାଇ
ଓଲାବଲୈ ଧରିଲେ—

“ଦୁଖୀଯାର ଦୁଃଖ କୋନୋକାଳେ ନୁଗୁଛେ ବାଜେଶ । କିମାନ କଷ୍ଟ
କରି ଗାହବିଜନୀ ଲାଲୋ, ଦୁଇ ତିନି କିଲୋମିଟାର ଦୂରର ଅରପ ଦାଦାର
ପାଠାଟୋର ଲଗତ ‘କ୍ରଚ’ କରାଲୋ ଦୁ-ଦିନ ଅନା ନିୟା କରିଲୋ,
ଖୋଜକାଢ଼ି । ଇମାନ କଷ୍ଟ କରିଲୋ । ଅଥାଚ ଆଜି କି ହଲ ? ଅରପ
ଦାଦାଇ କ’ଲେ — ତିନିମାହ, ତିନି ସମ୍ପାଦ ଆରୁ ତିନି ଦିନତ ଗାହବି
ଜନୀ ଜଗିବ । ମରିଯମ ‘ବା’ ଆରୁ ମହି ଦିନ ଗନି ଆହେ । କିନ୍ତୁ କାଲି
ତିନି ମାହ ହ’ବଲେ ଏକ ସମ୍ପାଦ ଥାକୋତେଇ ଜଗିଲେ ନହଯ । ୬୮୮

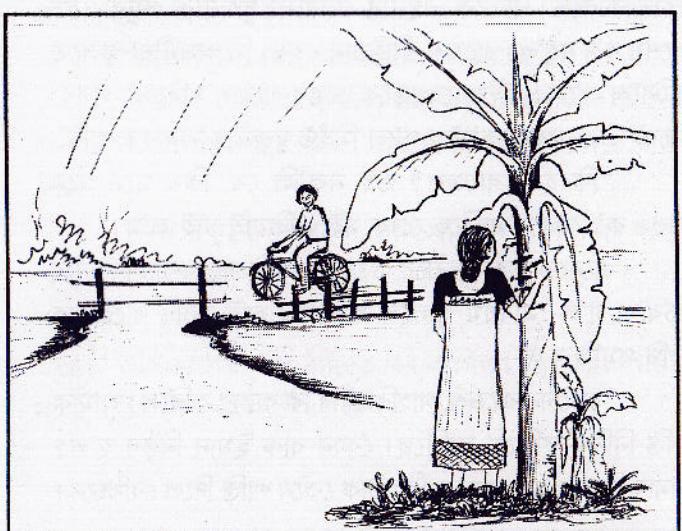
ପୂର୍ବ ନୋହୋରା ମରା ପୋରାଲୀ ଦିଲେ । ତାଇର ଅରହ୍ତାଓ ଏକେବାବେ
କାହିଲ । ଡାକ୍ତର ମାତି ଆନି ବେଜୀ ଦରବ ଦିଛୋ, ଏତିଆ ଭାଲଲେ
ଆହିଛେ । ଡାକ୍ତର କୈଛେ କୋନୋବାଇ ବେଯାକେ ପେଟତ ମାରିଛେ ।
ଗାହବିଜନୀ ଭାଗ୍ୟ ବାଟିଛେ ।”

ବାଜେଶର ଚକୁ କପାଲତ ଉଠିଲ — “କି ? ମାରିଛେତୋ ।
ମହି ନିଜେ ଦେଖିଛୋ । ଏଲିଜାବେଥେ ଜାଙ୍ଗୁର ଥାଇ ଉଠିଲ — “ତାଇ
ଦେଖିଛିଲି ? କୋନେ, କୋନେ ମାରିଲେ ?”

“ବିବିଚନେ କମ ବାରୁ । କ’ଚୋନ, କଲଜୋପାବ ଓଚରତ କି
କବିଛିଲ ?”

ଏଲିଜାବେଥେ ଥଙ୍ଗେବେଇ କ’ଲେ “କି ଆରୁ କବିମ ? ଶାଓ
ଦିଛିଲେ । ଯିଯେ ଏହି କାମ କରିଲେ ତାର ପ୍ରମାଣ ଦିବଲେ । ଭୀମକଳ
ଜୋପାତ ବିଶ୍ଟା ବେଜୀରେ ଖୁଚି ଖୁଚି ଶାଓ ଦିଛିଲେ । କଲ ଜୋପାତ
ମରା ପ୍ରତିଟୋ ସୌଚ ତାର ଗାତ ପରକ, ଚଟ୍ଟଫ୍ଟ କରକ ଆରୁ ଥାକିବ
ନୋରାବି, ନିଜେ ଆହି ସୈ କାଢକ ।”

“ଅ”, ତାକେ କରିଛିଲି । ତାଇ ପଢାଶୁନା କରା ଛୋରାଲୀ ନହୟ ।

এনেবোর অঙ্গ বিশ্বাস মনত পুহি বাখিছ যেতিয়া তোৰ পঢ়াৰ মূল্য কি থাকিল। পতি-শুনি দহজনক কি শিক্ষা দিবি। ইমান কষ্ট কৰি। মা-দেউতাৰ লগত কাজিয়া কৰি পঢ়িবলৈ ললি, এইবোৰৰ কাৰণেই নেকি?"

"বৰ উপায়হীন হৈছো বাজেশ।" এলিজাবেথে বৰ ভাগৰৱা বোধ কৰিলে।

— "চা-চোন, মৰিয়ম বা' আৰু মোৰ কষ্টখিনি বাদেই দিছো, গাহৰিজনীৰ কিমান কষ্ট হৈছে?"

একঠা মাটিত দুকোঠালীৰ এটা ঘৰৰ আনফালে এখন সৰু চালিত গাহৰিজনী বাখিছে। লেবেজান হৈ পৰি থকা গাহৰিজনী চাই বাজেশৰো দুঃখ লাগিল। 'মানুহ' 'দানৰ' হোৱাৰ ঘটনা প্রত্যক্ষ কৰি বাজেশৰ মাত হৰিল। লাহোকৈ মাত লগালে—

"বাক ঠিক আছে, এতিয়া কোনে মৰিলে জানিলে তহঁতে কি কৰিবি?"

"কি কৰিম? হঁ কি কৰিম? তই কচোন।" খঙ্গত গাল মুখ বঙ্গা পৰা এলিজাবেথৰ মুখলৈ চাই বাজেশৰ পাঁচ বছৰীয়া এলিজাবেথৰ অসহায় মুখখনলৈ মনত পৰিল। বহু কথাই মনলৈ আহিল। সৰুৰে পৰা একেলগে ডাঙৰ হোৱা এলিজাবেথ আৰু বায়েক মৰিয়ম। বাপেক এছনীয়ে বিক্রা চলাই পৰিয়াল পোহপাল দিয়ে। মাজে মাজে বাগিছাত পাত তোলে। বাতি মদ বিক্রী কৰে। এছনীৰ ছোৱালী দুজনী পচুৱাৰ প্ৰবল হেঁপাহ। 'ফাদাৰে' গীজ্জাত লগ পালে ল'ৰা-ছোৱালীক পচুৱাৰ কথা কয়। ডাঙৰজনী মৰিয়মক ইংৰাজী মাধ্যমৰ শ্ৰীষ্টান ধৰ্মৰ স্কুলখনত নাম লগাই দিয়াৰ এবছৰৰ পাছতে ভনীয়েক এলিজাবেথক একেখন স্কুলতে নাম লগাই দিয়ে। 'ফাদাৰে' নাম লগোৱাৰ পৰা কিতাপ-পত্ৰ দি সকলো ক্ষেত্ৰে সহায় কৰিলে। গতিকে এছনীৰ ছোৱালী দুজনীক পচুৱাওঁতে বিশেষ কষ্ট নহ'ল। বাজেশ শ্ৰীষ্টিয়ান নহয়। সি অসমীয়া স্কুলতে পঢ়িবলৈ ল'লে। এলিজাবেথতকৈ ডাঙৰ বাজেশ মৰিয়মৰ লগৰ। সিয়েই এক কথাত ক'বলৈ গ'লে সিহঁত দুজনীৰ 'কনাৰ লাখুটি'।

"কি হ'ল বাজেশ? তই নক'লি যে, কিয় মনে মনে আছ? ক', কোনে মাৰিছে, তাক মই এতিয়াই চাই ল'ম।"

এনেতে গাহৰিজনীয়ে চিৎৰ্বৰত এলিজাবেথ গাহৰিজনীৰ ওচৰলৈ গ'ল। মৰিয়ম স্কুললৈ যাবলৈ ওলাই আহি বাজেশক দেখি থমকি ব'ল—

"চা-চোন বাজেশ, গাহৰিজনীৰ কি অৱস্থা কৰিলে। আমাক শান্তি নিদিওঁ বুলিয়ে লাগিছে। কোন বাক ইমান নিষ্ঠুৰ হ'ল? আমাৰ হিংসাত এই অজান জীৱটোক কেনে শান্তি দিলে দেখিছনে?

তই থাক, মই যাওঁ, স্কুললৈ দেবি হ'ব।"

মৰিয়মে টিজিতৰ ইংৰাজী স্কুল এখনত উচ্চতৰ মাধ্যমিকত উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ পাছতেই শিক্ষায়ত্বী পদত সোমালে। প্ৰথমে এহেজাৰ টকা, পিছত পোন্ধৰশ। এই দৰ্মহাৰে কোনোমতে অহা-যোৱা আৰু ঘৰৰ খা-খৰছ চলায়। এলিজাবেথে প্ৰেশিকা পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ পাছত ঘৰতে কুকুৰা, গাহৰি পোহে। ইটা ভাটাত হাজিৰা কৰে। একপৰকাৰ সিহঁত দুজনীৰ সংসাৰখন সুখেৰেই চলি আছে।

মৰিয়ম-এলিজাবেথৰ কষ্টকৰ জীৱনৰ কথা বাজেশে জানে, সৰুৰে পৰাই। পাঁচ-ছয় বছৰীয়া ছোৱালী দুজনীয়ে ঘৰত মাকক সহায় কৰিব লাগে। বাগিছাত মাজত গাহৰি পোৱালী এৰাল দিব লাগে। কেতিয়াৰা এৰাল ছিগা গাহৰি পোৱালীটো চাহ-গছৰ মাজে মাজে খেদি খেদি ধৰিব লাগে। ভায়েক ভনীয়েককো চাব লাগে। স্কুললৈ প্ৰায়ে দেবি হয়। বাতি হোমৰক কৰিব লাগে। আনহাতে বাতি এপৰলৈকে মদপীৰ গিজগিজনী। তাৰ মাজতে দুয়োজনীয়ে নিজৰ পঢ়া-শুনা চলাই নিয়ে। আবেলি স্কুলৰ পৰা আহি কিবা এটা খাইয়ে ওচৰতে থকা ইটা ভাটাত হাজাৰত বিশ/পাঁচশ টকা দৰত ইটা কঢ়িয়াই নিজৰ ইউনিফৰ্ম আদিৰ খৰছ উলিয়ায়। মাকৰ পাতুওৰাত অকণো মন নাই। বাতি ১-২ বজালৈকে মদপীৰ 'হাল্লা' মৰিয়মে সহজ কৰিব নোৱাৰি মাকক ক'লে— "আঠ/ন বজাতে যাতে মদৰ আড়া বন্ধ কৰে। নহ'লে সিহঁতৰ পঢ়াত অসুবিধা হয়। মাকে সুবিধাই পালে — "বচ কাল সে স্কুল যাতে নাই পাৰিবি। লক্ষ্মীদেৱ সঙ্গে পাতা তুলতে যাবি। অত বড় চূড়ী স্কুল পড়বি আৰ বসে বসে থাবি। থুই মেমচাহেবে হ'তে মন। কাল সে স্কুল বন্ধ বলছি বন্ধ।" মাকৰ পোৱা মুখ। মুখ পাতি ধৰাৰ কাৰো সাধ্য নাই। মাকে মৰিয়মহঁতৰ আটাইবোৰ কিতাপ-পত্ৰ বাৰীৰ চুক্ত পেলাই দিলে। গাহৰি কেইটা এৰাল দি আহি স্কুললৈ যাবলৈ কিতাপ-পত্ৰ ঠিক-ঠাক কৰিবলৈ গৈ দেখে কিতাপ এখনো নাই। তদুপৰি চিপ্চিপকৈ বৰযুণো দি আছিল। বাৰীৰ চুক্ত পৰা কিতাপবোৰ তুলি আনি সামৰি সুতৰি হৈ দুয়োজনীয়ে বাগিছাত ঠিকা পাত তুলিবলৈ গ'ল। মাকৰ দৰে মানুহবোৰে কেতিয়া পঢ়াৰ মূল্য বুজিব? চবিনা, লক্ষ্মী, বিবিতাহঁতৰ দৰে ছোৱালীবোৰ আৰু ল'ৰাবোৰে কেনেকৈ পঢ়াশুনা কৰিবলৈ ওলাই আহিব। মৰিয়মে বাজেশক স্কুল এৰিবলৈ নিদিয়ে— "তই পঢ়া নেৰিবি দেই। ভালদৰে পঢ়।" বাজেশ এতিয়া মৰিয়মহঁতৰ কাৰণেই বি.এ. পতি আছে। মৰিয়মহঁতৰ মাকৰ দৰে বাজেশৰ মাকজনী নহয়। "ম'ব বেটা স্কুল পড়ে" বুলি লগৰবোৰৰ আগত গৰ্বহে কৰে।

মৰিয়মহঁতক ঠিকা পাত তুলিবলৈ যোৱা দেখি হাজিৰা

বাবুৰে এছাৰি লৈ খেদালে। "স্কুল যোৱা ছোৱালী স্কুললৈ যা। তহঁতে এতিয়া পাত তুলিবলৈ হোৱা নাই। তহঁতৰ পইচাৰ কি আকাল হঁ। বাপেৰে বিক্রা চলায়, মাৰে বাগানত কাম কৰে। তহঁতে ইটা ভাটাত কাম কৰ। শুনিছো মাৰে মদো বিক্ৰী কৰে। কি দৰকাৰ ঠিকা পাত তুলিবলৈ। যা যা স্কুললৈ যা।" ঘৰত মাকৰ গালি, পাত তোলাত হাজিৰা বাবুৰ গালি। দুয়োজনীয়ে ঘৰলৈ ঘূৰি অহাতকৈ মনে মনে ঠিকা পাত তুলিবলৈ ধৰিলে। কিন্তু পাতৰ জোখ লওতে সিহঁত দুজনীৰ পাতৰ জোখ নলয়। অৱশেষত মীনা কাকীয়ে সিহঁতৰ পাতখিনিৰ দায়িত্ব ল'লে। এনেদৰে লুকাচুৰি কৰাতকৈ স্কুললৈ যোৱাটোকে মৰিয়মে ঠিক কৰিলে। বাজেশৰ মাক-বাপেকেও সিহঁতক তাকে কৰিবলৈ ক'লে। স্কুলৰ পৰা আহি আবেলি ইটা ভাটাত কাম কৰাটোকে ঠিক কৰিলে। বাপেক এছনীয়ে মৰিয়মহঁতৰ মাকৰ কথাত কোনোদিনেই মাত মাতিব নোৱাৰে।

কৰিলে। উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰীক্ষাত ভালদৰেই উত্তীৰ্ণ হ'ল। এলিজাবেথেও প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হ'ল। টিজিতৰ ইংৰাজী মাধ্যমৰ স্কুল এখনত চাকৰি কৰি পথম দৰ্মহা এহেজাৰ টকাৰ আধা অৰ্থাৎ পাঁচশ টকা মাকৰ হাতত তুলি দিলে। মাকে টকা পাঁচশ দলিয়াই দিলে। আধা নহয় সম্পূৰ্ণ লাগে।

অবুজন মাকক বুজোৱাৰ শক্তি নাই। বাজেশহঁতৰ ঘৰত গৈ দুঃখৰ কথা কয়। মাকে মাথো জানে— চাহ বাগিছাত ডাঙৰ হোৱা ল'ৰা ছোৱালীয়ে পাত তুলিব লাগে, কোৰ মাৰিব লাগে, খৰি লুৰিব লাগে। মাছ মাৰিব লাগে; 'বেটী ছানাই পঢ়াশুনা কৰাৰ দৰকাৰ নাই। বাজেশ-মৰিয়মহঁতে কথা পাতে, কেনেকৈ এই মানুহখিনিক পোহৰ দেখুৱাৰ? সিহঁতে একো আঁত উলিয়াৰ নোৱাৰে। দেশৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ বিভিন্ন আঁচনিৰ কথা 'শিক্ষা বিষয়'টো পঢ়োতে সিহঁতে পাইছে। ক'তা দহবছৰীয়া আঁচনি স্বাধীনতাৰ পাছত কিমানখন পাৰ হ'ল, বাধ্যতামূলক পাথমিক শিক্ষা আজিও নহ'ল।

ভীমকল জোপাৰ ফালে এক দৃষ্টিবে চাই থকা বাজেশৰ মনৰ পৰ্দাত ছবিবোৰ এফালৰ পৰা ভাঁহি যাবলৈ ধৰিলে।

ঐ বাজেশ, আহচোন মোক অলপ সহায় কৰি দে।"

বিয়ে-কোয়ে লেবেজান গাহৰিজনীক চিৰিঞ্জীৰে দৰ খুৱাবলৈ চেষ্টা কৰি এলিজাবেথে বাজেশক মাতিলে। গাহৰিজনীৰ অৱস্থা দেখি বাজেশৰো চুক্ৰ পানী ওলোৱাৰ উপক্ৰম হ'ল। গাহৰিজনীৰ এই অৱস্থা কোনে কৰিলে সি এলিজাবেথক ক'বনে?

মাকৰ মৰমৰ পৰা বক্ষিত ছোৱালী দুজনীৰ কথা ভাবি বাজেশৰ দুঃখ লাগিল। মাকৰ মৰম প্ৰকৃততে কেনে? মাদাৰ টেৰেছাৰ কথা বাজেশে জানে। মাতৃ নহেও সমগ্ৰ মানৱৰ মাতৃ সেই গৰাকী। অথচ মৰিয়মহঁতৰ মাকৰ অন্তৰ কেনে কাঠ-কঠিন।

"বাজেশ ক'। কোনে কৰিলে গাহৰিজনীৰ এই অৱস্থা?"

বাজেশৰ ক'বৰ মন গৈছিল এইবোৰ মানুহৰ কাম নহয়; মানুহৰ বৰপত অমানুহৰ কাম। যাৰ জন্ম লগতে দানৱে লগ দিছিল।

"নিজ চুক্ৰে দেখিলোঁ যেতিয়া ক'বই লাগিব। তই কিন্তু একো নকৰিবি। একো কৰিব নোৱাৰ। শুন, সেইয়া তোৰ 'মা'ৰ বাদে কোন হ'ব পাৰে?"

এলিজাবেথ থকা ঠাইতে থৰ লাগিল। চুক্ৰ ফাটি পানী নহয়, তেজহে যেন ওলাব। ◆

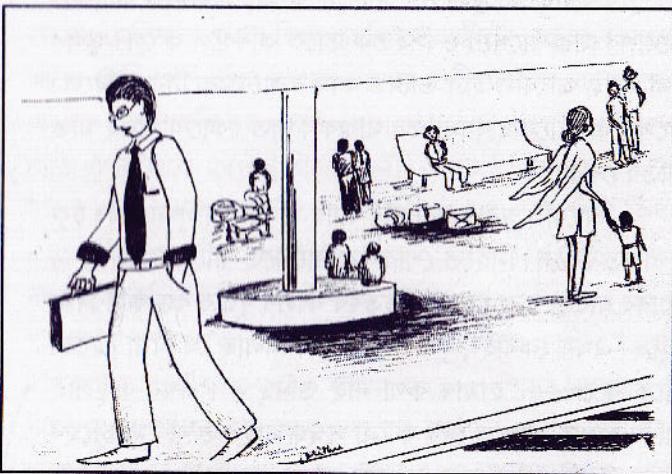
শেষ ষ্টেপেজ

শ্রীমতী প্রিয়ংকা চেতীয়া ফুকন
স্নাতক, তৃতীয় বর্ষ

(১)

তাৰ আজিও মনত পৰে সেই হাঁহিটোলৈ। প্ৰেম, ভালপোৱা কি জনাৰ বছ আগতেই টিউচন ল'বলৈ অহা সেই বিশেষ হাঁহিটোৰ গৰাকীৰ প্ৰেমত পৰিছিল সি। সেই হাঁহিটো এবাৰ শুনিবৰ বাবেই প্ৰতিটো সন্ধিয়া সি হাটলৈ যোৱাৰ ছলেৰে ওলাই আহিছিল। বাৰে বাৰে চেইন পৰি দিগ্ৰদাৰ দিয়া পুৰণি চাইকেলখনলৈ। যিটোৰ প্ৰতিধ্বনিয়ে তাৰ চাইকেলৰ কেৰেচে-কেৰেচে শুভিকৃত শব্দৰ পৰাও মনটো আঁতৰাই আনি উৎসৱমুখৰ কৰি তুলিছিল। ক্ষণিকৰ বাবে সি হৈ পৰিছিল অত্যন্ত সুখী। আন আন সময়সীয়া কিশোৰৰ দৰেই মনটো হৈ পৰিছিল চঞ্চল। কল্পনাতে ঘৰ পাতিছিল সি আৰু হাঁহিটোৰ গৰাকীৰ সৈতে। মিঠা মিঠা কোমল সময়বোৰ পাৰ হ'বলেনো কিমান পৰ লাগিছে। বাস্তৱৰ শিলগুটি দিয়া আলিত পুৰণি চাইকেলখনে মুখ ঠেকেচা খাওঁতেই নয়নৰ মনত পৰে বিছনাৰ পৰা উঠিব নোৱাৰা ঝগীয়া মাকজনীলৈ। যিগৰাকীয়ে ঝগীয়া দেহলৈ আধা টোপনিত বৰ জীয়েক কইনাৰ সাজত শহৰেকৰ ঘৰলৈ উলিয়াই দিয়াৰ স্পোন দেখে। মনত পৰে দুজনীকৈ আবিয়ে বায়েকলৈ। তাৰ মুখত এখুন্দ হাঁহি দেখোৰ স্বার্থতেতো সিহাঁতি নিজৰ আশাৰোৰ ভাণ্ডি ভাণ্ডি তাৰ সৰু সৰু প্ৰয়োজনবোৰ যোগান ধৰিছে। আধা পেটী খোৱা মানুহ সিহাঁত। দৈনিক জীৱনৰ নুন্যতম চাহিদা পূৰণওঁতেই হাতৰ তলুৱাত মোহাৰি মোহাৰি ভাণ্ডিৰ লগীয়া হয় স্পোনবোৰ। সি সকলো দেখে, সকলো বুজে। সেয়ে তেওঁলোকক কিদৰে কিছু সকাহ দিব তাকে ভাবি থাকে। নতুনকৈ হৃদয়ত পোখা মেলা সেই হাঁহিটোৰে সাঙ্গনা দিয়ে তাক কিন্তু তাৰ অৱস্থাটোৰে সাহস দিব নোৱাৰে সেই হাঁহিটোৰ গৰাকীৰ সতে ক্ষন্তেক কথা পতাৰ। সি নজনকৈয়ে লাহে লাহে সেই ছোৱালীজনীৰো ভাললগা হৈ আহিছে তাক। তাইয়ো যেন টিউচন ঘৰটোৰ বাবান্দলৈ সময়তকৈ

(২)

কিছু আগতে আহি তাৰ পুৰণি চাইকেলৰ কেৰেচে কেৰেচে শব্দটো শুনিবলৈকো বৈ থাকে। ল'বাটোৰ নিষ্পাপ চকুকেইটাই তাইক বিচাৰলৈ বৰ ভাল লাগে তাইৰ। তাইও গম পোৱা হৈ আহিছে যে তাইক এবাৰ চাবৰ বাবেই নয়ন নামৰ ল'বাটো সদায় একে সময়তে কায়েদি যোৱা আলিটোৱেদি পাৰ হৈ যায়। চকুৰ ভাষা যে কেতিয়া হৃদয়ৰ ভাষা হ'ল সিহাঁতে নাজানিলৈই।

তদ্বান্ত নহয় এখন শান্ত নৈ। বাৰিয়াতো ইপাৰ সিপাৰ হ'ব পৰা। ল'বালিৰ বালিঘৰ, নৈপৰীয়া প্ৰেমৰ, গাভৰ-বোৱাৰীৰ ধেমালি, খোজৰ লাচত কঁকালৰ গাগৰি খহা আদৰৱা সময়ৰ সহচৰ এই নৈ, নাম কৃপহী নৈ। তাৰ পাৰতে বহি নয়নে কথা পাতি আছে তাৰ বাল্যবন্ধু বৰ্তমান চহৰৰ কোনোৰা ডাঙৰ ব্যৱসায়ীৰ সেঁহাত প্ৰবালৰ লগত। তাৰ অৱস্থা নয়নহাঁতৰ লগত প্ৰায় একে আছিল যদিও এতিয়া সম্পূৰ্ণ বিপৰীত। তাৰ পোছাক, কথা কোৱাৰ ভংগীত সেই চিন পৰিষ্কৃত হৈ আহিছে।

নয়ন ঘৰ কচোন? তাই যে অথনিৰে পৰা মন মাৰি

বহি আছ, বিনদাছ হৈ থাক না ভাই, আজিকালি দুনিয়াত লাগ বুলিলে প্ৰতিটো বস্তু এটা ইচাৰাতেই আহি যায়। আৰু তই বুৰ্বকৰ দৰে এই গাৰঁতে সোমাই আছ। ঘৰৰ সকলোকে যদি সহায় কৰিব খুজিছ চহৰলৈ নাহ কিয়?

চকুত কিছু অহংকাৰ লৈয়ে কথা কেইষাৰ ক'লে প্ৰবালে।

ঘৰৰ অৱস্থাটো তই দেখিছই। কিবা এটা কৰিবলৈ পালে ময়ো সুখী হ'ম। আধিৰ খেতিয়ে জোৰাই নমৰে প্ৰয়োজনৰোৱ। কিন্তু মই চহৰলৈ যাম কেনেকৈ ঝগীয়া মা আৰু বাইদেউ দুজনীক এৰি।

আৰে তই তো একেবাৰে তেওঁলোকক এৰিব নালাগে, পহচা কামাই কৰিতো তেওঁলোককে দিবি না। তেওঁলোক সুখত থাকিব।

বাক মই ভাবিলোৱেই যেনিবা চহৰলৈ গৈ কিবা এটা কৰিম। কিন্তু মইতো তাৰ কাকোৱেই চিন নাপাওঁ আৰু অচিনাকি ল'বাক আজিৰ দিনত কাম দিব কোনো?

চা নয়ন তই — সেইবোৰ একেবাৰেই চিন্তা নকৰিবি। তই মুঠতে চহৰলৈ ব'ল, মোৰ লগত থাকিবি। মোৰ বছজন বৰ দয়ালু তোক সহায় কৰিব। তেওঁৰ সৰু কাম এটা কৰিলৈই হাজাৰৰ ওপৰত টকা তোৰ জেপত সোমাৰ বুজিলি।

কিন্তু ঘৰত জানো যাবলৈ দিব। তেওঁলোকক এৰি ..... , কিছু যেন চিন্তান নিমগ্ন হ'ল নয়ন, নৈপৰীয়া বেলিটোৱে ঘন ঘন উশাহ লৈ পশ্চিমলৈ ঢাপলি মেলা চাই চাই।

ঘৰত নোকোৱাকৈ ব'ল। পাৰিলে আজিয়েই ওলা, ময়ো যাম আজি বাতিৱেই। এনেওতো ঘৰ ল'বা ঘৰত থাকিবিয়েই কিন্তু দুটকামান উপাৰ্জন কৰিলে ঘৰখনক অলপ আৰ্থিক নিবাপত্তা আৰু সকাহ দিব পাৰিবি। যদি তই মোৰ কথাত সন্মত তেন্তে ওলাবি আজি বাতিৰ বাছত আমি চহৰলৈ যাম। য'ত তোৰ বাবে এটা আৰামী জীৱনে অপেক্ষা কৰি আছে। দোষ্ট ভাবি চাবি। কথাখনি কৈয়ে সি গ'লগৈ।

প্ৰবাল যোৱাৰ বছ পৰলৈ সি তেনেদেৰেই বহি থাকিল পানীৰ সোঁত সৃষ্টি কৰা সৰু বৰ চৌবোৰ গণি গণি। তাৰপিছত সি মনটো স্থিৰ কৰিলে হয় সি যাব। সি যাব ঘৰখনৰ বাবে। মাকৰ বাবে বায়েক দুজনীৰ বাবে। সেই মুহূৰ্ততে এখন হাঁহিভৰা মুখে তাৰ মনত ভুমুকি মাৰি গ'ল। সেই হাঁহিভৰা মুখখন এবাৰ চাবলৈ তাৰ খুটুব ইচ্ছা হ'ল। আকো বা আৰু কেতিয়াকে দেখা হয়। পুৰণি চাইকেলখন লৈ সি টিউচন ঘৰটোৰ কায়েদি যোৱা আলিটোলৈ বুলি পোনালৈ। ঘৰটো পোৱাৰ আগেয়ে আজি চাইকেলৰ

পৰা নামি লাহে লাহে খোজ দিছে, দুচকু ভৰাই তাইক চাই লোৱাৰ হেঁপাহেৰে। কিন্তু আজি দেখোন তাই নাই। থকা হ'লৈ ইমান পৰে দেখিলেইহেঁতেন। তাতে বেছি সময় হাতত নাই, সি তাৰ পৰাই কোবাকুবিকৈ চাইকেলখন চলাই উভতি আহিল। ইতিমধ্যে সি তাৰ সিন্দান্ত লৈয়ে পেলাইছে। ঘৰলৈ আহিয়েই সি ইটো-সিটো কথা পাতিলে। বায়েকহাঁতৰ লগতো আনদিনা কৰাৰ দৰে ধেমালি কৰিলে। তাৰ পাছতে যেতিয়া বায়েকহাঁতৰ নিজৰ কামত লাগিল। সি দুটামান কাপোৰ লগত লৈ বায়েককলৈ এখন চিঠি লিখি থৈ ওলাই গ'ল কাকো নজনোৱাকৈ প্ৰবালৰ ঘৰলৈ বুলি।

আজি আৰত্ত হ'ব তাৰ এটা নতুন জীৱন। কিছু দুশ্চিন্তা, কিছু আশা, কিছু স্পোন, ঘৰৰ পৰা আঁতৰি অহাৰ দুখ, কিবা কৰি অহাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি বুকুত বাঞ্ছি সি প্ৰবালৰ লগত চহৰলৈ বুলি বাছত উঠিল। আৰু মনতে জন্মৰ গাওঁখনিলৈ প্ৰণাম জনালে।

(৩)

অই ৰাখী কি চাই আছ অ' সেইফালে। লগৰজনীৰ মাতত তাই হাঁতাঁ থতমত খাই পিছফালে ঘূৰি চালে।

অই পৰ্ণা কিয় তেনেকৈ চিএৰিছ। তাই অলপ হতাশা আৰু খংমিশ্বিত সুৰেৰেই কথায়াৰ ক'লে।

কি হ'ল অ' তোৰ, এইকেইদিন যে ইমান মন মাৰি আছ? কি হৈছে কচোন? মোক লগ নথৰাকৈ সোনকালে গুছি আহ' আৰু আলিটোলৈ চাই চাই কিবা ভাবি থাক'

একো নাই হোৱা অ'। কিনো সুধি থাক তইয়ো। বিৰক্তিৰেই ক'লে আলিটোলৈ চাই থাকিয়েই। পৰ্ণাইও যেন কিবা বুজি পাইছে।

হ'ব মোক ক'ব নালাগে। মোক নক'লেও গম পাইছে যে তই নয়ন আহিব বুলিয়েই বাট চাই আছ'। কথায়াৰত অভিমানৰ সুৰ।

নহয অ', সিটো সদায় একে সময়তে এই আলিটোৱেদি পাৰ হৈ যায়। কেইদিনমানৰ পৰা দেখিছে সি অহা নাই। তাক দেখি দেখি কিবা অভ্যাস যেনেই হ'ল। নেদেখিলে দিনটোত কিবা এটা কৰিবলৈ থাকি যায় যেন লাগে অ'। কিবা হোৱা নাইতো যি মই গম নাপাওঁ। ক'না পৰ্ণা, তই তো তাক চিন পাৰ। তোৰ পেহীৰ ঘৰৰ ওচৰৰে।

তাক চিন পাওঁ। সৰুৰে পৰাই তাৰ লগত খেল-ধূলাও কৰিছো। সি ল'বাটো বয়সতকৈ অলপ পৰিপক্ষ। হয়তো ঘৰৰ পৰিস্থিতিয়ে তাক ডাঙৰ হ'বলৈ শিকাইছিল। বায়েক দুগৰাকীক কষ্টৰ পৰা সকাহ দিবলৈ সৰু হৈ থাকোতেই কিবা এটা কৰিম

বুলি সকলোকে কৈছিল। মোকে কৈছিল, সেইদিনা এই মাহীহাঁতৰ ঘৰলৈ গৈছিল যে থকাকৈ। সেইদিনা সি আহিছিল এই আলিটোরেনি। তাক বৰ হতাশ যেন লাগিছিল। মাতিম বুলি ভাবিছিলো পিছে সি দুৰৈৰ পৰাই উভতি গ'ল। আৰু সেইদিনাৰ বাতিৰ পৰা তাক কোনেও বিচাৰি পোৱা নাই। ঘৰত বায়েকৰ কাৰণে এখন চিঠি এৰি গৈছে। কিবা এটা কৰিব পাৰিলোহে হেনো সি উভতি আহিব। চহৰত থকা প্ৰবালৰ ঘৰত কোনো কোনোৰে তাক দেখিছিল শেষবাৰৰ বাবে। সি সন্তু তাৰ লগত চহৰলৈ গ'লগৈ কিবা কামৰ সন্ধানত। জলজলীয়া চকুৰে বাখীয়ে কেৱল শুনি গৈছে পৰ্ণাই যি কৈছে, ক'ম ক'ম বুলি হৃদয়ৰ গভীৰতাত উক্মুকাই থকা কথাৰোৰ, স্পোনৰোৰ, আশাৰোৰ যে এনেকৈয়ে অস্তিত্বহীন হৈ যাব তাই ভবাই নাছিল। কি ক'ব তাই। তাই নিৰ্বিকাৰ। বুকুত খোদিত হোৱা নামটো জানো তাই পাহৰিব পাৰিব।

(8)

প্ৰবালে দিয়া ছুটকেছ লৈ বাছৰ পৰা নমাৰ আগলৈকে সি জনাই নাছিল সি ক'ত কি কৰিবলৈ গৈ আছে। বাছ আস্থানত আগৰ পৰাই বৈ থকা অলপ বিদেশী যেন লগা মানুহজনে তাক একপ্রকাৰ টানি নিয়াদি নি ক'লা প্লাছৰ ভেনখনত তুলি বন্ধুক দেখুওৱাই লগত অনা ড্ৰাগছিথিনিৰ কথা সুধিলে, তেতিয়া পথমে সি ধৰিবই পৰা নাছিল কি হ'বলৈ ধৰিছে তাৰ লগত। কিস্ত যেতিয়া সেই বিদেশী যেন লগা ব্যক্তিজনৰ লগত থকা গুণাপৰ্কৃতিৰ মানুহটোৱে ছুটকেছৰ তলা ভাঙ্গি তাৰ সন্মুখত পলিথিনৰ পেকেটত চিল কৰি অনা ড্ৰাগছৰ পুৰিয়াৰোৰ দাঙি ধৰিলে তেতিয়া তাৰ বুজিবলৈ একো বাকী নাথাকিল। সি গম পালে যে ড্ৰাগছ মফিয়াৰ ক্ষমত বৰ বেয়াকৈয়ে সোমাই পৰিলে। ইমান দিনে বৰ মৰমীয়াল আৰু সৎ যেন লগা তাৰ বছজনে একোটা সৰু ছুটকেছ একোটা মিৰ্দিষ্ট স্থানত পৈ অহাৰ বিনিময়ত তাক কিয় ইমান মোটা পৰিমাণৰ টকাৰ বাণ্ডেল বিনা দ্বিধাই আগবঢ়াই দিছিল আজিহে উপলক্ষ কৰিলে।

এই ঘটনাৰ পিছত প্ৰবালেও ভিতৰি ভিতৰি ভয় খালে এই ভাবি যে নয়ন নিশ্চয় এই কামত থাকিব নিবিচাৰিব। কিস্ত সি জানে যদি সি বছক এই জগতখনৰ পৰা ওলাই যোৱাৰ অনুমতি বিচাৰে তেন্তে সেইয়া মৃত্যু বিচৰাৰ দৰেই হ'ব। সেয়ে সি সময় খৰচনকৰি নয়নক লগ কৰাটোকেই ঠিক কৰিলে। নয়নো ইতিমধ্যে মানসিক অনুৰূপত ভুগি বিষয় হৈ পৰিষে। কি কৰিব একো উপায় বিচাৰি পোৱা নাই। এফালে আৰুৰ পৰা ওলাই যাৰ বিচাৰিলে আহিব লগা বিপদ আনফালে ঘৰৰ দায়িত্ব ইতিমধ্যে

“ধীৰে ধীৰে হেৰাই যায় .....।” তাৰ মোবাইল ৰিং টন্টো বাজি উঠে।

হেল্প’ প্লাৰন মই কৈছো। অহা সোমবাৰে শিলচৰ

ডাঙৰ বায়েকৰ বিয়া ঠিক হৈছে। এনে সময়ত যদি সি ঘৰলৈ টকা পঠাৰ নোৱাৰে, ৰুগ্নীয়া মাকজনীৰ বা কি অৱস্থা হ'ব। আৰু যদি এই জগতত সোমাই থাকে তেন্তে সি প্ৰত্যেক দিনেই মৰি মৰি জীয়াই থাকিব লাগিব। দুই নাৰত দুভৰি হৈ সি অস্থিৰ হৈ পৰিষে। এফালে তাৰ মুতুৰ দৰে শীতল যুক্তি আৰু আনফালে পৰিয়ালৰ ভৰণ-পোষণ, সুখ, ফুলিব ধৰা সপোন। যিৰিকী খনেদি বাতিৰ আন্ধাৰত মুখ গুজি থাকোতেই প্ৰবালে তাৰ কৰ্মলৈ সোমাই আহিল। হ'বলগীয়া পৰিস্থিতিৰ কথা ভাৰি তাৰ মনটো চিৰিংকৈ গ'ল। ইমানদিনে সি জানিও যে একো কোৱা নাছিল। সিয়েইতো এই আন্ধাৰ জগতখনলৈ তাক সি গম নোপোৱাকৈয়ে লৈ আনিছিল। আৰু এতিয়া তাৰ প্ৰতি ক্ষেত্ৰে আৰু ঘৃণা থকাটো স্বাভাৱিক। কিস্ত প্ৰবালে ভবাৰ দৰে নয়নে একো প্ৰতিক্ৰিয়াই নেদেখুৰালে। খঙ্গৰ বিপৰীতে তাৰ চুকুত দেখিলে অশ্ৰু, জীৱনৰ প্ৰতি হতাশা, কৰি অহা ভুলৰ অনুতাপ। প্ৰবালে ভাৰিলে এইয়া ধুমুহা অহাৰ আগৰ জাননী নহয়তো। নাই নহয়। ইতিমধ্যেই নয়নে তাৰ জীৱনৰ আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ সিদ্ধান্তটো লৈ পেলাইছে। সৰুৰে পৰা মাক, বায়েকহাঁতৰ মুখত হাঁহি দেখাৰ যিটো সপোন পুহি বাখিছিল। সেইটো এতিয়া লাহে লাহে বাস্তৱ হৈ আহিছে। ৰুগ্নীয়া মাকজনীয়ে টকাৰ জোৰতে সুস্থ হৈ উঠিছে। বায়েকহাঁতে কষ্টৰে ঢকা দেহবোৰ লাহেকৈ ঠন ধৰি উঠিছে। যদিও সিহাঁতে নাজানে সি কি কৰে। তথাপি তাকলৈ তেওঁলোকে এতিয়া গৌৰৰ কৰিব পৰা হৈছে। নতুন নতুন সপোন গঢ়ি পৰা হৈছে। নাই সি নিজে য'তে নাথাকক, যেনেকৈ নাথাকক মাক, বায়েকৰ সপোন আৰু ভাঙ্গিৰ নিদিয়ে। অ'সি এই জগতৰ পৰা উভতি নায়ায় এই কথা প্ৰবালক স্পষ্টকৈয়ে জনায় দিছে। এইবাৰ সি প্লাৰন নাম লৈ নিজৰ ইচ্ছামতেই এই আন্ধাৰ জগতত প্ৰবেশ কৰিলে। ঘটাবোৰ দিন হয়, দিনবোৰ মাহ, এইদৰেই পৰা হৈ যায় বছৰ। সি ব্যস্ত থাকে। নিজৰ বিপদৰ আৰু আৰু মৃত্যুৰ বিনিময়ত পৰিয়ালৰ বাবে পোহৰ আৰু জীৱন কিনাত। তথাপি কেতিয়াৰা নিজানত সেই কৈশোৰ প্ৰেমে আমনি কৰে। সেই হাঁহিটো বাবে বাবে কাণত বাজে। ইচ্ছা কৰিও মছি পেলাৰ পৰা নাই তাই বৈ স্থৃতি। অ'হ কি নাম আছিল বাখী। নাই, নাভাবে সি তাইৰ কথা। তাই চাঁগে নিজৰ জীৱনত এতিয়া বহু সুখী। তাইৰ সুখৰ প্ৰাচীৰ হৈ সি নায়ায় তাইৰ কাষলৈ কেৱল নিজৰ ভালপোৱাৰ পূৰ্ণতা পাবলৈ।

(5)

সময়বোৰ পাখি লগা কাঁড়ত বহি বেলিৰ লগত আহে আৰু যায়। নদী, নিৰৱধি নদীৰ দৰেই বৈ যায় সময়বোৰ। দিন, মাহ, বছৰ পাৰ হৈ আহে। বাখী এতিয়া কিশোৰী গুছি যুৰতী হ'ল। স্নাতকোন্তৰ ডিপ্রী লৈ চাকৰিব বাবে সাক্ষাৎকাৰ দিবলৈ আজি শিলচৰলৈ যোৱাৰ কথা।

লগত তাইৰ বাঞ্ছৰী পূৰ্ণ। তায়ো একেলগেট সাক্ষাৎকাৰ বাবে তাৰ ভাল লগা পাৰ বাবে মই সদায় ব্যাকুল, তাহানিতে তুমি টিউচন কৰিবলৈ অহা দেখাৰে পৰা। ক'ব নোৱাৰিলে ফ্ৰেঞ্চ কাট দাঢ়ি বৰাই থোৱা, দেখিলেই সন্দেহজনক যেন ল'বাটো আন কোনো নহয় নয়ন। কিস্ত সি নোৱাৰিলে, সি জানে তাৰ এই আন্ধাৰ জগতত দুৰ্বলতা এক প্ৰকাৰৰ মৃত্যু যন্ত্ৰ। থাকক তাই তাইৰ ভালপোৱা মাথো তাৰ বাবেই। ট্ৰেইনৰ সময় হ'লত তাই আৰু পৰ্ণা প্লেটফৰ্মৰ পৰা লাগেজ লৈ ট্ৰেইনত প্ৰবেশ কৰিলে। নিজৰ কম্পাটমেন্টৰ ফালে আগুৱাই যাওঁতে তাই হঠাত ল'বাটো এটাৰ লগত খুন্দা থালে। পৰি গ'ল পার্চটো। তাই নিৰবে তুলি ল'লে। ল'বাটোৰ ফালে বিশে চোৱা নহ'ল। ল'বাটোৰে তাইক ভালকৈয়ে চিনি পালে।

— হুৰী, আই এম বিয়েলী হুৰী। সি যিমান পাৰে সিমান গহীন আৰু নষ্টতাৰে ক'লে।

— হঠৰ অ'কে। কিস্ত চাব যাতে আকো কাকো খুন্দিয়াৰ লগীয়া নহয়। তাই কথায়াৰ কৈ আঁতৰি গ'ল।

কিস্ত ল'বাটো তাতে কিছু সময় বৈ গ'ল। গাঁৱৰ পৰা গুছি আহিবৰ দিনা যাক এবাৰ চোৱাৰ হেঁপাহ মনতে বৈ গৈছিল তাইক আজিয়েই হেঁপাহ পলুৱাই চাবৰ মন গৈছে।

— কি হ'ল বাখী সাক্ষাৎকাৰত কি হ'ব ভাৰি ভয় লাগিছে নেকি? পৰ্ণাই ধেমালিৰ ছলেৰে ক'লে।

— তোৱ হে ভয় লাগিছে ছাঁগে, মোৰ লগা নাই। কিস্ত কিয় জানো বুকখন বৰকৈ কঁপিষে। কিবা এটা যে মই ভুল কৰিষে, কিবা এটা যেন পাইও হেৰুৱাইছে তেনে লাগিষে।

কিবা এটা যেন তাইৰ হৃদয়ে অনুমান কৰিষে। তাইক খুন্দিওৱা ল'বাটোৰ চাঁও নাচাওকৈ চোৱা চকুহাল নয়নৰ চকু হালৰ লগত একাকাৰ হ'ব ধৰিষে। আচৰিত মিল। নয়নৰ চকুহালৰ লগত এই অচিনাকী ল'বাটোৰ চকুহালৰ তুলনা কৰাৰ অপৰাধবৈধত নে তাক পাহৰিব ধৰিষে বুলি ভয় ভাৰটো অনুভৱ কৰিষে ধৰিব পৰা নাই তাই। কিস্ত তাইৰ হৃদয়ে জানে যে এতিয়াও যদি সি তাইৰ আগত আহি তাইক নিজৰ কৰাৰ প্ৰস্তাৱ দিয়ে তাই নিৰ্বিবাদে মানি ল'ব।

প্লাৰন ওৰফে নয়ন যেন স্থৰিব হৈ গ'ল। কাষতে পাইয়ো তাৰ ভাল লগা হাঁহিটোৰ গৰাকীক সি একো ক'ব নোৱাৰিলে। ক'ব নোৱাৰিলে তোমাক লগ পাৰ বাবে মই সদায় ব্যাকুল, তাহানিতে তুমি টিউচন কৰিবলৈ অহা দেখাৰে পৰা। ক'ব নোৱাৰিলে ফ্ৰেঞ্চ কাট দাঢ়ি বৰাই থোৱা, দেখিলেই সন্দেহজনক যেন ল'বাটো আন কোনো নহয় নয়ন। কিস্ত সি নোৱাৰিলে, সি জানে তাৰ এই আন্ধাৰ জগতত দুৰ্বলতা এক প্ৰকাৰৰ মৃত্যু যন্ত্ৰ। থাকক তাই তাইৰ জীৱনত সুখী হৈ, লাহে লাহে মচি দিব তাৰ নামটো সময়ে তাইৰ মনৰ পৰা। ইমান দিনে পুৰণি চাইকেল চলাই যোৱা ল'বাটোৰ কথা তাইৰ মনত আছে বা নাই? যি নহওঁক, সি তাইক পৰিচয় নিদিয়ে। যিটো হাঁহিটো স্থৃতি হৈয়ে থাকক, দুখৰ চকুলোৱে বুৱাই নেপেলাওক। সি ঘড়িটো চালে আৰু কিছু ঘন্টাৰ পাছতে স

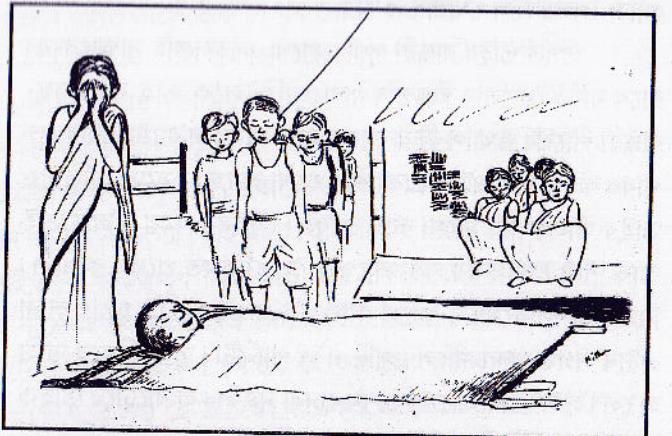
জীৱন অনুক্রমণিকাৰ বিষাদৰ পৃষ্ঠাবোৰৰ সেঁৰৱণ

অভিলেখ গগৈ
বসায়ন বিজ্ঞান বিভাগ

“বুকুত এজাক ধুমুহা
ওফন্ডি উঠিছে টো
অ বাঢ়নী নৈ, কৈ দে দে কৈ
তোৰ যাবৰ হ'ল নে নো।”

সোমবাৰ বাতিপুৱা আঠ বাজি তিবিশ বজাৰ গীতাঞ্জলী অনুষ্ঠানত গানটো দি আছিল। ভাল লাগে পুৱণা গান। হ'লৈ কি হ'ব, বেডিআ'ত পুৱণা গান শুনাৰ বাবে হোষ্টেলত লগবৰোৰ যিমানহে কামোৰ খাবলগীয়া হয়। সেইদিনাও শুনিছিলোহে, কাষৰ ৰাম দুটাৰ পৰা অহা চিএব-বাখৰে কাণত ধৰিছিলহি। এই ১৯৪৬ .... তোৰ পুৱাই পুৱাই চুক্ক হৈ গ'ল বে। উপায় নাই হোষ্টেলৰ ভাষাবোৰৰ এনেকুৱা। প্ৰথমতে অলপ বেয়া লাগিছিল। এতিয়া কিন্তু ভাল লগা ধৰণৰ হ'লগৈ। হোষ্টেলত থকাৰ পৰা বাতিপুৱা দেৱিকৈ শুই উঠাটো এটা অভ্যাস হৈ গৈছিল। পিছে সেইদিন অলপ সোনকালেই আছিল। ৮-৪৫ ব পৰা মেজৰ ঝুঁচ আছিল। বাথৰমৰ পৰা ওলাই আহি কৰ্ম পাইছিলোহিহে মোবাইলটো বাজিল। ‘মা’ৰ ফোন। সাধাৰণতে মাই সঁধিয়াহে ফোন কৰে, সেইদিনা বাতিপুৱাই ফোন কৰা দেখি অজানিতে কিবা ভয় ভয় লাগিছিল। ফোন বিচিত কৰি সঁচাই বেয়া/খবৰহে শুনিছিলো। দাইটিৰ প্ৰেচাৰ ষ্ট্ৰ'ক হৈছিল। হিস্পিটাললৈ নিছে। অৱস্থা সিমান ভাল নহয়। মোক মাতি পঠালে। কলেজ যোৱা নহ'লেই, চিধাই চুপাৰ ছাৰক নোকোৱাকৈ ঘৰলৈ গুচি আহিছিলো।

মই ঘৰ পোৱাৰ আগতেই দাইটিৰ মৃতদেহ ঘৰ পাইছিলহি। হিস্পিটাললৈ নিওঁতে বাস্তাতেই চুকাল। দাইটিয়ে বিয়া-বাকু কৰা নাছিল। গতিকে ভতজিক হিচাবে সকলো বিলাক নিয়মৰ কাম মোৰ ওপৰতেই পৰিছিল। দাইটিয়ে জীৱনটো বৰ কষ্টৰে পাৰ কৰিছিল। ভালপোৱাজনৰ ভালপোৱাক উপেক্ষা নকৰি বিয়া নকৰোৱাকৈয়ে বিদায় মাগিলো। মই প্ৰায় এবছৰমান আগয়েহে

দাইটিৰ অতীতটোৰ বিষয়ে জানিছিলো।

দাইটি পঢ়াশুনাত ভালেই আছিল যদিও হায়াৰ চেকেগুৰী। পাছ কৰাৰ পাছত ককায়ে আৰু পঢ়িৰ নিদিলে, বোলে গাঁওৰ ল'বা গাঁওতেই খেতি কৰ, পঢ়ি শুনি বৰ অফিচাৰ হৈ দেখুৱাৰ নালাগে। ককাই যি ক'লে দাইটিয়েও তাকেই শুনিলে। সিমানতে শিক্ষা জীৱনৰ সামৰণি মাৰিলে। দশম শ্ৰেণীলৈকে দাইটিয়ে মোক পঢ়াইছিল। খেতি বাতিতেই লাগি থকা দাইটিয়ে ভাল বৰগীত গাইছিল। ক'তো সংগীতৰ শিক্ষা প্ৰহণ নকৰা দাইটি গাৰঁব ভাণোৱাৰ বায়নীয়াৰ খোলাত নবহিলে নহৈছিলেই। কিন্তু তেনে এজন মানুহৰ জীৱন নটৰ কেইটামান গুৰুত্বপূৰ্ণ দৃশ্য মঞ্চস্থ নকৰাকৈ থাকি গ'ল মাত্ৰ চাকৰিটোৰ কাৰণে।

দাইটিৰ ওচৰৰ বৰপথৰ গাঁওৰ হৰেণ কৰাৰ জীয়েকক মনে খাইছিল। হৰেণ কৰাৰ জীয়েক জানকী পেহীয়েও দাইটিক জীৱনৰ লগৰী হিচাপে পাৰ বিচাৰিছিল। কিন্তু দাইটিৰ চাকৰি বাকৰি একো নাছিল, সেই বাবেই দুয়োজনৰ মিলনত বাধা আছিল। হৰেণ ককাহ্বত পুৰণি ধনী মানুহ আছিল। মা-দেউতাই সৰতে কোৱা এতিয়াও মনত আছে— “হৰেণ ককাব ঘৰত পাঁচটা হাতী আছিল। যদি বেয়া কাম কৰ’ আৰু চিএবি চিএবি

কান্দি থাক’ গোটেইকেইটা আহিব আৰু চৰ বিস্কুট খাই পেলাব।” পাঁচটাকৈ হাতী থকা হৰেণ ককাহ্বত সেই সময়ত ওচৰ-পাজৰৰ আটাইকেইখন গাৰঁব ভিতৰতেই ধনী মানুহ আছিল। গতিকে নিজৰ মান-মৰ্যদা তললৈ নমাই দাইটিৰ দৰে খেতি কৰা এটাক নিজৰ একমাত্ৰ জীয়েকক বিয়া দিবলৈ কোনোমতেই মান্তি হোৱা নাছিল। দাইটিৰ হৈ হেনো মোৰ দেউতাইও হৰেণ কৰাক ছোৱালী খুজিবি গৈছিল। হৰেণ ককাই আগতে ভায়েৰক চাকৰি দে তাৰ পাছত ছোৱালী খুজিবি বুলি ধমকহে দিলে।

দাইটিয়েও ভালপোৱাৰ তাড়নাতে হায়াৰ চেকেগুৰী চার্টিফিকেটখনি লৈ কিবা এটা চাকৰি যোগাৰ কৰিবৰ কাৰণে বাতিপুৱা হচ্ছে চহৰলৈ যাবলৈ ওলাইছিল। সেই সময়ত সিমানখিনি শিক্ষাই দাইটিয়ে হয়তো ভাল চাকৰি এটাই পালেহেতেন। কিন্তু দাইটিক ককাই যাব নিদিলে। ককা বৰ একা-চেকা ধৰণৰ মানুহ আছিল। ঘৰত যদি ভাত-শাক-জুতি নলগা হয় তেতিয়া চৰু কেৰাহী বিলাক বাৰীৰ এচুকত নি ধানখেবেৰে পুৰিছিল আৰু তাৰ পিছত ঘঁহি ঘঁহি ধুই চাফা কৰিছিল। সদয় বাতি সাতমান বজাতে ভাত খাই বিচনাত পৰিছিল আৰু বাতিপুৱা চাৰিমান বজাতে উঠি ‘এতিয়ালৈকে বাহিৰ চোতাল সৰা নাই, চৰ ধোদ সোপা গোটখালে, ইত্যাদি ইত্যাদি গোৱাল লাগি পাৰে। ককাৰ মৃত্যু হোৱা দিনালৈকে এই কৰ্মকাণ্ডবোৰৰ কিন্তু পৰিৰ্বৰ্তন হোৱা নাছিল। সেই ককায়ে দাইটিক চাকৰি বিচাৰি যাব নিদিলে। বোলে কি হৰেণৰ জীয়েকেহে ছোৱালী আছেনে? চাকৰি নহ'লেও তেলৈ ছোৱালী দিয়া মানুহ দেৰ আছে, আৰু কেনেবাকৈ যদি হৰেণৰ জীয়েকক ঘৰত সোমারাওহি তাইক কেতিয়াও বোৱাৰী বুলি মানি নলওঁ। ককাৰ কথা দেউতা আৰু দাইটিয়ে কোনোদিনে অমান্য কৰা নাছিল। সেই হেতুকে দাইটিয়েও ককাৰ কথাকেই সৰোগত কৰি চাকৰিৰ আশা বাদ দিলে। কিন্তু মনৰ পৰা জানকী পেহীৰ প্ৰতি যি ভালপোৱা আছিল সেইয়া ভাঁতৰাই পঠিয়াব নোৱাবিলে। নিজৰ ভালপোৱাক এক উচ্চ আসনত বাখি গোটাই জীৱনটো আন কাকোৱেই নিজৰ কৰি নল'লে। আৰু জানকী পেহীয়েও বিয়া নোহোৱাকৈয়ে থাকি গ'ল। ককাৰ মৃত্যুৰ পাছত পৰিয়ালৰ সকলোৱে জানকী পেহীৰ লগতেই দাইটিক বিয়া পাতি দিব বিচাৰিছিল যদিও দাইটিয়ে সেই বিয়াত সম্মতি নিদিলে। কাৰণ ককাই জানকী পেহীৰ কোনোদিনেই বোৱাৰী হিচাবে মানি নলওঁ বুলি কৈছিল আৰু এতিয়া ককা নাই বুলিয়েই সেই ঘৰত জানকীক বোৱাৰী

হিচাবে সোমোৱাবলে ককাৰ আজাই কষ্ট পাৰ বুলি ভাবিছিল।

সঁচাকৈয়ে দাইটিয়ে দেউতাকৰ কাৰণেই জীৱনত বহুতখনি ত্যাগ কৰিছিল। দেউতাকৰ আদেশক মানি ভালপোৱাৰ বিসৰ্জন দিয়া আজিৰ যুগত হয়তো খুণ্ব কমহে পোৱা যাব।

দাইটিক খবি দিবলৈ যোৱাৰ আগ মুহূৰ্তত জানকী পেহী আহিছিল। হয়তো খবৰটো পাইয়েই খুটুব কান্দিছিল। চকুয়োৰ ফুলি আছিল। বগা কাপোৰেৰে ঢকা দাইটিৰ নশ্বৰ দেহটোলৈ থৰ লাগি চাই আছিল। কোনোও এটা কোৱাৰ সাহস কৰিব পৰা নাছিল। হৰা হৰে চকুলো নামি আহিছিল জানকী পেহীৰ দুচকুৰে। অন্তৰত কম এহোপা জীয়া যন্ত্ৰণা লৈ জীয়াই আছিল নে বাক? দাইটিক চিতাত তোলতে জানকী পেহীয়ে চিএবি চিএবি কান্দিছিল। দাইটিৰ মৃত্যুৰ শোকতকৈ জানকী পেহীৰ হিয়া ভগা কালোনেহে সকলোকে কনুৰাইছিল।

জানকী পেহীক ঘৰৰ পৰা ককায়েকহ্বতে লৈ গৈছিলহি। তিনি দিনৰ দিনা তিলনী, দহ দিনৰ দিনা দহা, সবাহ একোতেই জানকী পেহী নাছিল। আমাৰ ঘৰৰ পৰা কোনোও দৈ খবৰ এটা লোৱাৰ সাহস কৰা নাছিল। সবাহৰ দুদিনৰ পাছত মই আৰু ওচৰৰ খুড়া এজনৰ সৈতে পেহীৰ ঘৰ পালোগৈ। মই ঘৰ চিনি পাইছিলো যদিও সেইদিনাহে প্ৰথম সোমাইছিলো। এখন ডাঙৰ বাৰীৰে সৈতে এটা প্ৰকাণ্ড ঘৰ। পুৰণি ধনীৰ চিন হিচাবে আলহী ঘৰৰ চুকৰ শো-কেচটোত চাৰিটা হাতীৰ দাঁতট' ট'কৈ জিলিক আছিল। আমি আলহী ঘৰত বহাৰ অলপ পাছতেই জানকী পেহী সোমাই আহিল। বুকুত যে শিল গধুৰ এহোপা বেদনা লৈ পেহী জীয়াই আছে দেখিয়েই তেনেকুৱা লাগিল। আমাক তামোল দি পেহী ভিতৰলৈ যি গ'ল আৰু ওলাই নাছিল। পেহী ওলাই নহাত কিন্তু অলপো বেয়া নালাগিল। পেহীৰ ডাঙৰ ককায়েক বদন খুড়াই পেহীৰ জীৱনৰ অতীতৰ দিনবোৰৰ বিষয়ে যিমান খিনি ক'লে সেইবোৰে মনটো একেবাৰে সেমেকাই পেলাইছিল। জীৱন অনুক্রমণিকাৰ প্ৰতিটো পাততে দাইটি আৰু পেহীয়ে বিসৰ্জন দিছিল ভালপোৱাৰক।

বিদায় ল'ব বেলিকা পেহীক মাত এষাৰ দিওঁ বুলিও দিয়া নহ'ল। এটা বিষণ্ণ মন লৈ ঘৰ সোমালেহি। ঘৰত দিনটো ক'ত আছিল বুলি সুধিছিল যদিও পেহীৰ ঘৰলৈ গৈছিলো বুলি নক'লো। কাৰণ দাইটি আৰু পেহীৰ সেই বিষাদৰ দিনপঞ্জীবোৰৰ কথা পুনৰুৎপান কৰি ঘৰৰ মানুহবোৰ মন গধুৰ কৰা ইচ্ছা একেবাৰেই নাছিল। ◆

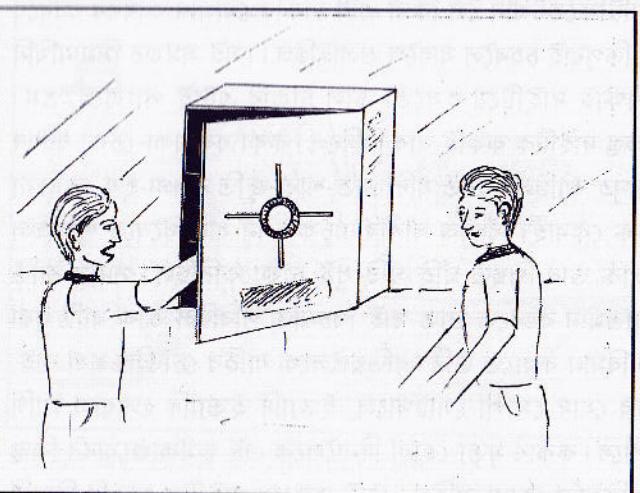
হাংগেরীর লকার

॥ এক ॥

ঃ ‘মো’র এটা গুলীর আঘাতত তই সিপুরী পাবলৈ বেছি পৰ নালাগো। নিজকে বেছি বুদ্ধিমান খুলি দেখুৰাবৰ চেষ্টা নকৰিবি; নাইন এম. এম. বেমিংটন বিভলভাৰটো বাচেলৰ পিনে টোৱাই ক্ষোভ মিশ্রিত কঢ়েবে মিঃ বাউলিঙে গৰগৰাই উঠিল।

বাচেলৰ মুখ মণ্ডলত কোনো বিশেষ ভাৰাতৰ পৰিলক্ষিত নহ'ল। সি গিলাচটোত চুমুক এটা মাৰি স্কটচৰ অৱশ্যেখনি শেৰ কৰিলে আৰু সেকা গাহৰিৰ ডাঙৰ টুকুৰা এটা একান্তমনে চোৰোৱাত লাগিল। নিৰস্তৰ বাচেলৰ বেপেৰুৱা আচৰণে এইবাৰ মিঃ বাউলিঙেক যথেষ্ট উত্তেজিত কৰি তুলিলে। মিঃ বাউলিঙে বাচেলৰ কলাৰত ধৰি বিভলভাৰটো তাৰ মূৰত লগাই ক্ষোভ মিশ্রিত চেপা মাতেৰে পুনৰ ক'বলৈ ধৰিলে— ক'ত লুকুৱাই হৈছ, কৈ দে। নহ'লে তোৱা মূৰত লাওখোলা টুকুৰা টুকুৰ কৰি দিম।

বাচেলৰ চকু মুখত এইবাৰ বিৰক্তিৰ ছাপ ফুটি উঠিল। সি আচাৰ মৰাৰ দৰে কৰি মিঃ বাউলিঙে হাতৰ পৰা তাৰ চোলাৰ কলাৰটো মুক্ত কৰি চকীত বহিল আৰু গিলাচত পেগ এটা ঢালি ক'লে— ‘যোৱা দুবছৰ মই আছিলো চিলিকণ ভেলীৰ মুখ্য কাৰাগাবত, পুৰণি বেংক ডকাইতিৰ গোচৰ এটাত অভিযুক্ত হৈ। তাৰপৰা তোমাৰ লগত যোগাযোগ কৰাৰ কোনো উপায় নাছিল। আৰু টকাৰ বিষয়ে কিয় চিন্তা কৰিব লাগো? মই দেখোন নিজেই তোমাৰ সন্মুখত। গোটেই টকা অক্ষত অৱস্থাতেই আছে। বহু চেষ্টা কৰিও মই হাংগেৰীত নিৰ্মিত আপদীয় লকারটো খুলিব নোৱাৰিলোঁ। খুলিব যে পাৰিম, সেই আশাও নকৰাই ভাল। সেইদৰে, টকাখিনি মই ক'ত লুকুৱাইছো, সেয়া মোৰ বাদে পৃথিৰীৰ আন কোনেও নাজানে। আনকি তুমিও। মই তোমাক বিশ্বাসঘাতকতা কৰাৰ বিষয়ে

অকণো ভবা নাই। মোক বাবে বাবে অপমান কৰি মোৰ ধৈৰ্যৰ পৰীক্ষা নল'বা।

বাচেলৰ চকুত ফুটি উঠিল ক্ষোভ আৰু ঘৃণামিশ্রিত চাৰনি। বাচেলৰ কথা শুনি মিঃ বাউলিং বিমৰ্শ আৰু হতাশ মনেৰে চকীখনত বহি পৰিল।

ঃ ‘হতাশ কিয় হৈছ মিঃ বাউলিং। উপায় এটা এতিয়াও আছে।’ মিঃ বাউলিঙেলৈ পেগ এটা আগবঢ়াই বাচেলে পাইপত অগ্ৰি সংযোগ কৰিলে।

বাচেলৰ কথাখিনিয়ে মিঃ বাউলিঙেক যথেষ্ট উৎকঞ্চিত কৰি তুলিলে। বাচেলে আগবঢ়াই দিয়া পেগটো গলাধঃকৰণ কৰিলে আৰু মুখখন যথেষ্ট ওচৰ চপাই নি চকু দুটা ডাঙৰ কৰি সুধিলে— ‘কি উপায়?’

বাচেলে ধোঁৱাৰ কুণ্ডলী পকাই বেঁকা হাঁহি এটা মাৰি ক'বলৈ ধৰিলে— ‘উপায়টো হ'ল আলফ্রেডো লজাৰিঅ।’ লেটিন আমেৰিকাৰ এক কুখ্যাত বেংক ডকাইত। মাদ্রিদৰ কেন্দ্ৰীয় বেংকৰ পৰা যিজনে অনায়াসে লুটি নিছিল অজস্র

ময়না বেগম
স্নাতক প্রথম বৰ্ষ
ইতিহাস বিভাগ

টকা। আলফ্রেডো বৰ্তমান হেনো স্পেইনৰ লিআন্ত আঞ্চলিক পৰ্যাপ্ত কৰি আছে। হাংগেৰীত নিৰ্মিত লকারৰ কথা বাদ দিয়াক, যিজনে, নিমিষতে খুলি দিব পাৰে চুইছ বেংকৰ কঠিনৰো কঠিনতম লকারো।

মিঃ বাউলিঙে সূক্ষ্ম পৰ্যবেক্ষণত ধৰা পৰি গৈছিল যে বাচেল মানহটো বিশ্বাসযোগ্য।

॥ দুই ॥

লুচিয়ানা মেট্র'পলিটান বেংকৰ কেচিয়াৰ আছিল মিঃ বাউলিং। টকা-পইচাৰ প্রতি বাউলিঙে আছিল তীৰ আসন্তি। অবিবাহিত বাউলিঙে বেংকৰ টকা-পইচা নিজ হাতেৰে লেন-দেন কৰি নিজে কাম কৰা বেংকটোৰ পৰা বুজন পৰিমাণৰ ধন চলে-বলে কৌশলে হস্তগত কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত লৈ পেলাইছিল। তীক্ষ্ণ বুদ্ধিসম্পন্ন মানুহজন সময় সাপেক্ষে হৈ পৰিছিল ভয়ানক ভাৱে হিংস্র। অৱশ্যেত মিঃ বাউলিঙে কু-অভিসন্ধি পূৰণত সহায় কৰিলে কুখ্যাত বেংক ডকাইত বাচেলে। অৱসৰলৈ মাত্ৰ কেইদিনমান বাকী থকা অৱস্থাত মিঃ বাউলিঙে সুপৰিকল্পনা আৰু বাচেলৰ নিখুঁত হাতৰ পৰিশত দুয়ো হস্তগত কৰিবলৈ সক্ষম হ'ল অজস্র টকাৰে ভৰপূৰ এক লকার। মিঃ বাউলিঙে পৰিকল্পনা ইমান বেছি নিখুঁত আছিল যে এফ. বি. আইৰ তদন্তকাৰী দলো বিফল মনোৰথেৰে ঘূৰি যাবলগীয়া হ'ল। কিন্তু মিঃ বাউলিং আৰু বাচেলৰ প্রতিও ভাগ্যদেৱীও সুপ্ৰসন্ন হ'ল। অশেষ চেষ্টাৰ পাছতো বাচেলে লকারটো খুলিব নোৱাৰিলে। বিপদৰ ভয়ত মিঃ বাউলিঙে লকারটো কোনো নিৰাপদ স্থানত লুকুৱাই থোৱাৰ দায়িত্ব দিছিল বাচেলক।

॥ তিনি ॥

মিঃ বাউলিং আৰু বাচেল এই সিদ্ধান্তত উপনীত হ'ল যে যিমান সোনকালে পাৰে, সিমান সোনকালে আলফ্রেডোক লগ কৰাটো হ'ব বুদ্ধিমানৰ কাম।

তীৰ গতিত গাড়ী আগবঢ়াত্বে লিআন চহৰ অভিমুখে। মিঃ বাউলিঙে লেণ্ড ভভাৰ ড্রাইভিং ছিটক বাচেল। মিঃ বাউলিঙে মনত বাবে বাবে ক্ৰিয়া কৰিছে এটা কথাই। আলফ্রেডেই যদি ধনৰ সিংহভাগ দাবী কৰে, তেনেহ'লে অৱশ্যেখনিৰ পৰা বাচেলকো দিব লাগিব। আলফ্রেডো হাতেৰেই যেন খোল খাৰ মিঃ বাউলিঙে ভাগ্যৰ দুৱাৰ। সকলো চিন্তাৰ পৰা মুক্তি বিচাৰি মিঃ বাউলিঙে অৱসাদগ্রস্ত দেহাটো এৰি দিলৈ নিদ্রাদেৱীৰ কোলাত।

গাড়ী লিআন্ত প্ৰৱেশ কৰোঁতে সাজ লাগিছিল। বাচেলে

আলফ্রেডো সৈতে পূৰ্বতে পূৰ্বতে ঠিক কৰি থোৱা অনুসৰি নিৰ্দিষ্ট কাচিনখনত গাড়ী বখালে। নিশাৰ অন্ধকাৰ নামি অহাৰ লগে লগে লেটিন আমেৰিকাৰ চহৰখনত আৰস্ত হৈছিল এক বঙ্গীন পৰিবেশ। কাচিনখনৰ ভিতৰতে চলি আছিল অৰ্দ্ধনগ্ন সুন্দৰী নৰ্তকীৰ উদ্দাম নৃত্য। প্ৰাহক আকৃষ্ট কৰিবৰ বাবে দেহোপজীৱিনীৰ বিভিন্ন আবেদনময়ী কৌশল, জুৱাৰী-মদাহীৰ চিত্ৰ-বাখৰ। সকলোৰে গতি-বিধি লক্ষ্য কৰাৰ পাছত মিঃ বাউলিঙে অনুভূত হ'ল যে কাচিনখনত উপস্থিত প্রায়সংখ্যক লোকেই অপৰাধ জগতৰ সৈতে জড়িত। মিঃ বাউলিঙে কঁকালৰ খোচনিত থকা চিৰলগৰী বিভলভাৰটোত হাত ফুৰাই আশ্বস্ত হ'ল।

এখন টেবুল দুয়ো দখল কৰি দুগিলাচ হইঞ্চীৰ অৰ্ডাৰ দিলে আৰু অপেক্ষা কৰিলে সিহঁতৰ ভাগ্যৰ দুৱাৰ খুলি দিব পৰা আলফ্রেড লাজাৰিঅৰ বাবে। কিছু সময় অপেক্ষা কৰাৰ পাছত স্পেনিছ ভাষাৰ অভিনন্দনসূচক শব্দটো শুনা পালে—‘গ্ৰেচিয়াছ’।

— বাচেলে আলফ্রেডক চিনি পালে আৰু একে শব্দ উচ্চাৰণ কৰি তেওঁক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলে। মিঃ বাউলিঙে দেখিলে, আলফ্রেডে এখন হাতেৰে এগৰাকী স্বল্প বসনাৰ কা঳াত ধৰি আছে আৰু আনখন হাতেৰে হইঞ্চীৰ গিলাচ লৈ আছে। কাষত এজন হষ্ট-পুষ্ট দেহৰক্ষী জাতীয় মানুহ। এইবাৰ আলফ্রেডোৰ নিৰ্দেশত দুয়োৰে প্ৰস্থান ঘটিল। আলফ্রেডে চকী এখন টানি মিঃ বাউলিঙে মুখামুখীকৈ বহি ল'লে। মিঃ বাউলিঙে সূক্ষ্মভাৱে নিৰীক্ষা কৰিলে আলফ্রেডক— ক'পালৰ তললৈ বৈ পৰা বঙ্গুৰা চুলিৰ তলত তিৰবিবাই আছে এযুৰি বুদ্ধিদীপ্ত চকু, দীৰ্ঘ দেহ, সবল সৃষ্টাম ৩৫-৩৬ বছৰীয়া সুদৰ্শন পুৰুষজনৰ মুখত গভীৰতা। আলফ্রেডক দৰ্শন কৰি মিঃ বাউলিং যেন শিহৰিত হৈ উঠিল। মিঃ বাউলিঙে বুলি পালে, সেই আপদীয়া হাংগেৰীৰ লকারটোৰ নিখুঁত চাবিকাঠি তেওঁৰ সন্মুখত। এতিয়া কেৱল হস্তগত কৰিবলৈ বাকী আছে। মিঃ বাউলিঙে আলফ্রেডোৰ ওচৰত বিনয়ীভাৱে উদ্দেশ্য ব্যাখ্যা কৰিলে। আলফ্রেডে বিশেষ প্ৰতিক্ৰিয়া প্ৰকাশ নকৰিলে। আলফ্রেডে চিগাৰেট এটাত অগ্ৰি সংযোগ কৰি দীঘল ভৰি দুখনৰ এখন আনখনৰ ওপৰত তুলি লৈ বাউলিঙেৰ ফালে চাই সুধিলে — ‘আছছা’, মিঃ বাউলিং, তাত থকা ধনৰ পৰিমাণটোৰ বিষয়ে আপোনাৰ ধাৰণা কি?

ক্ষন্তেকৰ বাবে মিঃ বাউলিঙে তীক্ষ্ণ চকুজুৰি তিৰবিবাই

উঠিল। তেওঁ মূৰৰ টুপীটো খুলি মেজৰ ওপৰত থ'লে।

ঃ আলফ্রেড, তুমি হয়তো বিশ্বাস কৰিবলৈ টান পাৰা, তাত আছে বিশাল অংকৰ ধন। আমি যদি সেই টকা সমানে ভগাই লওঁ, তেতিয়াও আমাৰ পাছৰ কেইবাটাও প্ৰজন্মই সেই ধনৰে শুই-বহি খাব পাৰিব।

এইবাৰ আলফ্রেডৰ মুখমণ্ডলত বিয়পি পৰিল এটি সন্তুষ্টিৰ হাঁহি। তেওঁৰ মুখৰ পৰা স্বতঃস্ফূর্তভাৱে নিৰ্গত হ'ল স্পেনিচ আনন্দসূচক শব্দ — ‘ব্ৰেতো ব্ৰেতো’।

সি আৰু ক'লে ‘মোৰ পঞ্চশ শতাংশ আৰু বাকী পঞ্চশ শতাংশ তোমালোকৰ।’

কথাবাৰে যেন মিঃ বাউলিং আৰু বাচেলৰ কাণত শেল হৈ বিদ্ধিলৈ।

ঃ সেৱা অসন্তৰ আলফ্রেড। মিঃ বাউলিংৰ পোনপটিয়া উত্তৰ।

ঃ তেনেহ'লে সেই টকা জহন্মামে যাওক আৰু তোমালোকো জহন্মামে যোৱা। অযথা মোৰ সময় নষ্ট নকৰিবা।

আলফ্রেডে ক্ষোভ মিশ্ৰিত কঠেৰে কথা কৈ উঠি খোজোতেই মিঃ বাউলিং পৰিস্থিতিটো নিজৰ আয়ন্তলৈ আনি মাত দিলে—

— ‘তুমি বিচৰাৰ দৰেই হ'ব। মাথো আমাক সহযোগ কৰা।’

— মিঃ বাউলিংৰ চকুত ফুটি উঠিছিল এক তীক্ষ্ণ চাৰনি। সেই চাৰনি কিন্তু আলফ্রেডৰ দৃষ্টিৰ পৰা সাৰি যোৱা নাছিল। তিনিও তাতেই আলোচনাৰ জৰিয়তে অভিযানৰ দিন বাৰ ঠিক কৰিলে। তেওঁলোকৰ সৈতে আলফ্রেডৰ ঘনিষ্ঠ এজনকো সহযোগী বাপে নিবলৈ ঠিবাং কৰা হ'ল।

॥ চাৰি ॥

গাড়ী তীৰ গতিত আগবাঢ়িছে এৰিজনা প্ৰদেশৰ পশ্চিমে অৱস্থিত এখন অৱণ্য অভিমুখে। চালকৰ আসনত বাচেল। লগত আলফ্রেডৰ সহযোগীজন। পাছৰ আসনত বাউলিং আৰু আলফ্রেড। বাউলিংৰ কপালত চিন্তাৰ বক্ৰৰেখ। আলফ্রেডৰ মুখমণ্ডলত স্বাভাৱিকতা। বাচেলে গুৰু গভীৰভাৱে গাড়ী চলাই গৈছে। আলফ্রেডৰ সহযোগীজনে যথেষ্ট সতৰ্কতা অৱলম্বন কৰিছে।

মূল পথৰ পৰা ফালৰি কাটি যোৱা এটা লুঁ-লুঁঙীয়া পথেৰে গাড়ী অগ্ৰসৰ হ'ল। আৰস্ত হ'ল জনপ্ৰাণীহীন এক বিশাল আৰু অটৰ্য অৱণ্য। মূল পথৰ পৰা প্ৰায় দুঃঘন্টামান

গাড়ী চলাৰ পাছত বাচেলে গাড়ী ৰখালে। বাচেলৰ ইঙ্গিত অনুসৰি সকলোৰে খোজ পেলালে গন্তব্য স্থান অভিমুখে। সকলোৰে হাতে হাতে উদ্যত মাৰণাপ্ত। জনবসতিহীন এই অৱণ্যত কোনেও হিংস্র জীৱ-জন্মলৈ ভয় কৰা নাই, ভয় পৰম্পৰালৈ। কোনেও কাকো বিশ্বাসত ল'ব পৰা নাই। টকাৰ লোভত দলটোৰ যিকোনো এজন হৈ যাব পাৰে চৰম বিশ্বাসঘাতকতা।

বাচেলৰ ইংগিতত দলটো বৈ গ'ল। সকলোৰে চকুত সন্ধানী দৃষ্টি। মিঃ বাউলিং যথেষ্ট চিন্তাক্ষিট। বাচেলে এক বিশেষ স্থানত থকা পূৰণি গছৰ মুঢ়া এটা বাকী কেইজনৰ সহযোগত উঠাই আনিলে। সকলোৰে চকু তিৰবিৰাই উঠিল। গছৰ মুঢ়াটোৰ তলত সুৰংগৰ দৰে এটা গাঁত আৰু তাতেই সিঁহতৰ আকাৎক্ষিত হাঁগেৰীত নিৰ্মিত লকাৰটো। লকাৰটো গাঁতৰ পৰা, উঠাই অনা হ'ল। মিঃ বাউলিংৰ তীক্ষ্ণ চকুজুৰি আকো তিৰবিৰাই উঠিল। তেওঁৰ চকুৰ দৃষ্টিয়ে প্ৰতিজনকে মুহূৰ্তৰ বাবে চুই গ'ল। যেন এক সূক্ষ্ম পৰ্যবেক্ষণ।

॥ পাঁচ ॥

এইবাৰ সকলোৰে দৃষ্টি নিবন্ধ হ'ল আলফ্রেডৰ ওপৰত। আলফ্রেডৰ ওঠ্ঠত এটা মিচিকিয়া হাঁহি। সি চিগাৰ এডালত আগী সংযোগ কৰি মৃদু ধৰকিৰ সুৰত ক'লে— ‘মিঃ বাউলিং আৰু বাচেল, নামমাত্ৰও বুদ্ধি প্ৰদৰ্শনৰ চেষ্টা নকৰিবা। মই কথা দিয়ামতে মোৰ কাম কৰিম আৰু তোমালোকেও কথা বাখিবা বুলি আশা বাখিলো।

আলফ্রেডৰ হাঁহিটো যি বাউলিংৰ তীক্ষ্ণ বুদ্ধিৰ সন্মুখত বাগি মাৰি সৰকি গ'ল। মিঃ বাউলিং নুবুজিলে, আনফ্ৰেড হাঁহিটোৰ অন্তৰালত কি লুকাই আছে? আলফ্রেডে নিজে কামত লাগি গ'ল। লকাৰটোৰ সৰু চকাটোত সি হাত লগালে। বাকীবোৰে মন্ত্ৰমুঞ্চৰ দৰে তালৈ চাই ৰ'ল।

ঃ ‘কেৰ.... কেৰ ..... কেৰ..... কট’।

আলফ্রেডৰ হাতৰ পৰশত খোল খাই গ'ল লকাৰটোৰ দুৱাৰ। সকলোৰে দেখা পালে, লকাৰটোৰ ভিতৰত ঠাহ খাই থকা অগণন টকাৰ বাণিল। ভাগ্যৰ দুৱাৰ খোল খাই যোৱা দেখি সকলোৰে চকু কপালত উঠিল। মিঃ বাউলিংৰ চকুত জিলিকি উঠিছিল বিন্দু বিন্দু ঘামৰ কণিকা। আলফ্রেডৰ মুখেৰে স্বতঃস্ফূর্ত ভাৱে স্পেনিছ ভাষা নিৰ্গত হ'ল— ‘এল ডৰাডো’ অৰ্থাৎ অবিশ্বাস্য।

ঃ ‘ধূম’। হঠাৎ বাচেলৰ শ্বট গানটো গৰ্জি উঠিল।

নিমিষতে ঢলি পৰিল আলফ্রেডৰ সহযোগীজন। দ্বিতীয়বাৰৰ বাবে বাচেলে সময়েই নাপালে, আলফ্রেডৰ পিষ্টলৰ গুলীত বাচেলৰ মূৰৰ এচোৱা উফৰি গ'ল। মিঃ বাউলিংে নিজৰ কু-অভিসঞ্চি চৰিতাৰ্থ কৰি মৰমৰ বেমিংটনটোৰ পৰা এটা অব্যৰ্থ লক্ষ্যৰ বুলেট এৰি দিলে। কিবা এটা কৰাৰ আগতেই আলফ্রেডৰ বুকুৰ মাজেৰে সৰকি গ'ল সেই বুলেট। আলফ্রেডৰ দেহ মাটিত ঢলি পৰিল।

মিঃ বাউলিংে আৰু বেছি সময় দেৰি কৰা উচিত নহ'ব বুলি উপলক্ষি কৰি বাচেলৰ মৃতদেহটোৰ লগত থকা ডাঙৰ চামৰাৰ বেগটোত বেগা বেগকৈ লকাৰৰ পৰা টকাৰ বাণিল উলিয়াই ভৰোৱাত লাগিল। হঠাৎ মিঃ বাউলিংৰ এক মৰণকাতৰ আৰ্তনাদে বিশাল অৱণ্যখন কঁপাই তুলিলে।

লকাৰৰ ধাতৰ দুৱাৰখন স্বয়ংক্ৰিয় ভাৱে বন্ধ হৈ যোৱাত মিঃ বাউলিংৰ হাত দুখন তাত আৱন্দ হৈ গুৰি হৈ পৰিছিল। ছিন্ন-ভিন্ন হৈ পৰিছিল মাংসপেশী। মিঃ বাউলিংে সহায়ৰ বাবে চিএও-বাখৰ কৰিলেও সেয়া কৰ্পাস্তৰিত হ'ল অৱণ্যৰোদনলৈ।

॥ ছয় ॥

আলফ্রেডৰ দেহত তেতিয়াও নামমাত্ৰ প্ৰাণ বাকী আছিল। তাৰ মুখত ফুটি উঠিছিল এক কুটিল হাঁহি। সি সেহাই

সেহাই মিঃ বাউলিংক ক'বলৈ ধৰিলে।

— মিঃ বাউলিং, তুমি নিজকে যিমান চালাক বুলি ভাবিছিলা, সিমান চালাক নহয়। মই আগতেই তোমালোকৰ যড়যন্ত্ৰৰ উমান পাইছিলো। তুমি হয়তো এটা কথা নাজানা যে হাঁগেৰীত নিৰ্মিত এই লকাৰৰ স্বয়ংক্ৰিয়, এক নিৰ্দিষ্ট সময়ত লকাৰৰ দুৱাৰখন আপোনাআপুনি বন্ধ হৈ যায়। মই পূৰ্বেই পাঁচ মিনিট সময় নিৰ্দিষ্ট কৰি দিছিলো, যিটো তুমি গমিবই নোৱাৰিলা। টকাখিনিৰ সৈতে কিছু সময় অতিবাহিত কৰা আৰু আমাৰ পথেৰেই আছি থাকা। এতিয়া বিদায় মিঃ বাউলিং।

এইবুলি কৈ আলফ্রেডে শেষ নিঃশ্বাস ত্যাগ কৰিলে। কিছুময় ধৰি মিঃ বাউলিংে চিএও-বাখৰ কৰি থাকিল। লাহে লাহে অতিমাত্ৰা বৰ্কশৰণৰ বাবে বাউলিংৰ দেহৰ বৰণ নীলা হৈ পৰিল। কিছু সময়ৰ পাছতেই মিঃ বাউলিংৰ প্ৰাণহীন দেহটো ওলমি থাকিল হাঁগেৰীত নিৰ্মিত আপদীয়া সেই লকাৰটোত। ◆

(বিঃ দ্রঃ গল্পটোৰ পটভূমি বিদেশী যদিও ইয়াত বিদেশী গল্পৰ ছাঁ পৰা নাই। কেৱল পৰীক্ষামূলক ভাৱে এক বিশেষশৈলী প্ৰয়োগৰ চেষ্টা কৰা হৈছে।)

কুঁহির সুবাস

কৃতী চাংমাই
উচ্চতর মাধ্যমিক প্রথম বর্ষ

ঘৰত সোমায়ে ঘৰখনৰ উদুলি-মুদলি পৰিৱেশটো দেখি মৃগালিনী প্ৰথমে আচৰিতেই হৈছিল। কিন্তু হঠাতে তাইৰ মনত পৰিল, আজি যে কুঁহিৰ প্ৰথম বাৰ্ষিক জন্মাদিন। দিনটো অফিচৰ কৰ্মব্যৱস্থাৰ মাজত মৃগালিনীয়ে কুঁহিৰ জন্মাদিনৰ কথা পাহাৰিয়েই আছিল। আনন্দিন অফিচৰ পৰা আহি পালে মাকে সোধে, “মৃগালিনী আহিল, পানী এগিলাচ খাবি নেকি?” কিন্তু আজি কাৰো মাত এয়াৰ লগাবলৈকে আহাৰি নাই।

অফিচৰ বেগটো শোৱা কোঠাত হৈ মৃগালিনী ওলাই আহিল। সকলোকে নিৰীক্ষণ কৰিলে। তাইৰ মাকে কুঁহিৰ কোলাত লৈ জন্মাদিনলৈ বুলি অহা অতিথি সকলৰ লগত কথা পাতিছে, বৌৱেক পাকঘৰৰ কামত ব্যস্ত হৈ আছে, দেউতাক আৰু ককায়েকে নিৰ্দিষ্ট কোঠা এটা আমন্ত্ৰিত সকলক আপ্যায়ণৰ বাবে যা-যোগাৰ কৰিছে। সকলো কুঁহিৰ জন্মাদিনটোৰ কাৰণে ব্যস্ত। মৃগালিনীয়ে ঘৰৰ প্ৰতিজন সদস্যৰে মুখত বিৰিষি থকা সন্তোষৰ হাঁহিটোলৈ লক্ষ্য কৰিলে। সকলোকে দেখি মৃগালিনীৰ হৃদয়তো সঞ্চাৰ হ'ল এখ অবুজ (সন্তুষ্টিৰ) অনুভূতি।

চিৰ প্ৰাহমান নদীৰ দৰে সময়বোৰ নীৰৰে পাৰ হৈ গৈছে। এই সময়বোৰ লগত পাৰ হৈ যোৱা মৃগালিনীহাঁত ঘৰৰ প্ৰতিজন সদস্যৰে জীৱনৰ এটা কোণত যেন অনুভূত হ'ল এক অনাবিল আনন্দ। দিনটো অফিচৰ কৰ্মব্যৱস্থাৰ অৱসাদ আঁতৰাই বাথকমৰ পৰা ওলাই আহি মৃগালিনীয়ে বৌৱেকক ইটো-সিটো কামত সহায় কৰি দিলে।

কুঁহি মৃগালিনীৰ ককায়েকৰ জীয়েক। ভত্তজী। মৃগালিনীৰ আজি সেই দিনবোৰলৈ মনত পৰিষে। যেতিয়া ঘৰখনত বিৰাজ কৰিছিল এক নিজান-নিতাল পৰিৱেশ, পৰিয়ালৰ প্ৰত্যেকেই যেন গতানুগতিক ভাৱে নিজ নিজ কৰ্মব্যৱস্থাৰ মাজত ব্যস্ত হৈ পৰিছিল। চৰকাৰী চাকৰিৰ পৰা অৱসৰ পোৱা দেউতাক প্ৰায়ে লিখা পঢ়াত ব্যস্ত হৈ থাকিছিল, ককায়েক বাতিপুৱাই দিনটোৰ বাবে নিজৰ

ব্যৱসায়-বাণিজ্যৰ কামত ওলাই গৈছিল, মাক আৰু বৌৱেক দৈনন্দিন কাম-বনত ব্যস্ত হৈ পৰিছিল; আৰু মৃগালিনী, তাইওতো বাতিপুৱা খৰধৰকৈ গৈ অফিচৰ উপস্থিত হৈ যন্ত্ৰচালিত মেচিনৰ দৰে প্ৰতিদিন এক নিৰস জীৱনৰ পাতনি মেলিছিল। তাই লক্ষ্য কৰিছিল কুঁহিৰ জন্মৰ আগৰ দিনবোৰত মাক আৰু বৌৱেকৰ মাজত কিছু ক্ষেত্ৰত কথা-বাৰ্তা, কাম-বনত অমিল হৈছিল। সেয়ে পৰিয়ালত মাজে মাজে আভ্যন্তৰীণ কন্দলৰ সৃষ্টি হৈছিল। কিন্তু অধ্যয়নশীল আৰু সচেতন মৃগালিনীয়ে বুজি পায় মাক আৰু বৌৱেক দুটা সম্পূৰ্ণ পৃথক পৰিৱেশৰ পৰা অহাৰ বাবে তেওঁলোকৰ চিন্তাধাৰা বেলেগ বেলেগ হোৱাটো স্থাভাৱিক। সেয়েহে তাই এনেবোৰ গতানুগতিক পাৰিবাৰিক কন্দলৰ মাজত নিজকে জড়িত কৰিব নিবিচাবে। ধৈৰ্যেৰে মাজে-মাজে দুয়োকে সময় সুযোগ বুজি সু-পৰামৰ্শ দিবলৈহে চেষ্টা কৰে। মৃগালিনীয়ে দুয়োৰে ক্ষেত্ৰত নিৰপেক্ষ থাকি কাকো দোষী বুলি নাভাবে।

কিন্তু আজিৰ এই পৰিৱেশে যেন সম্পূৰ্ণ পৃথক। মৃগালিনীৰ অনুভূত হয় ঘৰখনৰ পৰা আঁতৰি যাব খোজা সৌহার্দ্যতাৰেৰ যেন কুঁহিৰ জন্মাই পুনৰ ঘূৰাই আনিছে। সকলোৰে মাজত সৃষ্টি কৰিছে এক সুমধুৰ মুহূৰ্ত। কুঁহি আজি এবছৰীয়া হ'ল। এই এবছৰে তাই কেনেকৈ যে সকলোকে বাঞ্ছি পেলাইছে। কুঁহিৰ থুপুক-থাপাক খোজ, আধা ফুটা মাত কথাবোৰ, তাইৰ পৰিৰ্থৰি কন্দাকটা কৰা মৰমৰ আমনিবোৰত পৰিয়ালৰ প্ৰত্যেকেই ভাগ লৈ যেন পাহাৰি যাব খোজে জীৱনৰ জটিলতাৰেৰ। সকলোৰে যেন তাইৰ কথা-কাণ্ডবোৰত অংশ লৈ এখন্তক মন খুলি হাঁহিব বিচাৰে। তাইৰ সৈতে খেল-ধৰ্মেলি কৰি নিজৰ শৈশবলৈ ক্ষণ্টেকৰ বাবে হ'লেও যেন পুনৰ ঘূৰি যাব বিচাৰে। মৃগালিনীয়ে অফিচৰ পৰা আহি এপলক কুঁহিৰ সান্নিধ্য পাবলৈ আকুল হৈ পৰে। পাহাৰি যাব খোজে দিনটোৰ ব্যস্ততাৰেৰ। বসন্তবোৰ কুঁহিপাত, কুলি-কেতেকীৰ মিঠা মাতেহে যেন ঘৰখনত ভুমুকি মাৰিছে। এয়া যেন বিশ্বজনীন বাঞ্চল্য প্ৰেমৰেই অসীম মহিমা। ◆

অতিথি দেৱ ভৱ

শেষ কৰি আহিবি।

যাকাং বুটীয়ে বোকা খচকি খচকি আলিবাটৰ ফালে লাহে ধীৰে আগুৱাই গ'ল। আলিবাট পোৱাত যাকাং বুটীয়ে হিন্দাক ঘৰত শুকান গাহৰি আৰু লাউপানীৰ বাদে আৰু একো নাই বুলি ক'লে তেতিয়া হিন্দাই ক'লে যে সি সকলো বস্তুৰ যোগাৰ কৰিব গতিকে মাকে চিন্তা কৰিব নালাগে। মাকে আহিল, পানী এগিলাচ খাবি নেকি?” কিন্তু আজিৰ কাবো দেখি সি

আঁ ঠুলৈকে বোকাময় হৈ থকা পথাৰত ভুঁই কই থাকোতে যাকাং বুটীয়ে দূৰৰ পৰা ‘মা, মা’ বুলি চিঞ্চিৰি থকা মাত এটা শুনিবলৈ পালে। মাতটো শুনিয়েই যাকাং বুটীয়ে ধৰিব পৰিলে সেয়া তাইৰ আটাইতকৈ সক পুত্ৰ হিন্দাৰ মাত। কামত ব্যাঘাত যাকাং বুটীৰ খং উঠিল যদিও আলি বাটলৈ মূৰ দাঙি চালে। মাকে হিন্দাক চোৱা দেখি সি ততাতৈয়াকৈ ক'লে, ‘মা, ডাঙৰ ককাইদেউ আজি ঘৰলৈ আহিবি।’

ডাঙৰ পুত্ৰ বিদা আহিব বুলি খৰৰ পাই যাকাং বুটীয়ে হিন্দাক সুধিলে, ‘কেতিয়া পাবহি?’ মাকৰ প্ৰশ্নত সি বিদা দুপৰীয়া আহিব বুলি ক'লে আৰু লগতে ইয়াকো ক'লে যে ককাইদেউৰ চাহাৰো আহিব গতিকে ভালদৰে ভাত বাঞ্ছিব লাগিব।

‘ইস, আগতে খৰ নিদি হঠাত এনেকৈ আহিলে মই কি খুৰাম? ঘৰত শুকান গাহৰি মাংস আৰু লাউপানীৰ বাহিৰে একো নাই বুলি যাকাং বুটীয়ে মনতে দুখ পালে। যাকাং বুটীয়ে এইবাৰ হাতৰ কঠীয়া মৃঠিটো লগত ভুঁই কই থকা জীয়েক দুজনীক দি ক'লে, ‘মই ঘৰলৈ মাৰ্ত্ত আৰু বস্তুৰ যোগাৰ কৰোঁগে, তহিতে ভুঁই কই

কথাৰ বলেৰে পাবিনে?’ মাকে হিন্দাক অলপ ধৰ্মকি দি ক'লে— ‘যা যা বস্তুৰ যোগাৰ কৰগে ইয়াত কথা পাতি থাকিবলৈ তোক কোনেও কোৱা নাই।’

ঘৰলৈ আহিয়েই যাকাং বুটীয়ে দেখিলে যে ঘৰখনৰ ভিতৰ চ'ৰা অতি বিশ্বংখল ভাৱে আছে। ঘৰখন পুৱা সাৰিবলৈ

সময় নেপোরাত জাবৰ জোঁথবেৰে লেতেৰা হৈ আছে। জুহালৰ কাষত লেতেৰা বাচন-বৰ্তনবোৰ দ'ম পৰি আছে। আলনাৰ কাপোৰ-কানি অ'ত ত'ত পৰি আছে। খেতিপথাৰত এতিয়া ভুঁই ৰোৱাৰ সময় সেয়েহে ঘৰৰ ফালে চাবলৈ যাকাং বুঁটীয়ে সময় নাই। যাকাং বুঁটীয়ে প্ৰথমতে অ'ত-ত'ত সিঁচৰিত হৈ বস্তু বিলাক সামৰি-সুতৰি ঘৰখন ঠিক-ঠাক কৰাত লাগিল। ইতিমধ্যে হিন্দাই বজাৰৰ পৰা সকলো বস্তুৰ যোগাৰ কৰি আনিছে আৰু সিও মাকক অলপ সহায় কৰি দিলে। সিহাঁত দুটাই ঘৰখন চাফা কৰিলে তথাপিও বাচন বৰ্তনবোৰ ধুই শেষ হোৱা নাই। এইবোৰ মাকে অকলে কৰি থাকিলে বহুত দেৰি বুলি জানি হিন্দাই তাৰ বাইদেউ যাপা আৰু যালুক মাতি আনিলৈগৈ। হিন্দাই ঘৰলৈ নাহি পোনে বাইদেউক দুজনীৰ কথামতে গেছ আনিবলৈ গ'ল। যাপা আৰু যালু ঘৰ পোৱাত মাকে হিন্দাৰ কথা সুধিলৈ। মাকৰ কথাত যাপাই ক'লৈ যে সিহাঁতে তাক গেছ আনিবলৈ পঠিয়াইছে। যাপাৰ কথাত মাকে ক'লে, ‘গেছ কিয় লাগে? ঘৰত ইমানবোৰ খৰি আছেই দেখোন।’ ‘তোমাৰ কেঁচা খৰি সিজোৱা ধোঁৱা ধোঁৱা গোক্ষ থকা ভাত-আঞ্চা ডাঙৰ ককাইদেউৰ চাহাবে ক'ত খাৰ পাৰিব।’ — যাপাই ক'লে। জীয়েক যাপাৰ কথাত যাকাং বুঁটীয়ে ক'লে, ‘খাৰ। কিয় নাখাৰ? মোৰ ঘৰত তোমালোকৰ ডাঙৰ ডাঙৰ বন্ধু-বান্ধী, চাহাৰ, মেমচাহাবে খৰিৰে বন্ধা ভাত আঞ্চা খাই প্ৰশংসা কৰিছে। বিদাৰ চাহাবেনো নাখাৰ কিয়?’

মাকৰ দাস্তিকতাভাৰ কথা শুনি দুই বাই-ভনীয়েকে খুক খুক কৰি হাঁহি নিজৰ মাজতে ফুচফুচালে। তাৰপিছত যালুৰে ক'লে, ‘মা, আজি আমি বন্ধা প্ৰতিযোগিতা কৰিম। তুমি খৰিৰ জুইত ভাত বান্ধিবা আৰু আমি গেছত ভাত বান্ধিম। চোৱা যাওকচোন, তোমাৰ খৰিত বন্ধা ভাত ককাইদেউ চাহাবে ভাল পায় নে আমাৰ গেছত বন্ধা ভাত বেছি ভাল পায়। বাজী?’

‘বাজী। মই জিকিলে কি দিবা তোমালোকে?’ — জীয়েক দুজনীৰ স'তে ধেমালি কৰি যাকাং বুঁটীয়ে ক'লে।

‘মই গাহৰি এটা মাৰি দিম। — যাপাই ক'লে।

‘মই মতা এৰি খৈ তোমাৰ লগত বাকী জীৱন কঢ়াই দিম’। যালুৰে ক'লে। সৰুজনী জীয়েকৰ ধেমালি সুৰত কোৱা কথাখিনি শুনি যাকাং বুঁটীৰ মনটো সেমেকি গ'ল। কিয়নো সৰু জোঁৱায়েক হাচাঙে অন্য এজনী গাভৰুৰ সৈতে কৰা লেটি-পেটিৰ কথা বুঁটীয়ে অছকাঙে-পছকাঙে শুনিছে। যাকাং

বুঁটীয়ে সৰু জোঁৱায়েকৰ কথা ‘যালুক সুধিবলৈ সাহস গোটাব পৰা নাছিল কিন্তু যালুৰ মুখত জোঁৱাকেৰ কথা শুনি কথাবোৰ সঁচা নে মিছা সুধিবৰ ডাঙৰ সুবিধা পালে।

‘মই শুনি থকা কথাবোৰ সঁচা নে যালু?’ ‘কি কথা মা?’

যাপাই কিবা লুকুৱাৰ বিচাৰি মাকক ক'লে। ই যে সৰু জোঁৱাইৰ কথা। একো কথা মোৰ পৰা নুলুকুৱাৰা। মই তোমাৰ মা। কথাবোৰ মই জানিব লাগে।

বাচন-বৰ্তন মাজি থকা যালুৰে হঠাৎ উচুপি উচুপি কানিদিবলৈ ধৰিলে। ‘মা তোমাৰ পৰা এতিয়া আৰু কি লুকাম। তোমাৰ মনত দুখ নিদিম বুলিয়েই আমি সকলোৰে কথাটো লুকুৱাই বাখিছিলো। তুমি যি শুনিছা সেইবিলাক একেবাৰে সঁচা কথা। যালুৰ কথাৰ শেষ হোৱা মাৰ্বেই যাপাই ক'লে, ‘মা, ইয়াৰ বাবে তুমিয়েই দোষী। আমি তোমাক কিমানবাৰ কৈছিলো যালুক হাচাঙলৈ নিদিবলৈ। আমি ইমান কোৱা সত্ত্বেও তুমি তাইক জবদন্তি কৰি হাচাঙলৈ বিয়া দি দিলা। তাইৰ জীৱনটো তুমিয়েই খালা।’ যাপাৰ কথাত যাকাং বুঁটীৰ মনটো সেমেকি গ'ল। ‘যালু, নাকান্দিবা। কান্দি কি লাভ? মই আজিয়েই বিদা আৰু হিন্দাৰ সৈতে তোমাৰ আৰু হাচাঙৰ বিষয় লৈ কথা পাতিম। হাচাঙে বদমাছি কৰিলৈই হ'বনে?’ মাকে ক'লে।

মাকৰ কথা শুনি যালুৰে কান্দিবই এৰিলে আৰু পুনৰ বায়েক যাপাৰ সৈতে কামত লাগিল।

গেছ ষ্টোভ লৈ হিন্দা আহি পোৱাত যাপাই ঘৰৰ এচুকত এখন টেবুল বাখি তাত গেছ ষ্টোভ স্থাপন কৰিলে। তাৰপিছত চিলিণ্ডৰটো ষ্টোভৰ সৈতে সংযোগ কৰি ক'লে— ‘মা, চাহ খাৰ মন গৈছে, ঘৰত চাহপাত আছেনে?’

যাপাৰ কথাত হিন্দাই ক'লে, ‘এয়া ল?’ ‘মই বজাৰৰ পৰা লৈয়ে আনিছো আৰু এইখিনি চেনি। যাপাই চাহ বনাই সকলোকে দিলে। চাহ খাই থাকোতে যাকাং বুঁটীয়ে হিন্দাক ক'লে— ‘তুমি কথাটো শুনিছানে নাই?’ ‘কি কথা মা?’ কুকুৰা দুটা মাৰিবলৈ লৈয়ে হিন্দাই সুধিলৈ। ‘সৰু জোঁৱাই হাচাঙে বোলে যালুক এৰি কোনোৱা বেলেগ গাভৰুৰ সৈতে লেটিপেটি কৰিছে। মাকৰ কথা শেষ হোৱা মাৰ্বেই হিন্দাই খঙ্গত ক'লে, ‘সি হাবামজাদা আৰু আগবাঢ়কচোন, মই এইদৰে তাৰ ডিঙি মুচৰি ছিঙিম।’ কথায়াৰ কৈ থাকোতে হিন্দাই এটা কুকুৰা মুচৰি ধৰিলৈ। ‘ওঁ তেনেদৰে মাৰি যালুক বিধৰা কৰিবি

নেকি?’ যাপাই ইতিকিং কৰি ক'লে। যাপাৰ কথাত হিন্দাই ক'লে, ‘ৰ' সময় আহিব দে।’

ভাত খাৰ বাবে সকলো যোগাৰ কৰি ভালদৰে মুখ হাত চাফা কৰি ভাল কাপোৰ পিছিলে। দুপৰীয়াৰ আগে আগে যাকাং বুঁটীহাঁতে বাহিৰত গাড়ী এখন বোৱাৰ শব্দ শুনিলে। যাকাং বুঁটীয়ে বাহিৰলৈ গৈ অতিথিক আদিৰ আনিলে। তাৰপাছত বিদাই ঘৰৰ সকলোকে চাহাবৰ লগত চিনাকি কৰাই দিলে। অলপ সময়ৰ পিছত চাহাবজনক ভাত খোৱা টেবুললৈ লৈ গ'ল। আৰু বিদাই চাহাবক ভাত খাবলৈ অনুৰোধ কৰিলে। বিদাই পুনৰ ক'বলৈ আৰষ্ট কৰিলে, ‘ছাৰ, এয়া আমাৰ থলুৱা নিমখ খালে ভাগৰ নালাগে। চাহাবজনে আঙুলীৰে অলপ নিমখ লৈ খাই চাই মুখ বিকটাই দিলে আৰু উঠি গৈ বাবান্দাত থু পেলাই নিজৰ বটলৰ পানীৰে মুখ ধুই উভতি আহি বহিল। যালুয়ে এটা কাপত লাউপানী আনিলে আৰু যাপাই এখন কলপাতত কুকুৰাৰ মাংস আনিলে। লাউপানী দেখি বিদাৰ চাহাবে বিদাক সুধিলে, ‘এইটো কি বস্তু?’ চাহাবজনৰ কথাত যালুৰে মাত লগালে, ‘এয়া লাউপানী, খাওক ছাৰ।’ বিদাৰ চাহাবে বুজি নেপোৱাত বিদাই ক'লে, ‘ছাৰ এয়া হৈছে, ঘৰত তৈয়াৰ কৰা এবিধ মদ। আমাৰ গাঁৱত আলহী আহিলে প্ৰথমতে ইয়াকে যচা হয়। আমাৰ ইয়াত চাহ খোৱাৰ প্ৰচলন খুৰ কম। আগতেতো ইয়াত চাহ নাখাইছিলৈই আজিকালিহে চাহৰ প্ৰচলন অলপ হৈছে। বিদাৰ চাহাবক দিয়া লাউপানী চাহাবজনে হাতেৰেও নুচুলেও আৰু কুকুৰাৰ মাংসখিনি ও নাখালে তেওঁ কেৱলমাৰ্ত্ৰ নিজে অনা বটলৰ পানীহে খাবলৈ ধৰিলে। চাহাবজনে একো নোখোৱা দেখি যাকাং বুঁটীয়ে যাপাক চাহ বনাই আনিবলৈ ক'লে। যাপাই চাহ কৰি আনিলে কিন্তু চাহাবজনে চাহখিনি দূৰৰ পৰাই চাই থাকিল। শেষত চাহাবে চাহকাপ অলপমান খাইছিলহে মাথোন তেতিয়া তেওঁ ক'লে— ‘এইয়া গৰুৰ গাখীৰ নে?’ নহয় পাউডাৰ গাখীৰ।’ — যাপাই ক'লে। যাপাৰ কথাত বিদাৰ চাহাব প্যাবেলোল শ্ৰীবাস্তৱে ক'লে, ‘গৰুৰ গাখীৰ নাখায় নেকি? তেতিয়াহ'লৈ

গৰ কিয় পুহিছে?’ বিদাই শ্ৰীবাস্তৱৰ কথাত উভৰ দিলে ‘ছাৰ, মাংস খাৰ বাবে।’ ‘আপোনালোকে কি গো-মাংস খায়? আৰু কি কি জন্মৰ মাংস খায়?’ ‘আমি আপাতানি সকলে সকলো জন্মৰে মাংস খাওঁ। আমি নোখোৱা জন্ম সংসাৰত নায়েই।’ — বিদাই গৰ্বৰে ক'লে। বিদাৰ কথা শুনি শ্ৰীবাস্তৱৰ প্ৰশ্ন কৰিলে, ‘বান্দৰ, কুকুৰ আদিৰ মাংস বন্দা-বঢ়া কৰেনে?’ ‘হয় ছাৰ ঘৰতে বান্দোৱাৰা।’ — বিদাই উভৰ দিলে। ঘৰত সোমোৱাৰ পৰাই এনেই শ্ৰীবাস্তৱৰ চাহাবৰ অলপ ঘিন লাগি আছিল যদিও বান্দৰ, গৰু, কুকুৰ আদিৰ মাংস ঘৰতে বান্দোৱাৰা আৰু খায় বুলি জানি তেওঁৰ ঘিন দুগুণে বাঢ়িৰ ধৰিলে। এনেকৈ ঘিন বাঢ়ি যোৱাত চাহাব শ্ৰীবাস্তৱৰ আৰু তাৰ বাখিৰ নোৱাৰিলে। তেওঁ ওলাই আহোতে বিদাক কৈ গ'ল — ‘মোৰ পেট বেয়া লাগি আছে। মই একো নাখাওঁ। আপুনি ভাত খাই লওক।’

‘তোমাৰ চাহাবে আমাৰ খোৱা বস্তুৰেক ঘিন কৰিছে ‘বিদা’ — যাকাং বুঁটীয়ে দুখত কৈ উঠিল। ‘নহয় মা, তেওঁৰ পেট হেনো বেয়া। সেই কাৰণে একো খাৰ খোজা নাই।’

বিদাই কৈফিয়ৎ দিয়াৰ চেষ্টা কৰিলে। ‘মোক মিছ কথা নক'বা। মই তেওঁক বহুত সময়ৰ পৰাই লক্ষ্য কৰি আছো। তেওঁৰ মুখত ঘৃণাৰ ভাৰ এটা বিৰিঙ্গি উঠিছে।’ যাকাং বুঁটীৰ মাতক চেৰ পেলাই বাহিৰত শ্ৰীবাস্তৱৰ জোৰে জোৰে ওৱাক ওৱাক কৰি বমি কৰিবলৈ যত্ন কৰাৰ শব্দ ভাঁহি আহিল। লগে লগে বাবান্দাত বহি থকা শ্ৰীবাস্তৱৰ ড্ৰাইভাৰ ভিতৰলৈ সোমাই আহি ক'লে — ‘ছাৰে অলপ পানী খুজিছে।’ বিদাই শ্ৰীবাস্তৱৰ পানী বটলটোলৈ চালে। নাই, পানী শেষ। গতিকে যালুৰে ভাতৰ স'তে খাৰলৈ বাখি থোৱা পানীৰ জগটো ড্ৰাইভাৰ হাতত তুলি দিবলৈ লৈছিলহে মাথোন, যাকাং বুঁটীয়ে লগে লগে বিদাৰ হাতৰ পৰা জগটো কাঢ়ি খঙ্গত চিৰগি উঠিল — ‘যি অতিথিয়ে গ

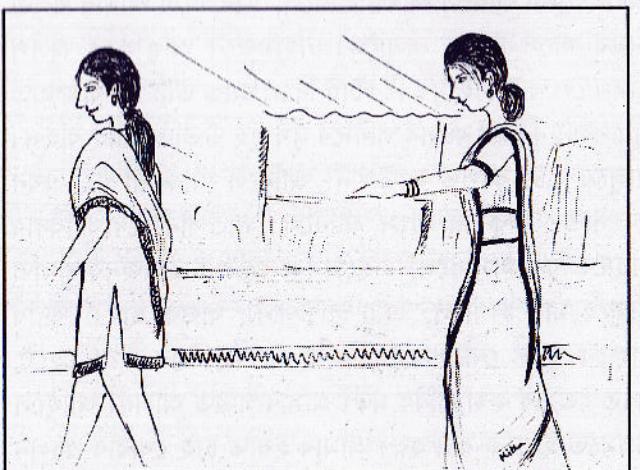
এটা উত্তরবিহীন প্রশ্ন

শ্রীমতী দেৱমানী গঙ্গৈ
বাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ
প্রথম মাস্যাবিক

ৰশি ..... আচন্নিতে শুনা মাতটোত তাই
বৈ গ'ল। তাইৰ নাম ধৰি গুৱাহাটী মহানগৰীত কোনে মাতিছে? তাইৰ ভাৰ হ'ল ধূসৰ হৈ যোৱা অতীতৰ পৰা যেন হাত
বাটলি মাতিছে, তাইৰ এটি চিনাকি মাতে। ঐ তই ব'চোন, আকৌ মাতিছে। তাই অদুৰত দেখা পালে মৌমিতাক। তাইৰে
একালৰ বাঞ্ছৰী মৌমিতাক। তাই বৈ দিলে, মনটোৰ আকুল
আহানত। বছদিন আগতে ভাঙি যোৱা বিশ্বাসৰ ভেটিটোত
ভৰি হৈ মৌৰ চকুযোৰ চলচলীয়া হৈ উঠিল। কোনেও নমতাকৈ
ইজনীয়ে সিজনীক চাই আছে। মৌমিতা কান্দি উঠিল, এইজনী
সেইজনী ৰশি হয় জানো? প্রতিবাদী, যুক্তিবাদী, জেদী মনৰ।
তাই যেন বহু পৰিৱৰ্তন হ'ল। শাস্তি, নিৰ্মল, প্ৰশান্তিৰে ভৰপূৰ
দুচকুত দেখা পালে দুটোপাল অশ্ব।

বহু সময়ৰ পাছত মৌমিতাই প্রশ্ন কৰিলে, ক'লৈ
আহিছিলি? ভণ্টিক হোষ্টেলত থ'বলৈ আহিছিলো, ৰশিৰ
পোনপোটীয়া উত্তৰ। ব'ল আমাৰ ঘৰলৈ মৌমিতাৰ কাতৰ
অনুৰোধ। মৌমিতাৰ বহু কথা ক'বলৈ আছে তাইক। তাই
গুঢ়ি যোৱাৰ পাছত সিহাঁতৰ জীৱনত ঘটা কিছুমান ঘটনাৰ
কথা। যিবোৰ জানিলে হয়তো মৌৰ প্রতি থকা অভিমানবোৰ
গলি যাব।

বাবে বাবে হাৰি যায় ৰশি জীৱন যুঁজত। কিয় এনে
হয়? কেৱল আদৰ্শৰ খাতিৰতে নিজকে সকলোতে উচৰ্গা
কৰিব নোৱাৰে তাই। বৰ্তমান সমাজত নাৰীৰ মৰ্যদা হানি
হ'লে তাইৰ আঞ্চা কান্দি উঠে। পুনৰ বাঁহ লয়হি একেই
পুৰুষৰ প্রতি অশ্বাদা, ঘৃণা আৰু বিত্তঘণাই। সকৰে পৰা পুঞ্জীভূত
হোৱা ক্ষেত্ৰবোৰ নাইকিয়া হৈছিল তাইৰ জীৱনৰ পৰা যৌৱনৰ
দুৱাবদলিত। কাৰণ তাই প্ৰেমত পৰিছিল, প্ৰাঞ্জলিৰ প্ৰেমত।
যেতিয়া তাইৰ এই অশ্বাদাৰোৰ সীমাহীন ভালপোৱালৈ

পৰিৱৰ্তন হৈছিল। কিন্তু সময়ে তাইৰ মনত আকৌ দৃঢ় কৰি
দিছিল, সেই ভাৰে যে পুৰুষ বিশ্বাসঘাতক। তাইক মৈত্ৰীয়ীয়ে
বাবে বাবে বুজাইছিল, সকলো একে নহয় ৰশি, এতিয়াও
সমাজত নাৰীক শ্ৰদ্ধা কৰা অনেক পুৰুষ আছে। নহয়, তাইৰ
ভাঙি যোৱা বিশ্বাসবোৰক পুনৰ প্ৰতিপাল কৰিব বিচা
নাছিল। বিয়াৰ প্ৰস্তাৱ একেমুখে প্ৰত্যাখ্যান কৰিছিল। মাক-
দেউতাক ভাগৰি পৰিছিল। তাই দেউতাকক কৈছিল, “মই
অকলে জীয়াই থাকিব পাৰিম দেউতা।” বিবাহ শব্দটোৱ
প্রতি তাইৰ জন্ম হৈছিল বিত্তঘণ। কাৰণ তাই চকুৰ আগতে
তিলতিলকৈ পুৰুষৰ হাতত জহি পমি যোৱা দুজনী নাৰী
যুক্তিক দেখিছে। যিদিনা পেহীয়েকজনী চিৰদিনৰ কাৰণে
আহিছিল মাতৃগৃহলৈ। সিদিনা দুচকুত অশ্বৰে বাট নেদেখা
হৈ ককায়েকক কৈছিল, সেই মৃত্যুসম যন্ত্ৰণাৰ কথা। তেতিয়া
সপ্তম শ্ৰেণীত পঢ়ি থকা ৰশিয়ে কান্দিছিল। পেহীয়েকক
কৈছিল, “মই প্ৰতিশোধ লম পেহী, মই ইয়াৰ প্ৰতিবাদ
কৰিব। সেই একে বাটেৰেই তাইৰ শিক্ষিয়ত্ৰী মাহীয়েকজনী
একমাত্ৰ তিনি বছৰীয়া ল'বাটোক লৈ ঘূৰি আহিছিল

পিতৃগৃহলৈ। তথাপি সিহাঁত দুজনীয়ে উজ্জলাই ৰাখে স্বামীৰ
সন্মানৰক্ষক শিৰৰ সেন্দুৰকণ।

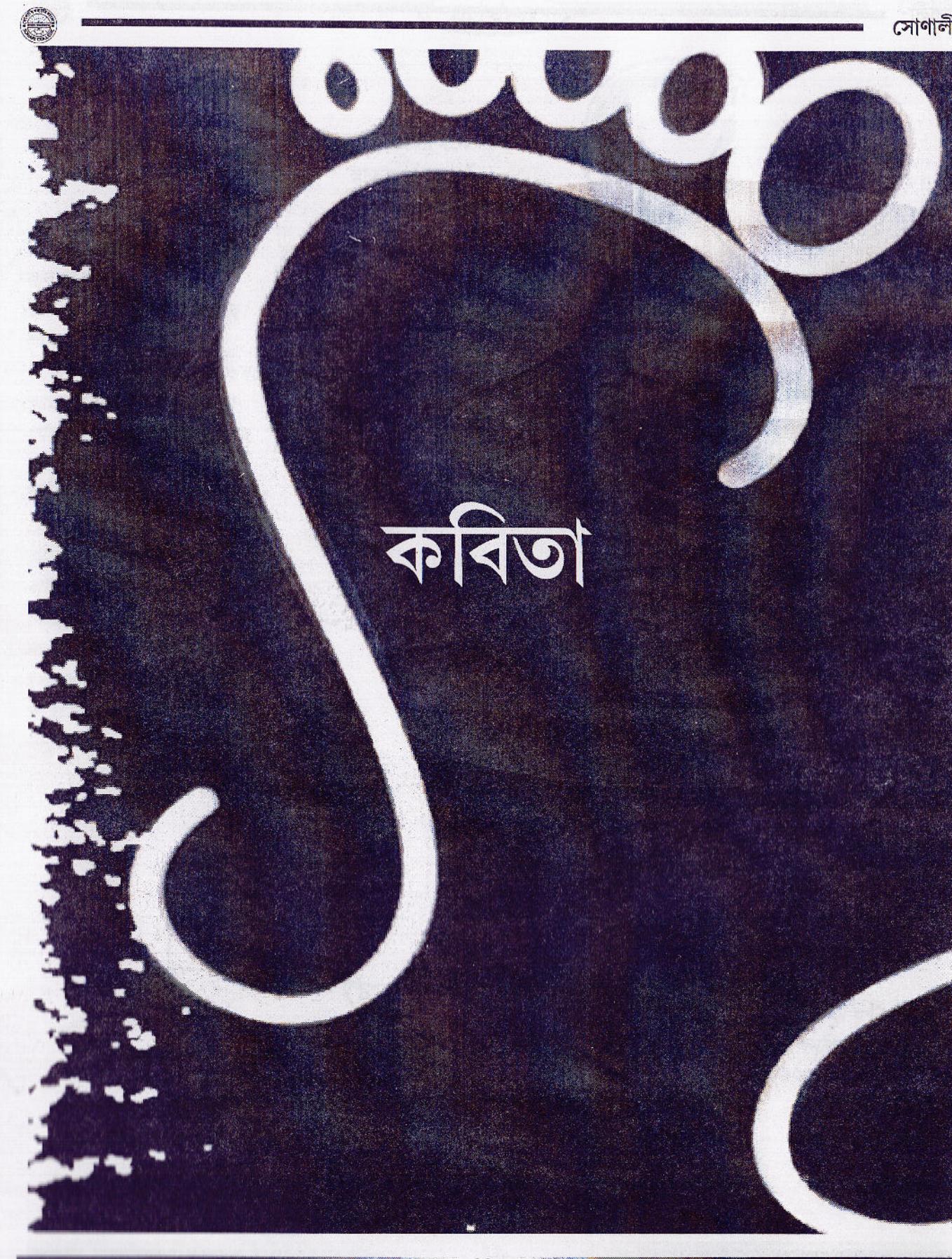
জীৱনৰ সুন্দৰ বাটটিত বিশ্বিদ্যালয়ৰ মজিয়াত ভাল
পাই পেলাইছিল প্ৰাঞ্জলক। হৃদয় উজাৰি ভালপোৱা ল'বাটোৱেও
ৰশিৰ দৰে আউটডেটেড ছোৱালীক বিয়া নকৰালে। বিয়া কৰালে
তাইৰ অনুৰংগ বাঞ্ছৰী মৌমিতাক। মৌমিতাৰ বিয়াৰ খবৰ পাইছিল
স্মিতাই কৈছিল সেই কথা, তাই সেইদিনাই ঘূৰি আহিছিল
গুৱাহাটীৰ পৰা গাঁৱৰ ঘৰলৈ। তাৰ পাছৰ পৰা সম্পূৰ্ণ বেলেগ
হৈ গ'ল তাই। প্ৰতিবাদী ছোৱালীজনী মৌন হৈ পৰিল।

কিছুদিনৰ পিছত এখন চিঠি আহিছিল প্ৰাঞ্জলৰ পৰা।
দেউতাকৰ বাবে তাইক বিয়া নকৰোৱাৰ কথা জনাইছিল। তাৰ
পিছৰখিনি নপঢিল, টেবুলৰ ড্ৰয়াৰতে সোমাই আছে। তাইক
টেলিফোনত যোগাযোগ কৰিব নোৱাৰি মৌমিতাই এখন চিঠি
পঠাইছিল। তাই খুলি চোৱা নাই। তেনেকৈয়ে আছে.....।
এনেকৈয়ে তাই জীয়াই আছে। শিক্ষিয়ত্ৰীৰ চাকৰিটো পোৱাৰ
পিছত তাইৰ জীৱনৰ অংকটো মিলাই চোৱা নাই। আজি

মৌমিতাক লগ পাই জীৱনৰ অংকটোত আউল লাগিল ৰশিৰ।
চাহকাপ খায়েই মৌমিতাৰ ঘৰৰ পৰা আহিবলৈ ল'লে

তাই। ওহোঃ মৌৰে নিদিয়ে। প্ৰাঞ্জল আহকচোন অফিচৰ
পৰা। অনুত্তাপত দঞ্চ দুটি জীৱনক চাই যাবলৈ মৌমিতাৰ
অনুৰোধ। প্ৰাঞ্জল প্ৰতাৰণাৰ অনুত্তাপত দঞ্চ আৰু মৌ বাঞ্ছৰীৰ
বিশ্বাসৰ ভংগৰ দোষত দঞ্চ। দুয়োটা কেৱল জীয়াই থাকিবৰ
কাৰণেহে যেন জীয়াই আছে। ৰশিৰ ওচৰলৈ ক্ষমা খুজিবলৈ
যাবলৈ সাহস নাই সিহাঁতৰ। হঠাতে গেট খোলাৰ শব্দ হ'ল।
ড্ৰয়িং ৰুমৰ দুৱাবদলিত প্ৰাঞ্জল বৈ গ'ল তাইক দেখি, অতীত
হৈ যেন ৰশি নামৰ ছোৱালীজনী আহিছে। তাৰ দুচকু সেমোকি
উঠিল, সিক্ত চকুযোৰে যেন তাইক কৈছে “মোক ক্ষমা কৰি
দিয়া।” ক্ষমা বাস্তৱৰ দুৱাবদলিত তাই যেন উজুটি খালে,
তাই ঘূৰাই আনিব পাৰিব জানো সেই বিশ্বাস, সেই ভালপোৱাক।
এটা উত্তৰবিহীন প্রশ্ন তাইৰ বাবে। ◆

(মৰমৰ মাহী আৰু পেহীৰ হাতত শ্ৰদ্ধাৰে)

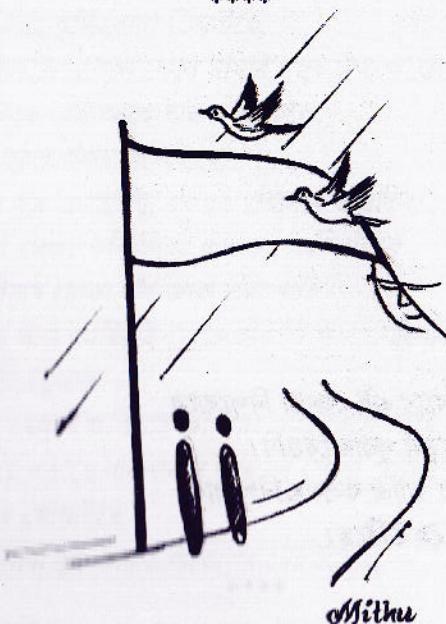

আহুন

শ্রীমতী সাগরীকা সন্দিকৈ
শ্রান্তক প্রথম বর্ষ
কলা শাখা

মানুহে মানুহক কৰিছে বধ
মানুহৰ শান্তিৰ বাবে।
নৈতিকতাৰ বাঙ্গ খহিব ধৰিছে।
শাসক গোষ্ঠীৰ ভৱত।
শান্তিৰ প্রতীক কপৌজাকে ভয়তে।
আহাৰৰ ঠাইত পাইছে মৰাশ।
ফেঁচাৰ কিবিলিত আকাশ হৈছে
ধূসৰিত।
শিপিনিৰ শালত বখা আচুৰ ঠাইত
কেঁচো তেজে লৈছে সার্জ
এনেখন কাপোৰ লৈয়ে
বাইজৰ মাজত ধৃত প্ৰজাজনে
বিচাৰিছে; হবলৈ বজা
নহ'ব
চলনাৰ হাতত সময়ক নোৱাৰি এৰিব
আহা মানুহৰ দল
মানুহৰ ভাষাবে আমি কথা পাতো।

****

Mithu

এপিয়লা নীলা আবেগ

প্ৰণীতা কলিতা
সহঃ অধ্যাপিকা
শিক্ষাতত্ত্ব বিভাগ

এক শৃণ্য অনুভৱত
ত্ৰিমাং হেৰাই যাব বিচাৰে জীৱনৰ সত্তা।
যি শৃণ্যতাত থাউনি হেৰায়
পোৱা, নোপোৱা আৰু পাই হেৰুৱাৰ গার্দাসমূহ।
জিকাৰ থাই উঠে আউসীৰ আঙ্কাৰবোৰ।
এজাৰ ফুলীয়া বিষাদত
মোচৰ থাই উঠে হৃদয়ৰ সেউজবোৰ।
টোপ টোপ বৰষুণত সৰি পৰে
ল'বালিৰ অবুজ হাঁহিবোৰ।
ধূসৰিত ধূলিময় পথত
পৰি বয় সৌৰবণিৰ ক্ষণবোৰ।
এজাক ধূমুহাৰ অত্যাচাৰত সৱিপৰা পাতখিলা
আকাশৰ অকলশৰ্বীয়া পথিটি
দূৰৈৰ মন্দিৰৰ বৈ বৈ ভাহি অহা ঘণ্টা ধৰনি,
সকলোতে যেন থমকি বাজে
শৃণ্যতাৰ সুৰ এটি।
সেই শ্বাসত অনুভৱত
ত্ৰিমাং হেৰাই যাব বিচাৰে —
জীৱনৰ সত্তা।

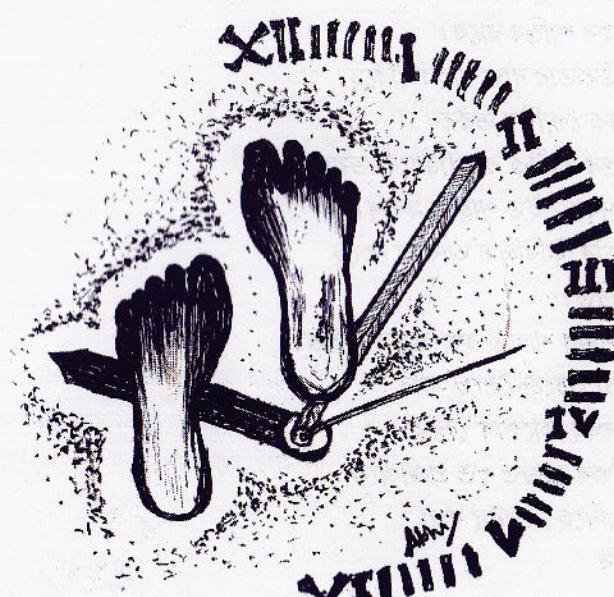
****

সময়ৰ বালিত স্পৰ্শৰ কলম

শ্রীপুরি চেতিয়া
স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ
অথনীতি বিভাগ

মোৰ কলমৰ নিপ্ৰোৰ
লহপহকৈ বাঢ়ি আহিছে।
যেন গাভৰৰ যৌৱনৰ উমানহে পাইছে।
যৌৱনৰ মাদকতাই কলমৰ সোৱাদ জোঙা কৰিছে।
তাই যেন এই যৌৱনৰ পৰশতেই
কলমৰ মিঠা সোৱাদ অনুভৰ কৰিছে।
কিন্তু! মোৰ কলমৰ শিপাহবোৰ
আজিকালৈকে কোঁচ থাই আহিছে।
সেয়ে, সময়ৰ সোঁত বিলিন হৈ পৰিষে
বৰ্তমানৰ এই বঙ্গীন কলমবোৰ।
যাৰ শিপাবোৰে শিপাহবলৈ
ঠাই বিচাৰি পোৱা নাই।
সেয়ে মই আজিকালি নিজেই
কলমৰ নিপ্ৰোৰ জোঙা কৰিছো।
যাতে এই জোঙা নিপ্ৰোৰে
কাৰোবাৰ অন্তৰত আধাত হানিব পাৰে
কাৰোবাক হত্যা কৰিব পাৰে।
নিপ্ৰোৰৰ আগত বিবিঞ্চি থকা চিয়াঁহীবোৰ
যাতে শুকাই নাযায় তাৰ প্রতি
মই মোৰ চিয়াঁহীৰ বং বঙ্গীণ কৰিছো।
সেই গাভৰ বিলাকে কৰা জোঙা
মহ বোৰৰ দৰে।
মোৰ কলমৰ নিপ্ৰোৰ
দিনক দিনে জোঙা হৈছে।
কাৰোবাৰ বাধাত যাতে মোৰ
কলমৰ নিপ্ৰোৰ ভাণ্ডি নাযায়
তাৰ বাবে মই আজি-কালি—
নিজে কৰোঁ বুলি কলমৰ নিপ্ জোঙা কৰিছো।
বৰ্তমান আৰু ভৱিষ্যতৰ বাবেহু
মোৰ এই জোঙা কলমৰ নিপ্ৰোৰে
এটি নতুন পুৱাৰ বাবেও আশা কৰিছে।

যাৰ বাবে এই জোঙা নিপ্ৰোৰে
লৈ আহিব নতুন পুৱাৰ বেঙলি।
সেয়ে আজি কলমৰ নিপ্ৰোৰ
বেছি জোঙা হৈ উঠিছে।

***

তোমাৰ জন্মদিনত

ননীমাথৰ ফুকন
প্রাঙ্গন ছাত্ৰ।

তোমাৰ জন্মদিন

সময় ২৯ চেপ্টেৰৰ, ২০১১
শৰতৰ উমাল সন্ধিয়া উম্মনা হৈ থকা
যেন এটপৰা মেষ এই সময়,
এই যে বৰষিব, চুমা আৰ্কি যাব, শুভেছা যাচি যাব,
সেউজীয়া পাহাৰ এখন হৈ জী উঠিবা তুমি
তাৰ সিপাবে জন্ম হ'ব পোৰ ..... বেলি, নক্ষত্ৰ,
বঙ্গাকৈ কৃষ্ণচূড়া ফুলিব, বঙ্গাকৈ গোলাপ ফুলিব,
তোমাৰ কপালেদি বঙ্গা পদুলি আৰ্কি ফুলিব সময়;
ফুলিব হাঁহি,
আঞ্চাৰৰ কুঁৰলী, কুঁৰলীৰ ফাঁকেবে এই পাহাৰ খনেই
তৰাফুলৰ বাগিছা এখন হৈ ফুলিব বাতি,
নৈ এখনৰ দৰে শিপাব, নৈৰ পাকনিত চৌ উঠিব
গান হৈ ক঳েলিত হ'ব, নিজৰি নিজৰি
বুকুয়েদি উঠা নমা কৰা এটি উশাহৰ দৰে,
যেন এটি সৰ্পিল ফলুধাৰা তোমাৰ এই জন্মদিন
তোমাৰ ধূনীয়া চকুহালৰ সম্মোহনত সি বনজুই হৈ
ফিৰিঙ্গি থাকিব;
নৈ লৈ হালি যোৱা বাঁহনি ডৰা চোৱা
সেউজীয়া চুলিকোচা তিয়াইছে,
দুপৰীয়াটোয়ে হাল কোৰ সামাৰি গছৰ ছাঁত ক্ষণ্টেক
জিৰাইছে, চাই আছে গাভৰ জাকলৈ,
আৰু হঠাত মনত পেলাইছে,
আজি ২৯ চেপ্টেৰৰ, ২০১১ তোমাৰ জন্মদিন
মটিয়া মেজাংকৰি পিঙ্কা পথাৰৰ আলিটোয়ে
দুপৰীয়াৰ চোকা ব'দ জাক ভাল পাই —
তাতে গাত মেৰিয়াই লৈছে হাওলি পৰা সোণোৱালী
হেপাহৰ থোক —
ব'দে ব'বযুগে জপিয়াই জপিয়াই পাৰ হৈছে সময়,
ব'তাহে ব'তাহে বানপানীৰ দৰে ব'ব কোৰা কোবিকৈ
এঞ্জাৰ সোমাইছে,
কোনোৰা দুৰ প্রান্তত আকাশৰ চৌ উঠিছে —

এহালিছা খেতিৰ ধান বেচা ধনেৰে নিমখ তেলৰ বজাৰখন
ঘৰমুৰা চাইকেলৰ কেবিয়াৰত গধুৰ হৈছে —
তাকে কাঢ়িয়াই সন্ধিয়াটো তোমাৰ ঘৰৰ ফালে গৈ আছে —
সুৰ এটাৰ সতে —
গৈ আছে অজন্ম প্রার্থনা, পাছে পাছে এজাক সপোন
ঘৰমুৰা বাটত গৰথীয়াজনে সুধিছে —
জাকৈ মাৰি উভতা ছোলালীজনীয়ে সুধিছে —
পথাৰৰ পৰা উভতা কৃষক জনেও সুধিছে —
“এতিয়া কিমান সময়, বাটকৱা”
“আজি ২৯ চেপ্টেৰৰ, ২০১১ সময় শুভ জন্মদিন”

***

‘বন্দালির মৃত্যু’

শ্রীমতী জুবি দত্ত

প্রাক্তন ছাত্রী, ডিঙ্গড় বিশ্ববিদ্যালয়

কালিকা লগা সঞ্চা এটাও
শৈলুরেয়ে নিচুকাই থকা চোটাল এখন দেখুবাই
বাঁহ পাতেরে উপচা উরখা মুখচটো দেখুবাই কৈছিল-
জোনাকৰ তিনিটা বসন্তই
ইয়াত সেউজীয়া নদীত সা-বে-গা-মা-গায়।
কিঞ্চ, কোরাতো নাছিলা ফাণ
এক্ষাৰ আৰু এৰাবাৰীৰ কথা বোৰ.....
সোঁৰবণি মেলি শুকান উচুপনি এজাক চোবাই থাকিলেই
তাক লঠঞ্জা অৰণ্য বুলি নকয়
অথবা জাপিবও লোৱাৰি
এৰাসূতিৰ বালিচৰত বহল মৰভূমিৰ সংজ্ঞা।
অৱলা ফাণ, আঘোণৰ কোৰাছৰে কি মুকলি কৰিব
বন্দালিৰ বসন্ত মঞ্চ?

কে'কটাছ, বেন্দুইনৰ জীৱন গাঠাক
নিঃ সংগতাৰ গোপন বাটেদি ওলাই গ'লেই কয়নে,
বাতিৰ নাঞ্চষ্ট চহৰৰ কবিতা?
উৱলি যোৱা ঠিকনাবিহীন হৃদয়ত
কাঠফুলা গজিলেই জানো উভটি আহে
পুৰণি কথাবোৰ সেউজীয়া বৰষুণজাক?

সেইদিনা সুৱাগমনিক লগ পালোঁ
তাইক ক'লো-
কোৱাচোন,
গৰখীয়া ল'বাটোৰ পেটৰ ভোক মৰিলনে?
সি আৱলি এটা গুঠাৰ কথা আছিল
একৈশটা হেঁপাহৰ হৃদ
আৰু বিয়ালিছিটা ব্যথাৰ হয়নিয়াহেবে,
গুঠিল নেকি?

তাই ক'লৈ-
সেমেকা চুবুৰীটোৰ পৰা সেইদিনা
এক্ষাৰজাক চুলিমেলি ওলাই আহি
মেৰ খাই থকা বাতিটো মেলি ল'লৈ, কুঁৰলীবোৰ ভয়ত বৰফ

Mithu

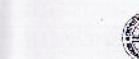
হ'ল,
সৰাপাতবোৰ আধাৰাটতে থমকি ব'ল,
আৰু
আধাম্যত বসন্ত তিনিটাই
ফেঁকুৰি শুচি গ'ল

কলংব পাৰত বাজি থকা ছিগা সুৰৰ মাজেদি!.....
মই আকো সুধিছিলোঁ-
গৰখীয়া ল'বাটো? ? ? ....
তাই ক'লৈ-

জানো, নাজানোঁ....

তাৰ পাছত,
জোনাকৰ খোৱাঙ্গৰ পৰাও জুমি চাই দেখা নাই
ছাঁ-বোৰ দীঘল হৈ-হৈ হোৱা
বন্দালিৰ মৃত্যু!..

***

অনুভৱ আৰু দুটা স্তুৰক নিয়ৰৰ গান...

সৌৰভ চেতিয়া

প্রাক্তন ছাত্র

কেচা আলিটোবে নিয়ৰ উজায়
মন উজায় নে হয়
নিয়ৰৰ গান গুণ-গুণাই
বাঢ়ি আহে
ধান ফুলাৰ বাতি।

কহুৱা বোৰ উৰি গ'ল
সেউজীয়া পাতৰ কামিজ সিবা
চৰাইজনীও উৰি গ'ল
পাখি কোবাই
এৰা; সৰা পাতৰ কামিজৰ তলত
জী থাকে জানোঁ সময়ৰ হৃদপিণ্ড।

***

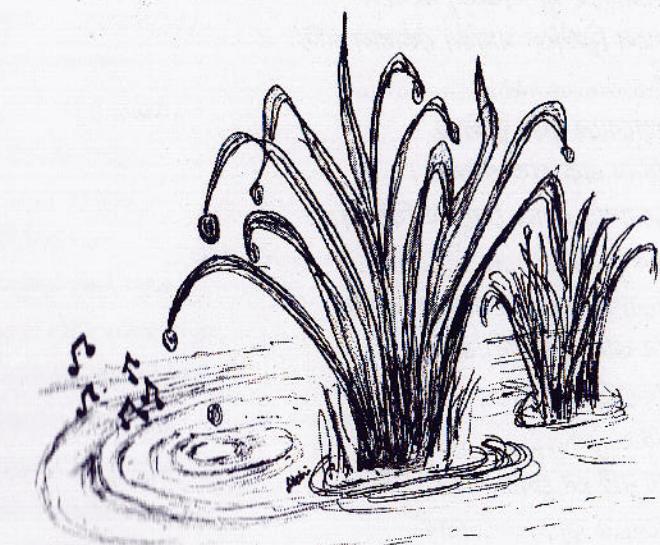

অপ্রকাশ্য বেদনা

শ্রীমতী ময়ূৰী বৰঠাকুৰ
স্নাতক প্রথম বৰ্ষ, শিক্ষা বিভাগ

উন্মাদনা এক অসহ্য যত্নণা
অন্তৰ আচহৰা কোনৰ
এক তিক্ত বিষাদ

হাঁহাকাৰ কৰে শব্দবোৰে
হাঁহাকাৰ কৰে বিষাদবোৰে
সিহঁত যে অপ্রকাশ্য

সীমাহীন সাগৰৰ চৌত উটি যোৱা
দিশহাৰা জাহাজৰ দৰে
প্রানৰ মমতাত ব্যাকুল হোৱ
নাৰিকৰ দৰে
শব্দবোৰে, বিষাদবোৰে যেন
বিশাল প্ৰতিধ্বনি তোলে
হিয়াৰ ওপঞ্জা শিলত
খুন্দা মাৰি.....
য'ত প্ৰকাশ পায় এক অবুজ বেদনাৰ চিন
উন্মাদনাত যেন সৃষ্টি হয় বিভাস্তি....!

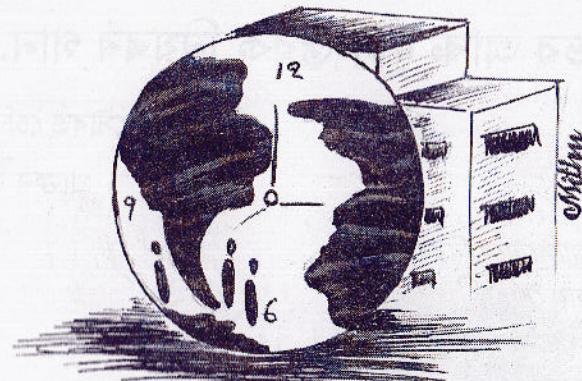
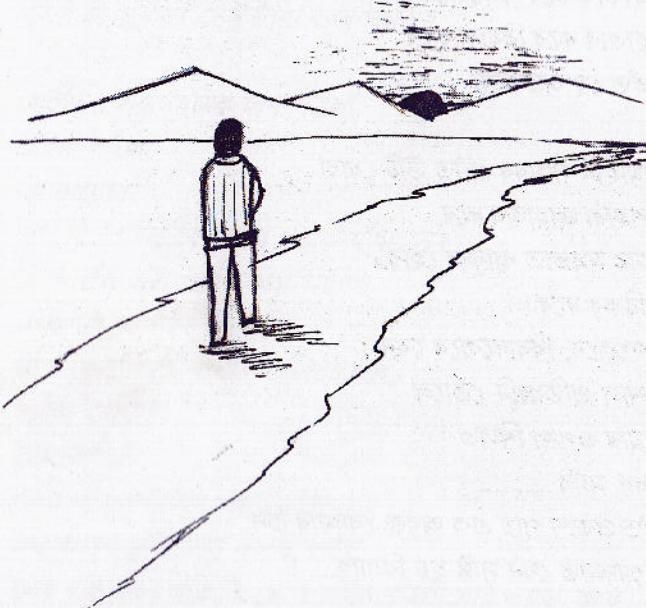
***

সুখবোর বাটৰুৱা .....

বিতুপূর্ণ শৰ্মা
স্নাতক প্রথম যান্মাষিক
শিক্ষা বিভাগ

সুখবোর বাটৰুৱা জান?
আমালে বিংটো মাৰি পুনৰ আপোন বাট বুলে
থমক মাৰি নিজকে এবাৰ চাই
নাদৰ ফতিক পানীত
মোৰ চোতালৰ সুৰণীয়া জোন্টো
তোৰ চোতালতো ওলায়
নঙলামুখৰ সুৰকীয়া আলিটোৱেদি
পলৰীয়া ভাৱোৰ নাজানো কলৈ যায়
আঁটি বন্ধা জপনাথন দেই যাৰ নোৱাৰি
অভিমানবোৰেও ডিউিৰ পোৱালমণি আঁজুবি ছিঙে
বাঁহতলৰ নিজানত
জেকা ঘাঁহনিৰ জোপোহাত অকলে
গধুলিটোৱে দোতোৰা বজায়.....
পানীপচাত গলি গলি বুকুখন আকৌ চোন বাখৰ হৈ পৰে।

****

যান্ত্ৰিক জীৱন

শ্ৰীদিব্যজ্যোতি গগৈ
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ
কলা শাখা

হৃদয়বোৰ গোটমাৰি হৈছে মেচিনলৈ পৰিবৰ্তন
চুইছ টিপি জনাইছে ওৱেলকামৰ সম্ভাবণ
কেচামাটিৰ গোৰু থকা পথটোত
যান্ত্ৰিকতাই.....
আলকতৰাৰ তৰপ সানিছে
ঘৰবোৰ ইটা বালিব বেৰ গাঠি
নগববোৰত
কংক্ৰিটৰ ঘৰে যেন আকাশহে চুব খুজিছে।
আগবাটিছে কম্পিউটাৰ কাষলৈ
ইফালে সিফালে মানুহৰ কোৱাল গতি
এই.....
খোজবোৰে যেন তুলিছে
মেচিনৰ এক প্ৰকাণ ধৰনি।
কোনোবাই খোজ লৈছে অফিচলৈ
আকৌ.....
কোনোবাই খোজ লৈছে কলেজলৈ
পথৰ কাষৰ ভিক্ষাৰী জনে
দুহাতমেলি বৈ আছে
অথচ.....
দেখা নাই নে চোৱা নাই।
কোনোৱে কালৈও চোৱাৰ
সময় নাই।

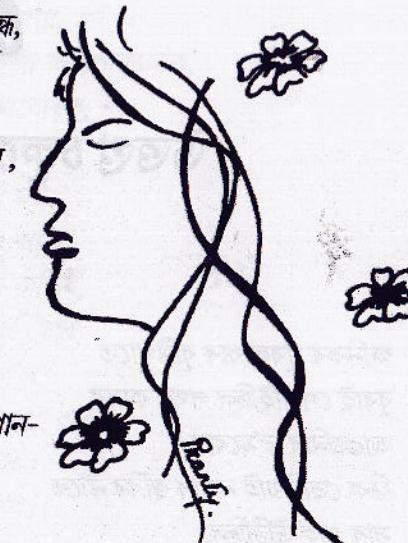
****

শৰৎ

শ্ৰীশৰত কুমাৰ গগৈ
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

শৰৎ তোমাক স্বাগতম
প্ৰতিটো কৃষি, প্ৰতিটো পল,
কেৱল তোমাৰ বাবে,
তোমাৰ সুভাষ,
তোমাৰ স্বপ্ন,
কেৱল মোৰ বাবে।
দহো দিশ আমোল মোল,
কেতেকী, শ্ৰোলিৰ গোঞ্জ,
অন্তৰৰ প্ৰতিটো ভাৰযুক্তি,
তোমাৰ বাবে।
হেৰুৱা অতীতৰ স্বপ্নবোৰ,
শৰৎ তোমাৰ বাবে।
শৰৎ তুমি নাযাবা,
তোমাৰ মৃত্যু নাই,
কৃষি-পল গণি তুমি,
তুমি পথ আৰু যোৱা
মৃহূতৰ বাবেও মোৰ মন প্ৰান-
কান্দি উঠে।
শৰৎ তোমাৰ বাবে।
তোমাৰ স্বপ্ন,
মোৰ বাবে বাস্তৱ।
তোমাৰ স্বপ্ন,
মৰাহি যাবলৈ,
নিদিঙ্গ শৰৎ,
নিদিঙ্গ কেতিয়াও,
এয়া মোৰ ধূকুপ সত্য।
প্ৰতিজ্ঞা কৰিছো শৰৎ,
তোমাৰ বেহ-কপ,
মোৰ বাবে চিৰমুৰণীয়।
শৰৎ তোমাক,
পুনৰুৰ স্বাগতম।

****

GOD

Sri Nabajyoti Khandadhar
T.D.C 1st Semester

God is the light
we love
Nobody knows God
What is he?
Who is he?
Nobody knows
Who is God?
Nobody knows too,
How to know
About the God?
I say are you also
Say it like other
It is the word 'God'
It turned into flash
and
Dwells among us,
Dwells among all.
Its may know about God
by
The self-realisation
That we are living our life
By the living life we
Know about God and know
You also ..... It's reality.

***

In search of.....

Miss Porishmita Buragohain
B.A. 2nd Semester
Dept. of English.

The unsolved question disturbs me
when I am alone,
and I find myself
in an isolated corridor.

But why? because I love solitariness
may be not.

Hey, "my beloved".....

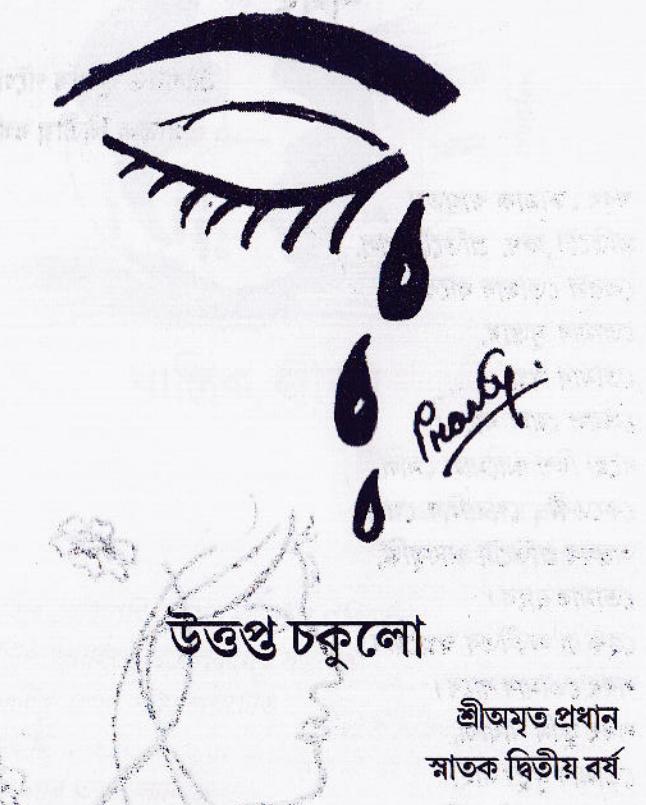
You can see the sky
from my eyes,
enjoy the landscapes
from my heart,

But,
Can't find myself in my smiles.
It is ridiculous when I think
about my existence.

My heart becomes shake,
increasing my heart-beat.
Tired of searching myself
in my existence.

But still,
I am eagerly waiting
for the moment,
when I would be able to
find a better 'me'
and an appropriate answer
of that unsolved question.

****

ক্ষণিকব মুখলাধাৰ বৃষ্টিপাতে
বুৰাই পেলাইছিল পথৰ কাষৰ
আৱৰ্জনাৰ দৰ্শনৰে।
ঠিক তেতিয়াই নলাৰ স্থৰৰ নীৰে
সাৰ পাই উঠিছিল,
আইব সুধাকৃত সাৰ পাই উঠা
নিৰ্দ্রাৰত শিশুৰ দৰে।
পথৰ কাষৰ আৱৰ্জনাৰেৰে
সৌঁতৰ উপদেশ পালন কৰিছিল
একান্ত বাধ্য ছাৰৰ দৰে।
এতিয়া.....
আৰু আকাশৰ কতো নাই
বিষাদৰ ছাঁ।
অৰণে পুটোৰ হাঁই মাৰিছে
আকাশলৈ চাই
কিন্ত, সি জানো দুঁকিছে
কেতিয়াৰা বিষাদৰ এটুপি উত্তপ্ত চুলো?

***

মোৰ অনুভৱ

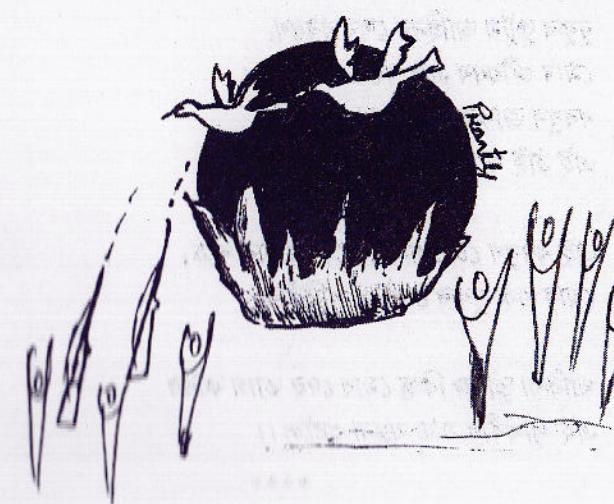
শ্রীমঞ্জীৰ শহিকীয়া
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ
বাজনীতি বিভাগ

মানুহে ভৰা গুদাম

শ্রীমতী প্ৰিয়ংকা শৰ্মা
প্ৰাক্তন ছাত্ৰী

এক অৰুজ শিহৰণত মোৰ হিয়াখন কঁপি উঠে,
যেতিয়া মোৰ মনত পৰে বিদায় মুহূৰ্তৰ কথাবোৰ,
যেতিয়া মোৰ মনত পৰে সৌ তাহানি এবি অহা দিনবোৰ,
এবি অহা সমনিয়াবোৰ আৰু বহুত ঘটনা।
বিদায় মুহূৰ্তই দি যায় মোৰ মাথো বেদনা,
সহিব নোৱাৰা এক যাত্ৰণা।
মই মাথো দি আহিলো বিদায়,
মোৰ নিজতকৈ ভালপোৱা আপোনজনক,
মৰম চেনেহেবে ভৰা দিনবোৰক,
মই মাথো দি আহিলো বিদায়।
আজি মাথো অনুভৱ হয় মই
নোৱাৰিলো কাকো ধৰি বাখিব,
নোৱাৰিলো কাৰো মৰম বাঞ্চিব,
চুকুৰ আগতে আৰম্ভ হ'ল মোৰ
চুকুৰ আগতে শেষ হৈ গল,
মই মাত্ৰ নিৰৱ-নিখৰ হৈ চাই বলো
মই মাথো বিদায়হে দিলো।
মই মাথো বিদায়হে দিলো।

****

জীরন

সৌবভ বৰ গোঁহাই
স্নাতক ঘান্মাসিক
অথনীতি বিভাগ

(১)

থপিয়াই ধৰিৰ খুজিছিলো
আবেলিৰ ৰঙা বেলি.....
আকাশে হাঁহি মাৰি কলৈ
সম্পোনৰো পৰিধি আছে বুলি নাজানা নেকি?

(২)

ব'দ আহক বুলি
মেলি থ'ও মোৰ কোঠাৰ থিবিকি;
যদিহে ডারবে আকাশ,
হৃদয়ে কৱ

দুখ হেনো জীপাল হয় বৰষুণত তিতি।

(৩)

এটা স্বপ্নৰ স'তে ব্যস্ত থাকে জীরন.....
পোহৰৰ বাট বিচাৰে
এঙ্কাৰ কুটি কুটি;
ভৱি পৰা দুচকুৰে বুজায়
এঙ্কাৰ লেদেখাজনে
বুজে জানো, পোহৰ মানে কিঙ্গসঙ্গসঙ্গ

****

আহিনৰ বৰষুণ

অশোক নায়ক
উচ্চ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ

আহিনত বিডিয়াই হৃদয়ত শাতদিয়া;
সীমাহিন আশাৰ শেৰৰ বৰষুণ।

হৃদয়ৰ যত' যান্ত্ৰনাৰ গৃহ ভঙা বাবে;
যাৰ ওচৰত কৃতজ্ঞ মোৰ জীৱন।

বুকুৰ কুটুম আহিনৰ শেষ বৰষুণ;
মোৰ জীৱনৰ এক বঙ্গীন দাপোন।
বৰষুণ জাকৰ আগমনৰ সময়ত;
এই ঠাই খনে নিজ অস্তিত্ব পাহৰে।

এই বৰষুণ টোপোল বোৰে সম্পোন বচে;
মোৰ এক সুন্দৰ সেউজ পৃথিবীৰ।

থাকিবা তুমিঙ্ক কিন্তু মোৰ দেহ ত্যাগ কৰিব
এই পৃথিবীৰ য'ত যন্ত্ৰনা ধূৱলৈ।।

****

My college

By Samim Rajashree
H.S 1st yr (Arts)

In a pleasant corner of Sonari,
Sonari college stands;
where hundreds of pupils come to learn,
To read, write and understand.

The pupils dress in black, white and green,
Marching toward the college with sanctity
heart,
With a dream of future that shines so bright ;
And to fulfill the dream and shine like a
shining starat night.

A college like temple.
with God like professors,
Whose teaching and guidance;
Make the purpose of learning.

Oh! Holy temple your powerful God,
How moulded me in the shape of wiseman;
So I will always be greatful,
For your blessing and guidance.

****

জ্ঞান মন্দিৰ

শ্রীমতী বৰ্ণালী গঙ্গে
ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ।

প্ৰগমো তোমাক
হে জ্ঞানমন্দিৰ
সোণাৰি মহাদ্যালয়খনি,
ৰং বিৰিঙ্গৰ নানা
জ্ঞানৰ দীপ জলাই
বাখিছা উজ্জলাই
আমাক আজি।
হে জ্ঞানমন্দিৰ
যাচিহৈ তোমাক
শত সহস্ৰৰ প্ৰগাম
দি যাম তোমাক আজি আমি
চিৰন্মস্যৰ জয়গান।

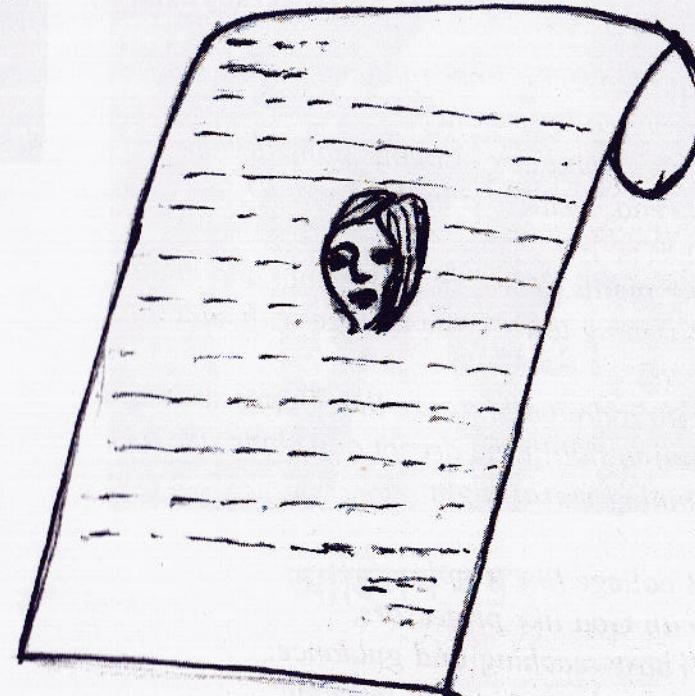
****

The Almighty God

Miss Rajashree Kaushik
H.s. 1st yr.

'God' is always with you,
Whatever problem you have,
First of all share with him
He is your saviour, your solution....
So what to fear !! he is always with you.
His love is so mighty, faithful ... He will
Never love you if we all have the trust
And believe in him.

****

দুখ চিঠি আৰু তুমি

শ্রী ভাস্কৰ জ্যোতি হাজৰিকা
স্নাতক দ্বিতীয় যান্মাধিক

"জীৱনৰ নিমিলা অংকৰে লিখা,
দুখৰ আখৰ আৰু,
শোকৰ জৰীৰে গাঠঁ চিঠি এখনে,
এদিন.....
মোৰ ওচৰলৈ' আহিল,
হাতত ধৰা চিঠিখনে বুকুত বগালে,
এনেদৰে,
চিঠিখনে পঢ়ি গ'ল জীৱনৰ পাঠ
আৰু অক্ষমাতে গুচি গ'ল,
এবি থৈ জনা নজনা বিশাদ ।।"

****

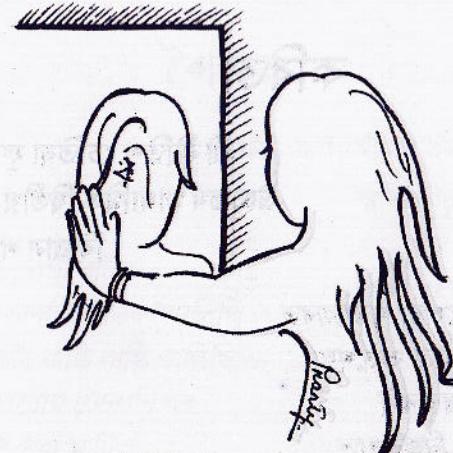
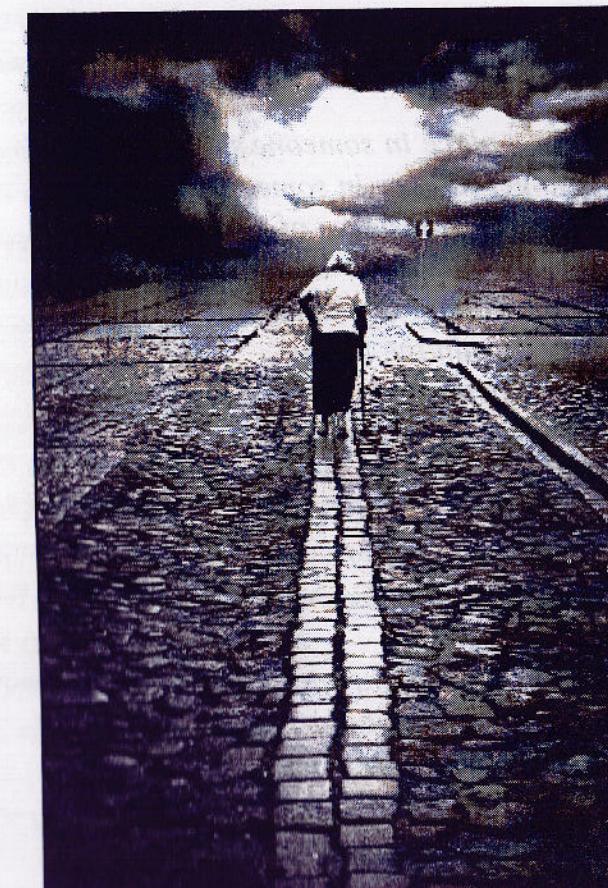

Nagative Attitude

Miss Bandita Dey
H.S. 1st year.(Arts)

If you think you are beaten, you are;
If you think you dare not, you don't;
If you want to win but think you can't
It's almost cinch you won't
If you think you'll lose you're lost,
For out in the world we find
Success begins with a fellow's will,
It's all in the state of mind
Life's battles don't always go
To the stronger and faster man
But sooner or later the man who wins,
Is the man who thinks he can.

****

দুখৰ স্তে 'কম্প্ৰমাইজ'

শ্রীমতী পৰিষ্পতা বৃত্তাগোহাই
স্নাতক তৃতীয় যান্মাধিক
ইংৰাজী বিভাগ

মই তেওঁৰ বাবে বৈ আছিলো
মোৰ জীৱনৰ সেউজীয়া কেকুবিটোত।
আকাশৰ মেঘৰ মোহনাত এখন ছাঁয়াছবিয়ে
মোক উপহাস কৰিছিল।
বুকুত মোৰ সুপুষ্পৈ থকা
সেই জুইকুৰা দপদপাই জলি উঠিছিল।
ফিৰিগতি হৈ উৰিবলৈ লওঁতেই
আহিল সেই বৰষুনজাক,
যিজাকে মোক এঙ্গৰলৈ পৰিগত কৰিছিল।
এঙ্গৰৰ শস্যৰ পৰা দুচকু মেলি আকাশলৈ
চাওঁতে দেখিছিলো পুনৰ সেই ছাঁয়াছবি
কিন্তু এতিয়া আৰু সেই খন
ধূসৰ হৈ থকা নাছিল।
সেউজীয়া কেকুবীটোৰ মই ধৰিব পাৰিছোঁ
সেই খন মোৰে প্ৰতিছবি,
আৰু মোৰ নিচে ওচৰত বৈ আছিল 'তেওঁ'
যিজনে মোৰ জীৱনত ইতিমধ্যে
প্ৰৱেশ কৰিছিল, কোন তেওঁ?
তেওঁ জীৱনসমুদ্ৰৰ হাজাৰটা টো,
মোৰ জীৱনৰ চৰম সত্য....,
অন্য নাম 'দুখ'।

****

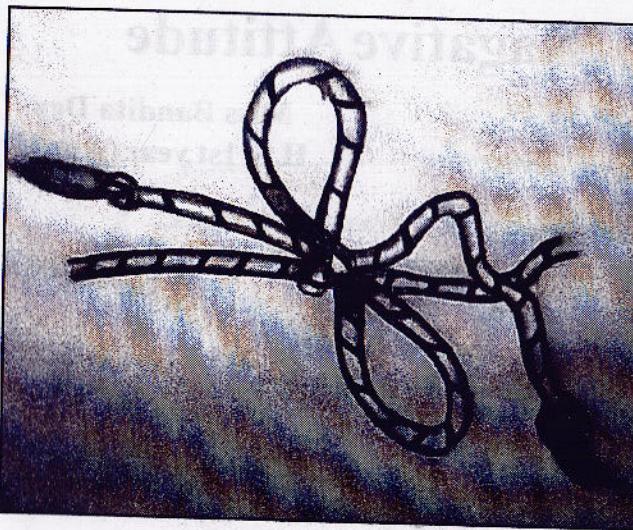

কবিতা

শ্রী নীতিশ চেতিয়া ফুকন
উচ্চতর মাধ্যমিক দ্বিতীয় বর্ষ
বিজ্ঞান শাখা

আঙ্কারে কুটি থোৱা পঢ়াৰোৰত
জোনাকৰ নামমাত্ৰ অৱশেষ
বিৰহত কান্দিছে তৰাই
ছিটিকি পৰিছে নিৰ্জনতাত
সিহঁতৰ তপত চকুলো
বৰষুণৰ অঘৰী টোপাল হৈ
ঠিক এটোপ, এটোপ, দুটোপ হৈ।

***

Easy v/s Difficult

Satroghna Borah
T.D.C. 1st semester (Art's)

*Easy is to get a place in someone's address book
Difficult is to get a place in someone's heart
Easy is to judge the mistakes of others,
Difficult is to recognize our own
Easy is to talk without thinking,
Difficult is to refrain the tongue.
Easy to hurt someone who loves you,
Difficult is to heal the wound
Easy to forgive other,
Difficult is to ask for it.
Easy is to dream every night,
Difficult is to fight for a dream.
Easy is to show victory,
Difficult is to accept defeat with dignity.
Easy is to admire a full moon,
Difficult is to see the other side.
Easy is to show our love,
Difficult is to show it everyday.*

***

শৈশব

শ্রীমতী অলিম্পীকা বৰগোঁহাই
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

স্মৃতিৰ পাকলগা বাটত
শৈশবৰ সোণালী দিনৰ দিনলিপি
বালিব ভেটা বান্ধি বান্ধি বান্ধিছিলো
হাদয়ত আটোম টোকাৰি ঘৰ
নিৰ পলস পৰা মাটিত
গঢ়িছিলো হাদয়ৰ
সুদৃশ্য ভাস্কৰ্য
আজি

সেই ঘৰ
সেই ভাস্কৰ্য
চকুলেৰে উটুৰাই লৈ গ'ল
মাথো বৈ গ'ল
স্মৃতিত খোজৰ গভীৰ ছাপ
স্মৃতিৰ সোণালীৰ দিনবোৰ।

***

আঁকিছে হৃদয়ে প্ৰেমৰ ছবি

শ্রীমতী উৰ্মিলা গঁগে
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ
বাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

শৰতৰ কোমল স্পৰ্শত
আঁকিছে হৃদয়ে প্ৰেমৰ ছবি
গোপনে জনাইছে সুখৰ বতৰা
শেৱালি চোন আকৌ ফুলিল
দুৱাৰি দলিচাত উমলিবলৈ
নিয়ৰৰ টোপাল বোৰক সপোন দিবলৈ।
কহঁৰাৰ পাহি বোৰতো এতিয়া
বঙাজিএঁৰ চঢ়ল পাখি
কচিয়াইছে নাৱীয়াৰ বুকুত অংকিত
হৈ উঠা সপোন লাহী পাহি।
বুকুত গুজি দিছে গৰৰীয়াৰ হেপাঁহত
জী উঠা চেঙেলীয়া মনৰ উদ্যাম বাঁহী।
জোনাকৰ স্বপ্ন সাৰদী বাণীৰ আগমন।
সাৰদী বাণীৰ স্বপ্ন জোনাকৰ বৰষুণত তিতাৰ।
শৰৎ দোভাগ বাতি আকশত
পুৰ্ণিমাৰ বিশাল পোহাৰ
য'ত আঁকিছে হৃদয়ে প্ৰেমৰ ছবি
এখন শেৱালি কোমল হৃদয়ৰ
বৰ্তীৰ ছবি।

***

অপেক্ষাবে

চুনমণি ফুকন
অসমীয়া বিভাগ
স্নাতক তৃতীয় বিভাগ

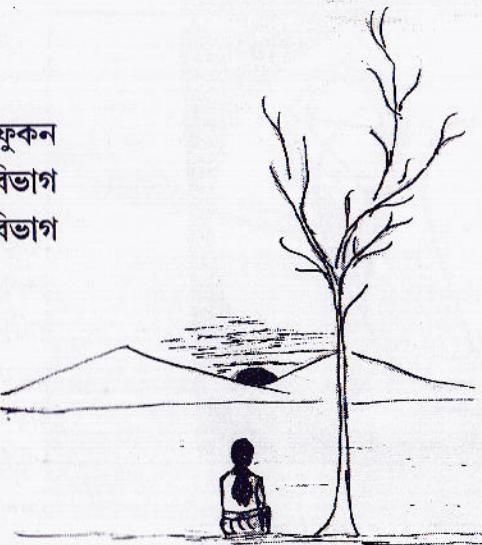
বলুকাৰ পাৰে পাৰে
বেঙ্গলি ভৰা আবেলিত,
জিলিকিয়া সাঁজেৰে
লাহি কক্ষিলৰ ভাজত,
নঢ়া কুৰৰীক চাই
আছিলা বৈ.....

আকাশ জোনাক
নমাই আনি
পুষ্পিত বননিত,
সুগন্ধি বিলাই
দলিচা পাৰি বহি
আছিলা বৈ.....

ফাণুনী মলয়াৰ সমীৰণত
সোঁৱণিৰ পাত নুটিয়াই
শাৰী শাৰী নাহৰৰ তলে, তলে
আঁচল ভৰাই চাইছিলা
দুৰ্বণিৰ একাবেকা বাটলে
আহিব বুলি আছিলা বৈ.....

ন- বৰ্ষৰ অনাগতত
মন চৰা তোৰণ সাজি,
ন-ফুলৰ গামোচাৰে
আদৰিবলৈ....
আহিবা বুলি আছিলা বৈ.....।

****

ভূপেনদাৰ কবিতা

জুলি বৰুৱা
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

ভূপেনদা তুমি জাগৃত কবিলা অসমীয়া জাতিক
তুমি প্রান দিলা অসমীয়াক
তোমাৰ গীতৰ সুৰেৰে
তুমি জগতৰ বিজয়ী হ'লা।
তুমি হলা আমাৰ মৰমৰ ভূপেনদা।
তোমাৰ কঠৰ মাটিৰ গোঞ্বে, গানেৰে তুমি জগত জিনিলা।
অসমীয়া তেজৰ সিবে সিবে সোমালা।
তুমি অসমীয়াৰ গৌৰৰ হ'লা।
কিষ্ট আজি সেই গান ক'ত?
সেই মাটিৰ গোঞ্বৰ অসমীয়া প্রাণ ক'ত
ক'ত হেৰলা তুমি ভূপেনদা।
আজি এটা গান শেষ হ'ল।
তুমি বচা লুইতৰ পাৰে পাৰে
সেই সেউজি ধৰণি আৰু নাই।
তুমি আমাৰ আজ্ঞা বন্তি
এতিয়া মাথো ইতিহাস হ'লা।
ভূপেনদা তুমি ....
আকো এবাৰ আহিবানে অসমীয়া
জাতিক মোৰ দাঙি উঠাবলে?

****

নুমাই গ'ল বন্তি গছি

শ্রীহেমত গঁগো
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

আজি পূৱাৰ বেলি মাৰ গ'ল
পুথিৰীখন আক্ষাৰ হ'ল
সুৰ্যৰ পোহৰৰ অস্তিত্ব যেন
নাইকিয়া হ'ল.....
মই এতিয়া কোন বাটে যাওঁ
চাৰিওফালে দেখোন আক্ষাৰে আৰুৱা
ভূপেন দা দেহ আজি ফিৰিঙ্গতি হ'ল
ফিৰিঙ্গতিয়ে ফিৰিঙ্গতিয়ে
দেশ ঘূৰি মানৱতাৰ
চকুলো ব'ল
ভূপেন দা মৃত্যু হ'ল।
ভূপেন দা মৃত্যুৰ বাৰ্তায়ে
দেশ ঘূৰি ভূমিকম্প নামে
তোমাৰ কথাৰে আমাৰ হিয়া ভাঙে
তুমি গুচি গলা
আমাৰ অকলশাৰে এৰি থৈ
তোমাৰ যি গীতৰ সংস্কৃতিৰ পথাৰ
বোৰালা-তুমি গোটেই বিশ্ব জুৰি
তোমাৰ বিয়োগত মোৰ ভাৰ হয়
যেন গান্ধীৰ্য গীত-সীমাবন্ধ হৈ ৰ'ল নেকি?
হে ভূপেন দা;
তোমালৈ শতবাৰ কৰিছো প্ৰণাম
তোমাৰ সৃষ্টি বৈ গৈছে লুইতে লুইতে
সৃষ্টিৰ পাতনি অন্ত হ'ব
তথাপি ভূপেন দা অমৰত্ব হৈ ৰ'ব।।

(ভূপেনদাৰ স্মৃতি)

****

লুইতৰ বুকুত মৃত্যুঞ্জয়ৰ সুধা

শ্বেত গঁটৈ
উঃমাঃদ্বিতীয় বৰ্ষ
(বিজ্ঞান শাখা)

তোমাৰ অমৃত গানৰ জিঞ্জিৰিয়ে
সাতভনীৰ ঐক্যৰ বাঙ্কোন
চিৰযুগমীয়া কৰি গ'ল
বাস্তৱৰ উকা কেনভাছ
যন সেউজীয়া হৈ গ'ল।
তুমি মৃত্যুঞ্জয়ী....বিশ্ববিজয়নী.....।।।

লক্ষ্য লক্ষ্য চুলোৰে
তুমি অমৰত্ব।
নোৱাৰো যে জনাৰ বিদায়,
মই, তুমি, আমি.....
তৰতণ কিম্বা সেই পাৰকেইটিয়েও.....।

সাগৰ সংগ্রামত সাতুৰি সাতুৰি,
তুমি সিপাৰলৈ গুছি গ'লা।
শোকদন্ত যদিও আমি গৰিব,
কালৰ বুকুতহে বিলীন অস্থায়ী দেহ,
কিন্তু.....
তোমাৰ অন্তৰাঞ্চা,
তোমাৰ সত্তা.....
আমাৰ উশাহত ..... হৃদয়ৰ মাজত ....।

শিলংৰে মনালিছাই নহয়,
বিশ্ব বিপুল সত্ত্বাই
গীতাৰত বিলিমিলি তান বজাই যাব।
লুইতৰ বুকু বহিমান হব।
কিয়নো.....
আমি যে একোখন নাবৰে যাত্ৰী।
নালাগে আকাশগঙ্গা।
লাগে মাথো এটুকুৰা আলসুৱা মেঘ।

নীলীম আকাশৰ পৰাই ঢালিবা।
অমৃত প্রাণৰ সুধা।
শীতৰ সেমেকা সেমেকা
দুটি ওঁঠত দিবা বক্তিমাৰ আভা।
সদায়েই বিৰপ্রাহমান হৈ ব'বা.....
বৰলুইতৰ দৰে .....
অনাদি কাললৈ .....।।।

***

তোমাৰ অপেক্ষাত....

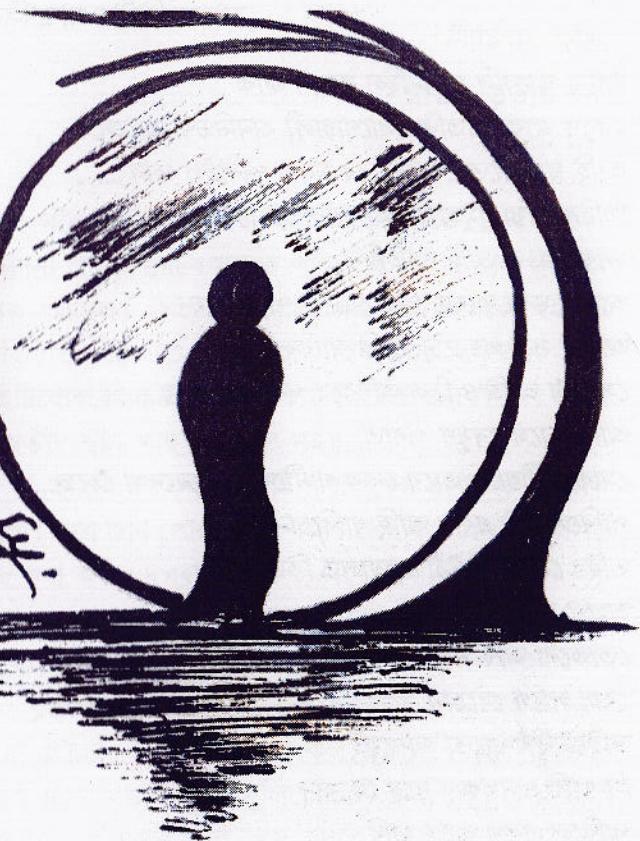
কল্যাণী বৰুৱা
স্নাতক তৃতীয় যান্মাসিক
শিক্ষা বিভাগ

তুমি,
আহিবা বুলি কেইটা আবেলি,
কেইটা সঁফিয়া পাৰ কৰিছো মই।
ভোগদৈ ঘাটৰ পাৰৰ
বুকুল জোপাৰ তলত
অপেক্ষা কৰিছো মই;
কেৱল তোমাৰ বাবে.....।

পশ্চিমৰ নীলা আকাশৰ বুকুত
বাঙ্গনি বেলিও বুৰ মাৰিছে,
চৰাইবোৰে সুললিত গীত গাই
বাঁহলৈ আহিছে, সেউজীয়া দুৱিত
নিয়ৰৰ মুকুতা সাৰিছে...
এই সকলোৰেৰ মোৰ ঘৰলৈ
যাবলৈ সকিয়ানি দিয়ে;

অথচ....,
মই যোৱা নাই, যাবও পৰা নাই
বৈ আছো, কেৱল তোমাৰ অপেক্ষাত...।
তুমিতো,
কালৰ বুকুত হেৰাই যোৱা নাই -
কিন্তু, কিয় অহা নাই?

হয়তু...
মোৰ সামৰিধ্য তোমাৰ ভাল নালাগে
নতুবা, অতীতৰ সেই ক্ষনবোৰ
তুমি পাহাৰি গৈছা ....?
কিন্তু, মই বৈ আছো
বৈয়ে থাকিম তুমি অহালৈ।
....বৈ-বৈ ভাগৰি পাৰিছে

মোৰ হৃদয়, চাই চাই
ভাগৰি পাৰিছে মোৰ নয়নজুৰি...
ভাগৰি পাৰিছো মই।
এবাৰ হলেও আহিবা;
মোৰ ভাগৰুৱা হৃদয়খন
জুৰ পেলাবলৈ..
সেই আশালৈ মই বৈ আছো
কেৱল তোমাৰ অপেক্ষাত..।

***

অপেক্ষাত

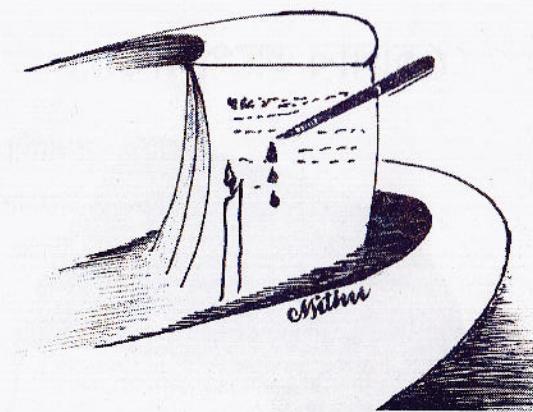
শ্রীমতী প্রতীমরী দত্ত
স্নাতক দ্বিতীয় যান্মাসিক

আজি আবেলি যে দিছিল বৰষুণ জাক
বৰষুণ জাকত তিতি সোণোৱালী ধাননিউৰা মাজেৰে
আহি থাকোতে তোলৈ বৰ মনত পৰিছিল জান'.....

সিদিনা দিয়া ধুমুহা জাকত ঘটা ঘটনাবোৰ
মনৰ পাতত ভাহি আহিছিল,
আমাৰ ঘৰৰ কাষত থকা গছজোপা পৰিয়ে
আমাৰ সৰু পজাটো ভাঙ্গি থাকিল
সেইটো আজিশ ঠিক কৰিবয়ে পৰা নাই নহয়.....
আজি চাগে বৰষুণ পৰাত
মোৰ কংগীয়া পিতায়ে চকুৰ পানীৰে বাট নেদেখা হৈছে.....

পাৰিলৈ তই এবাৰ আহি যাবিচোন
তাইৰ সেমেকি উঠা চকুহালত কিজানি
অলপ হাঁহি বিৰিজেই।
তোকনো আৰু নতুনকৈ কি বুলি কম।
বেয়া লাগে দেচেন,
ভাইটোৰ কথাতো জানয়েই
সি থাকিও নথকাৰ দৰে দেখোন
পাৰিলৈ এবাৰ আহি যাবি
ভুল বুজিবি
তয়েটো এতিয়া আমাৰ একমাত্ৰ সাহস.... /

****

অনুভূতি স্তুৰক

শ্রীঅতুল বৰগোহাঁই
ইংৰাজী বিভাগ (২য় বৰ্ষ)

(১)

শৰ্দৰ কঠোৰতাই শাসন কৰা এটা আৱেলি
তুমি কবিতা লিখিছিলা মৰমৰ ভাষাবে।
তুমি জানা? মই কবিতা ভাল পাও, কিন্তু বুজিহে নাপাও
যেতিয়া আকাশফালি ফুলশয্যা পাচি এৰিছিল
এজাক কামাজতুৰ চৰাইয়ে।
এজাক জাকৈয়া গাড়ৰ খোজত.....
সাৰ পাই উঠিছিল মোৰ এঙাৰ বঙ্গী পাহৰাল সপোন
তেতিয়া মই মোৰ পঞ্জাৰ পৰা তোমালৈ বুলি
এঙাৰ সক্ষিয়া মৰম কঢ়িয়াই নিয়াত ব্যস্ত।

(২)

এতিয়া মই তোমাৰ হৃদয়ৰ যায়াৰী প্ৰেমিক
পান কৰো প্ৰতি নিশাৰ উজাগৰী ক্ষনবোৰ
বিয়াদৰ বুকুফালি, ওলাই আহিব খোজা
ভালপোৱা বোৰ উদযাপন কৰিব খোজে
তুমি অহা প্ৰেম ঝুত।

(৩)

তোমৰ নিষ্ঠুৰ ভালপোৱা বোৰে শাসন কৰা
মোৰ বিয়াদৰ বোৰে ক্ৰমশঃ উপচি উঠিছে
এতিয়া তোমাৰ হৃদয়ৰ ঠিকনা
মোৰ বাবে মাথো এক পুৱতী নিশাৰ সপোন
দিঠক হোৱাৰ অপেক্ষাবত মোৰ হৃদয়।

***

সোণাৰি কলেজৰ সোণসেৰীয়া দিন

শ্রীচিন্ময় গঁগে

স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

সময়বোৰ খুব খৰ গতিৰে পাৰ হৈ যায়.....। Time
flies and flies away like a swift bird. সময়বোৰ
ধৰি ৰাখিব পৰা হ'লে জীৱনৰ ভাল লগা মিঠা সময়বোৰ
সদায় ধৰি ৰাখিলোহেতেন। সকলো মানুহ সুখী হ'লহেতেন।
কিন্তু সেইয়া অসন্তুৰ। কিয়নো সময় গতিশীল। চিৰন্তন সত্য
এইয়া।

সোণাৰি মহাবিদ্যালয়.....। সোণাৰি চহৰৰ একমাত্ৰ
মহাবিদ্যালয়। ১৯৭০ চনত বহু মহান লোকৰ ত্যাগ আৰু
কষ্টৰ ফলত এই মহাবিদ্যালয়খন গঢ় লৈ উঠিছিল। এতিয়া
ডিউরগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অসৰ্গত এখন আগশৰীৰ মহাবিদ্যালয়
হিচাপে প্ৰতিষ্ঠিত হৈছে। বহুতক জীৱনৰ পথ দেখুৱালে।
২০০৮ চনৰ জুলাই মাহৰ কোনোৰা এটা দিনত মহিয়ো
মহাবিদ্যালয় পৰিয়ালৰ হাজাৰ জনৰ মাজৰ এজন হৈছিলো।
এটা শংকা আৰু ভয় মিহলি মন লৈ উপস্থিত হৈছিলোহি
এই জ্ঞানৰ মন্দিৰৰ চৌহদত.....। মনত বেগিঙ্গৰ ভয়.....।
স্কুলৰ ছাৰ-বাইদেউৰ চেকনিৰ কোৰ আৰু কঠোৰ আবেষ্টনিৰ
মাজৰ পৰা ওলাই ঘপকৈ এনেকুৰা এটা পৰিবেশ পাই আচৰিত
লাগিছিল। পলাই ফুৰিছিলো ডাঙৰবোৰ পৰা। কিন্তু তেনেকুৰা
একো নহ'ল, সৰু-সুৰা চিনাকিৰ বাদে...। লাহে লাহে সকলো
সহজ হ'ল। ভাল লাগিবলৈ ধৰিলে কলেজখন। ইয়াৰ
পৰিবেশবোৰ।

আকৌ ভয়.....। এইবাৰ ভয়ৰ কাৰণ বেলেগ। ভয়
লাগে আমাৰ সকলোৰে শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয় ড° ৰাজেন
তামুলী ছাৰলৈ। ইমানেই ভয় কৰিছিলো ছাৰলৈ যে তেখেতক
দেখিলোহি পেটতে হাত-ভৰি লুকাই। প্ৰথম অহা বছৰে ছাৰৰ
পৰা গালি থালো। এটা বেয়া অভ্যাস আছিল। পাছ পকেটত
মহী সোমোৱাই কলেজ অহা। এদিন ছাৰে দেখা পাই ধৰি
লৈ আছিল ম'হালৈ। মাৰ খাম বুলি ভাবিছিলো। কিন্তু বেছি

একো নকৈ কাইলৈৰ পৰা বেগ আনিব কৈ, যাৰ দিলে।
পাছদিন আকৌ গেটৰ মুখতে পাই গ'ল। ভাগ্য ভাল বেগটো
লগত আছিল। সেই তেতিয়াৰ পৰা আজিলৈকে বহীখন
কেতিয়াও পকেটত সোমোৱা নাই। আৰু মোতকৈ সক
ভাইটিবোৰকো কওঁ যে এনে কাম কেতিয়াও নকৰিব। কাৰণ
স্বৰস্বত্বীৰ স্থান পাছ পকেটত নহয়.....।

হায়াৰ চেকেণ্ডাৰী পাছ কৰাৰ পৰা ছাৰৰ লগত ভাল
হ'লো। ছাৰে চিনি পোৱা হ'ল। কাৰণ সেই বছৰ প্ৰথম বিভাগত
পাছ কৰা অকল দুগৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়েই আছিল। তাৰ মাজত
ময়ো এজন আছিলো ভগৱানৰ কৃপাত। ইংৰাজী সন্মানীয়
বিষয় হিচাপে লৈ শিক্ষা জীৱনৰ দ্বিতীয় ঢাপ আণৰালো।
সেই বছৰ ইলেকচন খেলি জিকাৰ পাছত ছাৰৰ লগত আৰু
ঘনিষ্ঠ হ'লো। প্ৰথমে ছাৰক অকল ভয় কৰিব জানিছিলো।
ছাৰক এজন খঙ্গল ব্যক্তি বুলিয়ে ভাবি লৈছিলো। কিন্তু ছাৰৰ
মাজতো যে এজন ভাল লগা বসাল চিৰিৰ মানুহ সোমাই
আছে পাছলৈ বুজিলো। প্রাক্তন সাধাৰণ সম্পাদক দেৱ কুমাৰ
গুপ্তা আৰু মোৰ মাজত ভাল বন্ধুত্ব। সেয়ে আমি যিকোনো
কাম ছাৰক সুধি ছাৰৰ পৰামৰ্শ মতে আগবঢ়িছিলো। ভুল
দেখিলৈ আঙুলিয়াই দিছিল। মোৰ শিক্ষা জীৱনত ছাৰৰ সমান
ভাল শিক্ষাগুৰু মই পোৱা নাই।। সোণাৰি কলেজখনৰ যদি
আজি ইমান উন্নতি হৈছে, তেন্তে তাৰ গুৰিতে ছাৰৰ নাম
উল্লেখ কৰিব লাগিব।

আৰু এজন মোৰ শিক্ষাগুৰু। শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যাপক সুনীল
দত্ত ছাৰ। তেখেতক বিষয়ে উল্লেখ নকৰিলে মোৰ এই লেখাটো
আধুনিক হ'ব। হায়াৰ চেকেণ্ডাৰীৰ পৰাই তেওঁৰ লগত মোৰ
সম্পর্ক ভাল। কাৰণটো — মই ইংৰাজী বিষয়টোত অলপ
ভাল আছিলো। বহুত ভাল ধৰণে তেখেতে পাঠ্যবোৰ বুজাই
দিছিল। সদায় ভাল বিজালট কৰিবলৈ উৎসাহ দিছিল। ক্লাস্ট
কিতাপৰ কথাতে সীমাবদ্ধ নহৈ আমাক বহুতো বাহিৰা জানও

দিছিল। ছাবে য'ত লগ পায় হাঁহিমুখে “চিন্ময় ভাল নে” বুলি সুধিবলৈ নাপাহৰে। এইবোৰৰ কাৰণেই দন্ত ছাৰ আমাৰ সকলোৰে প্ৰিয়। ইংৰাজী বিভাগৰ অন্য অধ্যাপক-অধ্যাপিকা যেনে— অনিতা বাইদেউ, অঞ্জুৱাৰা বাইদেউ, দীপাক্ষৰ ছাৰ, এইসকল ছাৰ বাইদেউৰে আমাক সকলো দিশৰ পৰা বহু সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়ায় যাতে আমি ভাল বিজাল্ট এটা কৰিব পাৰো। উৎসাহ দিয়ে। ‘ৰশ্মি বাইদেউ’ যি বৰ্তমান সোণাবি জুনিয়ৰ কলেজত শিক্ষকতা কৰে, তেখেতো আমাৰ সকলোৰে প্ৰিয় অধ্যাপিকা আছিল। তেখেতক আমি হায়াৰ চেকেণ্ডোৰীতে পাইছিলো। ক্লাছত বছত ভালদৰে বুজাই দিছিল পাঠ্বোৰে।

আগতে Alternative English-ৰ ক্লাছলৈ কিতাপ নিয়া নাছিলো।

খুব গালি দিয়ে বাইদেউৰে। গালি খালেও একেটা ভুলকে কৰিছিলো। বুজা নাছিলো কিয় গালি দিছিল। কিন্তু এতিয়া সেই গালিবোৰ মূল্য বুজিলোঁগৈ। আমাক ভাল কৰিবলৈহে সেই গালিবোৰ আছিল। তাৰ পাছৰ বছৰ বাইদেউক নাপালো আৰু। বেলেগ কলেজলৈ গ'লগৈ। এতিয়াও লগ পালে বাইদেউৰে পোনেই পঢ়া কেনেকুৰা হৈছে বুলি খবৰটো লয় সদায়।

এই ভাল লগাবোৰৰ মাজতে কেনেকৈনো পাঁচটা বছৰ পাৰ হৈ গ'ল ক'বই নোৱাৰিলো। সোণাবি কলেজত এই বছৰে মোৰ শেষ বছৰ। সময়বোৰ যে এনেকৈ যাব ভৱা নাছিলো। এই পাঁচটা বছৰ স্মৃতিয়ে মনত দকৈ সাঁচ বহুৱাই গ'ল। মন নগলৈও কলেজখন এৰি যাব লাগিব। সময়ে যে নিদিয়ে.....। সেই প্ৰথম ভয় লগাটো যে এদিন ইমান ভাল লগা হৈ যাব ভৱাই নাছিলো। ভাৰি দুখ লাগে যে এইখন কলেজৰ আমুক নশ্বৰ কৰ্মত বহি লগবোৰৰ লগত আৰু ক্লাছ কৰিবলৈ নাপাম। ছাৰৰ শাসন, খ'ং যিৰোৱলৈ আগতে ভয় কৰিছিলো, বেয়া পাইছিলো, সেইবোৰৰ মাজতে এতিয়া নিজকে ভাল লাগিবলৈ ধৰিছে। কিন্তু নিষ্ঠুৰ সময়ে জানো

জয়তু সোণাবি মহাবিদ্যালয়। ◆

মানিব.....। নামানে কেতিয়াও। বহু নজনা কথা, শিকিবলৈ পালো, এই পাঁচ বছৰে। যি সময়ত উপযুক্ত শিক্ষা নাপালে ছা৤-ছা৤ৰীয়ে ভুল পথত ভৱি দিয়ে, সেই সময়ত সোণাবি কলেজৰ সুস্থ পৰিবেশ, মৰমীয়াল ছাৰ-বাইদেউ সকল আৰু তেওঁলোকৰ উন্নত মানদণ্ডৰ শিক্ষাই মোক চাৰিওফালৰ পৰা আৰবি ৰাখিলে। কলেজীয়া শিক্ষা জীৱনৰ এইয়া শেষ বছৰ। স্মৃতিৰ মণিকোঠাত সোণাবি কলেজৰ সোণসেৰীয়াবোৰ সোণালী আখৰেৰে ছপাই লিপিবদ্ধ কৰাই ল'লো.....। এই পাহৰিব নোৱাৰা মিঠা স্মৃতিবোৰ লগত লৈ জীৱনৰ বাটত আগুৱাই যাম।

এই পাঁচটা বছৰত ছাৰ-বাইদেউ, সতীৰ্থ, বন্ধু, ভাইটি-ভন্টি, অইন কৰ্মচাৰীকে আদি কৰি বহুক লগ পালো। যদি অজানিতে কেতিয়াবা নক'বলগীয়া, নক'বিলগীয়া কিবা কৈ কাৰোবাক দুখ দিছো তাৰ বাবে এই লেখাৰ জৰিয়তে ক্ষমা বিচাৰিছো। সোণাবি কলেজৰ হেজাৰটা ধুলিকণাৰ মাজৰ এটা হ'বলৈ পাই নিজকে ধন্য মানিছো। নিজকে গৌৰববোধ কৰো যে মই সোণাবি মহাবিদ্যালয়ৰ এজন ছা৤। কৈ থাকিলৈও যেন শেষ নহ'ব মোৰ এই মৰমৰ কলেজখনৰ কথা....। কিন্তু ইমানকে লিখিলৈও আলোচনী সম্পাদক অভিলেখ ডাঙৰীয়াৰে বিপদ....। কিতাপ ছপা কৰোৱা খ'ব বাঢ়ি যাব.....।

শেষত আমাৰ সকলোৰে শ্ৰদ্ধাৰ আৰু মৰমৰ ছাৰ ড° বাজেন তামুলী দেৱক কৃতজ্ঞতা জনাই মোৰ এই লেখাৰ সামৰণি মাৰো। ছাৰৰ এই বছৰ বিদায়ী বছৰ। এই বছৰতে ছাৰে অৱসৰ ল'ব। সোণাবি মহাবিদ্যালয়খন যিটো পৰিস্থিতিৰ পৰা নি আজিৰ এই অৱস্থাত উপনীত হৈছেগৈ, এই কৃতকাৰ্য্যতাৰ বাবে একমাত্ৰ ছাৰৰ নামেই ল'ব লাগিব। বহু নজনা কথা জানিবলৈ পালো, শিকিবলৈ পালো ছাৰৰ পৰা এই কেইবছৰে। তাৰ বাবে অশেষ ধন্যবাদ ছাৰক। ছাৰ দীৰ্ঘায়ু হওক। তাৰেই কামনাৰে.....

“বেলি গ'ল গধুলি হ'ল আমাৰো দিহা-দিহি যাবৰ হ'ল”

ত্ৰিভুৱন গণ্গে
সাতক তৃতীয় বৰ্ষ
অসমীয়া বিভাগ

“..... যাবৰ পৰত সৰা শেৱালী বুটলি কি হ'ব
কোৱা.....।।”

দুহেজাৰ পাঁচ চনৰ কোনোৰা এটা দিন। যিটো দিনত মই গৈছিলো মোৰ দেউতাৰ সতে সোণাবি মহাবিদ্যালয়লৈ বুলি বুকুত এৰুকু স্পোন লৈ উগুল-ঘুগুল মনেৰে। তেতিয়া অধ্যক্ষৰ কোঠাত বহি আছিল, অকলশৰে, মৌনতাৰে মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ পূজনীয়া বৰ্তিপ্ৰভা গণ্গে বাইদেউ। দেউতাৰ লগত মইয়ো গ'লো বাইদেউৰ কোঠালৈ। ..... অলপ দেৰীৰ পাছত গম পালো মোৰ নাম ভৰ্তি হ'ল। উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষত কলা বিভাগত, শাখা ‘খ’।

এনেদৰেই নাটকীয়ভাৱে আহিছিলো সোণাবি মহাবিদ্যালয়লৈ। সেই তেতিয়াৰ ইয়াৰ এখন জীৱন্ত ছবি মোৰ মনত এতিয়াও সজীৱ হৈ আছে। জপনা পাব হৈয়েই শিল, ইটা ভগা দিয়া কেকুৰীযুক্ত দীঘল পদুলি। এখন ডাঙৰ আহল-বহলথেল পথাৰ। তাত অসংখ্য খেৰজাতীয় ঘাঁহৰ মেলা। কায়ত এটা মধ্যমীয়া চাইকেল বখাৰ ঘৰ। চমকা চমকে মামৰ ধৰা টিনেৰে অলপ অনুজ্জল সোণাবি মহাবিদ্যালয়খন। ইক' পাৰ্কৰ কায়তেই বৰ্তমানৰ ঠাইতেই মহাবিদ্যালয়ৰ পুঁথিভড়ালটো। আকাৰটো এতিয়াৰ দৰে ডাঙৰ নহয়। তেতিয়া প্ৰস্থাগাৰিকা আছিল চুটিকৈ চুলিবে সুকষ্টী বাইদেউ, বাণী দেৱী। অধ্যয়ন কক্ষ আছিল প্ৰথম সোমায়েই সোঁফালৰ কোঠাটো যিটোত বৰ্তমান কিতাপবোৰ আছে। শহীদ বেদীটো বৰ্তমানৰ ঠাইতেই সুশোভিত ফুলৰ মাজত। ছা৤নিবাস আছিল একমহলীয়া আৰু সৰু।

সেই বছৰতেই আহিল মোৰ অতিকৈ শ্ৰদ্ধাৰ পূজনীয়

শিক্ষাগুৰু বাজেন তামুলী ছাৰ অধ্যক্ষৰ কোঠালৈ। বতি বাইদেউ গুচি গ'ল উপাধ্যক্ষৰ কোঠালৈ আৰু মানিক বৰুৱা ছাৰ হৈ পৰিল শিক্ষা বিভাগৰ মূৰবী অধ্যাপক। নতে নঅৰা পুৰণি হ'লে ছয় অৰ্বা বুলি কোৱাৰ দৰে প্ৰথমতে ভাৰ হৈছিল নতুন অধ্যক্ষৰ আদৰ-কায়দা বা কেনেকুৰা? পিছে বুজিবলৈ বৰ বেছিদিন নেলাগিল। ছাৰৰ দুচকুৰ চাৰনিত কি যাদুকৰী গুণ আছে নাজানো সেই চাৰনিত দপ-দপাই জলা জুইয়ো শাম কাটি যাব। ইউনিফৰ্ম আৰু বেজ বাধ্যতামূলক নীতি-নিয়ম কঠোৰ, শ্ৰেণীবোৰ সম্পূৰ্ণকৈ, প্ৰেম-পিৰীতি, মুখৰোচক, মোৰাইল ফোনত ক'ব ল'বাৰ গাত ছোৱালীৰ বস্ত, খোৱা পানীৰ বাবে অত্যাধুনিক সজুলিৰ ব্যৱহাৰ আদিয়ে মোৰ লগতে সমূহ ছা৤ তথা সোণাবিৰামীৰ চকু থৰ লগাই দিলে। তাতে আকৌ মহাবিদ্যালয়ৰ ফলাফলে দুৰণ্তিৰ ছা৤কো পদুমে ভোমোৰাক আকৰ্ষণ কৰাৰ দৰে আকৰ্ষণ কৰিলে (“ছা৤ই” উভয়লিঙ্গ বুজাইছে) ডালে-ডালে, আগফালে কি, পাছফালে কি, সবেই ধাপলি মেলিলে আকাশ চুবলৈ অট্টালিকাৰ ৰূপলৈ। চকুৰ পচাৰতেই ক'ব সলালে সোণাবি মহাবিদ্যালয়ে। সোণত সুৱগা চৰাৰ দৰে বহু ছা৤-ছা৤ীয়ে বিভিন্ন দিশত সুনাম কঢ়িয়ালে মহাবিদ্যালয়লৈ। মুঠতে সকলো ফালতে প্ৰতিটো দিশত পৰিপুষ্টি লভিলে সোণাবি মহাবিদ্যালয়ে।

এইয়া হ'ল সাত বছৰে মোৰ চকুৰ আগত হোৱা সোণাবি মহাবিদ্যালয়ৰ ৰূপৰ পৰিবৰ্তন। সাত বছৰৰ এটা বহস্য আছে। সেয়া হ'ল দুহেজাৰ পাঁচ চনত আহি উচ্চতৰ মাধ্যমিকত দুটা বছৰ হেলিব ধুমকেতুৰ দৰে অদৃশ্য হৈ পুনৰ দুহেজাৰ ন চনত স্নাতক পৰ্যায়ত নামভৰ্তি হওঁ। ইয়াৰ কাৰণ বুজাত জিল

নিশ্চয় নহয়। মোৰ জীৱনৰ উল্লেখনীয় কথাটো হ'ল—
মেট্ৰিকৰ টেষ্টত অংকত এশৰ ভিতৰত শুন্য কিন্তু ফাইনেলত
তেক্ষিণ। আৰু বেছি নকওঁ।

ডিগ্রী পঢ়িলো হয়— ৰামায়ণ পঢ়ি ধাংধিধাৎ কৰি
সীতা মতা নে মাইকী নুবুজাৰ দৰে কি শিক্ষা পালো বা
জ্ঞান পালো সেইটো বিচাৰ্য বিষয়। কিয়নো শিক্ষা এটা
জীৱনজোৱা প্ৰক্ৰিয়া। ইয়াকলৈ কাহানিও শেষ কৰিব নোৱাৰিব।
কেৱল কিতাপৰ দ্বাৰাই মানুহ শিক্ষিত হ'ব পাৰে কিন্তু জ্ঞানী
নহ'বও পাৰে। মানুহে বিভিন্ন ঘাত-প্ৰতিঘাত, কষ্ট-আঘাত,
বিভিন্নজনৰ সাৰৱা কথাৰ সাৰ সংগ্ৰহৰ ফলতহে আৰু সাধনাৰ
ফলতহে জ্ঞান অৰ্জন হয়। কেৱল শ্ৰেণীত শিক্ষকে পঢ়ালে-
শুনিলে বা পৰীক্ষাত প্ৰথম স্থান পালেই যে সি প্ৰকৃত
জ্ঞানী পুৰুষ তাক মই নেভাবো। কিয়নো প্ৰথম স্থান পোৱা
ছাত্রই পাছলৈ ইঞ্জিনীয়াৰ হৈ বনোৱা এখন দলং বা
অট্টালিকাও এদিন খহি পৰিব পাৰে বা ভাল ডাক্ত হ'লেও
সাধাৰণ দুখীয়া নিচলাৰ বাবে সি উপযোগী নহ'বও পাৰে।
মানুহ উচ্চ শিক্ষাবে শিক্ষিত হ'লেই জ্ঞানী নহয়। জ্ঞান আৰু
শিক্ষা দুয়োটা পৃথক বস্তু।

পলকতে বহুকেইজন শিক্ষাগুৰুৰে অৱসৰ ল'লে মোৰ
চকুৰ আগতে। বিনদ মহন ছাৰ, বতি বাইদেউ, মানিক
বৰুৱা ছাৰ আকৌ শৈলেন্দ্ৰ ফুকন ছাৰে জীৱনৰ পৰাই অৱসৰ
ল'লে। পৰম পূজনীয় চিৰ নমস্য মোৰ শিক্ষাগুৰু সকল
আপোনাসৱৰ সেই চিনাকি মুখবোৰলৈ সদায়ে মনত পৰে।
আশা কৰো সদায়ে যেন আপোনাসৱৰ আশীৰ্বাদ পাওঁ।

মানসপটৰ পৰা আঁতৰি যাব নোখোজা তেজৰ সম্বন্ধ
নথকা অথচ আপোন আপোন লগা সেই মুখবোৰ সেই
মৌমিঠা মাতবোৰ আজিও মাজে মাজে শুনা পাওঁ। বন্ধুত্ব।
ক'ব ক'ব পৰা অহা সেই হাঁহি-ধেমালীৰোৰ যে এতিয়াও
মোৰ দুহাতত খিলখিলায়। জানা, কিমান ভাল লাগিছিল
ন। গুড় মৰণিং। সেইয়া আচলতে যৌৱনৰ দুৱাৰদলিৰ সেউজী
ৰ'দালী।

এই বছৰ কলেজ সপ্তাহ বেছ ভাল লাগিল। নাটক
কৰিলো, পুৰুষৰ পালো, পিকনিক গ'লো। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ শুকান

বালিত, আমাৰ সমদলৰ সামিধ্যই প্ৰশান্তহ'তৰ বিঙ্গীতৰ
সুৰত, ফেৰীৰ বোকোচাত, সিপাৰলৈ ..... কিমান যে আনন্দ।

“শীতৰ সৰা পাতেহে জানে বসন্ত
অহাৰ বাতৰি .....।”

আৰুনো কি কম, কিছুমান বিদায় হৃদয়বিদাৰক আৰু
কিছুমান বিদায় আনন্দ-ফুৰ্তিৰো। আচলতে বিদায় বুলিলে
পৃথিবী এৰি গুটি যোৱাটোহে বুজায়। এইবোৰ লুকা-ভাকুহে।
সেয়ে আজি একেশ শতিকাৰ বুটী আইতাইয়ো বিদায় ল'ব
নোখোজে মৰমৰ মোবাইল ফোনত বৰ জীয়েকক পাই।
বুটী আইয়ে নাতিয়েকক কয়— “ঐ সোণকণ মবিয়লটো
লগাই দেচোন, আইচিৰ লগত কথা পাতোঁ। বিলঞ্চ-ফিলঞ্চ
নাই যদি হ'ঁ এই টকা কুইটা ল ভলঙ্গৰ দোকানৰ পা ইচাচ
নে ফিছাচ কিবা এটা লৈ আহ।”

মাকৰ সৰু পুতেকটোক দাড়ি-চুলি পকি বুঢ়া হ'লেও
মাকে সদায় তাক সেই আহড়িয়া পোনাটি বুলিয়েই ভাৱে।
যেনেকৈ মই সোণাৰী মহাবিদ্যালয়খন ভাৱো। কিয়নো ইয়াৰ
কোলাতেই মই উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰথম সোৱাদ পালো। এটা
কথা ক'বৰ মন যায় যে লোকক দেখুৱাই শিক্ষকক ভৰিত
চুলেই গুৰুক সন্মান কৰা নুবুজায় নেকি? গুৰু-ছাৰৰ মধুৰ
মিলন তথা অন্তৰৰ একান্ত ভক্তিভাৱৰ দ্বাৰাহে দুয়োৰে বাঞ্ছোন
কট্কটীয়া হয়। কিন্তু ..... ?

সোণাৰী মহাবিদ্যালয় সোণালী হৈ পৰক সোণাৰী
হৃদত সোণাৰী মহাবিদ্যালয় এপাহি পদুম হৈ জিলিকি ৰওক।
তালৈ ভোমোৰা আহক দূৰ-দূৰণিৰ পৰা। আহক মৌমাখি
জাকে জাকে। ইয়াৰ পৰা মৌ লৈ গৈ মৌ বাঁহ সাজক
নিজ নিজ ঠাইত। সেই ঠাইৰ পৰুৱাক (মানুহক) ইয়াক
সোৱাদ দিয়ক। অন্ততঃ তুলসীৰ লগত মৌ মিহলি হৈ মানুহৰ
কাহ ভাল কৰক।

শেষত সোণাৰী মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা কি পালো কি
নেপালো, কি ল'লো কি নল'লো, শিক্ষকে কি বিচাৰিছিল,
কি পালে কি নেপালে সেইয়া বিচাৰ্য বিষয়। হয়তো বছত
পালো কিন্তু বিনিময়ত একো দিব নোৱাৰিলো। হ'লেও
সোণাৰী মহাবিদ্যালয়লৈ শত সহস্র প্ৰণাম। ◆

প্ৰকৃত বন্ধু

নাট্যকাৰ : শ্ৰীভৱেশ গঁগে

আতক দিতীয় বৰ্ষ

অসমীয়া বিভাগ

নাটকৰ চৰিত্ৰৰো :

১। ৰাজু

২। হৰেণ

৩। বিপুৰ

৪। বন্টু

৫। খুড়া

(আৰু কাপোৰ উঠাৰ লগে লগে মঞ্চত দেখা যাব এটা ভাড়া ঘৰৰ কাম ; ৰুমটোৰ চকী, টেবুল, বিচনা আদি।
আৰু কাপোৰ উঠাৰ লগে লগেই ৰাজু ভিতৰৰ পৰা ওলাই আহে। ৰাজুৰ মোবাইলটো বাজি উঠে)

ৰাজু : (মোবাইলটো Receive কৰি) Hello', Hello' অ' বৰ্মেন ক। মই .... অ' মই ৰুমতে আছো। ব গৈছো, তই
কাৰেং ধাৰাতে বৈ থাক। মই দহ মিনিটত পাই গৈছো। অ'... ঠিক আছে ৰাখ। (ভিতৰলৈ চাই) হৰেণ, এ হৰেণ,
অলপ ওলাই আছোন।

হৰেণ : ৰ, গৈছো। (ভিতৰৰ পৰা মাতে)।
(হৰেণৰ প্ৰেৰণ)

হৰেণ : কি হ'ল? কিয় মাতিছিল ক।

ৰাজু : মই অলপ ওলাই যাওঁ।

হৰেণ : সোনকালে আহিবি। মই হ'লে সদায় সদায় মালিকক মিছা কথা ক'ব নোৱাৰো দেই।

ৰাজু : ঠিক আছে, সোনকালে আহিবলৈ চেষ্টা কৰিম। (প্ৰস্থান)

হৰেণ : চেষ্টা কৰে; এই ৰাজুটো যে আৰু, ঘূৰাৰ বাহিৰে যেন একোকে চিনি নাপায়।
(বাহিৰত বিপুৰৰ মাত)

বিপুৰ : ৰাজু, অই ৰাজু ঘৰত আছ নে?

হৰেণ : কোন .....?

বিপুৰ : মই বিপুৰ।

হৰেণ : অ' বিপুৰ, আহ, আহ, ভিতৰলৈ সোমাই আহ। বহ ইয়াতে (চকী এখন আগবঢ়াই দি)।

বিপুৰ : ৰন্তু নাই নেকি?

হৰেণ : আছে, ভিতৰত মোবাইলত লেকচাৰ দি আছে।

বিপুৰ : কাৰ লগত লেকচাৰ দিছে নো?

হৰেণ : কাৰ লগত হ'ব আৰু ; বৈণীয়েকৰ লগত ছাগে।

বিপুৰ : ৰাজু নাই নেকি?

হৰেণ : ৰাজু ? সিতো সদায় টিউচন কৰো বুলি ওলাই যায়, পিছে .....

বিপুৰ : পিছে... পিছে কি হ'ল?

ନାଟକ

ସୋଗାଲୀ

- ହରେଣ : ଟିଉଚନ କରେ ନେ ନକରେ, ଏକମାତ୍ର ଭଗରାନ ଆକୁ ସିହେ ଜାନେ, ତାର ବାହିରେ ଆକୁ କୋନେବେ କ'ବ ନୋରାବେ।
- ବିପ୍ଲବ : ବାଜୁରେ ତେଣେ କାମ କରିବ ଜାନୋ? ବାଜୁ ଦେଖୋନ ପଡ଼ାତୋ ଭାଲ ଆଛିଲ। ମେଟ୍ରିକ ପରୀକ୍ଷାତ ପ୍ରଥମ ବିଭାଗତ ଉତ୍ତିର୍ଗ
ହୋରା ନାହିଁ ଜାନୋ?
- ହରେଣ : ଆଛିଲ, ପିଛେ ଇଯାଲେ ଆହି ବେୟା ହୈ ଗ'ଲ। ତାର ଚାଲ-ଚଳନ ଏକେବାବେ ସଲନି ହୈ ଗ'ଲ। ସବତ ମାକ-ଦେଉତାକର
ଶାସନତ ଡାଙ୍ଗର-ଦୀଘଲ ହେଛିଲ ଆକୁ ଇଯାତ ମୁକଳି ଆକାଶତ ଚରାଇବ ଦରେ ସୁରିବିଲେ ପାଇଛେତୋ; ସେଇ କାବଣେ।
ଶୁଣିଛେ ବୋଲେ ସି ଆଜିକାଲି ଏଜନୀ ଛୋରାଲୀର ପ୍ରେମତ ପରିଛେ ଆକୁ ସେଇ ଛୋରାଲୀଜନୀର ଲଗତ ସି ସଦାୟ ସୁରି
ଫୁରେ।
- ବିପ୍ଲବ : ସି କିନ୍ତୁ ଏନେକେ ସୁରି ଫୁରିଲେ ଏଇବାବ ପରୀକ୍ଷାତ ଫାର୍ଟ ଡିଭିଜନତୋ ଦୂରବେ କଥା ଥାର୍ଡ ଡିଭିଜନ୍‌ଓ ନାପାବ।
- ହରେଣ : କଥାଟୋ ଆମିଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବ ଲାଗିବ।
- ବିପ୍ଲବ : ତାଇ ଠିକେଇ କୈଛୁ ଆକୁ ଯଦି ସଂଚା ହୁଏ ତେଣେହଲେ ସବତ କଥାଟୋ ଜନାଇ ଦିଯାଇ ଭାଲ ହ'ବ। (ବନ୍ଟୁର ପ୍ରରେଶ)
- ବନ୍ଟୁ : (ହାତତ ମୋବାଇଲ ଲୈ) Hello', Hello, ଖେଂ ତେବି Network Fail। ଏଇ ନେଟୋରକଟୋ ଯେ ଆକୁ ଏଇ ସମୟତେ
ଫେଇଲ ହ'ବ ଲାଗେ ନେ? ଏକେବାବେ କମନଚେକ୍ ନାଇ ଦେଇ।
- ବିପ୍ଲବ : କାବ ଫୋନ ନୋ ବନ୍ଟୁ? ଅଥନିବେ ପରା ଯେ ଅକଳ ମୋବାଇଲତେ ବ୍ୟାପ୍ତ ହୈ ଆଛେ ଯେ?
- ବନ୍ଟୁ : ଆବେ ବିପ୍ଲବ, ତାଇ ଆକ' ଟିପ୍-ଟିପ୍ କେତିଆ ଆହିଲି? ମହି ତୋକ ଦେଖାଇ ନାଇ ନହୁଁ।
- ବିପ୍ଲବ : ଦେଖା ନାଇ ନେ, ନେଦେଖାବ ଭାବ ଜୁରିଛିଲି?
- ବନ୍ଟୁ : ତୋର କିନ୍ତୁ ଏକେବାବେ Commonsense ନାଇ ଦେଇ। ଦେଖିଲେନୋ ମହି ତୋକ ମାତ ଏଥାବ ନିଦାନିନେ?
- ବିପ୍ଲବ : ଠିକ ଆଛେ ବାକ, ମହି ମାନି ଲୈଛେ ତାଇ ମୋକ ନାଇ ଦେଖା ବୁଲି।
- ହରେଣ : ବନ୍ଟୁ, ଯାଚୋନ ବିପ୍ଲବଲେ ଚାହକେ ଏକାପ ବନାଗେ।
- ବନ୍ଟୁ : ତାଇ ଟିପ୍-ଟିପ୍ ବହି ଥାକୁ ଆକୁ ମୋକ ଚାହ ବନାବଲୈ କ'ବି।
- ବିପ୍ଲବ : ବନ୍ଟୁ, ଚାହ ବନାବ ନାଲାଗେ। ମହି ଏହିମାତ୍ର ଭାବ ଥାଇ ଆହିଛେ।
- ବନ୍ଟୁ : ତୋକ ମାର୍ହି କୋରା ନହୁଁ, ମହି ହରେଣକହେ କୈଛେ ଆକୁ ମହି ତୋକ ଏକାପ ଚାହ ବନାଇ ଖୁବାବ ନୋରାବିମ ନେ? ବର ତାଇ
ବହ ମହି ଟିପ୍-ଟିପ୍ ଏକାପ ଚାହ ବନାଓଗେ। (ମୋବାଇଲ ଟିପି ଟିପି ବନ୍ଟୁର ପ୍ରଥମ)
- ହରେଣ : ଏଇ ବନ୍ଟୁଟୋ, ଏକଳ ଧେମାଲିହେ କରିବ ଜାନେ।
- ବିପ୍ଲବ : ହ'ବ ଦେ, ଏନେକୁବା ଏଜନ ଲ'ବା ଲଗତ ଲାଗେ।
- ହରେଣ : ଲାଗେ, ଲାଗେ, ବାଜୁ କେନିବା ଓଲାଇ ଗ'ଲେ ଇଯାବ ଲଗତେ ଧେମାଲି କରି ଥାକୋ। କି ଯେ ହାସ୍ୟବସ ସୃଷ୍ଟି କରିବ ଜାନେ।
କେତିଆବା ଇଯାବ କଥା ଶୁଣେତେ ଭାତ ବନାବଲୈକୋ ପାହବି ଯାଓଁ। (ବାଜୁର ପ୍ରରେଶ)
- ବାଜୁ : ଆବେ ବିପ୍ଲବ ଫ୍ରେଣ୍ କେତିଆ ଆହିଲି? ତୋର ଦେଖୋନ ବହଦିନ ଖା-ଖବରେଇ ନାଇ।
- ବିପ୍ଲବ : ବହ ଦେବି ହ'ଲ। ଭାବିଲେ ତହିଁର ଖବର ଏଟାକେ କରି ଆହୋ। ସେଇ ଭାବିଯେଇ ଓଲାଇ ଆହିଲୋ। ପିଛେ ତହିଁନେ କଲେ
ଗୈଛିଲି?
- ବାଜୁ : ଟିଉଚନଲୈ।
- ବିପ୍ଲବ : କିନ୍ତୁ ତୋର ହାତତ ଦେଖୋନ ବହି, କଲମ ଏକୋବେ ନାଇ।
- ବାଜୁ : ବହିଖନ ଲଗବ ଏଜନେ ନିଲେ। କାଲି ସି ଟିଉଚନଲୈ ଅହା ନାହିଁ। ସେଯେହେ ମୋର ବହିଖନକେ ଲୈ ଗ'ଲ। ବାକୁ ବାଦ
ଦେ ସେଇବୋର, ଏତିଆ ତୋର ଖବର କ।
- ବିପ୍ଲବ : ମୋର ଖବର ଭଲେଇ। ମୋତକେ ତୋରହେ ଖବର ବୋଲେ ବେଛି ଭାଲ ବୁଲି ଶୁଣିଛେ। (ଚାହ ଲୈ ବନ୍ଟୁର ପ୍ରରେଶ)
- ବାଜୁ : (ବନ୍ଟୁଲୈ ଚାଇ) କି ଅ' ବନ୍ଟୁ, ତାଇ, ମହି ଅହା ଗମ ପାଲି ନେକି ଚାହ ଆନିଲିଯେଇ ଯେ।
- ବନ୍ଟୁ : ତୋଲେ ନହୁଁ, ବିପ୍ଲବ ଆକୁ ହରେଣଲେହେ ଆନିଛେ। ବିପ୍ଲବ ଚାହ ଥାବି।
- ବିପ୍ଲବ : ହ'ବ ବାକ.....

ନାଟକ

ସୋଗାଲୀ

- ବାଜୁ : ମୋଲେ ଅକଗମାନ ଆନାଗେ ଯା।
- ବନ୍ଟୁ : ମହି ନୋରାବୋ ଦେଇ।
- ବାଜୁ : ହ'ବ ଦେ, ନାଲାଗେ ବାର୍ବ। ବିପ୍ଲବ ତାଇ ବହ, ମହି ଅଲପ ଓଲାଇ ଯାଓଁ (ପ୍ରଥମ)।
- ବନ୍ଟୁ : ଏହି ବାଜୁଟୋ ଯେ ଆକୁ କାବୋ କଥା ନୁଣ୍ଣି କେବଳ ଛୋରାଲୀର ଲଗତ ସୁରି ଫୁରିବ ବିଚାରେ। ମାକ-ଦେଉତାକେ ତାବିଛେ
ଲ'ବାଟୋ ପଢ଼ିଛେ କିନ୍ତୁ ଆମିହେ ଜାନୋ ଲ'ବାଇ କିତାପ ପଡ଼େ ନେ ଛୋରାଲୀର ଲଗତ ଲାଇନ ମାରେ।
- ହରେଣ : ଲୋକର ଗୁଣ ଗାବ ନାଲାଗେ। (ବନ୍ଟୁର ମୋବାଇଲ ବିଂ ହୟ)
- ବନ୍ଟୁ : (Receive କରି) Hello ଅ' ହୟ, କୋରାଚେନ। ଖବର..... କି ଖବର, କୋରା। କି ..... ହୟ ନେକି? ଠିକ ଆଛେ।
- ବିପ୍ଲବ : କାବ ଫୋନ ବନ୍ଟୁ?
- ବନ୍ଟୁ : ମୁଣାଲୀର ଭନ୍ନୀଯେକରବ।
- ହରେଣ : କି କୈଛେ ତାଇ?
- ବନ୍ଟୁ : Network Fail।
- ବିପ୍ଲବ : ତାର ମାନେ.....।
- ବନ୍ଟୁ : ମୁଣାଲୀ ଆନ ହେଣ୍ଟେଟର ଲାଇଫ ଟାଇମ ହୈ ପରିଲ। ମୋର ଏକେବାବେ ଶେବ ହୈ ଗ'ଲ ଅ'।
- ହରେଣ : କି ଶେବ ହୈ ଗ'ଲ?
- ବନ୍ଟୁ : Network Fail ହୈ ଗ'ଲ ଯେତିଆ ଶେବ ନହ'ବ ନେକି?
- ବିପ୍ଲବ : Network Fail ହୈ କିନ୍ତୁ ତୋର ଜୀବନଟୋତେ ଫେଇଲ ହୋରା ନାଇ।
- ବନ୍ଟୁ : ହୟ ବିପ୍ଲବ, ମହି ଏତିଆ ଉପଲବ୍ଧି କରିଛୋ। କେବଳ ଛୋରାଲୀ ଭାଲ ପାଲେଇ ନହ'ବ। ତାର ଅର୍ଥ ବୁଝି ପାବ ଲାଗିବ।
ଭାଲପୋରା କଥାଟୋ ଇମାନ ସହଜ ନହୁଁ।
- ହରେଣ : ଏହିବୋର କଥା ଯଦି ତାଇ ଆଗତେ ଭାବିଲିହେତେନ, ତେଣେହଲେ ତୋର ଆଜି ଏନେକୁବା ଅରସା ନହ'ଲହେତେନ।
- ବନ୍ଟୁ : ଏ ବ-ଚୋନ ବ, ସୌଟୋ ଟିପ୍-ଟିପ୍ ଆମାର Commonsense ନଥକାଟୋ ନହୁଁ ଜାନୋ?
- ବିପ୍ଲବ : ଅ' ହୁଅତେ, ତାବୋ ନିଶ୍ଚୟ କିବା ଏଟା ହ'ଲ, ନହ'ଲେ ସି କିଯ ମନ ମାରି ଆହିବ। (ବାଜୁର ପ୍ରରେଶ)
- ହରେଣ : କି ହ'ଲ ବାଜୁ ..... ତୋର ଗା ବେୟା ନେକି, ବର ମନ ମାରି ଆହିଲି ଯେ?
- ବନ୍ଟୁ : କି ହ'ବ, Network Fail ଚାଗେ। (ବାଜୁରେ କାନ୍ଦେ)
- ହରେଣ : ତାଇ କି ଯିବ କାନ୍ଦିଛ? (ବାଜୁରେ କାନ୍ଦେ)
- ବିପ୍ଲବ : ତୋର କି ହେବେ ଆମାକ କଚୋନ।
- ବାଜୁ : ମୌ..... ଚୁ..... ମୀ, ମୌଚମୀ ମୋର ଜୀବନର ପରା ଆଂତରି ଗ'ଲ।
- ବନ୍ଟୁ : ତାଇ ସେଇ ସାଧାରଣ କଥାଟୋକେ ଲୈ କାନ୍ଦିଛ ଯେ, ମାନୁହେ ଶୁଣିଲେ କି ବୁଲି କ'ବି।
- ହରେଣ : ମହି ତୋକ କୈଛିଲୋ ନହୁଁ। ତାଇତେ ମୋର କଥାତ ଗୁରୁତ୍ବି ନିଦିଯ। ପାଲି ଏତିଆ ମଜାଟୋ।
- ବିପ୍ଲବ : ମହି ଏତିଆ ଉପଲବ୍ଧି କରିଛୋ ଅ' ବିପ୍ଲବ। ହରେଣ ମୋର ବହତ ବୁଝାଇଛିଲ କିନ୍ତୁ ମହି ତାର କଥାତ ଗୁରୁତ୍ବି

নাটক

সোগালী

- খুড়া : তুমি ঠিকেই কৈছা বিপ্লব আৰু দুদিনমানৰ পিছত চছমা ল'ব লাগিবই যেন পাইছো। বাজু তুমি দেখোন মনে মনে আছা? গা-বেয়া নেকি? টিউচনলৈ যোৱা নাই নেকি?
- বাজু : নাই যোৱা।
- খুড়া : পৰীক্ষা পালেহিয়েই দেখোন, এতিয়া টিউচন ক্ষতি কৰিলে তোমাৰহে লোকচান হ'ব। (বাজুৰে কান্দে)
- খুড়া : তুমি কান্দিছ কিয় বাজু?
- বাজু : মই আপোনাৰ আগত বছত মিছা কথা কৈছিলো খুড়া।
- খুড়া : মিছা কথা। .....
- বাজু : হয় খুড়া, মই টিউচন কৰা নাই খুড়া।
- খুড়া : তেনেহ'লে দুপৰীয়া তুমি কেনি যোৱা?
- বাজু : মই মানে এজনী ছোৱালীৰ .....
- খুড়া : হ'ব, আৰু মোৰ ক'ব নালাগে। মই সকলো বুজিলো। তুমি এনেকুৱা ল'বা বুলি ভৰা নাছিলো। কিন্তু তাৰ প্ৰমাণ আজি মই পালো। এশ গৰু মাৰিলে বাঘৰো মৰণ। তোমাক ইয়াত বাখিলে কোনোবাদিনা মোৰো বিপদে আগভেটি ধৰিব। গতিকে তাৰ আগতেই তুমি ইয়াৰ পৰা গুচি যোৱা।
- বাজু : মোক ক্ষমা কৰক খুড়া, মোৰ ভুল হৈ গ'ল। মই ইমানবোৰ হ'ব বুলি কেতিয়াও ভৰা নাছিলো।
- খুড়া : সেই কাৰণে ইমান ওপৰলৈ উঠি গ'লা। তোমাৰ নিচিনা ল'বা এজন বাখিলে কোনোৱা এদিনা মই লাজত পৰিব লাগিব।
- বাজু : খুড়া .....
- খুড়া : নামাতিবা মোক খুড়া বুলি। তোমাৰ মুখত এই শব্দটো শোভা নাপায়। (যাবলৈ লয়)
- বিপ্লব : খুড়া, তাক ক্ষমা কৰক।
- হৰেণ : হয় খুড়া, তাক এইবাৰ আমি বুজাম।
- খুড়া : (অলপ ভাৰি) ঠিক আছে তোমালোকে কৈছা যেতিয়া মই তাক ক্ষমা কৰি দিলো। আৰু শুনা, এদিন যদি এনেকুৱা কথা পুনৰ শুনো তেনেহ'লে সকলোকে বাহিৰ কৰি দিম। (প্ৰস্থান)
- ৰন্তু : এই সকলোবোৰ Commonsense নথকাটোৰ পৰাই হ'ল আৰু আজিৰ পৰা আমাক খুড়াই বিশ্বাসেই নকৰিব।
- বাজু : খুড়াই আমাক ইমান মৰম কৰিছিল, বিশ্বাস কৰিছিল কিন্তু সেই বিশ্বাস মই হেৰুৱাই দিলো। (কান্দে) আজি তহ্ত নথকা হ'লৈ খুড়াই মোক ঘৰৰ পৰা উলিয়াই দিলেহেঁতেন। বন্ধুৰে যে বন্ধুৰ কাৰণে কিমান ত্যাগ কৰিব পাৰে সেইটো মই আজি উপলব্ধি কৰিছো। সঁচাকে আজিহে মই ‘প্ৰকৃত বন্ধু’ক চিনিব পাৰিছো। আচলতে বিপদৰ বন্ধুহে আচল বন্ধু। ইমানদিনে মই মায়াৰ অন্ধকাৰত বুৰ গৈ আছিলো, কিন্তু আজি সেই সকলোবোৰ নাইকিয়া হ'ল।
- বিপ্লব : তই সঁচাই কৈছ নে?
- হৰেণ : তই আকৌ এবাৰ কচোন।
- বাজু : এবাৰ কিয়, হাজাৰবাৰ কম — “বিপদৰ বন্ধুহে আচল বন্ধু, তহ্তেই মোৰ প্ৰকৃত বন্ধু।” আৰু এই বন্ধুৰ মৰমৰ শিকলিডাল কেতিয়াও ছিঞ্জিবলৈ নিদিওঁ।
- ৰন্তু : তাৰমানে আজি তোৰ Commonsense আহিল। এইবাৰ আৰু Network Fail নহয়। বন্ধু একেবাৰে লাইফ টাইম হৈ গ'ল।
- বাজু : মানে.....।
- ৰন্তু : মানে আৰু কি “প্ৰকৃত বন্ধু”। (সকলোৱে হাঁহে, তাৰ লগে লগেই আঁৰ কাপোৰ পৰে)

সমাপ্ত

LIBRARY STAFF

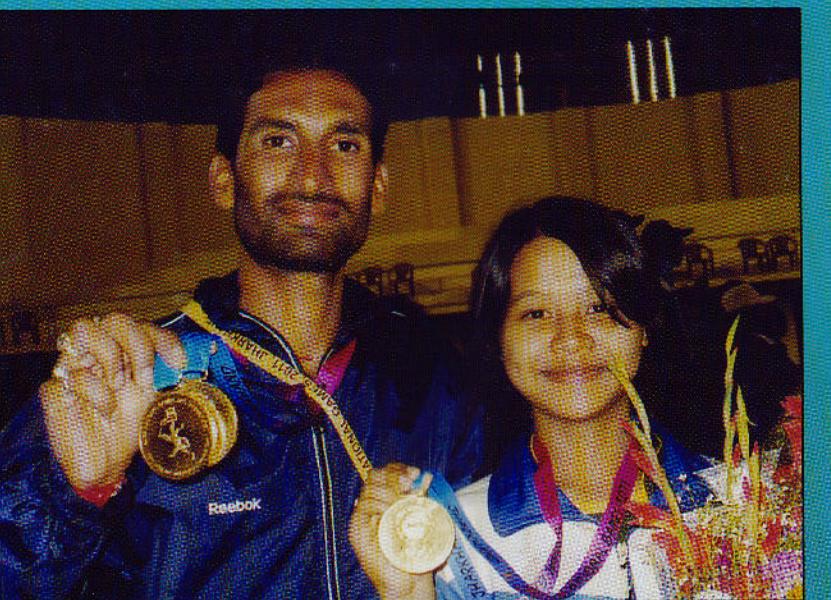

NON TEACHING STAFF

COLLEGE ACHIEVEMENTS

সোণালী

NATIONAL LEVEL LAWN BOWLS PLAYER ANANYA SAIKIA

STATE HAND BALL PLAYER
PINKY PHUKAN

NATIONAL LEVEL
LAWN BOWLS PLAYER
ANINDITA GOGOI

NATIONAL LEVEL
LAWN BOWLS PLAYER
PORISMITA GOGOI

RANJIT TROPHY PLAYER
MANASH PROTIM GOGOI

BEST LITERARY AWARDEE
PRIYANKA CHETIA PHUKAN

BEST ACTRESS
ALIVEA GOGOI

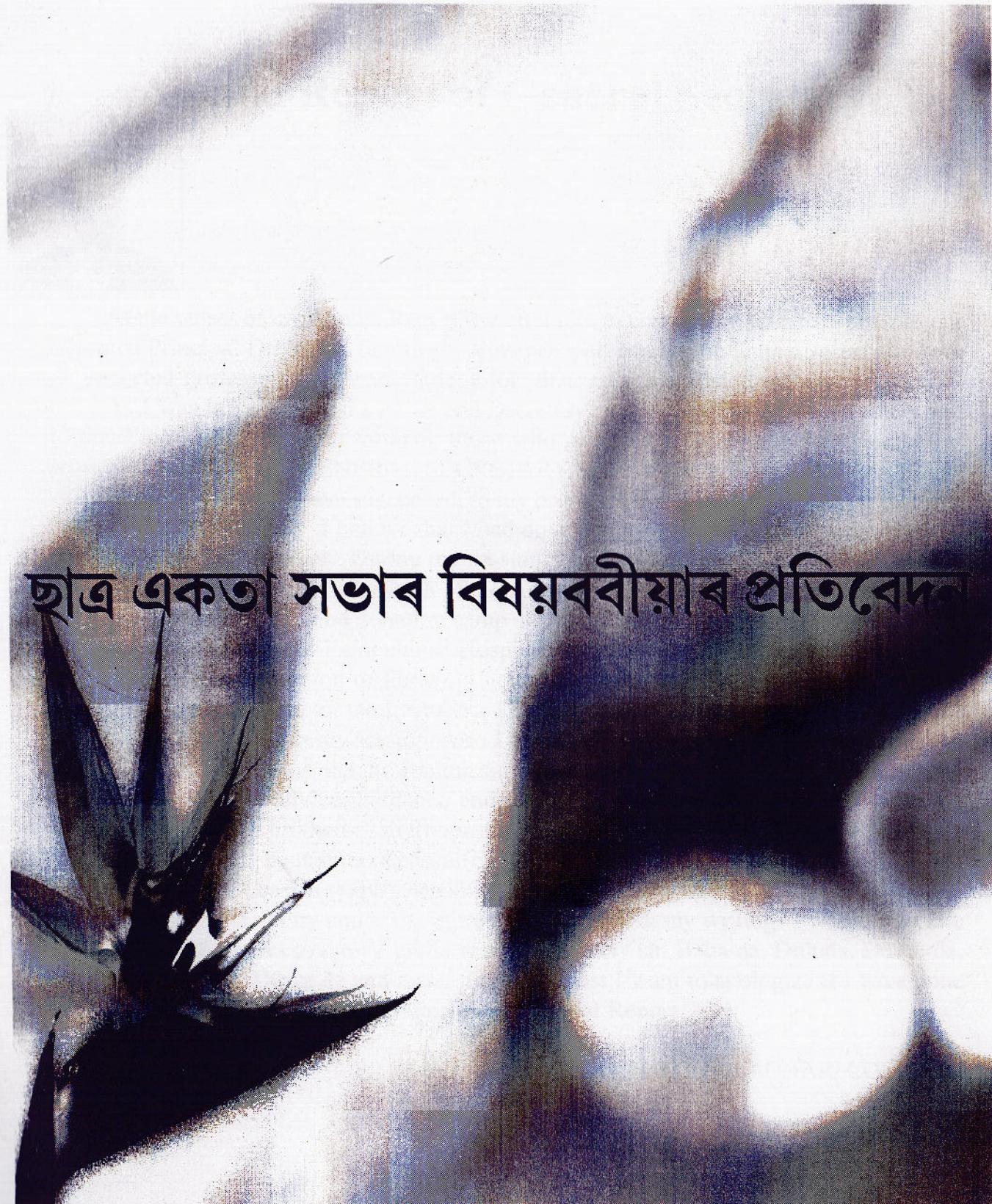

BEST SINGER
PRIYASHEE GOGOI

BEST COMEDY ACTOR
TRIVUBAN GOGOI

ছাত্র একতা সভার বিষয়বিষয়ার প্রতিবেদন

Annual Report of General Secretary

At the outset of my Annual Report, I would like to convey my sincere honour to our respected Principal Dr. Rajen Tamuli sir, Vice-pricipal Mr. Arpon KumarBaruah sir & to all respected Professors of Sonari College for their valuable advice and co-operation.

As I was being selected as "General Secretary" by my loving friends, brothers and sisters. I am greatly thankful to them, those who gave me an opportunity to handle this respectable portfolio, as GENERAL SECRETARY to serve this college. Well, but I don't know upto which limit I have succeeded, to my promises that I have made to you that as a GENERAL SECRETARY I believe that I had done every work in a proper way, sincerely and in a disciplined manner. During my session, I had organized Teacher's Day for two times, 6 National Seminars for both (Sci&Arts), 3 Workshops, GS meet at Rabindra Bhaban(GUWAHATI), Blood donation camp at college week, Arragement of Multi-Gym, A Flower Garden camp at Rajapukhuri Hospital organized by NSS unit, Construction of Indoor Stadium, construction of library, sanction of swimming pool and many more's.

At last, I request to all the Lecturers, Friends, brothers & Sisters to forgive me, for the mistakes I had done in my session. Also I would like to give a special cordial thanks to Dr. Rajen Tamuli sir, Mr. Arpon kr. Barauh sir, Mr. Sunil Dutta sir, Mr. Raghunath Kagyung sir for their valuable advice, guidance and Co-operation. Again I would like to give a special thanks to my brothers- sajid(boon) da, Ex-GS Debo kr Gupta, Abhilakh, Prasanta da, Chandan da, Khadyut(sunu),Bhaskar(chintu), Mukuta, Sanjib, Teza, Sisters-Rupa ba, Jahnabi, Friends- Debasish (papu), Medini, Bhargav, Rupam, Akash, Anil, Aditya, Pallabi and all the Union secretary and many mores. Before I finish my writings I would also like to give a special thanks to the IV grade workers- Kakoty sir, Baba da, Duluda, Dudul da, Basanta da, Juti da, Dibya da and many more's. At Iast I want to apologize if I have done mistakes or forgot to metion something in my Annual Report.

LONG LIVE, SONARI COLLEGE.
with thanks,
Nishit Kr. Deka ,
General Secretary,
Sonari College.

২০১১-২০১২ বর্ষ উপসভাপতির প্রতিবেদন

উপসভাপতির পাতনি আৰম্ভ কৰিবলৈ লোৱাৰ প্ৰাক্মুহূৰ্তত মই সেই সকলৈ প্ৰণাম জনাইছোঁ যি
সকলৰ অশেষ কষ্ট, যত্নৰ ফলত জ্ঞানৰ মন্দিৰ “সোণাৰি মহাবিদ্যালয়” সোণাৰি নগৰৰ মাজ মজিয়াত
স্থাপন হ'ল। দ্বিতীয়তে আমাৰ এই জ্ঞানৰ মন্দিৰ সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ক প্ৰকৃত সোণালী ৰূপ দিবলৈ যত্ন
কৰা তথা ৰূপ দিয়াত আগভাগলোৱা আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ কাৰ্য্যৰত অধ্যক্ষ শ্ৰদ্ধাৰ ডঃ ৰাজেন তামুলী
ছাৰ, শ্ৰদ্ধাৰ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষক শিক্ষয়াত্ৰীবৃন্দ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ কৰ্মচাৰীবৃন্দ আৰু বিশেষভাৱে
সোণাৰি মহাবিদ্যালয় সমূহ ছাৰ-ছাৰীক মই এই সুযোগতে আন্তৰিক অভিনন্দন তথা শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মই ২০১১-২০১২ বৰ্ষ উপসভাপতি পদৰ প্ৰাৰ্থী হিচাবে জয় লাভ কৰিছিলোঁ যদিও কলেজৰ
উন্নতি হকে বিশেষ কৰিব নোৱাৰিলো।

সদৌ শেষত মই মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ বিষয়বৈয়া আৰু ছাৰ-ছাৰীসকলৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰি
মোৰ প্রতিবেদন সামৰণি মাৰিছোঁ।

স্বপ্নজিৎ বৰগোহাই
সোণাৰি মহাবিদ্যালয়, ছাৰ একতা সভা

সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদিকাৰ প্রতিবেদন

প্রতিবেদন আগবঢ়োৱাৰ বাট চ'বাতে মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাগুৰু, কৰ্মচাৰী তথা ছাৰ-ছাৰীসকলৈ
শ্ৰদ্ধা নিবেদিছোঁ। যিসকল ব্যক্তিয়ে দেশ আৰু স্বজাতিৰ হকে প্ৰাণ বিসৰ্জন দিলে সেইসকল ব্যক্তিৰ
আৱাৰ চিৰশাস্ত্ৰৰ বাবে মিনতি জনাইছোঁ। লগতে সোণাৰি মহাবিদ্যালয়খনি প্ৰতিষ্ঠা আৰু উন্নতিৰ ক্ষেত্ৰত
আগভাগ লোৱা মহান ব্যক্তি সকলৈও মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ।

বিগত ২০১১-১২ বৰ্ষটিত মোৰ সাধাৰণ সহঃসম্পাদিকাৰ পদলৈ নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ত
সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুযোগ দিয়া সমূহ শুভাকাঙ্ক্ষীলৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। বিগত বৰ্ষটিত ছাৰ
একতা সভাৰ সহকাৰী সাধাৰণ সম্পাদিকা হিচাপে বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সমাৰোহত অন্যান্য বিষয়বৈয়া
সকলৰ লগতে তেওঁলোকৰ কাৰ্য্যত সহায়-সহযোগ আগবঢ়ালো। মই মহাবিদ্যালয়ৰ হকে কিছুমান কাম
কৰিম বুলি ভাবিছিলো কিন্তু সকলোবোৰ বাস্তৱত সম্পূৰ্ণ ৰাপে ৰূপায়িত কৰিব নোৱাৰিলো।

শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত সহায় সহযোগিতাৰ লগতে সু-দিহা পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা
শ্ৰদ্ধেয় ড° ৰাজেন তামুলী ছাৰকে প্ৰমুখ্য কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ শিক্ষাগুৰু তথা ছাৰ-ছাৰীক অভিনন্দন
জনাই মোৰ জ্ঞাত অজ্ঞাত ভুলৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিলো। লগতে মহাবিদ্যালয় উন্নৰোত্তৰ
উন্নতি কামনা কৰি মোৰ সম্পাদকীয় প্রতিবেদনৰ ইতিৰেখা টানিলো।

‘জয়তু সোণাৰি মহাবিদ্যালয়’
‘জয়তু সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাৰ একতা সভা’

শ্ৰীমতী নৰশূতা শইকীয়া
সহঃসাধাৰণ সম্পাদিকা
সোণাৰি মহাবিদ্যালয় ছাৰ একতা সভা
২০১১-১২ বৰ্ষ

২০১১-২০১২ বর্ষ লঘু খেল বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্রতিবেদন

প্রতিবেদনৰ কলম ধৰাৰ প্রাক্মূহৰ্ত্তত মই সেই সকল দৃবৃষ্টি সম্পৰ্ণ তথা মহান ব্যক্তি সকলক সৌৰবিছে যি সকল মহান ব্যক্তিৰ অনেক ত্যাগ আৰু শ্ৰমৰ বিনিময়ত সোণাৰি নগৰৰ মাজ-মজিয়াত এই জ্ঞানৰ মন্দিৰ “সোণাৰি মহাবিদ্যালয়” খন প্রতিষ্ঠা হ'ল। ইয়াৰ পাছতে সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, শ্ৰদ্ধাৰ উপাধ্যক্ষ মহোদয় প্ৰমুক্ষে কৰি শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰু সকল, মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ কৰ্মচাৰীবৃন্দ, ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ বিষয়বৰীয়া লগতে সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক এই সুযোগতে মৰম-চেনেহ, কৃতজ্ঞতা তথা শুভকামনা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মই ২০১১-২০১২ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ লঘু খেল বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত হৈছিলো যদিও মই আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহৰ আগমূহৰ্ত্তত এক দৃঢ়টনাত পতিত হৈ ক্ৰীড়া সপ্তাহত সক্ৰিয় ভাৱে অংশ গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰিলো। মোক সেই সময়ত বিশেষ ভাৱে কামখিনি আগবঢ়াই নিয়াত সহায় কৰিছিল উপ-সভাপতি শ্ৰী স্বপ্নজিৎ বৰগোহাই তথা ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ বিষয়বৰীয়াই। মই এই সুযোগতে তেওঁ লোকক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মই বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহৰ সময় সক্ৰিয় ভাৱে অংশ গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰিলেও তাৰ পিছৰ প্রতিটো কাৰ্যসূচীত ছাত্ৰ-একতা সভাৰ লগত সক্ৰিয় ভাৱে জড়িত আছিলোঁ।

সৰ্বশেষত মই পুনৰ বাৰ সকলোকে মৰম-চেনেহ, শ্ৰদ্ধা, কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰি প্রতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছোঁ।

অনিল গোৱাঙ্গা
লঘু খেল বিভাগৰ, সম্পাদক

সংগীত বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্রতিবেদন

সম্পাদকীয় একলমৰ প্রাক-মুহূৰ্ততে যিসকল ব্যক্তিৰ অশেষ কষ্ট আৰু ত্যাগৰ বিনিময়ত এই জ্ঞানৰ মন্দিৰটি প্ৰাণ পাই উঠিছিল সেইসকলৰ প্ৰতি মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। ইয়াৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ, শ্ৰদ্ধাৰ বাজেন তামুলী চাৰ, উপাধ্যক্ষ শ্ৰীযুত অৰ্পন বৰুৱা চাৰ আৰু সমূহ শিক্ষাগুৰু সকল আৰু কৰ্মচাৰী বৃন্দলৈ শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

২০১১-১২ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত সংগীত বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়লৈ সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুবিধা দিয়াৰ বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু বন্ধু-বন্ধুৰীলৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

সম্পাদকৰ কাৰ্যভাৱ গ্ৰহণ কৰাৰ কেইদিনমানৰ পিছতেই সকলোৰে হেঁপাহৰ বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহৰ আৰম্ভণি হৈছিল। এই সপ্তাহত মই সংগীতৰ বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতা আয়োজন কৰিছিলো য'ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে যথেষ্ট পাৰদৰ্শিতা দেখুৱাবলৈ সক্ষম হৈছিল। এই সময়ছোৱাত সকলো ক্ষেত্ৰতে সহায় হাত আগবঢ়োৱা বিভাগীয় উপদেষ্টা শ্ৰীযুত বৰ্জিত বুঢ়াগোহাই চাৰ, শ্ৰীযুতা ৰীতা দত্ত বাইদেউ, শ্ৰীযুত বৰ্ঘনাথ কাগয়ুৎ চাৰ আৰু সমূহ শিক্ষাগুৰু সকল, ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয়বৰীয়া সকল আৰু বন্ধু-বন্ধুৰী সকললৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মহাবিদ্যালয়ৰ শুভাকাঞ্জী হিচাপে এই এবছৰীয়া কাৰ্যকালত কিমানদূৰ সফল হ'লো এইয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্যৰ বিষয়। বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে যি পাৰদৰ্শিতা দেখুৱাইছিল এইয়া অতি প্ৰশংসনৰ বিষয়। আশা কৰোঁ ভৱিষ্যতে তেওঁলোকে পৃথিৰীৰ অন্যান্য ক্ষেত্ৰতো সফল হৈ মহাবিদ্যালয়লৈ গৌৰৱ কঢ়িয়াই আনিব আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সোণালী ঐতিহ্য তথা সন্মান চিৰ্যুগমীয়া কৰি ৰাখিব।

সৰ্বশেষত মোৰ কাৰ্যকালৰ অজানিতে হোৱা ভুলবোৰৰ বাবে ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা কৰিছোঁ। আগন্তক বৰ্ষত উক্ত বিভাগটিৰ অধিক উন্নতি আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰিলো।

“জয়তু সোণাৰী মহাবিদ্যালয়”

শ্ৰীনৱজিৎ বৰগোহাই
সংগীত বিভাগৰ সম্পাদক
২০১১-১২ বৰ্ষ

Result of Music Competition

1. Jyoti Sangeet	1st Miss Priyashree Gogoi 2nd Miss Rituparna Sarma 3rd Miss Puja Gogoi
2. Rabha Sangeet	1st Miss Priyashree Gogoi 2nd Miss Priyanka Chetia Phukan 3rd Miss Rituparna Sarma
3. Bihu Geet	1st Sri Abhilakh Gogoi 2nd Miss Bhagyashree Phukon 3rd Sri Nirmal Gogoi
4. Lokogeet	1st Miss Puja Gogoi 2nd Miss Priyashree Gogoi 3rd Miss Rituparna Sarma
5. Parwati Sangeet	1st Miss Rituparna Sarma 2nd Miss Priyashree Gogoi 3rd Miss Sweta Ghosh
6. Bhupendra Sangeet	1st Miss Sweta Ghosh 2nd Miss Anindita Borgohain 3rd Miss Priyashree Gogoi

Best Singer – Miss Priyashree Gogoi

****

সাহিত্য বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্রতিবেদন

প্রতিবেদনৰ প্রাক্ বুলনিতে সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ পৰম শ্ৰদ্ধেয় অধ্যক্ষ মহোদয় প্ৰমুখে পৰম শ্ৰদ্ধাভাজন উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাগুৰু সকল আৰু তথা কৰ্মচাৰীবৃন্দলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছোঁ ; লগতে মই সেইসকল মহান লোকৰ ব্যক্তিৰ চৰণত মোৰ অন্তৰ পৰা একাজেলি শ্ৰদ্ধাৰ পুষ্পাঞ্জলি অৰ্পণ কৰিছো, যিসকল মহান ব্যক্তিৰ অহোপুৰুষার্থ প্ৰচেষ্টাৰ জৰিয়তে প্ৰসিদ্ধ চৰাইদেউ মহকুমাৰ সোণাৰি নগৰৰ মাজমজিয়াত জ্ঞানৰ মন্দিৰ ‘সোণাৰি মহাবিদ্যালয়’ গঢ়ি উঠিল।

২০১১-১২ বৰ্ষৰ সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনত মোৰ “সাহিত্য বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে” ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ কাৰণে সেৱা আগবঢ়োৱাৰ সুযোগ দিয়াৰ বাবে চিৰন্মস্য মোৰ দাদা-বাইদেউ, বন্ধু-বান্ধুৰী আৰু ভাইটি-ভন্টী সকললৈ আন্তৰিক মৰম যাচিলোঁ।

সাহিত্য বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে কাৰ্যভাৱ গ্ৰহণ কৰাৰ কেইসপ্তাহমানৰ পাছতে মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সমাৰোহ আৰম্ভ হয়। এই ক্ৰীড়া সমাৰোহতেই মোৰ বিভাগৰ প্রতিযোগিতাসমূহ অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। প্রতিযোগিতাসমূহত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ শৃংখলাৰুদ্ধতা আৰু প্ৰতিভা দেখি মই অভিভূত হ'লো। মোৰ কাৰ্য্যকালত প্রতিযোগিতাসমূহ সুকলমে অনুষ্ঠিত কৰাত বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল সাহিত্য বিভাগৰ তত্ত্বাধায়ক ৰঘুনাথ কাগয়ুং ছাৰ, পৰাণন কোঁৰৰ ছাৰ, বীতা দত্ত বাইদেউ, ৰাজীৰ কটকী ছাৰ, শ্ৰদ্ধেয় অনিতা কোঁৰৰ বাইদেউ, নিকু বাইদেউ, চক্ৰপানী পাতিৰ ছাৰে। বিভিন্ন সময়ত সহায় আগবঢ়োৱা মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ আন শিক্ষাগুৰু সকল তথা অধ্যক্ষ মহোদয়, আৰু উপাধ্যক্ষ মহোদয়, দাদা - বাইদেউ, বন্ধু-বান্ধুৰী নিৰ্মল দা, সৌৰভ দা, অভিলেখ, দুলু, অৰ্চনা, নৰনীতা, ভাৰতী, নায়িকা, ভৱেশ, তপন, মায়া মেঘালী বা, আশাকৰণ বা, সুনীল, দেৱা দা প্ৰমুখে ছাত্ৰী নিবাস আৰু ছাত্ৰ নিবাসৰ সমূহ আবাসীলৈ শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰাৰ লগতে কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত হৈ যোৱা অনিচ্ছাকৃত ভুলসমূহৰ বাবে মোৰ শিক্ষাগুৰু তথা অধ্যক্ষ মহোদয়, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ ওচৰত ক্ষমা নিবেদিষ্যে আৰু ছাত্ৰ একতা সভাৰ সকলো বিষয়বৰীয়ালৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰি সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰিলো।

‘জয়তু সোণাৰি মহাবিদ্যালয়’
“জয়তু সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা”

জ্যোতিষ বুঢ়াগোহাই
সাহিত্য বিভাগৰ সম্পাদক
২০১১-১২ বৰ্ষ

সাহিত্য প্রতিযোগিতার ফলাফল

১। অসমীয়া কবিতা আবৃতি প্রতিযোগিতা

১। প্রথম	অনিন্দিতা গঙ্গে	—	উচ্চতর মাধ্যমিক, ১ম বর্ষ
২। দ্বিতীয়	প্রিয়ংকা শৰ্মা	—	স্নাতক, তৃতীয় বর্ষ
৩। তৃতীয়	বন্দিতা বৰুৱা	—	স্নাতক, ২য় বর্ষ

২। অসমীয়া বাতৰি পঢ়া প্রতিযোগিতা

১। প্রথম	পল্লী বৰগোহাঞ্জি	—	উচ্চতর মাধ্যমিক, ১ম বর্ষ
২। দ্বিতীয়	মাইনু কাকতি	—	স্নাতক, তৃতীয় বর্ষ
৩। তৃতীয়	প্রিয়ংকা চেতিয়া ফুকন	—	স্নাতক, তৃতীয় বর্ষ

৩। ইংৰাজী বাতৰি পঢ়া প্রতিযোগিতা

উদগণিমূলক বঁটা

১। প্রথম	বাজী কৌশিক	—	উচ্চতর মাধ্যমিক, ১ম বর্ষ
২। দ্বিতীয়	মণ্ডুৰী কোৰৰ	—	উচ্চতর মাধ্যমিক, ১ম বর্ষ

৪। থলিতে লিখা কবিতা প্রতিযোগিতা (অসমীয়া)

বিষয় : তোমাৰ মৃত্যুত তোমাৰ যাত্রাত (‘ড° ভূপেন হাজৰিকা/ ‘মামণি বয়ছম গোস্বামী)

১। প্রথম	শ্রীমতী প্রিয়ংকা চেতিয়া ফুকন	—	স্নাতক, তৃতীয় বর্ষ
২। দ্বিতীয়	শ্রী অভিজিৎ শইকীয়া	—	উচ্চতর মাধ্যমিক, ১ম বর্ষ
৩। তৃতীয়	শ্রীমতী মায়া মেঘালী বৰুৱা	—	স্নাতক, তৃতীয় বর্ষ

৫। থলিতে লিখা চুটি গল্প প্রতিযোগিতা

বিষয় : উৰুলি

১। প্রথম	শ্রীমতী প্রিয়ংকা চেতিয়া ফুকন	—	স্নাতক, তৃতীয় বর্ষ
২। দ্বিতীয়	অনিন্দিতা গঙ্গে	—	উচ্চতর মাধ্যমিক, ১ম বর্ষ
৩। তৃতীয়	শ্রীসৌৰভ চেতিয়া	—	স্নাতক, তৃতীয় বর্ষ
	শ্রীমতী মাইনু কাকতি	—	স্নাতক, তৃতীয় বর্ষ
উদগণি —	শ্রীমতী সুকুমৰী চাঁমাই	—	স্নাতক, তৃতীয় বর্ষ

৬। থলিতে লিখা কবিতা প্রতিযোগিতা (অসমীয়া)

বিষয় : তোমাৰ মৃত্যুত তোমাৰ যাত্রাত (‘ড° ভূপেন হাজৰিকা/ ‘মামণি বয়ছম গোস্বামী)

১। প্রথম	শ্রীমতী প্রিয়ংকা চেতিয়া ফুকন	—	স্নাতক, তৃতীয় বর্ষ
২। দ্বিতীয়	শ্রী অভিজিৎ শইকীয়া	—	উচ্চতর মাধ্যমিক, ১ম বর্ষ
৩। তৃতীয়	শ্রীমতী মায়া মেঘালী বৰুৱা	—	স্নাতক, তৃতীয় বর্ষ

৭। চিৰাংকণ প্রতিযোগিতা

বিষয় : উৰুলি

১। প্রথম	সুনীতি কাকতি	—	উচ্চতর মাধ্যমিক, ১ম বর্ষ
২। দ্বিতীয়	চন্দন নয়ন দাস	—	স্নাতক, তৃতীয় বর্ষ
৩। তৃতীয়	মিঠু ফুকন	—	স্নাতক, দ্বিতীয় বর্ষ
প্রিয়ংকা চেতিয়া ফুকন			স্নাতক, তৃতীয় বর্ষ
উদগণি — শৰৎ গঙ্গে			উচ্চতর মাধ্যমিক, ১ম বর্ষ

৮। কবিতাৰ পাণ্ডুলিপি

বিষয় : উৰুলি

১। প্রথম	প্রিয়ংকা চেতিয়া ফুকন	—	স্নাতক, তৃতীয় বর্ষ
শিৰোনাম	— সৰাপাতাৰ দৰে সবি পৰা বাতিবোৰ আৰু মই		
২। দ্বিতীয়	নীহারিকা বৰগোহাই	—	স্নাতক, ২য় বৰ্ষ
শিৰোনাম	— খোজ		
৩। তৃতীয়	শ্রীসৌৰভ চেতিয়া	—	স্নাতক, তৃতীয় বৰ্ষ
শিৰোনাম	— একাজলি উশাহ শব্দ আৰু অনুভূতি		
উদগণি —			
১।	পৰিত্ৰ চেতিয়া	—	স্নাতক, ২য় বৰ্ষ
শিৰোনাম	— এমুষ্টি তৰাৰ নাচোন		
২।	অভিলেখ গঙ্গে	—	স্নাতক, ২য় বৰ্ষ

৯। চুটি গল্প

১। প্রথম	প্রিয়ংকা চেতিয়া ফুকন	—	স্নাতক, তৃতীয় বৰ্ষ
২। দ্বিতীয়	কৃতী চাঁমাই	—	উচ্চতর মাধ্যমিক, ১ম বৰ্ষ

১০। একাংকিকা নাটৰ পাণ্ডুলিপি

বিচাৰকৰ বিশেষ বঁটা “সম্মৰ্মতি”

১। শ্রীনির্মল গগৈ — স্নাতক, তৃতীয় বর্ষ

১১। প্রবন্ধ

বিষয় : অসম ২০৫০

১। প্রথম	ঝাতুপূর্ণা দত্ত	—	স্নাতক, তৃতীয় বর্ষ
২। দ্বিতীয়	পবিত্র চেতিয়া	—	স্নাতক, ২য় বর্ষ
৩। তৃতীয়	কৃতি চাংমাই	—	উচ্চতর মাধ্যমিক, ১ম বর্ষ
	চন্দন নয়ন দাস	—	স্নাতক, তৃতীয় বর্ষ

১২। আবেদন

বিষয় : মহাবিদ্যালয়ৰ সমস্যা

১। প্রথম	শ্রীশৱৎ কুমাৰ গগৈ	—	স্নাতক, ২য় বর্ষ
২। দ্বিতীয়	শ্রীমতীকৃতী চাংমাই	—	উচ্চতর মাধ্যমিক, ১ম বর্ষ
৩। তৃতীয়	শ্রীঋষিকেশ বুঢ়াগোহাই	—	উচ্চতর মাধ্যমিক, ৩য় বর্ষ
	উদগণিমূলক- শ্রীঅংকিতা নন্দী	—	উচ্চতর মাধ্যমিক, ১ম বর্ষ

১৩। শ্রেষ্ঠ সাহিত্যিকৰ বটা

১। প্রিয়ংকা চেতিয়া ফুকন

- স্নাতক, তৃতীয় বর্ষ

****

ছাত্র জিৰণি কোঠা সম্পাদকৰ প্রতিবেদন

প্রতিবেদনৰ আৰঙ্গণিতে মই সেইসকল মহান ব্যক্তিক অতি শ্ৰদ্ধাৰে সুৰখিছো যিসকল ব্যক্তিয়ে অশেষ কষ্ট কৰি হেঁপাহেৰে জ্ঞানৰ মন্দিৰ সোণাৰি মহাবিদ্যালয় স্থাপন কৰি নগৰখনৰ শিক্ষাব মানদণ্ড উন্নত কৰিলৈ। সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় ড° বাজেন তামুলী ছাৰ প্ৰমুখ্যে শিক্ষাগুৰু সকল, মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰীবৃন্দ আৰু ছাত্র একতা সভাৰ সমূহ বিষয়বৰ্বীয়া তথা মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্র-ছাত্রীলৈ মোৰ মৰম, কৃতজ্ঞতা আৰু শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছো।

২০১১-১২ বৰ্ষৰ ছাত্র একতা সভাৰ নিৰ্বাচনত মোক মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্র-ছাত্রী সকলে ছাত্র জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদক কৰে নিৰ্বাচিত কৰে। ছাত্র জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদক কৰে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ প্রতি যি সেৱা আগবঢ়াবলৈ মোক সুবিধা প্ৰদান কৰিলে সেই সকল চিৰ নমস্য মোৰ দাদা, বাইদেউ, বন্ধু-বান্ধুৰী আৰু ভাইটি-ভন্টী সকললৈ মই আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত অজনিতে বৈ যোৱা ভুল-ক্রটিবোৰ বাবে আপানালোকৰ ওচৰত ক্ষমা-প্ৰাৰ্থনা বিচাৰি মোৰ প্রতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলো।

‘জয়তু সোণাৰি মহাবিদ্যালয়’

কৌশিক গগৈ

সম্পাদক, ছাত্র জিৰণি কোঠা
সোণাৰি মহাবিদ্যালয় ছাত্র একতা সভা

২০১১-১২ বৰ্ষ

Carrom (Single)

1. 1st Position – Sri Raju Bauri
2. 2nd Position – Sri Sajnoy Gogoi
3. 3rd Position – Sri Monuj Baruah

Carrom Double (Boys)

1. Dilwar Hussain Champion
Seraj Ali Mansuri
2. Animesh Hazarika Runners up
Partha Pratim Baruah
3. Bijoy Sankar Borah
Probal Protim Gogoi

Chess (Boys)

1. Lakhi Nandan Das – Winner 1st
2. Idul Hussain – Runners up

ছাত্রী জিরণী চ'বা বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ প্রতিবেদন

প্রতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে যিসকল মহান ব্যক্তিৰ ত্যাগ আৰু শ্ৰমৰ বিনিময়ত আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন গঢ় লৈ উঠিলে সেইসকল মহান ব্যক্তিক মই শ্ৰদ্ধাৰে সুৰৱিছো ; আৰু লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয় প্ৰমুখ্যে মাননীয় শিক্ষাগুৰু, কৰ্মচাৰীবৰ্ন তথা সকলো ছাত্ৰ-ছাত্রীক মোৰ শ্ৰদ্ধা আৰু আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলো।

২০১১-১২ বৰ্ষৰ সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনত ছাত্রী জিৰণী চ'বা বিভাগৰ সম্পাদিকা হিচাপে নিৰ্বাচিত হৈ মহাবিদ্যালয়খনলৈ সেৱা আগবঢ়োৱাৰ সুযোগ প্ৰদান কৰাৰ বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্রীক এই সুযোগতে ধন্যবাদ ঘাটিছোঁ।

ছাত্রী জিৰণী চ'বাৰ সম্পাদিকা হিচাপে মই কিমানদূৰ সফল হ'লোঁ সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্যৰ বিষয়। তথাপি মোৰ সাধ্যানুসাৰে প্রতিটো দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য সুচাৰুৰূপে পালন কৰাৰ চেষ্টা কৰিলো। এইক্ষেত্ৰত মোক দিহা পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা সকলোটিলৈ মোৰ আন্তৰিক শুভেচ্ছা থাকিল। মোৰ কাৰ্য্যকালত অজানিতে বৈ যোৱা ভুল-ক্ৰতি সমূহৰ বাবে আপোনালোকৰ সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা বিচাৰিলো।

শেষত মহাবিদ্যালয়খনিৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি মই মোৰ সম্পাদকীয় প্রতিবেদন ইমানতে সামৰিলো।

‘জয়তু সোণাৰি মহাবিদ্যালয়’

**পূৰ্বী শইকীয়া
সম্পাদিকা**

ছাত্রী জিৰণী চ'বা বিভাগ

Results of Games held under Girl's Common Room Secretary

Carrom Single

1. Maya Meghali Boruah
2. Shyamalima Gogoi
3. Bandita Dey

Carrom Double

1. Maya Meghali Boruah, Juri Lama
2. Simi Shyam, Puja Gogoi

Musical Chair

1. Sweta Ghosh
2. Parishmita Gogoi
3. Pallabi Borgohain

Salad

1. Rituparna Dutta
2. Olympica Borgohain
3. Rimjhim Dulakakhoria

Chess

1. Puja Gogoi
2. Munmi Saikia
3. Purabi Saikia

Debating Secretary's Report

At the starting of my Annual Report, I would like to convey my sincere honour to respected Principal Dr. Rajen Tamuli Sir, Vice-Principal Mr. Arpon Kr. Boruah Sir and all my teachers of our college.

As I was selected as "Debating Secretary" of my good wishers and loving friends, I am greatly thankful to them for handling this respectable portfolio and for giving me an opportunity to serve for this college. Well, I do not know upto which limit I have succeeded in my duty and promise made to you but I believe that I had contributed a very little to the debating and quiz in the college. During my session, I organised all the competitions such as Debate, Quiz, Memory Test, Extempore speech under debating section in College week. In remembering my duty, I always provided my helpful hand in all the activities of our student union.

At last, I request to all of you to forgive me, for my ignorance. Also I would like to give my cordial thanks to respected Mr. Rajib Kotoky Sir, Mr. Sunil Dutta Sir, Mr. Dipankar Sir, Mr. Raghunath Kagyung Sir, Mr. Dilip Ranjan Sir, Mrs. Ranu Mohan Madam, Dr. Rana Konwar Sir, Mrs. Reena Borthakur Madam for their valuable advice and co-operation. Again, thankful to my friends, Bhargav, Akash, Aditya, debasish, Abhijit, Abhilakh, Prasanta, Kaushik, Prantmoyee, Mithu, Sumsum, Kaylani, Medini, Probin, Satrughna, Nabasmita, Nishit, Saurav, Porishmita, Wasim, Anil, Masud, Sanjay, Saddam, Surajit, Dhrubo and all the students of our college for their help in holding the competitions.

In my last column, I wish a bright future of "Sonari College".

"Long Live Sonari College"

Long Live Sonari College Students Union".

Sri Rupam Tasha
Debating Secretary

Games Under Debating Secretary

1. Mujahin Ahmed, TDC, 3rd Year - First (1st)
2. Nipun Silpi Bailung, TDC, 3rd Year - Second (2nd)
3. Aie Yogn Shyam, H.S. 2nd Year - Third (3rd)

Oral Quiz

1. Sukumar Bhuyan & Rajlakhan Hatimuriya, H.S. 2nd Year - First (1st)
2. Md. Mujahid Ahmed & Nipun Silpi Bailung, TDC, 3rd Year - Second (2nd)
3. Bibi Bhorolua & Anindita Gogoi, H.S. 1st Year - Third (3rd)

Best Audience

1. Arindom Chakraborty, TDC, 3rd Year

Extempore Speech

1. Bandita Boruah, H.S. 1st Year - First (1st)
2. Rajeshree Kaushik, H.S. 1st Year - Second (2nd)
3. Saurav Chetia, TDC, 3rd Year - Third (3rd)

Memory Test

1. Pinky Matiya, TDC, 3rd Year - First (1st)
2. Munmi Saikia, TDC, 3rd Year - Second (2nd)
3. Pranty Moyee Dutta, B.A. 1st Sem. - Third (3rd)

Debating Competition

1. Anubha Bhuyan, TDC, 3rd Year - First (1st)
2. Swapnajit Borgohain, TDC, 3rd Year - Second (2nd)
3. Chayaniki Konwar, TDC, 3rd Year - Third (3rd)

Best Debator

- Arunabh Bhuyan, , TDC, 3rd Year

****

২০১১-২০১২ বর্ষ সাংস্কৃতিক বিভাগের সম্পাদকৰ প্রতিবেদন

পোন প্রথমে শ্রদ্ধা নিবেদিছো সেই সকল মনিয়ীলৈ যি সকলৰ অশেষ চেষ্টা অংকুৰিত হৈ ক্ৰমে ক্ৰমে আজিৰ তাৰিখলৈকে যি সকলৰ সান্ধিয়ত সোণাৰি মহাবিদ্যালয়খনে চতুৰ্থ দশকৰ ক্ৰমোন্নতিৰ দেওনা পাৰ কৰিলৈ সেই সকললৈ। বিশেষকৈ সন্মান যাচিছো আৰু শ্রদ্ধা নিবেদিছো সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিয়াললৈ।

২০১১-২০১২ বৰ্ষত মহাবিদ্যালয়ৰ সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদকৰ পদৰ দায়িত্ব প্ৰহণ কৰো আৰু ইয়াৰ বাবে মোক আগবঢ়াই দিয়া সকলোলৈকে মোৰ মৰম যাচিলোঁ। কামবোৰ কৰি ঘোৱাৰ এটি হেপাহী মন আৰু আপোনালোকৰ সহয় সহযোগিতাবে মই কিমানখিনি আগুৱাৰ পাৰিলোঁ নাজানো। সদায় ভাৰিছিলোঁ ক্ৰমাগত দিশ আগুৱাই যাওক আৰু কিবা এটা নতুনত্ব থাকক। ভাল লাগিলে কামবোৰ কৰিবলৈ সুযোগ পাই। সৰু সৰু কিছু প্ৰতিশ্ৰুতি থাকি গ'ল। যি অনাগত দিনত পূৰণ হ'ব বুলি আশা বাখিছোঁ।

..... যন্ত্ৰণ সময় যন্ত্ৰণ জীৱন ..... প্ৰতিযোগিতাৰ সমদলত ভাগ লোৱা কৃটি খোজ। তাৰ মাজতেই নিহিত হৈ থাকে সাংস্কৃতিক এটা গভীৰ টান। যি টানৰ মনৰ গৰাকী হৈ আমি ভাৰীকালৰ একো একোজন নিপুন খনিকৰ ..... সাংস্কৃতিৰ .....

সময়ৰ সোতত বুঢালুইতৰ বুকুৰ দুয়োপাৰৰ নিৰবধি প্ৰবাহমানত অ'ত ত'ত লাগি ৰোৱা ভাষা, নৃত্য, কলা-সংস্কৃতি আদিৰ ঠাল ঠেঁঝুলিবোৰক নিয়েই গঠিত বৃহৎ অসমীয়া জাতি ও ভাষা আৰু সংস্কৃতি। অসমীয়া জাতি যেনেকৈ সমন্বয়ৰ জাতি, অসমৰ সংস্কৃতিও সমন্বয়ৰ সংস্কৃতি। সংস্কৃতিৰ আৱৰণ সদায় পৰিবৰ্তনশীল। কালৰ চাকনেয়াত পৰি আমাৰ সংস্কৃতিয়ে যে সলনি হৈছে সেইয়া সঁচ। পৰিবৰ্তনৰ নামত আমি সংৰক্ষণো কৰিব নোৱাৰো। কিন্তু সংস্কৃতিৰ, ভাষাৰ মূল শিপাডাল আমি সদায় ধৰি ৰাখিব লাগিব। মহাপ্রলয়ত আমি স্থিতপ্ৰজ্ঞ নাবিক হৈ ৰ'ব লাগিব আৰু তেতিয়াহে জাতীয় ঐতিহ্যৰ ভেটিত গড় লৈ উঠা অসমীয়া জাতীয় সংস্কৃতিত ঘোগ বিয়োগৰ বীতি মান কালৰ বুকুত জীয়াই থাকিব। নতুনত্বৰ সন্মান সকলোৰে থাকে, আমি সকলোৱে বিচাৰো সামগ্ৰিক উন্নতি। কিন্তু আমাক আজিৰ তাৰিখত এক নতুন দৃষ্টিভঙ্গীৰ প্ৰয়োজন যি দৃষ্টিভঙ্গীত থাকে সম্যক বিচাৰ ক্ষমতা, উদাৰতা আৰু গুণগ্ৰাহিতা।

কলেজীয়া জীৱন আৰু এবছৰীয়া কাৰ্য্যকালৰ অভিজ্ঞাতাৰে ‘এখন মহাবিদ্যালয়ত সংস্কৃতিক বাতাবৰণ আৰু মোৰ কিছু অনুভব’ ব্যক্ত কৰিবলৈ ওলাইছোঁ .....।

এটি মহান শিক্ষাদীপ্তি, জ্ঞান-অৰ্থেষণৰ চানেকীস্বৰূপ আমাৰ মহাবিদ্যালয়বোৰ। য'ত সময়ে সময়ে

জ্ঞান পিপাসুর আদরণির খোজ ..... মহাবিদ্যালয়ৰ সুস্থ সুন্দৰ বাতাবৰণৰ স'তে জীৱনৰ প্ৰতিশ্ৰূতি
বাখি নৈতিক, আধ্যাত্মিকতাৰ গৰাকী হৈ নিষ্ঠাবান নাগৰিক হিচাবে কালিলৈ একো একোজন সমাজৰ
আদৰ্শৰ পুৰুষ আৰু সেই আদৰ্শৰেই মহীয়ান হ'ব আমাৰ ভাবীকালৰ সমাজ আৰু সংস্কৃতিৰ .....।
এনেকুৰা এটা বৃহৎ প্ৰতিনিধিত্বত আমি মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা কি ল'ব পাৰিছো বা আমি কি দিব পাৰিছো ?
দেখা যায় আজিৰ তাৰিখত মহাবিদ্যালয়বোৰৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনবোৰত আমাৰ জাতীয় সংগঠন বিলাকে
তেওঁলোকৰ প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিব বিচাৰে। কিয় উথপথপ লাগে আমাৰ জাতীয় দলবোৰৰ মাজতেই ?
এখন মহাবিদ্যালয় সম্পূৰ্ণ নিকা পৰিবেশ, নিকা একো একোটি মন। এনেদৰে প্ৰভাৱসমূহৰ হেঁচাত
আমাৰ সুস্থ বাতাবৰণটো অলপ হলেও বিনষ্ট নহ'বনে ? অলপ হলেও প্ৰভাৱ নপৰিবনে আমাৰ মানসিক
ভাৰসাম্যতাত আৰু তাৰ আঁৰৰ একোখন সমাজত ? আমাৰ সংস্কৃতিত ? যিহেতু শিক্ষা আৰু ৰাজনীতিও
এক সংস্কৃতি। কিন্তু আজিৰ তাৰিখত আমাৰ শিক্ষানুস্থানবোৰৰ নিৰ্বাচন আৰু মন্ত্ৰীমহলৰ নিৰ্বাচন প্রায়
একাকাৰা হোৱা দেখা যায়। কিন্তু ইয়াৰ কেৰোণ কগনো ক'ত ? নিশ্চয় আমাৰ মাজতেই। গতিকে আমি
প্ৰতিজ্ঞাবন্ধ হ'ব লাগিব যে আমি তাৰ চেকা নলগাঁকৈ থাকো আৰু গুণগত মানদণ্ডৰ এক বাতাবৰণ সদায়
বজায় ৰাখো।

কৃতজ্ঞতা —

মোৰ এই কাৰ্য্যকাল দায়িত্বভাৱৰ প্ৰহণ কৰাৰে পৰা সকলোৰে পৰা ইমান সুন্দৰকৈ সহায় সহযোগিতা
পাইছিলোঁ তাক মই নশলাগি নোৱাৰো। মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মানীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, উপাধ্যক্ষ মহোদয়
আৰু সন্মানীয় ছাৰ বাইদেউ সকলোলৈকে মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। মোক
সকলো সময়তে দিহা-পৰামৰ্শ দি সকলো কাৰ্য্য সম্পাদন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বিভাগৰ উপদেষ্টা বীতা দন্ত
বাইদেউ, অনিতা কোৱাৰ বাইদেউলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। বিশেষভাৱে
কৃতজ্ঞ হৈ ৰেহেঁ সুচিত্ৰ নাৰায়ণ ৰাজখোৱা ছাৰ আৰু দিব্যজ্যোতি কোৱাৰ ছাৰৰ ওচৰতো যি মোৰ বিভিন্ন
সময়ত বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শৰৈ মোৰ কাৰ্য্যক আগুৱাই নিবলৈ সহায় কৰিছিল। সকলোতকৈ বেছি মোৰ
প্ৰতিটো কৰ্মতে কাৰ্য্যমানে সহায় কৰিছিল মোৰ বন্ধুবৰ্গ, ককাইদেউ বাইদেউ আৰু ভাইটি ভগীসকলে।
এই সকলোলৈকে মোৰ মৰম আৰু কৃতজ্ঞতা যাচিছোঁ। বিশেষকৈ প্ৰতিটো সময়তে মোৰসতে থকা বন্ধু
দেৱ, অভিজিৎ, চন্দন, ভাস্তৰ, পৰাণ, দেৱা, অভিলেখ, ধৰ্ব, শাস্ত্ৰ, সৌৰভ, নিশ্চিত, দুলু, ভাৰ্গৱ, ব্ৰহ্মেন,
ধৰ্ম, কাৰ্য্য, প্ৰিয়াশ্রী, অলিম্পিকা, ভগী চমু, পূজা, মইনী, মযুৰী, ভৰতী, নৈৰিকা, অঞ্জান্তিকা, মায়ামেঘালী,
শ্যামলীমা, প্ৰতিমা, প্ৰিয়াশ্রী, কল্যাণী, চুমচুম, মিথু, প্ৰাণ্তী, প্ৰিয়াকু, ফাৰিজ, মুনিৰ, পল্লুৰ সকলোলৈকে
মোৰ মৰম যাচিলোঁ আৰু কৃতজ্ঞ হৈ ৰ'লো।

অনাগত দিনত সোণাৰি মহাবিদ্যালয় জ্যোতিস্মান হৈ উঠক। তাৰেই আলোকেৰে পোহৰাই
তোলক নকৈ ফুলি উঠা সমাজ। যাৰ গৌৰৱত গৌৰৱিত হয় সকলো আৰু আমিও।

“জয়তু সোণাৰি মহাবিদ্যালয়।
জয়তু সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা।”

প্ৰশান্ত বৰুৱা
সাংস্কৃতিক সম্পাদক

২০১১-২০১২ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ সাংস্কৃতিক বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতাৰ ফলাফলসমূহ

১। আধুনিক নৃত্য	:	প্ৰথম	প্ৰিয়ংকা শৰ্মা।
		দ্বিতীয়	যুথিকা গঁগৈ।
		তৃতীয়	বিনীতা গঁগৈ।
২। বিহু নৃত্য	:	প্ৰথম	প্ৰিয়ংকা শৰ্মা।
		দ্বিতীয়	পল্লবী বৰগোঁহাই।
		তৃতীয়	কল্যাণী বৰুৱা।
৩। দলীয় নৃত্য	:	প্ৰিয়ংকা চেতিয়া ফুকন আৰু সংগীবৰ্ণ (প্ৰশংসাসূচক ব'ঠা)।	
৪। সাজপাৰ প্ৰতিযোগিতা	:	প্ৰথম	অলিম্পিকা বৰগোঁহাই।
		দ্বিতীয়	বন্দিতা দে।
		তৃতীয়	অচ্যুত গঁগৈ।
৫। একক অভিনয় প্ৰতিযোগিতা	:	প্ৰথম	যুথিকা গঁগৈ।
		দ্বিতীয়	সম্পূৰ্ণ বুড়াগোঁহাই।
		তৃতীয়	ত্ৰিভূৰণ গঁগৈ।
৬। কৌতুক অভিনয় প্ৰতিযোগিতা	:	প্ৰথম	অভিজিৎ শইকীয়া।
		দ্বিতীয়	প্ৰিয়ংকা শৰ্মা।
		তৃতীয়	অভিলেখ গঁগৈ।
৭। মুক্তিনয় প্ৰতিযোগিতা	:	প্ৰথম	লটিঘাটি কৌতুক গোষ্ঠী।
		দ্বিতীয়	ফিট ফাট কৌতুক গোষ্ঠী।
		তৃতীয়	চয়নিকা কোৱাৰ।
৮। একাংক নাট প্ৰতিযোগিতাৰ ফলাফল	:	প্ৰথম	নিৰ্মল গঁগৈ।
		দ্বিতীয়	অচ্যুত গঁগৈ।
		তৃতীয়	চন্দন লাহন।
		শ্ৰেষ্ঠ নাট	ধানটো পটানটো।
		দ্বিতীয়	সম্পীতি।
		তৃতীয়	শেষ নিশাৰ অতিথি।
		শ্ৰেষ্ঠ অভিনেতা	ভাস্তৰ বৰগোঁহাই (চৰিত্ৰ-গদৰাম)
			(নাট - ধানটো পটানটো)

দ্বিতীয় শ্রেষ্ঠ অভিনেতা	বিকু বৰগোহাই (চৰিত্র - বংমন)
তৃতীয় শ্রেষ্ঠ অভিনেতা	ভাগৰ শ্যাম (সভাপতি) ধানটো পটানটো
শ্রেষ্ঠ অভিনেত্রী	অলিভিয়া বৰা (পদুমী) সম্প্রীতি
দ্বিতীয় শ্রেষ্ঠ অভিনেত্রী	পূজা গঁগে (জিনা) শেষ নিশাৰ অতিথি
তৃতীয় শ্রেষ্ঠ অভিনেত্রী	পুষ্পী দত্ত (মানেদা) ধানটো পটানটো
শ্রেষ্ঠ সহঃ অভিনেতা	ত্ৰিভূবন গঁগে (মুহিৰাম) সম্প্রীতি
শ্রেষ্ঠ সহঃ অভিনেত্রী	যুথিকা গঁগে (মাকন) ধানটো পটানটো
শ্রেষ্ঠ কৌতুক অভিনেত্রী	বিমলিয় গঁগে (চাহনি) (বনভোজ)
শ্রেষ্ঠ পরিচালক	ধৰ্মজ্যোতি বৰুৱা (ধানটো পটানটো)
বিচাৰকৰ বিশেষ	সম্পূৰ্ণা বুঢ়াগোহাই (জোনালী) আমৰাৰ

****

সমাজসেৱা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্রতিবেদন

প্রতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে বুৰঞ্জীয়ে পৰশা ঐতিহাসিক চৰাইদেউ মহকুমাৰ সোণাৰী মহাবিদ্যালয়ৰ জন্মদাতা বৰেণ্য মহানুভৱ ব্যক্তি সকলক সশ্রদ্ধ প্ৰণাম জনাইছো আৰু শ্ৰদ্ধাৰে সুৰৱিছো ; লগতে শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয় ড° বাজেন তামলী চাৰকে প্ৰমুখ্য কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাৱ-বাইদেউ, সমূহ কৰ্মচাৰী তথা অনুজ-অগ্ৰজ সকলোকে আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু মৰম সেৱা যাচিলোঁ।

ঐতিহ্যমণ্ডিত সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ ২০১১-২০১২ বৰ্ষৰ ছাৱ একতা সভাৰ সমাজসেৱা বিভাগৰ সম্পাদকৰপে মই কিমানদূৰ সফল হ'লো সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্য বিষয়। তথাপি মই মোৰ কাৰ্যবোৰ সুন্দৰভাৱে সমাপণ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো। মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক কীড়া সপ্তাহত পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাগুৰু তথা ছাৱ-ছাত্ৰীৰ সহযোগ আৰু পৰামৰ্শ অনুযায়ী “ৰক্তদান শিবিৰ” অনুষ্ঠিত কৰা হয়। লগতে যোৱা বৰ্ষৰ দৰে এইবাবো ‘নগৰ চাফাই অভিযান’ কাৰ্যসূচী হাতত লোৱা হয়।

মই সমাজসেৱা বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে যিথিনি কাৰ্য কৰিলো তাত কিছুমান ভুল-ঝটি বৈ যোৱাটো তেনেই স্বাভাৱিক ; কিয়নো এইয়া মোৰ প্ৰথম পদক্ষেপ। তথাপিও চাৰ-বাইদেউ আৰু প্ৰাক্তন ছাৱ সভাৰ বিষয়বৰীয়া সকলৰ গঠনমূলক পৰামৰ্শই হৈছে মোৰ সফলতাৰ কৰচ।

সীমাহীন কল্পনাৰে ভৰপূৰ মানুহৰ মন। মইও কল্পনাৰ বাটেদি বাট বুলাই গৈছো। আশা আছিল মহাবিদ্যালয়ৰ বাবে আৰু কিবা কৰিব পৰাহেঁতেন, কিন্তু সময়ে যে নামানে। চাওঁতে চাওঁতে মোৰ এবছৰীয়া কৰ্মকালৰ যৱনিকা পৰিবৰ হ'ল। গতিকে মোৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন দিশত সহায় কৰা শিক্ষাগুৰু মূহীধৰ চেতীয়া চাৰ, প্ৰাক্তন সমাজসেৱাৰ সম্পাদক কাৰ্যবৰ্�ঞ্জন দা, সা. স. দেৱকুমাৰ দা, ছাত্ৰী নিবাস, ছাত্ৰাবাস, বন্ধু-বান্ধুৰী কৌশিক, নিশিত, মেদিনী, কল্যাণী, প্ৰান্তী, প্ৰিয়ংকা-বা, চুমী-বা এই সকলোলৈকে এই আপাহতে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।

সৰ্বশেষত, সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ উত্তৰণৰ হকে খোজত খোজ মিলাই আগবঢ়ি যোৱা আৰু শিক্ষাৰ বন্ধিৰে বিশ্ব দৰবাৰত জিলিকি উঠাৰ কামনাৰে মই মোৰ প্রতিবেদন সামৰণি মাৰিছো।

“জয়তু সোণাৰী মহাবিদ্যালয়

জয়তু সোণাৰী মহাবিদ্যালয়ৰ ছাৱ একতা সভা”

শ্ৰী শত্রুঘ্ন বৰা

সমাজসেৱা বিভাগৰ সম্পাদক

২০১১-১২ বৰ্ষ

শরীর চর্চা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্রতিবেদন

জয় জয়তে সোণারি মহাবিদ্যালয়ৰ শরীর চর্চা বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে প্রতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়কে প্রমুখ্য কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ উপাধ্যক্ষ, কৰ্মকৰ্ত্তা, বন্ধু-বান্ধী আৰু ভাইটি-ভন্টিলে মোৰ আন্তৰিক শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছো।

২০১১-২০১২ বৰ্ষৰ সোণারি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত মই শরীর চর্চা বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে প্ৰার্থীত আগবঢ়াই প্রতিদ্বন্দ্বিতাৰে নিৰ্বাচিত হৈলো। মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মান অক্ষুণ্ণ বাখি মই মোৰ দায়িত্ব সূচাৰুৰূপে পালন কৰিম বুলি গোপনীয়তাৰ শপত বাক্য পাঠ কৰি কাৰ্যভাৱ গ্ৰহণ কৰিলো। কাৰ্যভাৱ গ্ৰহণ কৰাৰ অতি কম সময়ৰ ভিতৰত মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহ আৰম্ভ হয়।

শরীর চর্চা বিভাগৰ অন্তৰ্ভুক্ত খেলসমূহৰ ভিতৰত পাঞ্জা, শক্তি উত্তোলন, ভাৰোত্তোলন, দেহশ্রী প্রতিযোগিতাসমূহ অনুষ্ঠিত কৰিবলৈ কলেজ কৰ্তৃপক্ষই গুৰুত্ব সহকাৰে প্ৰয়োজনীয় সকলো সাসজুলি তথা উপযুক্ত প্ৰশিক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰিলে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে যথেষ্ট উপকৃত হ'ব। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শাৰীৰিক তথা মানসিক বিকাশ ঘটোৱাটোত শৰীৰ চৰ্চাই এক বিশেষ বৰঙণি যোগাব পাৰে। অধ্যয়নৰ লগতে শৰীৰ চৰ্চাকো প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বাধ্যতামূলক কৰি লোৱাটো অত্যন্ত প্ৰয়োজনীয়।

মোৰ কাৰ্য্যকালত বিশেষকৈ ক্ৰীড়া সপ্তাহৰ সময়ত বিভিন্ন দিশত সহায় সহযোগিতা আগবঢ়াই অহা মোৰ সতীৰ্থ সকলোলৈকে মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছো। পৰিচালনাৰ বাবে বিচাৰক হিচাপে আমন্ত্ৰিত কৰি অনা শ্ৰীযুত গোপীনাথ বায়দেৱ তথা দেহশ্রী প্রতিযোগিতাৰ মুখ্য বিচাৰক হিচাপে আমন্ত্ৰণ কৰি অনা ডাঃ ৰাজেন গঁণে দেৱলৈও আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। মোৰ সকলো দিশত সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা তত্ত্বাধায়ক শ্ৰীযুত চক্ৰপানি পাতিৰ চাৰলৈয়ো আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলো। লগতে মোৰ ভাতৃ তথা ভগীসম সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকো প্রতিবেদনৰ জৰিয়তে ধন্যবাদ আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰি মোৰ প্রতিবেদন ইমানতে সামৰিলোঁ।

“জয়তু সোণারি মহাবিদ্যালয়”

জয়তু ছাত্ৰ এক্য।

ধন্যবাদেৰে

শ্ৰীডিষ্টেশ্বৰ খাখলাৰী

সম্পাদক

২০১১-১২ বৰ্ষ

Result of the Gymnasium Secretary

Arm Wrestling Boy's Weight Category

0 – 50 Kg.

- 1st Sri Sochankar Rajkhuwar
- 2nd Sri Papu Dey
- 3rd Sri Dipankur Gogoi

51 – 60 Kg.

- 1st Sri Sandan Chatia
- 2nd Sri Sonmaina Deryloria
- 3rd Sri Sanjy Dutta

61 – 70 Kg.

- 1st Sri Rantu Hazarika
- 2nd Sri Anuj Fwyai
- 3rd Sri Dipjyoti Saikia

71 – Above

- 1st Sri Dimbeswar Khaklari
- 2nd Sri Deep Jyoti Barman
- 3rd Sri Mithun Das

Champion of the Champion (Arm Wrestling Boy)

Sri Dimbeswar Khaklari

Arm Wrestling (Girl's) Weight Category

0 – 50 Kg.

- 1st Miss Lakhipriya Bora
- 2nd Miss Pallabi Baruah
- 3rd Miss Sujata Ghosh

51 – 60 Kg.

- 1st Miss Nobonita Phukan
- 2nd Miss Jebin Sultana
- 3rd Miss Jitamani Borgohain

61 – Above

1. 1st Miss Piyaksi Gogoi
2. 2nd Miss Bhagyashree Phukan
3. 3rd Miss Jenifa Nasrin

Champion of the Champion (Arm Wrestling Girls')

Miss Nobanita Phukan

Power Lifting Boy's

Total Kg.

0 – 52 Catagory

1. 1st Sri Sajid Hussain – 238
2. 2nd Sri Akib Jaman – 221
3. 3rd Sri Rustam Saikia – 167

53 – 58 Catagory

1. 1st Sri Sariful Ahmed – 279
2. 2nd Sri Sanjay Dutta – 272
3. 3rd Sri Anuj Buragohain – 256

54 – 64 Catagory

1. 1st Sri Nabajit Borgohain – 275
2. 2nd Sri Probrifa Gogoi – 272
3. 3rd Sri Chandan Chetia – 271

65 – 75 Catagory

1. 1st Sri Dimbeswar Khaklari – 356
2. 2nd Sri Deepjyoti Saikia – 296
3. 3rd Sri Rantu Hazarika – 291

75 Up Catagory

1. 1st Sri Biju Pal – 310
2. 2nd Sri Prabal Pratim Gogoi – 262
3. 3rd Sri Chaimay Gogoi – 257

Power Lifting Girls

Total Kg.

0 – 50 Catagory

1. 1st Miss Pallabi Baruah – 123
2. 2nd Miss Lakhmi Priya Bora – 114

3. 3rd Miss Jasmin Sultana – 106

51 – 60 Catagory

1. 1st Miss Alisa Wangru – 156
2. 2nd Miss Jabin Sultana – 131
3. 3rd Miss Nabanita Phukn – 131

61 – 70 Catagory

1. 1st Miss Bani Nayak – 115
2. 2nd Miss Janifa Nasrin – 109

72 up Catagory

1. 1st Miss Chayanika Konwar – 131
2. 2nd Miss Olimipica Borgohain – 107

Strong Man of the College

Sri Dimbeswar Khaklari (356 Kg.)

Strong Woman of the College

Miss Alisa Wangru (156 Kg.)

Weight Lifting Boy's

Total Kg.

0 – 52 Catagory

1. 1st Sri Sajid Hussain – 80
2. 2nd Sri Akib Jaman – 78
3. 3rd Sri Lohit Baishya – 77

53 – 58 Catagory

1. 1st Sri Sariful Ahmed – 100
2. 2nd Sri Sanjay Datta – 95
3. 3rd Sri Jitu Gogoi – 92

59 – 64 Catagory

1. 1st Sri Nabajyoti Buragohain – 100
2. 2nd Sri Pabitra Gogoi – 99
3. 3rd Sri Chandan Chetia – 86

65 – 75 Catagory

1. 1st Sri Dimbeswar Khaklari – 121
2. 2nd Sri Rantu Hazarika – 110
3. 3rd Sri Anupal Phukan – 98

79 up Catagory

1.	1st Sri Iqbal Hussain	-	91
2.	2nd Sri Mithun Das	-	90
3.	3rd Sri Deba Kumar Gupta	-	90

80 up Catagory

1.	1st Sri Biju Pal	-	105
2.	2nd Sri Dipjyoti Barman	-	95
3.	3rd Sri Probal Pratim Gogoi	-	85

Best Lifter Boys

Sri Dimbeswar Khaklari

Weight Lifting Girl's**0 – 50 Catagory**

1.	1st Miss Jasmin Sultana Begum	-	53
2.	2nd Miss Jabin Sultana	-	53
3.	3rd Miss Bani Nayak	-	54

61 – 70 Catagory

1.	1st Miss Olimpica Borgohain	-	53
2.	2nd Miss Nabanita Phukan	-	49
3.	3rd Miss Janifa Nasrin	-	41

70 up Catagory

1.	1st Miss Alisa Wangru	-	60
2.	2nd Miss Jitamoni Borgohain	-	57
3.	3rd Miss Chayanika Konwar	-	56

Best Lifter Girl's

Miss Alisa Wangru

গুরু খেল বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্রতিবেদন

জয় জয়তে মই দেশমাত্ৰ চৰণ বুকুৰ তেজেৰে ধূৱাই নিকা কৰাৰ সেই শত শত 'শহীদ'ৰ বিদেহী আঞ্চালৈ একাজলী অশ্র-অঞ্জলি নিবেদিছোঁ ; লগতে এই মধুৰ ক্ষণত সেইসকল বৰেণ্য ব্যক্তিকো মই শ্ৰদ্ধাৰে সুৰবিহো যিসকল ব্যক্তিৰ অশেষ কষ্ট, শ্ৰম আৰু ত্যাগে সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ দৰে এটি পৰিত্র জ্ঞানৰ মন্দিৰ স্থাপন কৰি সোণাৰি নগৰৰ চৌপাশ পুষ্পিত আৰু সুৱাসিত কৰিলৈ। সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, উপাধ্যক্ষ মহোদয়কে প্ৰমুখ্যে কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰু সকল আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ কৰ্মচাৰীবৃন্দলৈ মোৰ সশৰৎ প্ৰণাম জনাইছোঁ। ইয়াৰ লগতে যোৱা ২০১১-১২ বৰ্ষৰ সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত গুৰু খেল বিভাগৰ দৰে এটি গধুৰ পদত অধিষ্ঠিত কৰি মহাবিদ্যালয়লৈ সেৱা আগবঢ়াই যাবলৈ সুবিধা আগবঢ়োৱাৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা মোৰ বন্ধু-বন্ধনীলৈ মোৰ হিয়াভৰা মৰম আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ ২০১১-১২ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত জয়ী হৈ মহাবিদ্যালয়ৰ গুৰু খেল বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে মই কি কি অৱদান আপোনালোকলৈ আগবঢ়াৰ পাৰিলো সেয়া আপোনালোকৰ বিবেচ্য বিষয়। তথাপিতো মই মোৰ সাধ্য অনুসাৰে যিমানখিনি পাৰিছিলো সেয়া আপোনালোকক দিবলৈ যথোচিত ভাৱে চেষ্টা কৰি গৈছিলো। মহাবিদ্যালয়ৰ বার্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহ হ'ল গুৰু খেল বিভাগৰ আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ মুহূৰ্ত।

মই ২০১১-১২ বৰ্ষৰ বার্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহত গুৰু খেল বিভাগত থকা আটাইবিলাক খেল অনুষ্ঠিত কৰিবলৈ পাৰ্যমানে চেষ্টা কৰিছিলো যদিও সময় কম হোৱাৰ বাবে মই আটাইবিলাক খেলৰ প্রতিযোগিতাসমূহ বৰ কম সময়তে সামৰিব লগা হৈছিল। ফলস্বৰূপে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল কিছু অসুবিধাৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হৈছিল। ইয়াৰ বাবে মই সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছোঁ।

মহাবিদ্যালয়ৰ বার্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহত মই এটা কথা মন কৰিছিলো যে ক্ৰীড়া সপ্তাহত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উপস্থিতি তথা প্রতিযোগিতা সমূহত অংশগ্ৰহণ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা তেনেই নগলন্ত। কি কাৰণে এনে হৈছে এইয়া আমাৰ বাবে এটা বিচাৰ্যৰ বিষয়। মহাবিদ্যালয়খনে আমাৰ সুবিধার্থে সকলোখিনি সুযোগ আগবঢ়াইছে। মা৤ আমি নিজে এই সুবিধাকণ ল'ব লাগে। মহাবিদ্যালয়ৰ ক্ৰীড়া সপ্তাহ হৈছে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰতিভা বিকাশৰ এক অন্যতম মধ্য। গতিকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে শিক্ষা গ্ৰহণ কৰাৰ উপৰিষে অনেকিলাক দিশত নিজৰ প্ৰতিভা বিকাশত গুৰুত্ব দিয়া উচিত। সেয়েহে মই ছাত্ৰীসকললৈ এই প্রতিবেদনৰ দ্বাৰাই অনুৰোধ জনাইছোঁ যে অনাগত দিনবোৰত তেওঁলোকে মহাবিদ্যালয়ৰ

ক্রীড়া সপ্তাহত উপস্থিত থাকি প্রতিযোগিতাত অংশ গ্রহণ করার লগতে আনকো উৎসাহিত করে যেন।

মই গুৰু খেল বিভাগৰ সম্পাদকৰ দৰে গুৰু দায়িত্ব এটা পালন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত অনেকৰে কিবা ক'বলগীয়া থাকিব পাৰে। মোৰ কাৰ্য্যকালত অজানিতে ক'ববাত যদি কিবা ভুল-ক্রটি বৈ গৈছে, আপোনালোকে মোক আপোনালোকৰ মাজৰ এজন বুলি ক্ষমা কৰি দিয়ে যেন। এইয়াই মোৰ আপোনালোকৰ ওচৰত জনাবলগীয়া বিন্দু অনুৰোধ।

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ :

সৰ্বপথমে মই সেইসকল স্বনামধন্য ব্যক্তিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো যি সকলে মোক গুৰু খেল বিভাগৰ সম্পাদকৰ পদটোৰ বাবে উপযুক্ত বুলি বিবেচনা কৰি মোক ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত প্রতিদ্বন্দ্বিতা আগবঢ়াবলৈ সাহস ও প্ৰেৰণা যোগাইছিল। আৰু যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে যোৱা নিৰ্বাচনত উপযুক্ত বিবেচনা কৰি গুৰু খেল বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰাথমী বুলি বিবেচনা কৰি নিৰ্বাচিত কৰিলে— তেওঁলোককো মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা তথা ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ, মোৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন দিশত দিহা পৰামৰ্শ তথা সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, উপাধ্যক্ষ মহোদয়ৰ লগতে জ্যোতিথসাদ ফুকন ছাৰ, ফনিন্দ্ৰ বৰুৱা ছাৰ, দিব্যজ্যোতি কোঁৰৰ ছাৰ, বিনোদৰাজ খনিকৰ ছাৰকে প্ৰমুখ্য কৰি সমূহ শিক্ষাগুৰুক আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰীবৃন্দলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মোৰ প্ৰতিটো কামতে সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ বিষয়বৰ্তীয়াৰ লগতে মোক উৎসাহ আৰু সহায় আগবঢ়োৱা ভাস্কৰ দা, দেবা দা, চন্দন দা, বিজু দা, ভং দা, সৌৰভ দা, বাবা পেহা, জীতুল দা, বসন্ত দা, ছেঁতী দা, খুঁচ দা, মায়া বা, চয়নিকা বা, তাগজ্বৰী বা, জানুমণি বা, মোৰ বন্ধু পূৰ্ণানন্দ, পুলক, সমীৰ, প্ৰফুল্ল, নয়ন, প্ৰাঞ্জল, পঞ্জী, ভাৰতী, প্ৰণামী, প্ৰিয়ান্ত্ৰী, পপী, কাৰেৰী, কাকু মোৰ সকলো বন্ধুবৰ্গ, ছাত্ৰ নিবাসৰ বন্ধুসকল ছাত্ৰী নিবাসৰ বাইদেউ, ভন্টি তথা বান্ধৰীসকল আৰু সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলোলৈকে মোৰ হিয়াভৰা আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

“সোণাৰি মহাবিদ্যালয় দীৰ্ঘজীৱী হওক”

“জয়তু সোণাৰি মহাবিদ্যালয়”

জয়তু সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা”

কল্যাণ কুমাৰ গগৈ

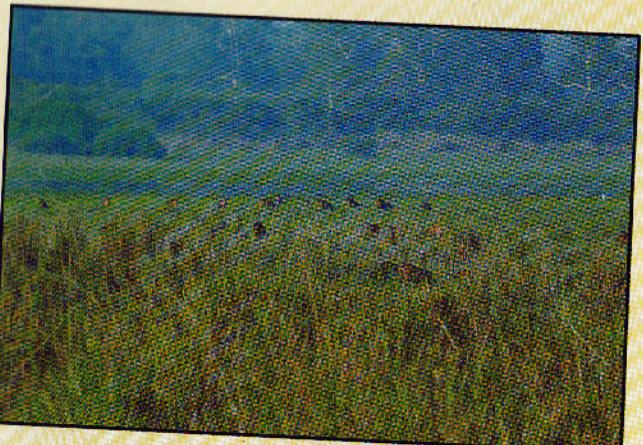
সম্পাদক, গুৰু খেল বিভাগ

সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা

২০১১-১২ বৰ্ষ

SCENIC BEAUTY
PHOTOGRAPHED BY STUDENTS DURING EXCURSION TOUR

FORGETTING ALL PREDICMENTS

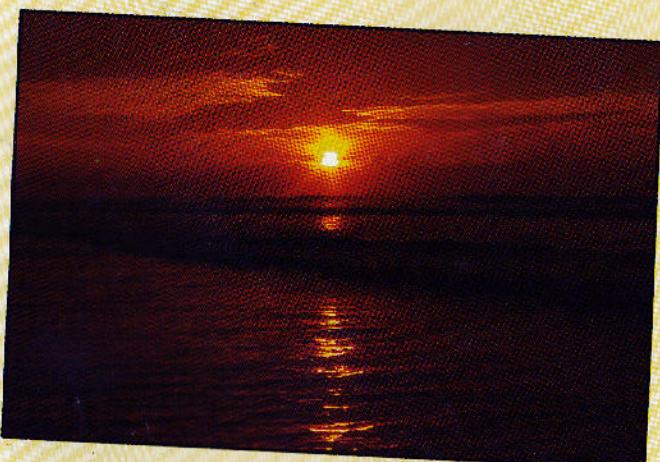
THE BURNING SKY

SILENT TALK- AMBROSIAL LOVE

SOLITARY PEACE

**LOST HORIZON-
BEAUTY BEYOND EMBELLISHMENT**

MILES TO GO FOR DIVINE COMPANY

**SOME
MOMENTS
OF
COLLEGE
SEMINAR**

SEMINAR ON AIDS

UGC SPONSORED SEMINAR

SEMINAR ON HUMAN RIGHTS

SEMINAR ON QUANTUM MECHANICS

SEMINAR ON BIHU

SEMINAR ON LASER

শান্তির জাজল্যমান প্রতীক তুমি
আন্ধাৰ, অশান্তি, হিংসা বিনাশী
গঢ়ি তোলা নির্ভীক
মতিচ্ছন্নতাৰ লেলিহান শিখা পান কৰি
জগাই তোলা নতুন সংস্কৃতি
সৃষ্টি হওঁক জ্ঞানৰ নৰ কানন।